

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΙ ΒΡΗΚΑΝ
ΜΙΑ ΝΕΑ «ΟΛΥΜΠΙΑ»
ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΑΡΚΑΔΙΑΣ!

ΔΑΥΛΟΣ

ΕΤΟΣ 27° ♦ ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2008 ♦ ΑΡ. 317

Κωδ.
ΕΛ.ΤΑ.:
3187
€6

Κρυφές σελίδες της Βυζαντινής Όρθοδοξίας

Ο ΓΑΜΟΣ ΕΝΟΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΥ ΜΕ ΕΝΑΝ... ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ!

ISSN 1105-9486

**Η ΝΥΝ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΩΣ ΠΗΓΗ
ΤΗΣ ΣΗΜΕΡΙΝΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ**

Ίδρυτής - ιδιοκτήτης,
εκδότης - διευθυντής
ΔΗΜ. Ι. ΛΑΜΠΡΟΥ

Κυδαθηναίων 29, Πλάκα,
105 58 Αθήνα.
Τηλέφωνα: 2103223957,
2103314986, 2109841655
Τηλομοιότυπος: 2103314997

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ:
<http://www.davlos.gr>
Ηλεκτρονική αλληλογραφία:
davlos@davlos.gr

Τα Γραφεία του «Δ» λειτουργούν
πρωινές ώρες 9:30- 14:30
καθημερινά (και Σάββατο).

Διευθυντής Συντάξεως
ΓΙΑΝΝΗΣ ΛΑΖΑΡΗΣ
Τεχνική Έπιμέλεια
ΝΑΣΟΣ ΧΑΤΖΗΑΓΓΥΡΗΣ
Γλωσσική Έπιμέλεια
ΑΡΤΕΜΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ

- Τιμή αντιτύπου: € 6.
- 12μηνη συνδρομή: € 53.
- Όργανισμών κ.λπ.: € 80.
 - Φοιτητών: € 43.
 - Έξωτερικού: € 80.
- Η συνδρομή καταβάλλεται
κατά την έγγραφη.
- Η συνδρομή ανανεώνεται αυτόματως
μετά τη λήξη του 12μήνου.
Διακοπή της συνδρομής γίνεται μόνον
κατόπιν τηλεφωνήματος
του ενδιαφερομένου.

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ ΔΕΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΝΤΑΙ.

Τα χειρόγραφα δεν επιστρέφονται.
Για εξοικονόμηση χώρου το Περιοδικό
διατηρεί το δικαίωμα σύμπτυξης ή δημοσί-
ευσης σε συνέχειες των προσφερομένων
συνεργασιών.

- Παραγγελίες μέσω Διαδικτύου
Βιβλίων, τόμων, παλαιών τευχών «Δ»
και εγγραφές συνδρομητών:
στην ιστοσελίδα μας www.davlos.gr
- Επίσης εγγραφές συνδρομητών με
ένα απλό τηλεφώνημα στα
τηλέφωνα του «Δ».

Απαγορεύεται η εν όλω ή εν μέρει
αναδημοσίευση ή αναμετάδοση καθ'
οιονδήποτε τρόπον δημοσιευμάτων
του «Δαυλού» χωρίς τη γραπτή άδεια
του εκδότη.

ΔΑΥΛΟΣ

Μηνιαίο Περιοδικό Πρωτοποριακής Έρευνας
Έτος 27°, Οκτώβριος 2008, Άριθ. 317

ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Όρθοδοξία και παγκόσμιο
«πρωτάθλημα της διαφθοράς» 22462

ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Σωκράτης, Χριστός και θάνατος 22465

ΕΡΕΥΝΕΣ

- Οί δύο γάμοι του αυτοκράτορα με άνδρες 22470
Κυκλαδικά είδώλια και ήλιοσπηλιές 22484
Οί σκανδαλώδεις φορο-
απαλλαγές της Έκκλησίας 22497
Κόσμοι, ήλιοκεντρισμός και Άφροδίτη 22503
Το μέλλον μιάς διεθνούς
Έλληνικής Παιδείας 22519
Άγια ζευγάρια όμοφύλων 22531
Ή «Ψυχολογία του Λόγου» 22543
Ή εκφύλιση του χορηγού σε «σπόνσορα» 22552

ΓΕΝΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

- ΟΨΕΙΣ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ 22495
ΑΙΣΙΜΑ ΚΑΙ ΑΔΗΡΙΤΑ 22527
Ή παρακμή του Έλληνισμού
ώς συνέπεια της Όρθοδοξίας 22538
Θεοκρατική Δικαιοσύνη 22554
«Άθλητές» της νηστείας και της ντόπας 22557
ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ 22561
Ίδω ό άνθρωπος 22561

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

- Ή καταπάτηση ανθρωπίνων δικαιωμάτων
από λεσβίες-μαϊμούδες 22482
Ή μέτρηση της περιμέτρου της Γής
από τον Έρατοσθένη 22485
Στά Ίχνη μιάς πανάρχαιας «Όλυμπίας»
στην Άρκαδία 22513
Μινωίτες Κρήτες στην Βόρειο Θάλασσα
τήν β' χιλιετία π.Χ. 22536
Ό Πυθαγόρας κι οί Βαβυλώνιοι 22560

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

- Δρ Τζάκ Ντέιβις 22514

Ό «Δ» έχει την εύθύνη των κειμένων που δημοσιεύει στις
σελίδες του. Για τις δραστηριότητες, δημοσιεύσεις, διατυ-
πώσεις θέσεων κ.λπ. εκτός «Δαυλού», από πρόσωπα που
γράφουν ή έγραψαν στο Περιοδικό, ό «Δ» δεν εύθύνεται.

ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΚΑΙ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ «ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ»

οναστήρια σφιχταγκαλιασμένα με την πολιτική έξουσία λυ-
μαίνονται την Ελλάδα και τους Έλληνες υπό την εύλογια
της Δικαιοσύνης ή υπό την «πλάνη» της πολιτικής έξουσί-
ας, όπως πολύ κομπά το λέει ο είσαγγελέας του Άρειου Πά-
γου κ. Σανιδάς. Εκκλησιαστικές οργανώσεις, σύλλογοι και
λοιπά ιερά ιδρύματα μοιράζονται με τα υπουργεία το δημόσιο χρήμα,
ένω το ποίμνιο βλέπει, αν βλέπη, την λεηλασία αυτή ως ταμπού, αν όχι
ως θεάρεστο έργο και την επικροτεί με κατάνυξη. Αρχιεπίσκοποι και
επίσκοποι είσπραττουν και ένθυλακώνουν από υπουργεία τεράστια πο-
σά για «φιλανθρωπικούς σκοπούς», κι όταν αποκαλύπτεται το «φαγο-
πότι», Πολιτεία και Δικαιοσύνη σφυρίζουν αδιάφορα. Αρχιεπίσκοποι
έξαγοράζουν και καθοδηγούν τους δικαστές γράφοντας με όργανά τους
ακόμη και κείμενα των αποφάσεών τους (περίπτωση αρχιμανδρίτη Γιοσά-
κη) και παρουσιάζουν την εικόνα αυτή της δικαιοσύνης-ιεροδικείου όχι
ως παραεκκλησιαστικό -όπως είναι ή αλήθεια- αλλά ως «παραδικαστι-
κό» κύκλωμα. Μητροπολίτες έγκλείονται στον Κορυδαλλό για ιδιοποιί-
ηση γιγαντιαίων ποσών, αλλά ή πίστη του χριστεπώννυμου πληρώματος
παραμένει βαθειά και ακράδαντη. Το μεσαιωνικό καθεστώς του άφορο-
λόγητου της αστρονομικής εκκλησιαστικής περιουσίας δεν ένοχλει καθό-
λου τους πιστούς, αν και καθημερινά διαμαρτύρονται για την δική τους
φορολόγηση, που τους έχει πράγματι έξουθενώσει οικονομικά και όδη-
γήσει μέγα μέρος απ' αυτούς σε κοινωνικό μαρασμό. Κληρικοί βιάζουν
ή και εκδίδουν ανήλικα παιδιά, όμως οί πιστοί όχι μόνο δεν αντιδρούν,
αλλά συγκεντρώνονται στα δικαστήρια, για να συμπαρασταθούν στους
ιερούς παιδόφιλους.

Άνθρωποι του 2008 κυκλοφορούν στους δρόμους και κάνουν το σταυ-
ρό τους, μόλις βρεθούν μπροστά σε κάποιο όρθόδοξο κτίσμα. Πτώματα
καλογήρων γίνονται αντικείμενα προσκύνησης της μισής Ελλάδας, ενώ
τίμια ξύλα, τίμιες κάρες, τίμιες ζώνες, τίμιες σινδόνες, τίμιες κνήμες, τί-
μια δάκτυλα ατόμων, που δεν υπήρξαν τίποτε στη ζωή τους, αλλά έχουν
είδωλοποιηθή ως πρότυπα, τιμώνται πανταχού της χώρας, από ένα λαό
που στρέφει τα μάτια του στο νεκρό και μεταφυσικό και τα νώτα του

στο ζωντανό και έλλογο. Δεν υπάρχει επίσημη πολιτική, κοινωνική, εκπαιδευτική και γενικά δημόσια εκδήλωση, που να μην «καπελλώνεται» από την Εκκλησία. Δεν υπάρχει ούτε ένα κόμμα ούτε ένας δημόσιος άνδρας ούτε ένας ταγός της Επιστήμης, της Δικαιοσύνης, της Εκπαίδευσης, που να καταγγείλη το τραγικό αυτό φαινόμενο, το σταμάτημα της πολιτικοπολιτιστικής εξέλιξης του τόπου αυτού στον 4ο-6ο μ.Χ. αιώνα, όταν το Έλληνικό Έθνος γενοκτονήθηκε ως πολιτική και πολιτισμική οντότητα και εκμηδενίσθηκε ήθικά, ακριβώς μόλις εκχριστιανίστηκε ύστερα από άγριο και αίματηρό εξαναγκασμό από το θεοκρατικό βυζαντινό καθεστώς. Το σκοτάδι της Ορθοδοξίας με έγγυητή το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως και εκτελεστές την Εκκλησία της Ελλάδος και δυστυχώς σύσσωμη την πολιτικο-κοινωνικο-εκπαιδευτική ηγεσία της χώρας εξακολουθεί να καλύπτει την Ελλάδα κάτω από το πέπλο ενός κράματος βυζαντινού μεσαιωνισμού, βυζαντινής απολιτισιάς, βυζαντινής δεισιδαιμονίας και βυζαντινής διαφθοράς.

Αυτή η κατάσταση μεσαιωνισμού, καισαροπαπισμού και θρησκοληψίας δεν υπάρχει προφανώς σε κανένα άλλο κράτος της Ευρώπης. Απολογητές του σκοτούς απέδιδαν και αποδίδουν την κατάσταση της Ρωμιοσύνης στους τέσσερες αιώνες της Τουρκοκρατίας. Η Τουρκοκρατία όμως έχει τελειώσει πριν από δύο αιώνες. Η Βυζαντινοκρατία αντίθετα δεν τελείωσε ποτέ, είναι πανίσχυρη και πανταχού παρούσα και σήμερα. Και τα δεινά των Ελλήνων στο Βυζάντιο, δεινά που τους προκαλούσε η Ορθοδοξία ως πολιτικοθρησκευτική τυραννία, είναι και σημερινά μας δεινά, που μας προκαλεί ή ίδια τυραννία, που επιβιώνει αλώβητη και στις μέρες μας.

* * *

ταν θέτη κανείς το ερώτημα: Γιατί έχομε κατακτήσει - και με μεγάλη διαφορά- το Παγκόσμιο Πρωτάθλημα της Διαφθοράς, το Παγκόσμιο Πρωτάθλημα της Ντόπας, το Παγκόσμιο Πρωτάθλημα της Δεισιδαιμονίας και άλλες επίζηλες πρωτιές, και βάσει του σκεπτικού, που ανέπτυξα,

ὁδηγεῖται σιγά-σιγά στὴν ἀνακάλυψη τῆς μὴ εὐκόλα ὁρατῆς, τῆς κρυφῆς αἰτίας, ὅπως τὴν ἰχνηλάτησα στὶς προηγούμενες παραγράφους, εἶναι πιθανὸν νὰ κλονισθῇ, ἂν σκεφτῇ, ὅτι καὶ ἡ λοιπὴ Εὐρώπη εἶναι χριστιανικὴ, ἀλλὰ δὲν ἔχει καταστήσει σ' αὐτὸ τὸ χάλι. Ὁ «κλονισμός» αὐτὸς βεβαίως εἶναι προῖον μιᾶς ἐπιπόλαιας κρίσης. Ἡ Εὐρώπη δὲν βυζαντινοκρατεῖται. Ἡ Εὐρώπη δὲν εἶναι ὀρθόδοξη. Ἡ Εὐρώπη δὲν κυβερνᾶται ἀπὸ πολιτικοθηρησκευτικὰ καισαροπαπικὰ καθεστῶτα. Ἡ Εὐρώπη δὲν ἔχει πολίτες, ποὺ προσκυνοῦν πτώματα καλογέρων ἢ συμπαρίστανται στοὺς ἱεροὺς παιδόφίλους. Γι' αὐτὸ ἡ Εὐρώπη δὲν θὰ μᾶς ἀνταγωνισθῇ ποτὲ στὰ πρωταθλήματα ποὺ προανάφερα, ἐξαιρουμένων ἴσως κάποιων ὀρθόδοξων κρατῶν της, ὅπως ἡ Βουλγαρία, ἡ Οὐκρανία, ἡ Ρωσσία κ.ἄ., ποὺ, ὅπως ἀποδείχθηκε στοὺς πρόσφατους Ὀλυμπιακοὺς Ἀγῶνες τοῦ Πεκίνου, μᾶς ἀνταγωνίζονται πολὺ «ὀρθόδοξα» στὸ Παγκόσμιο Πρωτάθλημα τῆς Ντόπας.

Δ.Ι.Α.

Ὑπερόγραφο

Τηλεοπτικὸς σταθμὸς: «MEGA».

Ἐκπομπή: «Κοινωνία Ὡρα Μηδέν» (Δημ. Καμπουράκης - Γ. Οἰκονομέας).

Ἡμερομηνία: Πέμπτη, 11 Σεπτεμβρίου 2008.

Ὡρα: 8:45 - 9:10 π.μ.

Συμμετέχουν: Σταῦρος Νταηλάκης (βουλευτὴς Ν.Δ. Νομοῦ Δράμας), Νίκος Σηφουνάκης (βουλευτὴς ΠΑΣΟΚ Νομοῦ Λέσβου) καὶ ἓνας ἱερομόναχος τῆς Μονῆς Μεγίστης Λαύρας τοῦ Ἁγίου Ὁρους.

...

Ἐρώτηση: Γιατί ἡ Μονὴ Βατοπεδίου ἔχει τόση δύναμη;

Ἱερομόναχος: Γιατί ἐκεῖ κοιμᾶται ὁ κορυφαῖος τῆς Ἐξουσίας στὸ κελλὶ τοῦ ἡγούμενου τῆς (Ἐφραίμ).

...

Ἐρώτηση: Στὸ δικό σας μοναστήρι (Μεγίστη Λαύρα) δὲν κοιμήθηκε ποτέ;

Ἱερομόναχος: Δὲν κοιμήθηκε ποτὲ σ' ἐμᾶς ὁ κ. Καραμανλῆς. Ἀλλὰ καὶ ὁ κ. Θ. Ρουσσοπούλος στὸ Βατοπέδι κοιμᾶται, κάθε φορὰ ποὺ ἔρχεται στὸ Ἅγιο Ὄρος.

Σχόλιο; Κανένα.

ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Τὰ οἰκονομικὰ προνόμια τῆς Θεοκρατίας

Ἀξιότιμε κ. Λάμπρου καὶ ἐκλεκτοὶ συνεργά-
τες σας,

Ἀπὸ τὴν μακρυνὴ καὶ χειμωνιάτικη Αὐστρα-
λία παρακαλῶ δεχθῆτε τοὺς ἐγκάρδιους χαιρε-
τισμούς μου καὶ ἐπιτρέψτε μου γιὰ μία ἀκόμη
φορὰ νὰ σᾶς συγχαρῶ ὅλους σας γιὰ τὸ ἀνεκτί-
μητο ἔργο σας, τὸν «Δαυλὸ», ποὺ ἡ κάθε του σε-
λίδα εἶναι καὶ ἓνας πνευματικὸς θησαυρὸς. Κα-
κίζω τὸν ἑαυτό μου, ποὺ τόσα χρόνια δὲν ἔτυ-
χε νάρθω σὲ ἐπαφὴ μαζί του. Συνεχίστε ἀκού-
ραστα τὸ σπουδαῖο ἔργο σας. Ὅταν λαμβάνω
τὸ περιοδικό σας, νοιώθω, ὅτι εἶναι ἡμέρα με-
γάλης πνευματικῆς γιορτῆς. Θὰ ἤθελα, κ. Λάμ-
πρου, τὴν ἀποψὲ σας γιὰ ὠρισμένες σκέψεις
ποὺ πολλὰς φορὲς περνοῦν ἀπ' τὸ μυαλό μου,
καὶ συζητοῦμε συχνὰ καὶ μὲ φίλους ἐδῶ.

❶ Αὐτὸ τὸ διάστημα ὅλοι οἱ Ἕλληνες σπεύ-
δουν νὰ δηλώσουν στὸ ἰδρυθὲν –ἐπὶ τέλους–
ἐθνικὸ κτηματολόγιο τὰ περιουσιακά τους στοι-
χεῖα. Εἶναι ὑποχρεωμένοι ὅλοι οἱ Ἕλληνες νὰ
κάνουν αὐτὲς τὶς δηλώσεις; Καὶ ἡ Ἐκκλησία;
Ἐχει τίτλους ιδιοκτησίας ἡ Ἐκκλησία; Ἡ μισὴ
Ἑλλάδα εἶναι ιδιοκτησία τῆς Ἐκκλησίας. Ἀπὸ
ποῖόν, πότε καὶ πῶς ἀγόρασε αὐτὴ τὴν κολο-

σιαία περιουσία;

❷ Τὸ Ἅγιο Ὅρος εἶναι ξεχωριστὸ κράτος;
Ἐχει τίτλους ιδιοκτησίας; Αὐτὰ τὰ ἀμέτρητα
ἐξωκκλήσια, ἐκκλησιάκια, μοναστήρια θὰ δηλω-
θοῦν στὸ ἐθνικὸ κτηματολόγιο;

❸ Ὑπάρχει ἓνας μεγάλος ἀριθμὸς ἀστεγών
Ἑλλήνων. Ἡ Ἐκκλησία φέρεται ὡς ιδιοκτήτρια
πολλῶν χιλιάδων στρεμμάτων γῆς, τὰ ὁποῖα
ἐκμεταλλεύονται μία δράκα καλογέρον-ρα-
σοφόρων. Δὲν θὰ ἔπρεπε αὐτὰ κάποτε νὰ δω-
θοῦν στοὺς ἄστεγους, νὰ κτίσουν τὸ πρῶτο
τους σπίτι;

❹ Πρόσφατα εἶδαμε στὴν Τηλεόραση καὶ
ἀκούσαμε τὸν πατριάρχη Βαρθολομαῖο, τὸν
ὁποῖο ἐπισκέπτονται ἀπλοὶ πολῖτες Ἕλληνες
–ποῖμνιο– ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα καὶ ἀπ' ὅλο τὸν
κόσμο, καθὼς καὶ πολιτικοὶ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα.
Τὸν ἄκουσα πρόσφατα ὅπως καὶ παλαιότερα
ν' ἀποκαλῇ τοὺς Ἕλληνες Ρωμιοὺς! Καὶ γεννᾶ-
ται τὸ ἐρώτημα: ὁ πατριάρχης βρίσκεται ἀκό-
μη στὴν περὶοδο τῆς Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας;
Γι' αὐτὸν δὲν ὑπάρχουν Ἕλληνες παρὰ μόνον
Ρωμαῖοι;

❺ Οἱ πολιτικοὶ μας πῶς ἀνέχονται νὰ ἀποκα-

ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΧΡΙΣΤΟΣ ΚΑΙ ΘΑΝΑΤΟΣ

Ἀγαπητὲ κ. Λάμπρου,

Σὲ προηγούμενο τεῦχος τοῦ «Δαυλοῦ» ἀναλύθηκε καὶ ἀναδείχθηκε ἡ στάση τῶν
χριστιανῶν καὶ κατ' ἐπέκταση τῶν θρησκευόμενων ἀνθρώπων μπροστὰ στὸν θάνατο
(σ.σ. τ. 308). Ἐπίσης καταδείχθηκε *in vino* τὸ κατὰ ποσὸ πιστευτὰ εἶναι τὰ κηρύγμα-
τα περὶ μεταθανάτιας ζωῆς, ἀναστάσεως, Κόλασης, Παραδείσου κ.τ.λ., ἀκόμα καὶ σὲ
αὐτοὺς ποὺ τὰ κηρύττουν.

Συμπληρωματικὰ σὲ αὐτὸ τὸ ζήτημα θὰ ἤθελα νὰ ἀναφέρω τὴν συμπεριφορὰ τοῦ
Ἰησοῦ στὸν κῆπο τῆς Γεσθημανῆς, ὅταν ὁ, ὑποτίθεται, σωτὴρ τῆς ἀνθρωπότητος καὶ
ἔχων πλήρη ἐπίγνωση τοῦ ἔργου, γιὰ τὸ ὁποῖο στάλθηκε στὴν Γῆ ἀπὸ τὸν πατέρα του
Γιαχβέ, βρισκόταν σὲ κατάσταση πανικοῦ καὶ φόβου, ἐνῶ «καταλυπημένη ἦταν ἡ
ψυχὴ του μέχρι σημείου, ποὺ κινδύνευε νὰ πεθάνῃ ἀπὸ τὴν λύπη», καὶ παρακαλοῦσε
τὸν Γιαχβέ νὰ ἀπομακρύνῃ ἀπὸ αὐτὸν «τὸ ποτήριον αὐτοῦ τοῦ θανάτου», ἐνῶ ὁ «ἰδρω-
τας του ἔγινε ἄφθονος καὶ πηχτὸς σὰν κομμάτια πηγμένον αἵματος, ποὺ πίπτουν εἰς

λοῦνται Ρωμαῖοι; Ἐμεῖς, ποὺ ζοῦμε ἐδῶ σχεδὸν 50 χρόνια καὶ ἄλλοι περισσότερα, ἀγωνιοῦμε γιὰ τὰ παιδιὰ καὶ τὰ ἐγγόνια μας ἐπιθυμοῦμε νὰ διατηρήσουμε καὶ νὰ μεταδώσουμε τὴν ἐλληνικότητα καὶ τὸν πολιτισμὸ μας, καὶ οἱ πολιτικοὶ ἀνέχονται ν' ἀποκαλοῦνται ἀδιαμαρτύρητα Ρωμαῖοι; Ὡς ἀπλὸς Ἕλληνας ὀργίζομαι, ὅταν

ἀκούω τέτοιες προσφωνήσεις. Θέλω νὰ νοιώθω ὅτι εἶμαι ἀπόγονος τοῦ Δευκαλίωνα καὶ τῆς Πύρας καὶ ὄχι τοῦ Μωυσῆ καὶ τῶν Ρωμαίων.

Με ἐκτίμηση
Γ. Τσαμαντάνης
Ἀδελαΐδα, Αὐστραλία

Τὸ παλαιὸ ἱστορικὸ τῆς συκοφάντησης τῆς Σαπφῶς

Κύριε Λάμπρου,

Παρακολοῦθῶ με ἐνδιαφέρον τὴν ἐκδίκασή τοῦ σωματείου τῆς ΟΛΚΕ (Ὁμοφυλοφιλικὴ καὶ Λεσβιακὴ Κοινότητα Ἑλλάδος) ποὺ σφετερίζεται βάνουσα τὸ ὄνομα τῆς νήσου Λέσβου καὶ τοῦ πληθυσμοῦ της. Περίμενα σ' αὐτὸ τὸ δικαστήριο νὰ βρεθῇ κάποιος νὰ ὀνομάσῃ καὶ νὰ ἀποδείξῃ τὸν πνευματικὸ αὐτουργὸ τῆς προσβολῆς, ποὺ ὑφίσταται ἐδῶ καὶ πολὺ καιρὸ τὸ νησί τῆς Λέσβου.

Ἀπὸ ὅ,τι ξέρω τὴν Σαπφῶ, τὴν μεγαλύτερη ποιήτρια ὅλων τῶν ἐποχῶν, τὴν κατηγόρησαν οἱ Πατέρες τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὅπως ὅλους τοὺς Ἕλληνες φιλοσόφους καὶ σοφοὺς τῆς ἀρχαιότητος. Καὶ ἡ κατηγορία ἦταν πολὺ πρόστυχη, γι' αὐτὸ ἔπιασε καὶ ἀντέξε μέχρι σήμερα. Τὴν κατηγόρησαν γιὰ δῆθεν σεξουαλικὲς σχέσεις με τὶς μαθήτριάς της. Γι' αὐτὸ ὅσες φορὲς οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας ἀναφέρονταν στὴν Σαπφῶ, γιὰ νὰ μὴν τὴν ὀνομάσουν, ἔλεγαν αὐτὴ, ἡ Λεσβία, δηλαδὴ αὐτὴ ἀπὸ τὴν Λέσβο. Ἡ λαϊκὴ ρῆσις λέει, «κατηγορεῖς τὸν ἄλλον με τὰ ἐλαττώματά σου». Ἔτσι οἱ ἑβραίοι-

χριστιανοὶ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας με τὰ δικά τους «κουσούρια», με τὴν ὁμοφυλοφιλία ποὺ τοὺς χαρακτήριζε καὶ τοὺς χαρακτηρίζει ἀκόμα καὶ σήμερα, κατηγόρησαν τὴν Σαπφῶ, ποὺ γιὰ τὸν Πλάτωνα ἦταν ἡ δεκάτη μοῦσα. Ἐκτὸς αὐτοῦ ἦταν παντρεμένη με τὸν Κερκύλα καὶ εἶχε μία κόρη, τὴν Κλείδα.

Γιὰ τὸν παράφορο καὶ παράνομο ἔρωτα γιὰ τὸν Φάωνα βρῆκε τὸ κουράγιο καὶ αὐτοκτόνησε. Αὐτὲς οἱ μαρτυρίες, καλὸ θὰ ἦταν, κάποιος νὰ τίς ἔλεγε στὸ δικαστήριο. Ἦταν εὐκαιρία νὰ γίνῃ ἀνοικτὴ καταγγελία τοῦ ἀνθελληνισμοῦ τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, ποὺ σκόπιμα κατηγόρησαν τὴν Σαπφῶ, γιὰ νὰ κτυπήσουν τὸν Ἑλληνισμό. Καὶ σκόπιμα μερικὰ λεξικά τῆς Δύσης, ὅταν ἀναφέρονται στὴν Σαπφῶ, σ' αὐτὴ τὴν μεγάλη προσωπικότητα τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδας, ἀπὸ τὴν Λέσβο, ἀναφέρονται στὴν κατὰ γωγὴ της, τῆς φορτώσαν ὁμοφυλοφιλία, ἓνα ἐλάττωμα ποὺ δὲν τὸ εἶχε. Ἐὰν τὸ εἶχε, σήμερα δὲν θὰ ξέραμε τὸ ὄνομά της, διότι στὸν καιρὸ τῆς Σαπφῶς προβλέπονταν σκληρὲς ποινὲς γιὰ τὴν ὁμοφυλοφιλία, μέχρι θανάτου.

τὴν γῆν». Καθίσταται σαφὲς λοιπὸν ἀπὸ τὰ μικρὰ αὐτὰ ἀποσπάσματα τῶν εὐαγγελιστῶν, πὼς ἀκόμα καὶ ὁ ἰδρυτὴς τῆς θρησκείας τοῦ Χριστιανισμοῦ οὐδέποτε πίστεψε καὶ ὁ ἴδιος τὰ τερατολογήματα, τὰ ὁποῖα διεκήρυττε.

«Τί παραμῦθι, τί παραμλητό, τί γέλιο ἀσταμάτητο!», γράφει ὁ Πορφύριος στὴν πολεμικὴ πραγματεία του «Κατὰ χριστιανῶν», ὅπου ὁ βαθὺς αὐτὸς γνώστης τῶν εὐαγγελίων καὶ τῆς Ἱστορίας, ἀντιλῶντας ἐπιχειρήματα ἀπὸ τὸ ὀπλοστάσιο τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γραμματείας μὰ καὶ ἀπὸ τὴν κοινὴ ἀνθρώπινη λογικὴ, ἀσχεῖ ἀνελέητη κριτικὴ στὸν Χριστιανισμό καὶ στὴν οὐσία συντριβεῖ τὸ ἰουδαϊκὸ αὐτὸ οἰκοδόμημα τοῦ ψεύδους, ποὺ βύθισε στὸ μεταφυσικὸ φόβο καὶ σκότος τὴν ἀνθρωπότητα. Φυσικὰ τὸ ἔργο του κατέληξε στὴν πυρὰ με αὐτοκρατορικὸ διάταγμα τοῦ 448 ὅπως καὶ τοῦ Κέλσου, τοῦ Λιβανίου καὶ τοῦ Ἰουλιανοῦ κατὰ τὴν προσφιλεῖ τακτικὴ τῶν χριστιανῶν.

Ἄς ἀντιπαραβάλλουμε τώρα τὴν συμπεριφορὰ ἐνδὸς Ἑλλήνα στὸ σκέπτεσθαι καὶ στὸ ζῆν, τοῦ Σωκράτη. Τοῦ Σωκράτη, ὁ ὁποῖος ἓνα ἥξερε, ὅτι δὲν ξέρεי τίποτα. Τοῦ Σωκράτη, ποὺ ἄφησε στὴν ἀνθρωπότητα μιὰ μεγάλη κληρονομιά, ἐπιθυμῶντας πάντα νὰ

Ἄς ἐλπίσουμε, τὸ δικαστήριό νὰ δώσῃ μία δίκαιη λύση καὶ νὰ δικαιωθοῦν οἱ ἄνθρωποι, ποὺ πῆραν τὴν πρωτοβουλία, καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Λέσβου. Καλὰ ξεμπερδέματα.

Μὲ ἐκτίμηση
Ἐλευθέριος Βασιλείου
Νιὸς Χαμοσίω, Η.Π.Α.

Οἱ διεθνεῖς ὅροι «τριβάς» καὶ «τριβαδισμός» (tribadisme)

Γιὰ νὰ ὀνομασθῇ ἡ ὁμοφυλόφιλη γυναικα μὲ μία μόνον λέξη, ποὺ νὰ εἶναι ἐπεξηγηματικὴ καὶ νὰ μὴν θίγῃ κανενὸς εἶδους ταυτότητα, ὑπάρχει ὁ ὅρος ἡ *τριβάς*, -άδος.

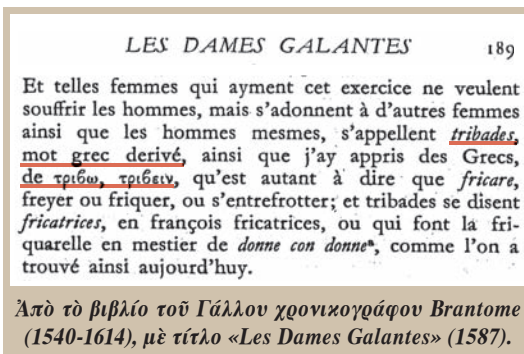
Ἐτυμολογούμενη ἀπὸ τὸ ρῆμα *τρίβω*, αὐτὴ ἡ λέξη τεκμηριώνεται ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα, ἀφοῦ τὴν χρησιμοποιεῖ ὁ Μανέθων, ὁ Αἰγύπτιος ἀρχιερέας καὶ ἱστορικός, ποὺ ἔζησε τὸν 3ο π.Χ. αἰῶνα καὶ ἔγραψε στὰ Ἑλληνικά.

Ἡ λέξη *τριβάς* βρίσκεται στὸ ἔργο του «Αἰγυπτιακὰ Χρονικά» (4, 358).

Πέρασε μὲ τὴν Ἀναγέννηση στὶς δυτικὲς γλώσσες (Γαλ. *tribade* ἀπὸ τὸν 16ο αἰῶνα)*, χρησιμοποιεῖται ἀπὸ τοὺς εἰδήμονες καὶ σήμερὰ ἐντάσσεται στὰ περισσότερα ἑλληνικά καὶ ξένα λεξικά**.

* Βλ. ἀνωτέρω χωρίο.

** Βλ. Τεγόπουλος-Φυτράκης καὶ Λεξικὸ Σταματάκου, κ.ἄ. μαζὶ μὲ τὰ παράγωγά τους: *τριβαδισμός* καὶ τὸ ἐπιθετὸ *τριβαδικός*. Γαλλικὸ Λεξικὸ Robert, κ.ἄ.

Πρέπει νὰ γενικευθῇ ἡ χρησιμοποίησή της στὸν γραπτὸ καὶ στὸν προφορικὸ λόγο, ὅπως γενικά καὶ στὶς συνειδήσεις.

Ἐλισάβετ Κοσκινᾶ
Φιλόλογος

Ὁ Χριστὸς ἔδωσε στοὺς Ἕλληνες τὸν Πολιτισμό!

Ἀξιότιμε κ. Λάμπρου,
Σὲ μία ἀπὸ τὶς ἐκπομπὲς τῆς NET, ποὺ παρου-

σιάζει ἡ κ. Δρούζα, ὁ παντογνώστης ἱερέας κ. Στυλιανὸς Καρπαθίου, ποὺ συνήθως εἶναι πα-

κάνη καλύτερους τοὺς ἀνθρώπους. Ποὺ ἔλεγε, πὼς ἔνα κακὸ ὑπάρχει: ἡ ἀμάθεια καὶ ἔνα καλὸ: ἡ γνώση, ποὺ μέσῳ τῆς ὁποίας μόνον ἐπιτυγχάνεται ἡ ἀρετὴ. Τοῦ Σωκράτη, ποὺ ἔζησε *ἀληθινὰ* ὅλη του τὴν ζωὴ μὰ καὶ τὸν ἴδιό τὸν θάνατό του.

Ὁ Σωκράτης λοιπόν, ὅπως μᾶς πληροφορεῖ ὁ Πλάτων στὸν διάλόγόν του «Φαίδων», ἀντιμετώπισε τὸν ἐπικείμενο θάνατό του ἄφοβα, γαλήνια καὶ ψυχραίμα ἀρνούμενος νὰ διαφύγῃ, ὅπως τοῦ πρότειναν. Ἀφοῦ ἀποχαιρέτισε τὴν γυναῖκα του, γιὰ νὰ μὴν ἀκοῦν ὁδυρμούς καὶ κλάματα, συζήτησε μὲ τοὺς μαθητὲς του γιὰ τὸν θάνατο, τὴν ζωὴ καὶ τὴν ψυχὴ, προκείμενον νὰ ἀπαλύνῃ τὸν δικό τους πόνο ἀκόμη καὶ πρὶν ἀπὸ τὸν δικό του θάνατο(!). Καὶ ὅταν αὐτὸς ὁ πόνος ξέσπασε, καὶ οἱ μαθητὲς του ἐκλαιγαν, τοὺς μάλωσε λέγοντας, πὼς οἱ ἄνθρωποι πρέπει «*νὰ ἀποθνήσκουν μέσῳ καλῶν λόγων ἢ σιωπῆς*», χαρίζοντάς μας, πρὶν πεθάνῃ, τὸν ὑπέροχο καὶ ἀνεκτίμητο αὐτὸν διάλογο μὲ τοὺς μαθητὲς του, τὸν λεγόμενο καὶ «Περὶ Ψυχῆς», ὅπου περιγράφονται οἱ τελευταῖες στιγμὲς τοῦ μέγιστου αὐτοῦ δασκάλου τῆς Ἀνθρωπότητας.

Βασίλης Δ. Παπαγεωργίου
Κυψέλη, Ἀθήνα

ρὼν καὶ προσπαθεῖ σὰν ἐκπρόσωπος τῆς Ἐκκλησίας νὰ κρατήσῃ τὸ ποίμνιο τῆς χώρας μας μέσα στὸ μαντρί του, ἀναφερόμενος σὲ τὶς «μικροτέχνες» ἀγιογραφίες, ποὺ κοσμοῦν ἕναν ναὸ στὸ Κιλκίς, ὅπου ὁ δωδεκάχρονος Χριστὸς συμβουλεύει καὶ διδάσκει Ἕλληνες ἀρχαίους φιλοσόφους, ὁ πατὴρ Στυλιανὸς εἶπε, ὅτι ὁ Χριστὸς σὰν Θεὸς-Γιαχβὲ ἔδωσε στοὺς Ἕλληνες αὐτὰ ποὺ εἶχαν, τὴ σοφία δηλ. καὶ τὸν πολιτισμό!

Ἐμείνα ἐκκληκτος ἀπὸ αὐτὴν τὴν λογικὴ τοῦ παραλόγου, ἀλλὰ ἐπειδὴ δὲν μποροῦσα νὰ ὑποβάλω στὸν ἐν λόγῳ ἱερέα ἐρώτησιν μέσῳ τηλεόρασης, τοῦ τὴν ἀπευθύνω μέσῳ τοῦ «Δαυλοῦ», ἂν βέβαια μᾶς κἀνὴ τὴν «τιμὴ» νὰ τὸν ἀγγίξῃ μὴ φοβούμενος τὴν μόλυνση ἀλλὰ καὶ τὴν -τιμωρία- ἀπὸ τὸν Κύριό του.

Γιατί πάτερ Καρπαθίου ὁ Θεὸς σας, ὁ Για-

χβέ, ὁ ἔχων ἐβραϊκὴ ταυτότητα, ἔδωσε στοὺς ἐχθροὺς τοῦ ἀγαπημένου καὶ περιούσιου τοῦ λαοῦ -στοὺς Ἕλληνες- τὴ σοφία, τὴ νόση καὶ τὸν μεγαλύτερο πολιτισμὸ τοῦ πλανῆτη, ἐνῶ στοὺς συμπολίτες του ἔδωσε τὴν πονηρὴ, ἀρπακτικὴ καὶ ἐγκληματικὴ τάση, νὰ καταστρέφουν καὶ νὰ συνεχίσουν μέχρι σήμερα μὲ τὴν εὐλογία τοῦ πάντα, νὰ καταστρέφουν τὸν πολιτισμό, ποὺ ἐκεῖνος ὑποτίθεται ἔδωσε στοὺς ἀρχαίους προγόνους μας; Μήπως ὁ παντογνώστης Θεὸς θεώρησε ὅτι ἔκανε λάθος; Καὶ μετάνιωσε ποὺ ἔδωσε σὲ μᾶς αὐτὸν τὸν πολιτισμό;

Μὲ ἐκτίμηση
Παν. Ἰατροῦ
Θεσσαλονίκη

Κάτοικοι τῆς Ἑλλάδος καὶ Ἕλληνες

Κύριε Λάμπρου,

Σὲ περίπτωσιν ποὺ ὁ ὅρος «Ἕλληνας» χρησιμοποιοῖται μὲ τὴν κυριολεκτικὴν τὴν ἔννοια, ἀναρωτιέμαι συχνά, μήπως οἱ ἰουδαιοχριστιανοὶ Ἕλληνες θὰ ἔπρεπε νὰ καλοῦνται ἀπλῶς κάτοικοι τῆς Ἑλλάδας;

Ἡ σκέψις αὕτη μοῦ γεννήθηκε, διότι, ὅποτε συναντῶ κάποιον, ποὺ μοῦ φαίνεται ὅτι κατὰ γὰρ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, θέτω τὴν ἐξῆς ἐρώτησιν: «Εἶσαι Ἕλληνας;». Ἄν ἡ ἀπάντησις εἴναι «ναί», συνεχίζω: «Εἶσαι Ἕλληνας ὁρθόδοξος;». Στὶς περισσότερες τῶν περιπτώσεων ἡ ἀπάντησις εἶ-

ναι ἕνα κατηγορηματικὸ «ναί».

Φυσικὰ τέτοιου εἶδους σκέψεις δὲν εἶναι συμπαθεῖς, προσδιορίζουν ὅμως ἄμεσα τὴν ἐπικρατοῦσα νοοτροπία. Ἄν χρησιμεύουν, γὰρ νὰ ξυπνήσουν ἕναν Ἕλληνα ἀπὸ τὸ λήθαργό του, τότε ἔχουν κάποια ἀξία. Ἐθεσα αὕτη τὴν ἐρώτησιν σ' ἕναν ἐπίσκοπο, παιδικό μου φίλο, ὁ ὁποῖος ἀρχικὰ σιώπησε καὶ ἔπειτα μὲ φλεγματικὸ τρόπο μὲ ἀποκάλεσε «παραβάτη» καὶ μοῦ ἀπέδωσε καὶ πλεῖστα «κοσμητικὰ» ἐπιθετα.

Πέτρος Θεοχάρης
Κάνσας, ΗΠΑ

Ἀη-Γιώργης καὶ Βαζέχα

Ἀγαπητὸ περιοδικό,

Πῆγα νὰ παρακολουθῶ τὸν τελικὸ ἀγῶνα ΠΑΟ-ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥ στὸ μπάσκετ (20/6/07).

Οἱ πολλοὶ ὥραιοι ἀγῶνες τῶν δύο ὁμάδων μοῦ εἶχαν προξενήσει τὸ ἐνδιαφέρον. Πηγαίνοντας νὰ καθίσω στὴν θέσιν διαρκείας τῶν 700 € (!) ἀνακαλύπτω, ὅτι οἱ συγκεκριμέναι θέσεις ἦσαν κατελημμέναι ἀπὸ ἀνθρωποειδή, τὰ ὅποια ὀνομάζονται ὁπαδοί. Ὁ διπλάνος μου μὲ ἐντυπωσίασε, γιὰ τὴν εἶχε σὲ ὅλη τὴν πλάτη τοῦ ἕνα μεγάλο τατουάζ τοῦ Ἀη-Γιώργη!

Αὐτὸς ὁ καλὸς χριστιανὸς μὲ τὸ τατουάζ μοῦ θύμισε τὰ πρόσφατα ἄρθρα σας περὶ θρησκευτικοῦ φανατισμοῦ καὶ στὰ σπὸρ σήμερα καὶ πόσο τελικὰ ἀλληλένδετα εἶναι μεταξὺ τους. Εἶτε σοῦ ἔχει γεμίσει τὸ ἄδειο κεφάλι ὁ Ἰησοῦς εἶτε ὁ Βαζέχα, τὸ ἴδιο εἶναι. Ἐνῶ, ἂν ὑπῆρχε ἀκόμα χώρος, νὰ λειτουργήσῃ καὶ κάτι διαφορετικόν, ὅπως ὁ λογικὸς νοῦς, μᾶλλον θὰ εἶχαν ἀποφευχθῇ πάσης φύσεως ἀκρότητες στὰ γήπεδα.

Μὲ τιμὴ
Σταῦρος Ἀργυριάδης

Ἡ ἐπαφὴ μὲ τὴν Φύσιν καταργεῖ τὴ Μεταφυσικὴ

Ἀξιότιμε κ. Λάμπρου,

Οἱ ἐμπρησμοὶ τῶν δασῶν μὲ ὠδήγησαν στὴ σκέψιν, ὅτι ἡ ἐπαφὴ τῶν Ἑλλήνων μὲ τὴν Φύ-

σιν εἶναι ἐπικίνδυνη ἀπειλὴ γὰρ τοὺς ἐπικυρίαρχους χριστιανούς, διότι ὁ θαυμασμός τῆς ὁμορφίας, τῆς ὁμορφιάς καὶ τῆς τελειότητος τῆς Φύ-

σης οδηγεί τὸν ἄνθρωπο Ἑλληνα νὰ ἀπορρίψει καὶ νὰ ἀμφοιβητήσῃ τὴ σημερινή κοινωνική, πολιτιστική καὶ θρησκευτική τάξη, ποὺ πρέπει νὰ ἀποτελῇ (ἐπειδὴ κάποιον τὸ θέλουν) τὴ μόνη ἀναφορά του. Ὁ θαυμασμός τῆς Φύσης ἐντείνει τὴν ἐσωτερικὴ ζωὴ τῶν ἀτόμων, ἀναπτύσσοντας τὴν εὐαισθησία τους καὶ συνεπῶς τὴν αὐτεξουσιότητά τους. Παύουν λοιπὸν νὰ συναρπάζονται ἀπὸ τὰ χριστιανικὰ σκουπίδια, ποὺ σκοποῦ ἔχουν νὰ τοὺς ἀποβλακώσουν

καὶ νὰ ἐλέγξουν τὸ πνεῦμα τους (μὲ τὴν ἐλληνική σημασία τῆς λέξης πνεῦμα). Ἀπελευθερωμένοι ἀπὸ τὶς ἄλυσίδες τους ἀρχίζουν νὰ φαντάζονται μιὰν ἄλλη κοινωνία Ἑλλάδα, ποὺ βασίζεται σὲ ἀξίες διαφορετικὲς ἀπὸ αὐτές, ποὺ ὁ Χριστιανο-ιουδαϊσμός ἐπιβάλλει.

Μὲ ἐκτίμηση
Γεώργιος Γκουσγκούνης
Λάρισα

Ἀπὸ τὰ εἰκονοστάσια ξεκίνησαν τὴν ἀνάπλαση τοῦ Πεντελικοῦ

Κύριε διευθυντά,

Μπορεῖ τὰ ἀντιπλημμυρικά ἔργα νὰ μὴν προχώρησαν ἀκόμα, ἢ ἀναδάσωση νὰ μὴν γίνῃ ποτέ, ὅπως καὶ οἱ ἀπαράιτητες ἀντιπυρικές ζώνες, οἱ εὐσεβεῖς ὅμως κάτοικοι τῆς Πεντέλης ξεκίνησαν τὰ ἔργα ἀνάπλασης τοῦ ὄρους ἀπὸ τὴ συντήρηση τῶν εἰκονοστασίων.

Ὡδηγοῦσα στοὺς δρόμους τοῦ καμμένου δάσους, κοντὰ στὸ μοναστήρι τοῦ Ἀγ. Παντελεήμονος, ἀπ' ὅπου ξεκίνησε ἡ τελευταία καταστροφικὴ πυρκαϊά, ὅταν τυχαῖα τὸ βλέμμα μου ἔπεσε ἐπάνω σὲ ἓνα εἰκονοστάσι, τὸ ὁποῖο μοῦ φάνηκε γνωστό. Ἀσφαλῶς! Ἐπρόκειτο γιὰ τὸ εἰκονοστάσι τοῦ ἐξωφύλλου τοῦ τεύχους 306 τοῦ «Δαυλοῦ», ποὺ ἀνέγραφε «Εἰς δόξα Θεοῦ». Τώρα ὅμως, ἀπ' ὅτι φαίνεται κι ἀπὸ τὴν ἐπισυναπτόμενη φωτογραφία, ἦταν ἐντελῶς διαφορετικὸ. Εἶχαν τριφτῇ καὶ γυαλιστῇ τὰ μαρμαρὰ του, εἶχε νέον τζάμι, ἀναμμένο καντήλι, καινούργιες εἰκόνες, σπύρτα, λιβάνια, φυτίλια, λάδι κ.τ.λ., καθὼς καὶ μερικὲς στολισμένες γλάστρες μὲ λουλούδια ἐμπρὸς του... ἀναμένοντας τὶς ἐπόμενες πυρκαϊές... εἰς δόξα Θεοῦ.

Μετὰ τιμῆς
Ἡρῶ Μακροῇ
Ραφήνα

«Ἀλληλεγγύη», σάπια κοτόπουλα καὶ Μιανμάρ

Κύριε διευθυντά,

Ἀπὸ Χιμεῖα δὲν σκαμπάζω ἀρκετά, ἀλλὰ ὁ φίλος μου ὁ Σάκης -ἀριστοῦχος χημικὸς μηχανικὸς τοῦ ΕΜΠ- μὲ πληροφορεῖ, ὅτι στὰ περιβόητα «κοτόπουλα γιὰ τὸ Ἰράκ» τῆς ΜΚΟ «Ἀλληλεγγύη», ἀν' ὁ γενικὸς διευθυντὴς τῆς Δημητράκης Φουρλεμιάδης τοὺς εἶχε ρίξει λίγη φουμόλη* καὶ μετὰ τὰ ἔρριχνε μέσα στοὺς καταψύ-

κτες, τώρα θὰ μπορούσαμε σὰν καλοὶ καὶ ἀλληλεγγυνοὶ χριστιανοὶ νὰ τὰ στείλουμε στοὺς μωαμεθανοὺς φτωχοὺς τῆς Βιρμανίας καὶ τῆς «πληγωμένης» -ἀπὸ τὴν Ναργκίς- Μιανμάρ. Δηλαδή ἐγώ, ποὺ στὸ Στρατὸ ἔτρωγα βόδι ἀπὸ τὴν Ἀργεντινὴ σφαγμένο τὸ 1953,... τί ἔπαθα;

Μετὰ τιμῆς
Νικόλαος ὁ Ὑπόγειος

* Ἐξαιρετικὰ χρήσιμη χημικὴ ἔνωση (HCHO) μὲ πολλὰς χρήσεις, πιὸ γνωστὴ ἀπὸ τὶς ὁποῖες εἶναι ὡς συντηρητικό, ἀπολυμαντικό καὶ ἀντισηπτικό μὲ τὴ χημικὴ ὀνομασία formaldehyde.

ΟΙ ΔΥΟ ΓΑΜΟΙ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ ΜΕ ΑΝΔΡΕΣ

**Πώς ὁ Βασίλειος Α΄ νυμφεύτηκε
τὸν ἡγούμενο Νικόλαο
καὶ τὸν γιὸ τῆς πλούσιας χήρας**

«Ὁ Βασίλειος Α΄ ὁ Μακεδὼν προήχθη ἀπὸ εὐτελοῦς ὑππρέτου ἐνὸς τῶν μεγιστάνων τῆς Κωνσταντινουπόλεως εἰς τὸ περιβλεπτον ἀξίωμα τοῦ μονάρχου τῆς Ἀνατολῆς. Ἵνα ἀξιωθῇ τοιαύτης μεταβολῆς τῆς ἑαυτοῦ τύχης, οὐδὲν μέγα ἢ ἀπλῶς γενναῖον ἔπραξεν· ἀπ' ἐναντίας δὲν ἀνέβη τὰς κυριωτέρας τῆς κλίμακος ἐκείνης βαθμίδας εἰ μὴ διὰ πολυειδῶς αἰσχροῦ ἐξευτελισμοῦ καὶ διὰ κακουργίας δεινῆς.» (Κ. Παπαρρηγόπουλου, «Ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους», τ. 5, κεφ. Β΄.)

πρῶτος γάμος μεταξὺ ἀνδρῶν δὲν ἔγινε πρὸ μηνῶν στὴν Τήλο, ἀλλὰ, σύμφωνα μὲ πλείστες ἱστορικὲς μαρτυρίες, τὸν 9^ο αἰ. μ.Χ. στὴν Κωνσταντινούπολη. Ἕνας ἄξεστος ἵπποκόμος, φτωχὸς καὶ ἀγράμματος χωριάτης, ἀλλὰ ὁμορφος καὶ μὲ ὥραϊα κορμοστασιὰ νέος νυμφεύτηκε κάποιον Νικόλαο, ἡγούμενον μοναστηριοῦ, καὶ μερικὰ χρόνια ἀργότερα ἕναν ἄλλο ἄνδρα, γιὸ πλούσιας χήρας, τὸν Ἰωάννη. Μέσῳ αὐτῶν τῶν γάμων ἀπέκτησε διασυνδέσεις στὴν Κωνσταντινούπολη καὶ σύντομα ἔγινε παρακοιμώμενος τοῦ αὐτοκράτορα Μιχαὴλ Γ΄. Ἀργότερα, μέσα σὲ ἕνα λουτρὸ αἵματος καὶ ὀργίων, κατάφερε νὰ κατακτήσῃ ὁ ἴδιος τὸ θρόνο. Πρόκειται γιὰ τὸν Βασίλειον Α΄ τὸν Μακεδόνα, τὸν πρῶτον αὐτοκράτορα τῆς Μακεδονικῆς -λεγόμενης- δυναστείας.

Οἱ γάμοι αὐτοὶ τοῦ Βασιλείου μὲ ἄνδρες εἶναι οἱ πρῶτοι, ποὺ τεκμηριώνονται ἀπὸ ἱστορικὲς πηγές, δὲν εἶναι ὅμως πρωτόγνωροι στὴ χριστιανικὴ παράδοση. Οἱ γάμοι μεταξὺ ἀνδρῶν ἢ «ἐνώσεις» ἢ «ἀδελφοποιήσεις», ὅπως συγκαλυμμένα ἐνίστε λέγονται, ἔχουν πολὺν βαθιεὺς ρίζες στὸ Χριστιανισμό, ξεκινώντας ἀπὸ τὴν Βίβλο καὶ φθάνοντας μέχρι τὶς μέρες μας.

Ὁ γάμος τοῦ Βασιλείου Α΄ μετὰ τὸν Ἰωάννη, ὅπως μᾶς τὸν διασώζει στὴ «Χρονογραφία» τοῦ ὀβυζαντινοῦ ἀξιωματοῦχος (κουροπαλάτης καὶ μέγας δρουγγάριος τῆς βίγλας), Ἰωάννης Σκυλίτζης. Διακρίνονται ἀπὸ ἀριστερᾶ: Ἡ μητέρα τοῦ Ἰωάννη, Δανηλίδα, τὸ ζεῦγος τῶν μελλονύμφων Βασίλειος - Ἰωάννης, ὁ ἱερεὺς, ποὺ τελεῖ τὸν γάμο, καὶ πίσω του ἄλλοι ἱερεῖς, ἐνῶ ἀνάμεσα στὸ ζεῦγος καὶ στὸν ἱερεᾶ φαίνεται ἀνοιγμένο τὸ Εὐαγγέλιο.

Βασίλειος: Ἕνας γοητευτικὸς Ἀρμένιος

Βασίλειος γεννήθηκε κατὰ τὸ 812 στὰ περίχωρα τῆς Ἀδριανούπολης, ἀπὸ μία οἰκογένεια χριστιανῶν χωρικῶν, φτωχῶν ἀποίκων, ποὺ οἱ περιστάσεις τοὺς εἶχαν ξεριζώσει ἀπ' τὴν πατρίδα τους τὴν Ἀρμενία, καὶ ποὺ ἡ τελευταία τους συμφορὰ, ὁ θάνατος τοῦ πατέρα, τοὺς ἄφηνε τελειωτικά χωρὶς κανένα πόρο. Ὁρισμένοι ἱστορικοὶ ὑποστηρίζουν, ὅτι ἡ καταγωγή του ἦταν Ἀρμενο-σλαβική ἢ καθαρὰ σλαβική. Τὸ προσωνύμιο Μακεδὼν ὀφείλεται στὴν βυζαντινὴ γεωγραφικὴ ἀντίληψη, κατὰ τὴν ὁποία ὠρισμένα μέρη τῆς Θράκης ἀποτελοῦσαν τμῆμα τῆς Μακεδονίας. Ἡ μακεδονικὴ (ἐλληνικὴ) δὴθεν καταγωγή τοῦ Βασιλείου εἶναι μεταγενέστερο ἱστορικὸ ψεῦδος οὔτε ὁ Βασίλειος οὔτε κανένας ἄλλος αὐτοκράτορας τοῦ Βυζαντίου εἶχε ἐλληνικὴ καταγωγή (βλ. «Οὔτε ἓνας Ἑλληνας βασιλεὺς!», «Δ», τ. 293).

Νόμισμα τοῦ «ἐν θεῷ βασιλέως τῶν Ῥωμαίων» -ὄχι τῶν Ἑλλήνων- Βασιλείου· τὸ μεταγενέστερο- δὴθεν- «Μακεδών», δὲν ὑπάρχει πουθενά.

Ὁ Βασίλειος, ποὺ ἀπόμεινε πιά τὸ μόνο στήριγμα τῆς μητέρας καὶ τῶν ἀδελφῶν του, ἦταν τότε εἰκοσιπέντε μὲ εἰκοσιέξι χρόνων, ἓνα ψηλὸ καὶ γεροδεμένο παλληκάρι, μὲ γερὰ χέρια καὶ στιβαρὸ κορμί. Πυκνά, σγουρὰ μαλλιά πλαισίωναν τὸ ζωηρό του πρόσωπο. Ὀλότελα ἀγράμματος -δὲν ἤξερε οὔτε νὰ γράφῃ οὔτε νὰ διαβάξῃ- ἦταν ἀπλᾶ ἓνας ὠραῖος νέος. Αὐτὸ στάθηκε ἀρκετό, γιὰ νὰ δημιουργήσῃ τὴ μεγάλη τύχη του καὶ νὰ φτάσῃ στὸ σκοπὸ του χωρὶς δισταγμούς, στηριζόμενος ὄχι μόνον σὲ γυναῖκες, ἀλλὰ κυρίως σὲ ὁμοφυλόφιλους ἄνδρες, ποὺ γοητεύτηκαν ἐντονα ἀπὸ τὴν ἀθλητικὴ του ὁμορφιά.

Ὁ πρῶτος γάμος τοῦ Βασιλείου μὲ τὸν ἡγούμενο

Ἐρὶ τὸ 840, ρακένδυτος, μὲ ἓνα ραβδί στὸ χέρι κι ἓνα δισάκι στὸν ὦμο ἔφτασε ὁ Βασίλειος μιὰ Κυριακὴ ἀπόγευμα ἀναζητώντας τὴν τύχη του στὴν Κωνσταντινούπολη. Ἀφανισμένος ἀπὸ τὴν κούραση, κατασκοπισμένος κι ἐνῶ κόντευε νὰ νυκτώσῃ, πλάγιασε κάτω ἀπὸ τὰ προπύλαια τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Διομήδη, ποὺ βρῆκε μπροστά του, ὅπου δὲν ἄργησε νὰ ἀποκοιμηθῇ βαθιά, χωρὶς καθόλου νὰ προσέξῃ, καὶ ὅπως ἔτυχε.

Ὁ Νικόλαος, ἡγούμενος τοῦ μοναστηριοῦ, ποὺ παράρτημά του ἦταν ἡ ἐκκλησία (Theophanes Continuatus, 5.9, σελ. 223), μὲ ἐκπληξή του βλέπει τὸν καλοφτειαγμένο κοιμώμενο νέο. Τὸ πρῶτὸν τὸν ξυπνᾷ, τὸν προσκαλεῖ νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ καὶ τὸν καθίζει στὸ τραπέζι. Τοῦ κάνει λουτρὸ καὶ τοῦ δίνει καινούρια ροῦχα («λούσας αὐτὸν

καὶ ἱμάτιον περιβαλὼν»), συζοῦν («ὁμώροφον εἶχε καὶ ὁμοδίαιτον», «Χρονικό» τοῦ Γεωργίου τοῦ Μοναχοῦ στὸν Ἰστορίν, 2:5) καὶ τελικὰ ἡ γνωριμία τους πολὺ σύντομα καταλήγει σὲ γάμο· ἐνώνονται μὲ τελετὴ στὴν ἐκκλησία: «Τῇ δευτέρᾳ ἡμέρᾳ ἀπελθὼν μετ’ αὐτοῦ εἰς τὸ λουτρόν ἤλλαξεν αὐτὸν καὶ ἐλθὼν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐποίησεν ἀδελφοποίησιν μετ’ αὐτοῦ καὶ συνηφραίνοντο ἐν ἀλλήλοις» (Γεωργίου Μοναχοῦ στὸν Μόραβτικ, σελ. 120). Ἡ τελευταία φράση θυμίζει τὸ βιβλικὸ «καὶ συνεφραίνου μετὰ γυναικὸς τῆς νεότητός σου» («Παροιμίαι», 5:18), ποὺ ἀναφέρεται σὲ σχέση ἀνδρα - γυναίκας.

Ἀδελφοποιία καί... ἀδελφές

ὁρολογία, ποὺ ἐπισήμως χρησιμοποιεῖ ἡ Ἐκκλησία γιὰ τοὺς γάμους μεταξὺ ἀνδρῶν, εἶναι ἡ ἀδελφοποιία ἢ ἀδελφοποίησις ὡς τέτοια νοεῖται ἢ μὲ θρησκευτικὴ τελετὴ -διήθεν πνευματικῆ- ἔνωση δύο ἀνδρῶν, γιὰ τὴν ὁποία γράφηκε καὶ ἐπίσημη εὐχὴ «εἰς ἀδελφοποιίαν πνευματικὴν», ποὺ διαβαζόταν ἀπὸ τὸν ἱερέα μπροστὰ ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιο. Ἡ Ἀκολουθία τῆς Ἀδελφοποιίας ὅμως εἶναι ὁλόκλιδα μὲ τὴν Ἀκολουθία τοῦ -γνωστοῦ ἐτεροφύλου- Γάμου (ζευγάρι ἐμπρὸς ἀπὸ τὸν ἱερέα, Εὐαγγέλιο, κεριά, κουμπάρους, συγγενεῖς κ.τ.λ.).

Οἱ ἄνδρες

(«ψευδαδελφοποιητοί»)

κατὰ τὴν ἀδελφοποιίαν

«ὑπανδρεύονται ἀναμεταξύ

των» ἱκανοποιῶντας «τὰς

ἡδονὰς καὶ τὰ σαρκικά

των θελήματα».

«Πηδάλιον», κεφ. Ι'.

Στὴν πραγματικότητα δηλαδὴ δὲν πρόκειται γιὰ καμμία πνευματικὴ ἔνωση, ἀλλὰ γιὰ κανονικὸ γάμο μεταξὺ ἀνδρῶν καὶ εὐλογία ἀπὸ τὸν ἱερέα τῆς σαρκικῆς ὁμοφυλόφιλης ἔνωσης. Αὐτὸ ὁμολογεῖται καὶ ἀπὸ τὸ ἴδιο τὸ «Πηδάλιον», στὸ ὁποῖο ἀναφέρεται χαρακτηριστικὰ, ὅτι οἱ ἄνδρες κατὰ τὴν ἀδελφοποιήσιν «ὑπανδρεύονται ἀναμεταξύ των». Τὸ «Πηδάλιον» ἀπαγορεύει τέτοιες τελετὲς χαρακτηρίζοντας τοὺς νυμφίους ὡς «ψευδαδελφοποιητούς», ποὺ ἱκανοποιοῦν «τὰς ἡδονὰς καὶ τὰ σαρκικά των θελήματα»: «Ἡ δὲ λεγομένη ἀδελφοποιήσιν εἶναι ἐμποδισμένη ἀπὸ τὸ λε' κεφ. τοῦ ιγ' τίτλου τοῦ ε' βιβλίου τοῦ νόμου (σελ. 217 τῆς Γιούρ Γραικορ.) τελείως νὰ μὴν γίνεταί καὶ ἀποβεβλημένη ἐστὶν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ... Ὅθεν ἡ τοιαύτη ἀδελφοποιήσιν ὅχι μόνον δὲν γίνεται ἢ λογίζεται τελείως ἐμπόδιον εἰς τὸ νὰ ὑπανδρεύωνται ἀναμεταξύ των οἱ τοιοῦτοι ψευδαδελφοποιητοί, ἀλλ' οὐδὲ ὅπως πρέπει νὰ γίνεται. Ἀπόβλητον γὰρ ἐστὶ τοῦτο ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, ὡς πολλῶν κακῶν καὶ ἀπωλείας πρόξενον ψυχικῆς εἰς τοὺς περισσοτέρους, καὶ ὕλη διὰ νὰ πληρῶνουν τινὲς τὰς ἡδονὰς καὶ τὰ σαρκικά των θελήματα, καθὼς ἡ δοκιμὴ μυρία ἔδειξε τὰ παραδείγματα κατὰ διαφόρους καιροὺς καὶ τόπους.» («Πηδάλιον», «Περὶ συνοικεσίων», κεφάλαιο Ι').

Γιὰ λόγους κοινωνικοῦ κατατρεγμοῦ ἡ Ἐκκλησία -ἀντίθετη στὴν παράδοσή της-

Συνεχίζεται στὴ σελ. 22476

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΕΙΣ ΑΔΕΛΦΟΠΟΙΗΣΙΝ

Άγιον Όρος, μονή Παντελεήμονος, φύλλα 60-62

Ποιεῖ ὁ ἱερεὺς εὐλογητόν, τρισάγιον, Παναγία τριάς, Πατέρ ἡμῶν, ὅτι σοῦ ἔστιν, ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας, καὶ κοντάκιον καὶ τοῦ ἁγίου τῆς μονῆς, ὡσαύτως καὶ τὸ κοντάκιον καὶ θεοτόκιον. Εἶτα τίθουσιν τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον ἐν τῷ ἀναλογίῳ καὶ τίθουσι τὰς δεξιὰς χεῖρας ἐπάνω αὐτοῦ οἱ μέλλοντες ἀδελφοὶ ποιηθῆναι, κρατοῦσι δὲ κηροὺς ἄπτοντας καὶ ὁ ἱερεὺς λέγει τὰς εὐχὰς μεγαλοφώνως.

Ἀγαπητοὶ ἠκούσατε τὴν εὐαγγελικὴν φωνὴν τὴν λέγουσαν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καὶ τοῦ μεγάλου Παύλου λέγοντος· ἡ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ, ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται, οὐκ ἀσχημονεῖ, ἡ ἀγάπη οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ λογίζεται τὸ κακόν, ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν, ὡς καὶ Δαυὶδ προφητικῶς φάσκει· ἰδοὺ δὴ τί καλόν, ἢ τί τερπνὸν ἄλλ' ἢ τὸ κατοικεῖν ἀδελφοὺς ἅμα ἐν ἀγάπῃ Θεοῦ. Πορεύεσθε πάντοτε νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα λέγει τὴν συναπτήν· ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς ἀνωθεν εἰρήνης καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν...

Καὶ ἀλλάσσουν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐν τῷ Ἁγίῳ Εὐαγγελίῳ, ὁ ἔχων ἄνω τίθουσιν ὑποκάτω. Εἶτα ἐπεύχεται ὁ ἱερεὺς λέγων τὴν εὐχὴν ταύτην τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὸν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα σὴν καὶ ὁμοίωσιν, καὶ δοὺς αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκὸς αἰδίου, ὁ εὐδοκήσας τοὺς ἁγίους σου ἀποστόλους Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον ἀδελφοὺς γενέσθαι, οὐ δεσμουμένους φύσεως, ἀλλὰ πνεύματος ἁγίου κοινωνία, ὁ καὶ τοὺς ἁγίους σου μάρτυρας Σέργιον καὶ Βάκχον ἀδελφοὺς γενέσθαι ἀξιώσας, αὐτοὺς εὐλόγησον καὶ τοὺς δούλους σου τούτους, **ὁδεῖνα καὶ ὁδεῖνα**, οὐ δεσμουμένους φύσεως ἀλλὰ πίστεως τρόπῳ· δὸς αὐτοῖς, Κύριε, τοῦ ἀγαπᾶν ἀλλήλους ἀμιοήτους καὶ ἀσκανδαλίστους εἶναι πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτῶν· πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἁγίων σου, ὅτι σὸν τὸ κράτος καὶ σοῦ ἔστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ

Τοῦ Κυρίου δεηθώμεν. Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐν τῇ κατὰ σάρκα σου οἰκο-
νομίᾳ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, υἱοὺς Ζεβεδαίου, οὐ κατηξιώσας ἀδελφούς
γενέσθαι, ἀλλὰ μαθητὰς καὶ ἀποστόλους ἀναδείξας· αὐτοὺς καὶ νῦν, τοὺς
δούλους σου τοὺτους τοὺς πνευματικὴν ἀγάπην ἑαυτοὺς ἀγαπήσαντας,
ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ διατήρησον πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτῶν,
ἐργαζομένους τὰς ἐντολάς σου. Καὶ κατεύθυνον τὴν ὁδὸν αὐτῶν, τὴν λαμ-
πάδα αὐτῶν ἄσβεστον διατήρησον, συγκαταριθμῶν αὐτοὺς μετὰ τῶν πέντε
φρονίμων παρθένων, σῶσον, ἐλέησον αὐτοὺς ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός σου τὸ
ἐπεκεκλημένον ὑπ' αὐτοὺς καὶ καταξίωσον αὐτοὺς χάριν εὐρεῖν ἐνώπιόν
σου, ὅτι οὐκ ἦν τὰ σαρκικὰ ὡς τὰ πνευματικά.

Τοῦ Κυρίου δεήθῶμεν.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν...

Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀνα-
πέμπομεν.

Τῷ συνδέσμῳ ταῖς ἀγάπαις συνδεόμενοι οἱ αὐτάδελφοι τῷ δεσπόζοντι τῶν ὅλων ἑαυτοὺς Χριστῷ ἀναθέμενοι, ωραίους πόδας ἐξατενίζοντες εὐ-αγγελιζόμενοι πᾶσιν εἰρήνην.

ΔΑΥΛΟΣ 317, Οκτώβριος 2008 ♦ 22475

μὲ ἐγκυκλίους τῆς (7/2/1834, 26/9/1862) ἀπαγόρευσε τελικὰ τὴν τελετὴ Ἀδελφοποιίας ἀπειλῶντας μὲ τιμωρίες τοὺς παραβάτες, λαϊκοὺς καὶ ἱερεῖς.

Ἀδελφοὶ καὶ ἀδελφές λέγονται οἱ μοναχοί/ές, ἀδελφᾶτα τὰ θρησκευτικὰ σωματεῖα, ἐνῶ ἀπὸ τὴν τελετὴ τῆς Ἀδελφοποιίας προέκυψε καὶ ὁ χαρακτηρισμὸς τῶν ὁμοφυλοφίλων: ἀδελφές.

* * *

ἰς ἴδιες λέξεις (ἀδελφοποιήσις, ἀδελφοποιητός) χρησιμοποιοῦν οἱ ἱστορικοὶ στὴν περίπτωσιν τῆς ἑνώσεως στὴν ἐκκλησίαν τῶν Βασιλείου - Νικολάου, ὅπου δὲν ὑπάρχει καμμία νύξη φυλετικῆς ἢ οἰκογενειακῆς παραμέτρου γιὰ τὴ σχέση, οὔτε γιὰ ἀνταλλαγὴ αἵματος. Δὲν ἔχει στρατιωτικὴ σημασία, οὔτε ἀναφέρονται συνθήκες, ποὺ νὰ τὴν προκάλεσαν (π.χ. διάσωση ἀπὸ κίνδυνον, σοβαρὴ ἀσθένεια κ.λπ.). Τόσο ὁ Βασίλειος ὅσο καὶ ὁ Νικόλαος εἶχαν ζῶντες ἀδελφούς, μὲ τοὺς ὁποίους διατηροῦσαν τακτικὰ καὶ στενὰς ἐπαφάς, ἔτσι ἡ πράξις τοὺς δὲν ἦταν ἀποτέλεσμα ἐπιθυμίας νὰ ἀποκτήσουν ἀδελφόν. Γιὰ τὸν Βασίλειον ἀναφέρονται τοὐλάχιστον δύο ἀδελφοί, οἱ Βάρδας καὶ Μαριανός, οἱ ὁποῖοι μάλιστα τὸν βοήθησαν στὴν μετέπειτα ὁργάνωσιν τῆς δολοφονίας τοῦ αὐτοκράτορα Μιχαὴλ Γ', ὁ δὲ Νικόλαος εἶχε ἀδελφὸν ἕνα γιατρόν, ὁ ὁποῖος -ὅπως θὰ δοῦμε παρακάτω- φρόντισε νὰ ἔρθῃ ὁ Βασίλειος σὲ ἐπαφὴ μὲ τὴν αὐτοκρατορικὴ αὐλή.

Πρόκειται καθαρὰ γιὰ μίαν προσωπικὴν σχέση, ποὺ ἔγινε γιὰ τοὺς προσωπικοὺς λόγους τοῦ καθενός. Ὁ ἡγούμενος εὐφραίνεται ἀπὸ τὸν καλοφτιαγμένον Βασίλειον, ὁ ὁποῖος, ἂν δὲν εἶχε βρεῖ τὸν ἡγούμενον, πιθανὸν θὰ συνέχιζε νὰ κοιμᾶται στοὺς δρόμους.

Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοφιλίτου γιὰ τὸν Βασίλειον

Βασίλειος ζητοῦσε ἐπίμονα ἀπὸ τὸν Νικόλαον νὰ τὸν συστήσῃ σὲ κάποιον ἀπὸ τοὺς ἐπισήμους, ποὺ γινώριζε. Ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἡγουμένου, ἕνας γιατρός, εἶδε μίαν μέραν τὸν Βασίλειον στὸ μοναστήρι, τοῦ φάνηκε πολὺ καλοφτιαγμένος καὶ ὁμορφος καὶ τὸν σύστησε σ' ἕναν πελάτη του, τὸν Θεόφιλον, περισσότερο γνωστὸ μὲ τὸ προσωνύμιον Θεοφιλίτης, συγγενὴ τοῦ κατέχοντα τότε τὸν τίτλον τοῦ Καίσαρος, Βάρδα, καὶ τοῦ ἴδιου τοῦ αὐτοκράτορα Μιχαὴλ Γ'.

Ὁ Θεοφιλίτης ἤθελε νὰ ἔχῃ στὴν ὑπηρεσίαν του ἀνθρώπους δυνατοὺς καὶ ψηλόκορμους, ποὺ τοὺς ἐντυνε μὲ θαυμάσιες, ὀλομέταξες φορεσιές. Τοῦ ἄρεσε νὰ ἐμφανίζεται στὸν κόσμον μαζὶ μ' αὐτοὺς τοὺς γίγαντες, ποὺ τὸν συνώδευαν («εἰς σπονδὴν ἔχον γενναίους ἄνδρας καὶ εὐειδεῖς καὶ εὐήλικας καὶ ἐπ' ἀνδρεία μάλιστα καὶ ρώμην σώματος διαφέροντας», «Theophanes Continuatus», 5.9, σελ. 225.) Μόλις ὁ γιατρός τοῦ μίλησε γιὰ τὸν Βασίλειον, θέλησε νὰ τὸν δῇ, καὶ γοητευμένος ἀπ' τὸ παράσημά του, τὸν πῆρε ἀμέσως, γιὰ νὰ φροντίξῃ τὰ ἄλογά του, δίνοντάς του τὸ ἀξίωμα τοῦ πρωτοστράτωνα. Ὁ Θεοφιλίτης ἀγαποῦσε τὸν Βασίλειον κάθε μέραν καὶ περισσότερο («καὶ ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ἐπὶ πλέον ἡγαπᾶτο παρ' αὐτοῦ»).

Ὁ δεύτερος γάμος τοῦ Βασιλείου, μὲ τὸ γυιὸ τῆς πλούσιας χήρας

Βασίλειος ἔμεινε ἀρκετὰ χρόνια στὸ σπίτι τοῦ Θεοφιλίτη καὶ σ' αὐτὸ τὸ διάστημα εἶχε μία περιπέτεια, ποὺ ἐξασφάλισε ὀριστικὰ τὸ μέλλον του. Κάποτε, ποὺ ὁ ἀφέντης του πῆγε μὲ κάποια ἀποστολὴ στὴν Πελοπόννησο, ὁ Βασίλειος τὸν συνώδενσε σὰν ἵπποκόμος του, ἀλλὰ στὸ ταξίδι ἀρρώστησε καὶ ἀναγκάστηκε νὰ σταματήσει στὴν Πάτρα. Στὸ Ναὸ τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέα τοῦ Πρωτοκλήτου γνωρίστηκε μὲ ἕναν καλόγερο, ὁ ὁποῖος τὸν ἔφερε σὲ ἐπαφὴ μὲ μιὰ πλούσια ὥριμη χήρα, ἡ ὁποία τότε ἦταν ἴσως καὶ γιαγιά καὶ ὠνομαζόταν ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ ἀνδρός της Δανιὴλ, Δανηλίδα.

Ἡ περιουσία τῆς Δανηλίδας ἦταν ἀφάνταστα μεγάλη («πλούτη βασιλικά καὶ ὄχι ἀπλοῦ ἰδιώτη» μᾶς λέει ὁ χρονογράφος). Εἶχε πολλοὺς δούλους, ἀπέραντα κτήματα, κοπάδια ἀμέτρητα, ἐργοστάσια, ὅπου γυναικες ὕφαιναν γιὰ λογαριασμό της ὑπέροχα μεταξωτά, θαυμάσια χαλιά, καὶ ἐξαίσια καὶ λεπτὰ λινά. Τὸ σπίτι της ἦταν γεμᾶτο ἀπὸ πλούσια ἀσημένια καὶ χρυσὰ σκεύη. Στὰ σεντούκια της ἦταν στοιβαγμένα λαμπρὰ φορέματα, οἱ κασσέλες της ξεχειλίζουν ἀπὸ βέργες σὲ πολύτιμα μέταλλα. Εἶχε ἰδιόκτητο ἕνα μεγάλο μέρος τῆς Πελοποννήσου καί, ὅπως λέει κάποιος ἱστορικός, ἦταν πραγματικὰ «ἡ βασίλισσα τοῦ τόπου».

Τῆς Δανηλίδας τῆς ἄρεσε ἡ πολυτέλεια καὶ ἡ ἐπίδειξη, τῆς ἄρεσαν ὅμως καὶ οἱ ὠραῖοι ἄνδρες. Ἔτσι κινήθηκε τὸ ἐνδιαφέρον της γιὰ τὸν Βασίλειο, τὸν ὁποῖο καλοδέχθηκε καὶ τὸν περιποιήθηκε στὸ σπίτι της ἀναπτύσσοντας σύντομα πολὺ στενὲς σχέσεις.

Μετὰ ἀπὸ λίγο καιρὸ ὁ Βασίλειος νυμφεύθηκε τὸ γυιὸ τῆς χήρας, Ἰωάννη. Ὅταν ἀποφάσισε νὰ φύγῃ, ἡ Δανηλὶς τοῦ ἔδωσε χρήματα, ὅμορφες φορεσιές, καὶ τριάντα δούλους, γιὰ νὰ τὸν ὑπηρετοῦν.

Μετὰ ἀπὸ λίγο καιρὸ ὁ Βασίλειος νυμφεύθηκε τὸ γυιὸ τῆς χήρας, Ἰωάννη. Τὸ γεγονός πρέπει νὰ εἶχε προξενήσει μεγάλη ἐντύπωση, καθ' ὅτι ἀφ' ἑνὸς ἐπιβεβαιώνεται ἀπὸ διάφορες ἱστορικὲς πηγές, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ λόγιος καὶ ἀξιωματοῦχος τῆς βυζαντινῆς αὐλῆς Ἰωάννης Σκυλίτζης ἔχει φιλοτεχνήσει δύο εἰκόνες τοῦ γάμου στὴ «Χρονογραφία» του, μία ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν καὶ μία ἀπὸ τὸ γαμήλιο γεῦμα. Ὅταν ἐπὶ τέλους ὁ Βασίλειος ἀποφάσισε νὰ φύγῃ, ἡ Δανηλὶς τοῦ ἔδωσε χρήματα, ὅμορφες φορεσιές, καὶ τριάντα δούλους, γιὰ νὰ τὸν ὑπηρετοῦν. Μὲ ὅλα αὐτὰ ὁ φτωχὸς ἵπποκόμος ἔγινε ἕνας μεγάλος ἄρχοντας καὶ μπόρεσε νὰ παρουσιασθῇ στὸν κόσμον καὶ ν' ἀγοράσῃ καὶ μερικὰ κτήματα στὴ Μακεδονία.

Χρόνια ἀργότερα, ὅταν ὁ Βασίλειος ἔγινε αὐτοκράτορας, πῆρε τὸν Ἰωάννη κοντὰ του, δίνοντάς του τὸ ἀξίωμα τοῦ πρωτοσπαθάρου, ἐνῶ τῇ Δανηλίδᾳ, ὅταν τὸν ἐπισκέφθηκε στὴν Κωνσταντινούπολιν, τὴν ὑποδέχθηκε στὰ ἀνάκτορα τῆς Μαγναύρας σὰν βασίλισσα καὶ τῆς παραχώρησε ἐπίσημα τὸν τίτλον τῆς βασιλομήτορος.

Ἄλλο γάμον μὲ ἄνδρα δὲν ἔκανε ὁ Βασίλειος. Θὰ ὀλοκληρώσουμε ὅμως ἐν συντομίᾳ τὴν ἱστορίαν τῆς ζωῆς του, προκειμένου νὰ φανῇ ξεκάθαρα, ὅτι ὁ ἀγράφματος

Τὸ γαμήλιο γεῦμα. Στὴ μέσῃ διακρίνεται ἡ μητέρα τοῦ Ἰωάννη, Δανιηλῆς, κι ἐκατέρωθεν αὐτῆς τὸ ζεῦγος τῶν νεονύμφων· ἀριστερὰ ὁ Βασίλειος Α΄ καὶ δεξιὰ ὁ Ἰωάννης. [Οἱ χαρακτῆρες ἀναγνωρίζονται ἀπὸ τὰ ὀνόματα, τὰ ὁποῖα εἶναι γραμμένα ἀπὸ ἐπάνω τους (Ἰωάννου Σκυλίτζη, «Χρονογραφία»)].

Βασίλειος καμμία πνευματικὴ ἀνησυχία δὲν εἶχε, ὥστε νὰ κάνῃ πνευματικὲς ἐνώσεις, ὅπως παρουσιάζονται ἐξωραϊσμένα οἱ γάμοι του μὲ τοὺς ἄντρες ἀπὸ ὠρισμένους χριστιανοὺς ἱστορικοὺς. Παρέμεινε σὲ ὅλη του τὴ ζωὴ ὁ ἴδιος ἄνθρωπος, ὁ πρωτόγονος καὶ ἄξεστος, μὲ τὰ σκληρὰ καὶ βάνανσα ἐνστικτὰ καὶ τὰ βίαια πάθη. Στάθηκε πάντα ἓνας συμφεροντολόγος, ἓνας ἄνθρωπος μὲ ταπεινὴ ψυχὴ, χωρὶς κανέναν ἐνδοιασμό καὶ καμμιὰ λεπτότητα, χωρὶς τιμὴ.

Παρακοιμώμενος τοῦ αὐτοκράτορα

ταν ὁ Βασίλειος γύρισε ἀπ' τὴν Πάτρα στὴν Κωνσταντινούπολη, ξαναμπήκε στὴν ὑπηρεσία τοῦ Θεοφιλίτη, ὅποτε δύο ἀπρόοπτα περιστατικὰ τὸν ἔφεραν σ' ἐπαφὴ μὲ τὸν αὐτοκράτορα Μιχαὴλ Γ'. Ὁ αὐτοκράτορας ἦταν ἐβραϊκῆς καταγωγῆς, ἀνίκανος, βωμολόχος, διεφθαρμένος καὶ μέθυσος μὲ αὐτὸ τὸ προσωνύμιο ἔμεινε γνωστὸς στὴν Ἱστορία: Μιχαὴλ Γ', ὁ Μέθυσος. Ὁ Μιχαὴλ διασπάθιζε σὲ γελοῖα ἔξοδα τὸ δημόσιο χρήμα. Διωργάνωνε μὲ τὸ ἐπιτελεῖο του ὄργια, τὰ ὁποῖα ξεκινοῦσαν μὲ γελωτοποιοὺς καὶ μίμους, ἀλλὰ κατέληγαν σὲ ἀκρωτηριασμοὺς ἀνυπόπτων πολιτῶν, θανατικὲς ἐκτελέσεις κ.λπ.. Ὁ πατριάρχης Φώτιος εὔρισκε πολὺ ἀστεῖες τὶς διασκεδάσεις τοῦ αὐτοκράτορα καὶ πρόθυμα τὸν συναγωνιζόταν στὸ τραπέζι πίνοντας περισσότερο κι ἀπ' τὸν ἴδιο.

Σὲ ἓνα τέτοιο ὄργιο ὁ Βασίλειος πάλαιψε καὶ νίκησε ἓναν -ἀνίκητο ἔως τότε- Βούλγαρο παλαιστή. Λίγες μέρες ἀργότερα κατάφερε νὰ δαμάσῃ καὶ ἓνα ὠραιότατο ἄλλογο, ποὺ κάποιος ἐπαρχιακὸς διοικητὴς εἶχε στείλει στὸν Μιχαὴλ, καὶ κανένas δὲν μποροῦσε νὰ καβαλήσῃ. Ὁ βασιλιάς, ὁ ὁποῖος ἀρεσκοῦταν τόσο στὴν παρέa γυναικῶν ὅσο καὶ ἀνδρῶν, καταμαγεμένος ἀπέσπασε ἀπὸ τὸν Θεοφιλίτη αὐτὸ τὸ ὄμορφο παλληκάρι, ποὺ ἦταν τόσο καλὸς ἵπποκόμος καὶ τόσο ρωμαλέος παλαιστής, τὸν κατέταξε στοὺς δικούς του ἵπποκόμους καὶ τοῦ ἔδωσε τὸ ἀξίωμα τοῦ βασιλικοῦ πρωτοστράτορα.

Δακτύλιος τοῦ Βασιλείου ὡς παρακοιμώμενου.

Ὅταν ἀργότερα ὁ Σκύθης εὐνοῦχος παρακοιμώμενος τοῦ Μιχαὴλ καθαιρέθηκε, τὴ θέση του -ὑστερα ἀπὸ πρόταση τοῦ Βάρδα- κατέλαβε ὁ Βασίλειος, τὸν ὁποῖο ἄλλωστε ὁ Μιχαὴλ λάτρευε. Δὲν κουραζόταν νὰ λέῃ, πῶς μόνον αὐτὸς ἦταν ἓνας ὑπηρετὴς πιστὸς καὶ ἀφωσιωμένος.

Ὁ παρακοιμώμενος ἦταν ἀξίωμα στὴν βασιλικὴ αὐλὴ τοῦ Βυζαντίου. Ἡ ὀνομασία προῆλθε ἀπὸ τὸ γεγονός, ὅτι ὁ ἀξιωματοῦχος αὐτὸς κοιμόταν πρὸ τῆς θύρας τοῦ βασιλικοῦ κοιτῶνα. Ἡ ἄμεση σχέση τοῦ παρακοιμώμενου μὲ τὸν βασιλιᾶ ἐξηγεῖ, γιατί ἔλαβε τὸ ἀξίωμα αὐτὸ τόση μεγάλη σημασία. Ἦταν πολλὲς περιπτώσεις, ποὺ οἱ παρακοιμώμενοι, ἐκτελοῦντες καθήκοντα ἄμεσου βοηθοῦ τοῦ βασιλιᾶ γιὰ τὴν ἄσκηση τῆς ἐξουσίας, ἦταν αὐτοί, ποὺ οὐσιαστικὰ κυβερνοῦσαν τὸ Βυζαντινὸ Κράτος.

Τῇ θέσῃ τοῦ παρακοιμώμενου ἀσκοῦσαν -γιὰ εὐνόητους λόγους- εὐνοῦχοι. Στὴν περίπτωσι ὅμως τοῦ διεφθαρμένου αὐτοκράτορα Μιχαὴλ ἡ κατάληψις τῆς θέσης τοῦ παρακοιμώμενου ἀπὸ τὸν σφριγηλὸ ἐρωτικὰ καὶ ὁμορφο Βασίλειο ἦταν ἡ πλέον ἐνδεδειγμένη.

Αἶμα, ἡδονή, θάνατος

ργότερα ὁ Μιχαὴλ πάντρεψε τὸν εὐνοούμενό του μὲ τὴν ἐρωμένη του, τὴν Εὐδοκία Ἰγγερίνα, ἡ ὁποία ἦταν πολὺ ὁμορφη, καὶ ὁ Μιχαὴλ τὴν εἶχε ἀρκετὰ χρόνια ἐρωμένη. Τὴν ἔδωσε -λένε- στὸν Βασίλειο μὲ τὴ συμφωνία, πὼς οἱ σχέσεις Μιχαήλ-Εὐδοκίας θὰ ἐξακολουθοῦσαν. Ἡ σύμβαση φαίνεται πὼς τηρήθηκε τόσο καλά, ποὺ οἱ ἀμερόληπτοι χρονογράφοι ἀναγνωρίζουν τὸν Μιχαὴλ σὰν πατέρα τῶν δύο πρώτων παιδιῶν τοῦ Βασιλείου (Κωνσταντίνου καὶ Λέοντος - μετέπειτα αὐτοκράτορα).

*Ἡ κατάληψις
τῆς θέσης τοῦ
παρακοιμώμενου
τοῦ αὐτοκράτορα
ἀπὸ τὸν σφριγηλὸ
ἐρωτικὰ καὶ ὁμορφο
Βασίλειο ἦταν ἡ
πλέον ἐνδεδειγμένη.*

Οἱ παλατιανοὶ συγγραφεῖς, πιδ διακριτικοὶ φυσικὰ γύρω ἀπὸ ἓνα τόσο λεπτὸ ζήτημα, προσπάθησαν ἀντίθετα νὰ ἐξυμνήσουν ὄχι μόνο τὴν ὁμορφιά καὶ τὴ χάρι τῆς Εὐδοκίας, μὰ ἀκόμα καὶ τὴ σύνεση καὶ τὴν ἀρετὴ τῆς. Ὅμως καὶ αὕτη ἀκόμα ἡ ἐπιμονὴ τους δείχνει, πὼς ὑπῆρχε κάπου ἓνα νευραλγικὸ σημεῖο, κάπως ἐνοχλητικὸ γιὰ τὴ Μακεδονικὴ δυναστεία. Μονάχα ὁ Βασίλειος φαίνεται πὼς συμβιβάστηκε ἄκοπα μὲ αὕτη τὴ δύσκολη κατάσταση. Εἶχε ἄλλωστε καὶ τὸν τρόπο νὰ παρηγορηθῇ. Ἦταν ἐρωμένος τῆς μοναχῆς Θέκλας, τῆς ἀδελφῆς τοῦ αὐτοκράτορα, καὶ ὁ Μιχαὴλ ἔκλεινε τὰ μάτια του μπροστὰ σ' αὐτὸ τὸ σύνδεσμο, ὅπως καὶ ὁ Βασίλειος ἔκλεινε τὰ δικά του μπροστὰ στὴ μοιχεία τῆς γυναίκας του. Ἔτσι λοιπὸν ὅλοι αὐτοὶ μαζί ἀποτελοῦσαν τὴν πιδ ὁμορφη οἰκογένεια, ποὺ μπορεῖ κανεὶς νὰ φαντασθῇ.

Ὅταν ὁ Βασίλειος διεῖδε, ὅτι ὁ Καίσαρας Βάρδας ἀποτελοῦσε ἐμπόδιο στὶς φιλοδοξίες του, τὸν συκοφάντησε στὸν αὐτοκράτορα καὶ τελικὰ μὲ συνεργὸ τὸν γαμπρὸ τοῦ Βάρδα, Συμβάτιο, τὸν σκότωσε. Τὸ πτώμα τοῦ Βάρδα μπροστὰ στὰ μάτια τοῦ ἀδιάφορου ἢ ἀνίσχυρου αὐτοκράτορα κομματιάστηκε, ἐνῶ οἱ ὄρχεις του κρεμάστηκαν σὲ κοντάρι καὶ τοὺς γυρόφερναν γιὰ θέαμα. Ὁ πατριάρχης Φώτιος, σὰν καλὸς αὐλικός, ἔσπευσε νὰ συγχαρῇ τὸν αὐτοκράτορα, ποὺ ξέφυγε ἀπὸ τόσο μεγάλους κινδύνους. Ὁ Βασίλειος ἦταν τώρα ὁ νικητὴς, καὶ ὁ Μιχαὴλ τὴν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς τῆς 26ης Μαΐου 866 τὸν ἀνακήρυξε συμβασιλέα.

Ἡ εὐγνωμοσύνη δὲν ἦταν ἡ χαρακτηριστικὴ ἀρετὴ τοῦ Βασιλείου. Ἐπειδὴ οἱ χθесινοὶ του συνένοχοι καὶ ἰδιαίτερα ὁ Συμβάτιος τοῦ ζητοῦσαν ἀπαιτητικὰ τὸ μερίδιό τους ἀπὸ τὴν ἐξουσία καὶ τὶς τιμές, ἀφοῦ τώρα πιά τοῦ ἦταν ἄχρηστοι, τοὺς ἔδιωξε χωρὶς κανέναν ἐνδοιασμό, καὶ ὅταν οἱ δυσαρεστημένοι ἐστασίασαν, ὁ Βασίλειος τιμώρησε αὐστηρὰ τὴν ἀνταρσία τους. Τοὺς ἔβγαλε τὰ μάτια καί, ἀφοῦ ἔκοψε τὸ δεξιὸ χέρι τοῦ Συμβάτιου καὶ τὴ μύτη ἐνὸς ἄλλου συνεργάτη του, τοὺς ἐξώρισε.

Ὁ Μιχαὴλ, ποὺ συνέχισε τὰ μεθύσια καὶ τὶς διασκεδάσεις καὶ «ξόδευε τοὺς θη-

σανυρούς τοῦ Κράτους σκορπίζοντας τὸ χρῆμα μὲ τὸ φτυάρι μὲ κίναιδους, ὀργανοπαῖκτες, χορεύτριες κι ἓνα πλῆθος ἀπὸ ἀκόλαστους ἀνθρώπους», ἦταν τώρα τὸ τελευταῖο ἐμπόδιο, ποὺ εἶχε ἀπομείνει στὸν Βασίλειο στὴν προσπάθειά του γιὰ ἀναρρίχηση στὸν αὐτοκρατορικὸ θρόνο. Ἔτσι στὶς 23 Σεπτεμβρίου τοῦ 867, ὕστερα ἀπὸ ἓνα ἀκόμα μεθύσι τοῦ Μιχαήλ σὲ δεῖπνο στὸ παλάτι τοῦ Ἁγίου Μάμαντα, ὁ Βασίλειος μὲ τοὺς συνεργάτες του δολοφονοῦν τὸν Μιχαήλ· πρῶτα τοῦ κόβουν καὶ τὰ δύο χέρια κι ὕστερα τὸν ξεκοιλιάζουν, χύνοντας τὰ ἐντόσθιά του στὸ πάτωμα.

Παραμερίζοντας ὅλα τὰ ἐμπόδια, ποὺ τὸν χωρίζαν ἀπὸ τὸ θρόνο, ὁ Βασίλειος γίνεται αὐτοκράτορας. Πρώτη του φροντίδα ἦταν νὰ ἐγκαταστήσῃ στὰ διαμερίσματα τῆς νόμιμης αὐτοκρατείας τὴ γυναικα του, τὴν Εὐδοκία Ἰγγερινή, ποὺ ὡς τὴν τελευταία στιγμή ἦταν ἡ ἐρωμένη τοῦ Μιχαήλ Γ', ἃν καὶ εἶχε δώσει τὸ λόγο του στὴ Θέκλα. Λίγα χρόνια ἀργότερα ἀπόκτησε μάλιστα ἀπ' αὐτὴν ἓνα γιού, ποὺ ἦταν τὸ πρῶτο νόμιμο παιδί του, καὶ ὕστερα ἄλλες τέσσερες θυγατέρες (τὶς ὁποῖες ἔβαλε σὲ μοναστήρι, προκειμένου νὰ τὶς ἀποκαταστήσῃ). Βλέπουμε, πὼς τὴν ψυχὴ τοῦ Ἀρμένιου χωριάτη, ποὺ εἶχε μείνει χυδαία στὸ βάθος τῆς, δὲν τὴ δυσκόλευαν τέτοιες μάταιες λεπτότητες.

Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς βασιλείας του, γνωρίζοντας τὴν ἐπιρροὴ καὶ δύναμη, ποὺ εἶχαν οἱ καλόγεροι, ἔκτισε περὶ τὰ ἑκατὸ μοναστήρια, τοὺς ἐνίσχυε συνεχῶς καὶ τοὺς κολάκευε. Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ οἱ καλόγεροι ἔγιναν οἱ πιὸ ἀφωσιωμένοι καὶ πιστοὶ στυλοβάτες τῆς μακεδονικῆς δυναστείας. Ἐπίσης ξόδεψε πολλὰ χρήματα γιὰ τὴν ἀνακαίνιση, τὴ διακόσμηση καὶ τὸ στολισμὸ μὲ εἰκόνες τοῦ Ναοῦ τῶν Ἀγίων Σεργίου καὶ Βάκχου, ποὺ ἀναφέρονται στὶς τελετὲς γάμων μεταξὺ ἀνδρῶν.

Ὁ Βασίλειος πέθανε τὸ 886 σὲ ἡλικία ἑβδομηνταεσσάρων ἐτῶν κατὰ τὴ διάρκεια κυνηγιοῦ. Εἶναι πολὺ πιθανὸν νὰ δολοφονήθηκε, ὅπως ὁ Βάρδας κι ὁ Μιχαήλ, κι αὐτὸς ἀπὸ συνωμοσία (βλ. σχετικὴ μελέτη τοῦ Vogt: «La jeunesse de Léon VI», στὴ «Revue Historique», τ. 174, 1934), ἃν καὶ βυζαντινὲς πηγὲς ἰσχυρίζονται, ὅτι σκοτώθηκε ἀπὸ τὰ κέρατα ἐλαφιοῦ (Λέων Γραμματικός, 262).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- «Ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους», Ἐκδοτικὴ Ἀθηνῶν.
- Κ. Παπαρρηγόπουλου, «Ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους».
- Γ. Κορδάτου, «Μεγάλη Ἱστορία τῆς Ἑλλάδας».
- Κ. Σάθα, «Μεσαιωνικὴ Βιβλιοθήκη».
- Ι. Σκυλίτση, «Χρονογραφία», ἔκδ. «Μίλητος», Ἀθήνα.
- Βασίλειφ, «Ἱστορία τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας 324-1453», ἔκδ. «Μπεργαδὴ».
- Καρόλου Ντίλ, «Βυζαντινὲς μορφές», ἔκδ. «Μπεργαδὴ», Ἀθήνα 1969.
- Τζὼν Μπόσγουελ, «Γάμοι μεταξὺ ἀνδρῶν», ἔκδ. «Σ.Ι. Ζαχαρόπουλος», Ἀθήνα 2004.
- Ἐγκυκλοπαίδειες «Ἡλιος», «Πάπυρος Λαρούς».

Γιάννης Λάζαρης

«ΑΘΛΟΙ» ΛΕΣΒΙΩΝ -ΜΑΪΜΟΥΔΩΝ

τις 19 καὶ στὶς 26 Αὐγούστου ὁμοφυλόφιλες γυναῖκες προέβησαν σὲ μαζικὴ τοιχοκόλληση μικρῶν αὐτοκόλλητων ἐντύπων, προσπαθώντας νὰ ἐπηρεάσουν τὴν κοινὴ γνώμη. Στὸ πρῶτο αὐτοκόλλητο χρησιμοποιοῦν τὴν φράση «ΕΙΜΑΙ ΛΕΣΒΙΑ» μὲ μεγάλα κόκκινα γράμματα, ἐνῶ μὲ μικρὴ μαύρη γραμματοσειρὰ παρουσιάζουν μία σειρὰ ἀπὸ κοινωνικὲς ιδιότητες ἀτόμων. Ὅπωςδὴποτε ὅλοι οἱ ἀναγραφόμενοι χαρακτηρὲς μπορεῖ νὰ χαρακτηρίζουν ἀνθρώπους ποὺ ἔχουν καταγωγὴ ἀπὸ τὴν Λέσβο, ὅμως ὁ τρόπος, ποὺ παρουσιάζεται τὸ μήνυμα, ὁδηγεῖ καὶ τὸν πλέον ἀνυποψίαστο περαστικὸ στὸ συμπέρασμα, ὅτι ἡ «Λεσβία» εἶναι καὶ κάτι ἄλλο... πέρα ἀπὸ νησιώτισσα... Στὸ δεύτερο αὐτοκόλλητο μὲ μαύρη γραμματοσειρὰ ἀραδιάζουν ἓνα σωρὸ «τιμητικά» ἐπίθετα, ποὺ δέχονται πειρακτικὰ οἱ ὁμοφυλόφιλοι -ἄνδρες καὶ γυναῖκες- ἀπὸ μία μερίδα τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου, ποὺ τοὺς ἀντιπαθεῖ.

* * *

ὁ συντάκτης τῶν ἐντύπων αὐτῶν χρησιμοποιοῦν τὰ χρώματα τῆς τέχνης τῆς προπαγάνδας, ἄσπρο - κόκκινο - μαῦρο, τὰ ἴδια ποὺ χρησιμοποιοῦσαν ἀρχικὰ οἱ Μπολσεβίκοι καὶ ἀργότερα πιὸ ἐκτεταμένα οἱ Ναζὶ προπαγανδιστὲς μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Γ. Γκέμπελς (βλ. σβάστικα, ἔμβλημα ναζιστικῆς Γερμανίας). Μὲ τὶς φράσεις «Ἔ, καί;» καὶ «ΕΙΜΑΙ ΛΕΣΒΙΑ», οἱ ὁποῖες εἶναι γραμμένες μὲ κόκκινα μεγάλα γράμματα, θέλουν νὰ τραβήξουν τὴν προσοχὴ τῶν περαστικῶν. Ὅταν ὁ θεατὴς πλησιάσῃ, ἀντιλαμβάνεται τὸ ὑπόλοιπο περιεχόμενο, τὸ ὁποῖο εἶναι ἔτσι γραμμένο, ὥστε νὰ τυπώνεται στὸ ὑποσυνειδητὸ τοῦ ἀναγνώστη. Μικροὶ γκεμπελίσκοι εἶναι οἱ ἴδιοι, ποὺ βγαίνουν στοὺς τηλεοπτικοὺς διαύλους καὶ ξεσπαθώνουν μὲ ὕφος ἀθῶν περιστρωγῶν, ὅταν ἐντοπίζουν ἓνα ἵχνος καταπάτησης ἀνθρωπίνου δικαιώματος.

Εἶναι οἱ ἴδιοι, ποὺ χωρὶς κανένα δισταγμὸ καὶ γιὰ ψύλλου πήδημα κι-

είμαι η κόρη σου • η φαρμακοποιός σου • η μάνα σου • η κι
είμαι η ξαδέρφη σου • η ψυχολόγος σου • η καθηγήτριά σου
σου • η νοσοκόμα σου • η γειτόνισσά σου • η φυσιοθεραπεύ-
σιπιτονοικοκυρά σου • η θεία σου • η γιατρός σου • η συνάδ-
γιαγιά σου • είμαι η αδερφή σου • η φουρνάρισσά σου • η γ
• η συνεργάτης σου • η πρώην γκομενά σου • είμαι η δασκάλη
διαφημίστριά σου • η γυναίκα σου • η λογίστρια σου • η κοί
μοδίστρα σου • είμαι η κόρη σου • η γραμματέας σου • η φα
σου • η μάνα σου • η κομμώτριά σου • είμαι η ξαδέρφη σου
σου • είμαι η καθηγήτριά σου • η μανάβισσά σου • η νοσοκ-
γειτόνισσά σου • η σπιτονοικοκυρά σου • η θεία σου • η γι
είμαι η οπτικός σου • η συνάδελφός σου • η γιαγιά σου • η
σου • η δικηγόρος σου • είμαι η αδερφή σου • η φουρνάρικ
γραφίστριά σου • η συνεργάτης σου • η πρώην γκομενά σου •
διαφημίστριά σου • η γυναίκα σου • η λογίστρια σου • η κοί
μοδίστρα σου • είμαι η κόρη σου • η γραμματέας σου • η μά
κομμώτριά σου • είμαι η υπάλληλος σου • η ψυχολόγος σοι
καθηγήτριά σου • η μανάβισσά σου • η νοσοκόμα σου • η γει
σου • η φυσιοθεραπεύτριά σου • η συνάδελφός σου • η θεία
κόρη σου • είμαι η οπτικός σου **ΛΕΣΒΙΑΚΗ ΟΜΑΔΑ ΑΘΗΝΑΣ**
η γραφίστριά σου • η κολλητή σου • η πρώην γκομενά σου •
δασκάλα σου • η διαφημίστριά σου • η γυναίκα σου • η λογ

*Χωρίς να έχουν καμ-
μία απολύτως σχέση
με τη Λέσβο αυτόα-
νακηρύσσονται Λε-
σβίες και αφαιρούν,
αυτές οι Λεσβίες-μαϊ-
μούδες, το δικαίωμα
των πραγματικών κα-
τοίκων της Λέσβου
να έχουν όνομασία
τόπου γέννησης και
γεωγραφικής ταυτό-
τητας.*

νοῦν διαδικασίες στὰ Διεθνή Δικαστήρια, ἐκμεταλλευόμενοι τὴν παραμι-
κρὴ καταγγελία, ποὺ ὑποπίπτει στὴν ἀντίληψή τους.

* * *

ς συνειδητοποιήσουμε λοιπὸν τὸ πραγματικὸ πρόσωπο
αὐτῶν τῶν ἀτόμων, ποὺ μὲ τέτοιες μεθόδους καταπατοῦν
τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα κάποιων ἄλλων ἀνθρώπων. Τὰ
τεχνάσματά τους καὶ ἡ τακτικὴ τους προκάλεσαν τὸν στα-
διακὸ διασυρμὸ τῶν κατοίκων τῆς Λέσβου σὲ παγκόσμιο
ἐπίπεδο, δημιουργώντας ἓνα κλίμα ποὺ ἡ λέξη «Λεσβία» μὲ τὴν ἔννοια τῆς
κατοίκου τῆς Λέσβου ἐξαφανίσθηκε ἀπὸ τὴν καθημερινή χρήση. Καὶ ἡ ἐξέ-
λιξη αὐτὴ τρώαζε ὅποιον κάτοικο τῆς Λέσβου σκεφτόταν νὰ ἀντιδράσῃ.
Ὁ ἀσκὸς τοῦ Αἰόλου ὅμως ἀνοίξε, καὶ ἡ Νέμεση εἶναι πολὺ κοντά.

Κωνσταντῖνος Δ. Μίχος
(Λεύκαρος)

ΚΥΚΛΑΔΙΚΑ ΕΙΔΩΛΙΑ ΚΑΙ ΗΛΙΟΣΠΗΛΙΕΣ

**Πανάρχαιοι ακριβέστατοι υπολογισμοί
ισημεριῶν, τροπῶν, ἐποχῶν, χρόνου κ.τ.λ. στὴ Σύρο,
ἐπιστημονικοῦ κέντρου τοῦ Κυκλαδικοῦ Πολιτισμοῦ**

ρόσφατη ἔρευνα τοῦ Ε.Μ.Π. ἔδειξε, ὅτι αὐτό, ποὺ ἐδῶ καὶ πολλὲς δεκαετίες χρησιμοποιοῦν οἱ χωρικοὶ γιὰ τὴν ἀντληση νεροῦ στὴν περιοχὴ Σὰ Μιχάλη τῆς Σύρου, δὲν εἶναι πηγάδι. Πρόκειται γιὰ τελειοτάτη πανάρχαια κατασκευή, ἓνα ἡλιακὸ παρατηρητήριο, στὸ ὁποῖο ὑπολογίζεται ἡ φαινομένη κίνηση τοῦ Ἡλίου καθ' ὅλο τὸ ἔτος, καὶ σηματοδοτοῦνται μὲ ἀκρίβεια οἱ ἐποχές, οἱ ἰσημερίες, οἱ τροπές κ.τ.λ.

Τὸ «Ἡλιοτρόπιο τοῦ Φερεκύδη», ὅπως ὠνομάσθηκε (στὸ Σῦρο φιλόσοφο ἀποδίδεται ἡ κατασκευὴ ἢ ἡ τελειοποίηση μέρους τοῦ ἔργου), ἀποτελεῖ ἓναν ἀκόμη κρίκο τῆς μακρᾶς «ἀλυσίδας» τῆς ἀρχαίας συριανῆς ἐπιστημονικῆς παράδοσης, ὅπως περιγράφεται σὲ μυθολογικὲς καὶ ἱστορικὲς πηγές καὶ διασώζεται ἀποτυπωμένη σὲ βραχογραφίες, ἀλλὰ καὶ στὰ κυκλαδικὰ εἰδώλια, τὰ ὁποῖα δὲν κατασκευάζονταν γιὰ λατρευτικούς ἢ διακοσμητικούς ἀπλῶς λόγους, ὅπως νομίζεται, ἀλλὰ ἦταν ἀκριβέστατα φορητὰ ἐπιστημονικὰ ὄργανα, ποὺ χρησιμοποιοῦνταν γιὰ τοὺς ἴδιους υπολογισμούς, ὅπως καὶ τὸ Ἡλιοτρόπιο, μποροῦν δὲ νὰ χρησιμοποιηθοῦν ἀκόμη καὶ σήμερα μὲ ἄριστα ἀποτελέσματα.

Ἡ ἰδιαιτερότητα τῆς γεωγραφικῆς θέσης τῆς Σύρου

Σύρος βρίσκεται ἀκριβῶς δυτικὰ τῆς Δήλου· τὴν περιγράφει στὴν «Ὀδύσεια» ὁ πιστὸς χοιροβοσκὸς τοῦ Ὀδυσσεά, Εὐμαιος (τοῦ ὁποῖου ὁ πατέρας ἦταν βασιλεὺς ἐκεῖ) ἐπισημαίνοντας, ὅτι ἐκεῖ τρέπεται ὁ Ἥλιος: «Υπάρχει κάποιον νησί, ποὺ ὀνομάζεται Συρίη, ἀν κάποιον τὸ ἄκουσες, καθύπερθεν τῆς Ὀρτυγίας [σ.σ. τὸ ἀρχαῖο ὄνομα τῆς Δήλου (Στράβων, I 486), ὅπου γεννήθηκε ἡ Ἀρτεμις, προσωνομαζομένη ἐξ αὐτοῦ Ὀρτυγία (Σοφοκλέους, «Τραχίνιαι», 214)], ὅπου τρέπεται ὁ Ἥλιος» (ο 403-404).

Ὁ Ἥλιος τρέπεται παντοῦ βεβαίως, ἀλλὰ ὁ Ὀμηρὸς τὸ ἐπισημαίνει γιὰ τὴ Σύρο,

Ἡ ἀνατολὴ τοῦ Ἥλιου στὸ ὕψωμα Γερούσι τῆς Σύρου στίς 21 Μαρτίου· στὸ βάθος διακρίνεται ἡ Δῆλος. Ἀπὸ ἐκεῖ ἀνατέλλει ὁ Ἥλιος κατὰ τὶς ἰσημερίες. Ἡ Σύρος εἶναι ἡ μοναδικὴ στεριά, ἀπ' ὅπου φαίνεται ἀπὸ ψηλὰ ἡ Δῆλος («καθύπερθεν», «Ὀδύσσεια», ο 404), καθ' ὅτι ἔχει τετραπλάσιο ὑψόμετρο ἀπὸ αὐτήν, καὶ μόνον ἐκεῖ ἐπιβεβαιώνεται ὁ μῦθος, σύμφωνα μὲ τὸν ὁποῖο ὁ Ἀπόλλων γεννιέται στίς 21 Μαρτίου, τὴν ἡμέρα τῆς Ἀνοιξῆς, στὴ Δῆλο.

ΠΩΣ ΑΠΟ ΕΝΑ ΠΗΓΑΔΙ ΣΤΟ ΑΣΣΟΥΑΝ ΜΕΤΡΗΣΕ ΤΗΝ ΠΕΡΙΜΕΤΡΟ ΤΗΣ ΓΗΣ

Ὁ μεγαλοφυὴς ὑπολογισμὸς τοῦ Ἑρατοσθένη

πρῶτη φορὰ στὴν Ἱστορία τῆς Μαθηματικῆς Γεωγραφίας, κατὰ τὴν ὁποία ἔγινε πραγματικὴ μέτρηση γιὰ τὸν ὑπολογισμὸ τῆς περιμέτρου τῆς Γῆς, ἦταν ἀπὸ τὸν Ἑρατοσθένη τὸν Κυρηναῖο, ὁ ὁποῖος ὑπολόγισε μὲ ἐκπληκτικὴ ἀκρίβεια τὴν περίμετρο τῆς Γῆς ἀπὸ... ἓνα πηγάδι στὸ Ἀσσουάν. Γιὰ τὴ μέτρηση αὐτὴ ὁ Ἑρατοσθένης εἶχε γράψει ἰδιαίτερη πραγματεία, ὅπως πληροφοροῦμαστε ἀπὸ τὴν «Διόπτρα» τοῦ Ἡρωνοῦ τοῦ Ἀλεξανδρέως, ὁ ὁποῖος ἀναφερόμενος στὸ μέγεθος τῆς περιμέτρου τῆς Γῆς σημειώνει: «Ἑρατοσθένης ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ περὶ ἀναμετρούσεως τῆς Γῆς».

Πληροφορίες προγενέστερων τοῦ Ἑρατοσθένη ἀστρονόμων ἔλεγαν, ὅτι περὶ τὴν Σύνην (σημερινὸ Ἀσσουάν) τὴν 21ην Ἰουνίου οἱ ἀκτίνες τοῦ Ἥλιου ἔφεψαν

διότι στὸ συγκεκριμένο νησί πρέπει νὰ ὑπῆρχε σημαντικό ἐπιστημονικὸ κέντρο τοῦ Κυκλαδικοῦ Πολιτισμοῦ, ὅπου παρακολουθοῦσαν τὸν ἥλιο, τὶς τροπές του κ.τ.λ., ὅπως προκύπτει κι ἀπὸ ἄλλα στοιχεῖα, ποὺ θὰ παρουσιασθοῦν στὴ συνέχεια.

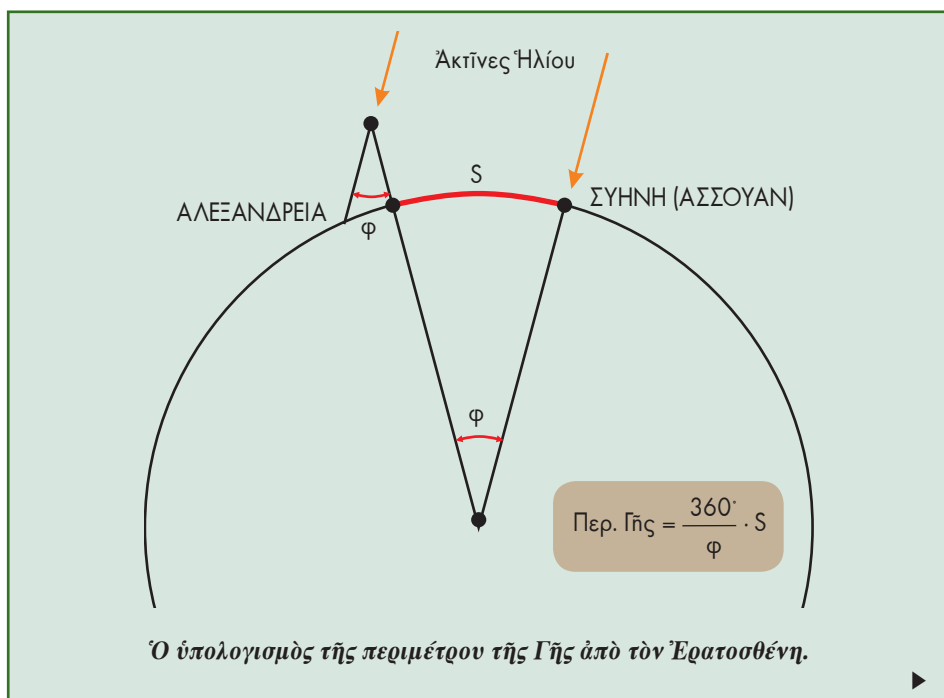
Ἀμερικανοὶ ἐπιστήμονες διεξήγαγαν πρὸ ἐτῶν ἔρευνα, προκειμένου νὰ ἐντοπίσουν τὰ καταλληλότερα σημεία στὸν πλανήτη ἀπὸ πλευρᾶς ἡλιακῶν συνθηκῶν, ὥστε νὰ τοποθετήσουν τοὺς δέκτες τῶν δορυφορικῶν συνδέσεων. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἔρευνας κατέδειξαν, ὅτι ἡ μεγαλύτερη ἡλιοφάνεια ὑπάρχει σ' ἓνα μικρὸ νησάκι μεταξὺ Δήλου-Σύρου, στὸ Ψαθονήσι, ποὺ ἐπειδὴ εἶναι πολὺ μικρό, θὰ τοὺς ἐγκαταστήσουν στὸ νότιο μέρος τῆς Σύρου.

Αὐτὸ σημαίνει, ὅτι οἱ ἀρχαῖοι γνώριζαν πάρα πολὺ καλὰ γιὰ τὴ γέννηση τοῦ Ἀπόλλωνα σὲ ἐκείνη τὴν περιοχὴ, κι ὅτι ἡ Σύρος ἀποτελοῦσε τὸν ἰδανικὸ τόπο γιὰ τὴν παρακολούθηση τῆς φαινομένης κίνησης τοῦ ἥλιου.

Κυκλάδες: Δώδεκα νησιὰ γύρω ἀπὸ τὴ Σύρο

πὸ τὸ ὕψωμα Γερούσι, ὅπου βρίσκονται οἱ εἰκονιζόμενες βραχογραφίες, κι ἀπὸ τὸ ὁποῖο φαίνεται ὁ ἥλιος νὰ ἀνατέλλῃ τὶς ἰσημερίες ἀπὸ τὴν Δήλο, προέκυψε ὁ χάρτης τῆς μεθεπόμενης σελίδας. Ἐπάνω καὶ μέσα στὸν κύκλο βρίσκονται συνολικὰ δώδεκα νησιά, ὅσα ὑπολογίζονταν στὴν ἀρχαιότητα οἱ Κυκλάδες. Προκύπτει δηλαδή, ὅτι ὠνόμαζαν τὰ νησιὰ Κυκλάδες, ὅχι ἐπειδὴ ἦταν σὲ κύκλο γύρω ἀπὸ τὴν νῆσο Δήλο,

Άγνωστες αλλά σημαντικώτατες είναι οι βραχογραφίες στο Γερούσι της Σύρου, στις οποίες αποτυπώνονται πανάρχαιες κατακτήσεις του Κυκλαδικού Πολιτισμού. Καταδεικνύουν –όπως και το Ηλιοτρόπιο– την φαινομένη κίνηση του Ήλιου, τις εποχές, τις ισημερίες και τις τροπές στη Σύρο. Στις βραχογραφίες αυτές καταδεικνύεται επίσης η άκριβης θέση του Ηλιοτροπίου και ο τρόπος λειτουργίας του.

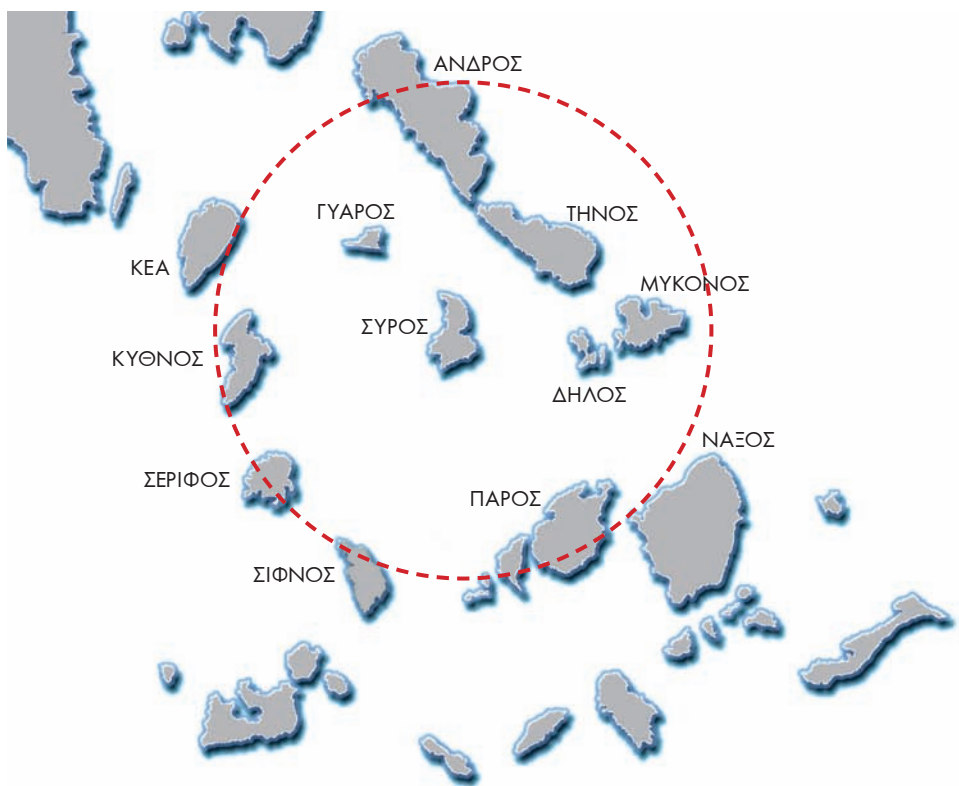
κάθετα πρὸς τὸ ὀριζόντιο ἐπίπεδο. Αὐτὸ τὸ συμπέρασμα ἐξ αἰτίας ἐνὸς πηγαδιοῦ, τὸ ὁποῖο κάθε 21η Ἰουνίου φωτιζόταν ὁλόκληρο ἀπὸ τὶς ἀκτίνες τοῦ Ἥλιου μέχρι τὸν πυθμένα του.

Μὲ τὴν βοήθεια τοῦ βασιλέως Πτολεμαίου, ὁ ὁποῖος διέθεσε τὸ ἀναγκαῖο σῶμα βηματιστῶν, ὁ Ἐρατοσθένης μέτρησε τὴν ἀπόσταση Συήνης - Ἀλεξάνδρειας, τὴν ὁποίαν βρῆκε 5.000 στάδια (S, βλ. σχῆμα). Μετὰ μέτρησε τὴ γωνία, ποὺ σχηματίζεται στὴν Ἀλεξάνδρεια ἀπὸ τὴν κατακόρυφο τοῦ τόπου καὶ τῶν ἀκτίνων τοῦ Ἥλιου, καὶ τὴν βρῆκε ἴση μὲ τὸ πεντηχοστὸ τῆς περιφέρειας κύκλου καὶ λίγο περισσότερο ἀκόμη [περίπου 8 πρῶτα λεπτὰ (γωνία φ στὸ σχῆμα)]. Μὲ τὸν παρακάτω ἀπλὸ τρόπο ὑπολόγισε τὸ μῆκος τῆς περιμέτρου τῆς Γῆς ἴσο πρὸς 252.000 στάδια.

$$\frac{\varphi}{S} = \frac{360^\circ}{\text{Περ. Γῆς}} \Rightarrow \text{Περ. Γῆς} = \frac{360^\circ}{\varphi} \cdot S$$

Τὸ στάδιο τῆς Ἑλληνιστικῆς Ἐποχῆς ὑπολογίζεται ἴσο μὲ 157,5 μέτρα (κατ' ἄλλους 164 μ.). Τὰ 252.000 στάδια ἰσοῦνται μὲ 39.690 χιλιόμετρα. Μὲ σημερινὲς δορυφορικὲς μετρήσεις προκύπτει, πὼς ὁ μέσος ὅρος τῆς περιμέτρου τῆς Γῆς εἶναι 40.048 χιλιόμετρα.

Ἰων Δημόφιλος

*Χάρτης, που προέκυψε από τις βραχογραφίες της Σύρου
κι ἐπεξηγεί τὸ ὄνομα Κυκλάδες.*

ἀλλὰ γύρω ἀπὸ τὴ Σύρο καὶ συγκεκριμένα ἀπὸ τὸν λόφο τῆς Ἄνω Σύρου, πού, πρὶν κατοικηθῇ, ὠνομαζόταν Μεσοβοῦνι.

Ἡλιοσπηλιά Σύρου - Ἡλιοτρόπιο Φερεκύδη

τὰ τέλη τοῦ 19^{ου} αἰῶνα τὸ ἀλέτρι ἐνὸς χωρικοῦ, ποὺ ἔσκαβε στὴν περιοχή Σὰ Μιγάλη τῆς Σύρου, στὴ θέση Ἑλληνικό, σκάλωσε σὲ μία πέτρα· τὴ σήκωσε καὶ εἶδε ἓνα κατασκεῦσμα σὰν πηγάδι μὲ σκάλες κ.τ.λ.. Φώναξε τὸν Γάλλο πρόξενο, ποὺ παραθέριζε ἐκεῖνη τὴν ἐποχὴ στὸ χωριό, ὁ ὁποῖος τοῦ συνέστησε νὰ μὴν τὸ πειράξῃ, διότι κατὰ τὴ γνώμη του ἐπρόκειτο γιὰ πανάρχαιο μνημεῖο τῆς Προϊστορικῆς Περιόδου. Οἱ χωρικοὶ ὅμως ἄνοιξαν μιὰ τρύπα, ἔβαλαν ἓνα μαγκάνι κι ἄρχισαν ἔκτοτε νὰ βγάζουν νερό.

Πρόσφατα ἓνας παλαιὸς ναυτικός, ἀρχαιοδίφης καὶ ἐρευνητὴς τοῦ Κυκλαδικοῦ Πολιτισμοῦ, ὁ κ. Λούης Ροῦσσος, παρατήρησε, ὅτι κατὰ τὸ χειμερινὸ ἡλιοστάσιο ἡ σκιά τῆς ὑπερκείμενης ἀνώτατης ὀριζόντιας πλάκας τοῦ «πηγαδιοῦ» συνέπιπτε

μὲ τὴν ἀκμὴ τοῦ βορειότερου λίθου, τοῦ ὑπερκείμενου τῆς κάλυψης τοῦ διαδρόμου του. Μελετώντας δὲ τὶς βραχογραφίες τῆς Σύρου καὶ τὸ φρέαρ διαπίστωσε, ὅτι τελικὰ ἔκαναν ἀκριβῶς τὴν ἴδια δουλειά: Κατέγραφαν καὶ ὑπολόγιζαν τὶς κινήσεις τοῦ Ἥλιου.

Ἐξασφάλισε λοιπὸν ἀπὸ ἓνα Συριανὸ ἐφοπλιστὴ (ὁ ὁποῖος ἀγαπάει τὸν τόπο του, ἀλλὰ ἐπιθυμεῖ νὰ διατηρήσῃ τὴν ἀνωνυμία του) τὴ χρηματοδότηση ἔρευνας, καὶ ἔτσι συγκροτήθηκε ἐπιστημονικὴ ομάδα ἀπὸ τὸ Ε.Μ.Π. μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν καθηγητὴ τῆς Ἀρχιτεκτονικῆς Σχολῆς κ. Ι. Στεφάνου.

Αὐτό, ποὺ προξένησε ἐντύπωση ἐξ ἀρχῆς στὴν ομάδα, ἦταν, ὅτι ἀποκλειόταν νὰ πρόκηται γιὰ ἓνα ἀπλὸ πηγάδι γιὰ ὕδρευση, ἰδιαίτερα στὴ συγκεκριμένη θέση, ὅπου κατὰ τὴν ἀρχαιότητα δὲν ὑπῆρχε στὴν περιοχὴ παρὰ μόνον μία μικρὴ πολίχνη. Δὲν μπορεῖ νὰ ἔφτιαξαν μία τέτοια μνημειώδη κατασκευή, προκειμένου κάποιες οἰκογένειες νὰ παίρνουν νερὸ καὶ μάλιστα μὲ ἰδιαίτερες δυσκολίες, δεδομένου, ὅτι ἀνθρωπομετρικὰ δὲν εἶναι ἰδιαίτερα ἀποδοτικὸ στὴ χρῆση του, ὅπως εἶναι πολλὰ ἄλλα σωζόμενα ἀρχαῖα ὕδρευτικὰ ἔργα (π.χ. Τίρυνθας καὶ Μυκηνῶν τῆς Μυκηναϊκῆς Ἐποχῆς, Περαιχώρας τῆς Κλασικῆς Ἐποχῆς κ.ἄ.).

* * *

πάνω ἀπὸ τὴν ἀρχαία κατασκευή ὑπάρχει μιὰ ζώνη δύο περίπου μέτρων μὲ ξερολιθιές. Τὸ ἔργο ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο μέρη: τὸ κυκλικὸ μέρος, ποὺ εἶναι τὸ φρέαρ μὲ λίθινη ἐπένδυση εὐρυνόμενη πρὸς τὰ κάτω, καὶ ἀπὸ ἓνα ἐπίσης λιθεπένδυτο διάδρομο μὲ βαθμίδες, μέσῳ τῶν ὁποίων ὑπῆρχε πρόσβαση στὸ φρέαρ. Σήμερα εἶναι προσπελάσιμο μόνον ἀπὸ ἐπάνω. Ἐνῶ δηλαδὴ ἀρχικὰ ἦταν προσπελάσιμο ἀπὸ τὰ βόρεια μέσῳ τοῦ διαδρόμου καὶ τῶν βαθμίδων, κατέστη ἀπροσπέλαστο ἀπὸ ἐκεῖ καὶ ἔτσι τώρα μοιάζει μὲ ἓνα κοινὸ κατακόρυφο φρέαρ. Τὸ συνολικὸ του βάθος εἶναι 12,75 μέτρα, ἀλλὰ τὸ καθαρὸ βάθος τοῦ ἀρχαίου ἔργου εἶναι γύρω στὰ δέκα μέτρα.

Ὅλα τὰ αὐθεντικὰ δομικὰ στοιχεῖα τοῦ ἔργου εἶναι δομημένα μὲ ποικίλου μεγέ-

Ὁ φιλόσοφος Φερεκύδης (στ' αἰ. π.Χ.) ὑπῆρξε πιθανὸν μαθητὴς τοῦ Πιττακοῦ τοῦ Μυτιληναίου, ἦταν σύγχρονος τοῦ Θαλῆ τοῦ Μιλήσιου, ὁ ὁποῖος τὸν ἐκτιμοῦσε ἰδιαίτερα, καὶ δάσκαλος τοῦ Πυθαγόρα.

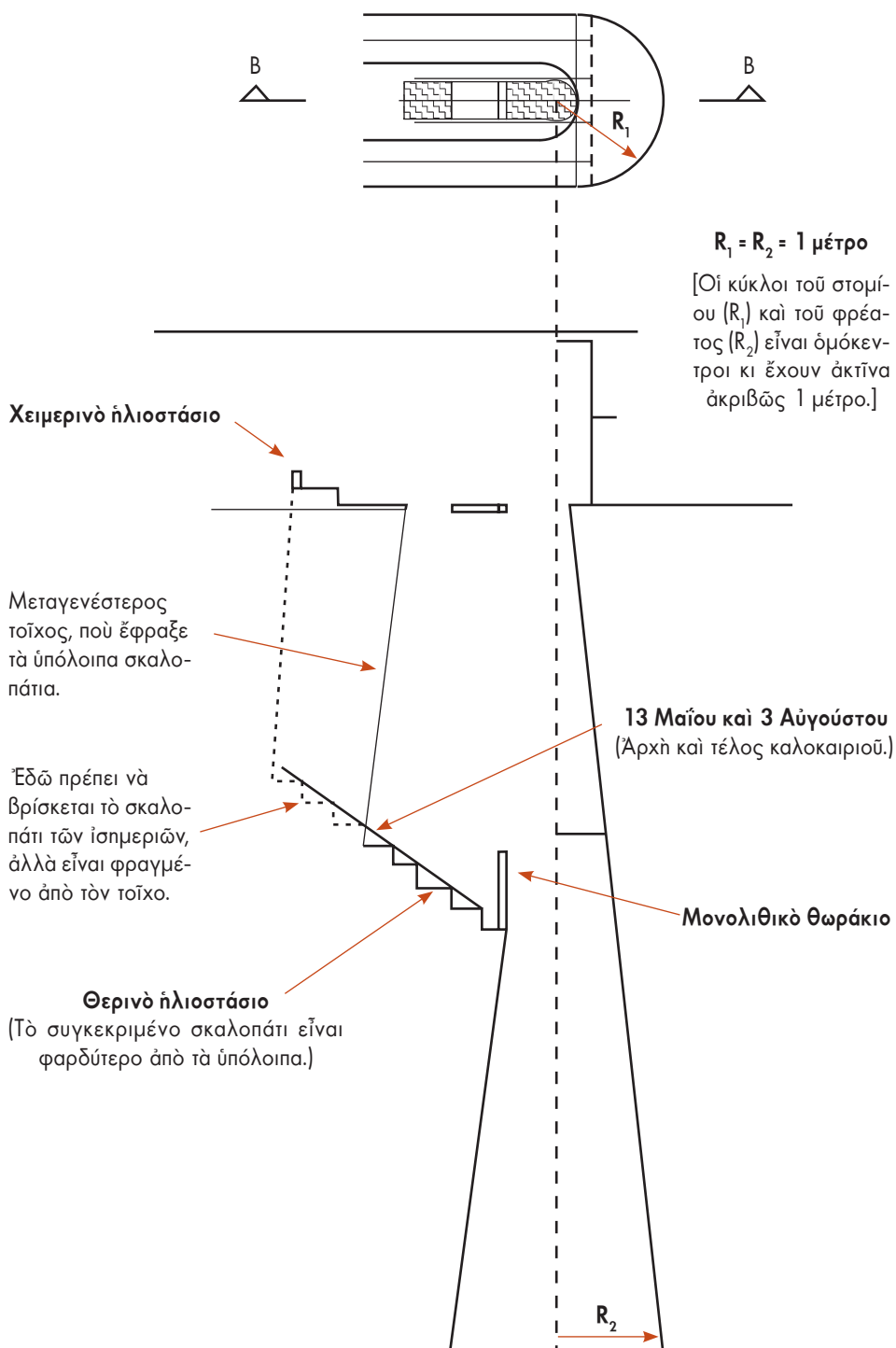

Τὸ Ἡλιοτρόπιο, ὅπως φαίνεται σήμερα. Ἀριστερά: Ἐξωτερικὴ ἄποψη. Οἱ μικρὲς πέτρες γύρω-γύρω εἶναι μεταγενέστερες κατασκευές· ὠρισμένες ἴσως εἶναι παρεμβάσεις-διορθώσεις τοῦ Φερεκκύδη. Δεξιά: Τὸ φρέαρ, ὅπως φαίνεται ἀπὸ ἐπάνω, ἐνῶ τὸ φῶς τοῦ Ἥλιου περνάει ἀπὸ τὸ στόμιο καὶ φωτίζει ἓνα σκαλοπάτι.

θους τεμάχια (ἀρκετοὶ λίθοι εἶναι μακρύτεροι τοῦ 1 μέτρου) πολὺ καλῆς ποιότητος ἀσβεστολιθικοῦ πετρώματος. Οἱ λίθοι εἶναι κατεργασμένοι στὶς ὀψεις, ἐνῶ οἱ ἐπιφάνειες ἔδρασης εἶναι τόσο ἐπίπεδες, ὥστε νὰ διασφαλίζουν ἄριστη μεταβίβαση τῶν φορτίων καὶ πολὺ καλὴ ἐμφάνιση ὀριζοντίων ἀρμῶν.

Ἡ κατασκευὴ τοῦ διαδρόμου παρουσιάζει πρόσθετο ἐνδιαφέρον, λόγῳ τῆς ἰσχυρῆς πρὸς τὰ ἄνω σύγκλισης τῶν πλευρικών τοιχωμάτων του καὶ τῆς παρουσίας μεγάλων καλυπτήριων πλακῶν στὸ ἄνω μέρος του. Ἐνδιαφέρον παρουσιάζει ἐπίσης ἡ κλίση τῶν τοιχωμάτων, ἐπειδὴ στὸ μὲν φρέαρ εἶναι ἰσχυρότερη στὴ νότια πλευρὰ, μηδενιζόμενη σχεδὸν πρὸς τὴν βόρεια (δηλαδὴ πρὸς τὸ μέρος τοῦ διαδρόμου), στὸν δὲ διάδρομο εἶναι ἰσχυρότερη στὴ δυτικὴ πλευρὰ.

Ὁ διάδρομος βρίσκεται ἀκριβῶς ἐπάνω στὸν ἀστρονομικὸ μεσημβρινό. Στὰ φύλλα τῆς Γεωγραφικῆς Ὑπηρεσίας Στρατοῦ μόνον ὁ μεσημβρινὸς τῶν Ἀθηνῶν βλέπει τὸν Βόρειο Πόλο. Ὁ ἄξονας τοῦ φρέατος βλέπει στὸν Βόρειο Πόλο καὶ μάλιστα μισὴ μοῖρα ἀριστερὰ ἀπὸ τὸν Πολικὸ, δηλαδὴ πρὸς τὴν Μεγάλῃ Ἄρκτῳ, ἐκεῖ ποὺ εἶναι ἀκριβῶς ὁ ἀληθινὸς Βόρειος Πόλος.

Σχεδιαστική αποτύπωση του Ηλιοτροπίου με σημειωμένα τα σημεία, όπου προσπίπτουν οι ακτίνες του Ήλιου τις διάφορες εποχές.

Ὅλη αὐτὴ ἡ κατασκευὴ τοῦ φρέατος μὲ τὴ μνημειώδη εἴσοδο τοῦ λαξευμένου βράχου δὲν μπορεῖ νὰ δικαιολογῇ, ὅτι ἔγινε γιὰ τὴν ἀντληση ὕδατος ἀπὸ τοὺς ἐλάχιστους κατοίκους τῆς περιοχῆς· ἐξ ἄλλου ἡ κατασκευὴ δὲν εἶναι καθόλου ἐργονομικὴ:

- Τὸ τελευταῖο σκαλοπάτι γιὰ παράδειγμα εἶναι τόσο στενόν, ποὺ δὲν χωράει πόδι ἀνθρώπου νὰ πατήσῃ, παρὰ μόνο πλάγια. Δηλαδή, ἂν κάποιος ἤθελε νὰ πιάσῃ νερό, θὰ ἔπρεπε νὰ γυρίσῃ πλάγια σὲ πολὺ στενὸ χῶρο.
- Ὁ διάδρομος δὲν χωράει ἄνθρωπο μὲ μιὰ ὑδρία στὸν ὦμο. Γιατί νὰ κάνουν μιὰ τόσο μεγάλη κατασκευή, τόσο λεπτομερῆ καὶ τόσο ἀκριβή, καὶ νὰ δυσκολεύεσαι νὰ βάλῃς νερὸ καὶ νὰ μεταφέρῃς τὴν ὑδρία;
- Ἐνα ἀπὸ τὰ σκαλοπάτια ἔχει μιὰ μικρὴ ἐγκοπὴ, ἡ ὁποία εἶναι ὅ,τι χειρότερο, γιὰ νὰ πέσῃ ἓνας ἄνθρωπος, ποὺ κατεβαίνει. (Στὸ συγκεκριμένο σκαλοπάτι προσπίπτει τὸ φῶς τοῦ Ἥλιου, συγκεκριμένη ἐποχὴ τοῦ χρόνου.)
- Σὲ διάφορες ἐποχὲς τοῦ χρόνου τὸ νερὸ ὑπερβαίνει τὸ στηθαῖο καὶ καλύπτει τὰ τρία πρῶτα σκαλοπάτια, ὁπότε ἡ ἀντληση νεροῦ γίνεται ἀκόμα δυσκολότερη.

Ἀφοῦ ἀποτυπώθηκε καὶ μελετήθηκε τὸ ἔργο, προέκυψε, ὅτι καὶ βέβαια δὲν πρόκειται γιὰ πηγάδι, ἀλλὰ γιὰ ἓνα ἀκριβέστατο ἀρχαῖο ἡλιακὸ παρατηρητήριο, τὸ ὁποῖο παρακολουθεῖ τὴν φαινομένη κίνηση τοῦ Ἥλιου καὶ σηματοδοτεῖ τὸ χρόνο, ὅλες τὶς ἐποχές, τὶς ἡμερῆς, τὶς τροπές κ.τ.λ..

Ἡ ἐξαιρετικὴ λιθοδομὴ τῆς κατασκευῆς, ποὺ ἀποτελεῖ τὸ μοναδικὸ ἀντικειμενικὸ στοιχεῖο, ἐπὶ τοῦ ὁποίου μπορεῖ νὰ στηριχθῇ μιὰ χρονολόγησις, σὲ συνδυασμὸ μὲ τὴν παράδοση, σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία ὁ Φερεκύδης μελετοῦσε σὲ μιὰ σπηλιὰ τὶς κινήσεις τοῦ Ἥλιου, ὠδήγησε στὸ συμπέρασμα, ὅτι ἴσως ὁ Φερεκύδης νὰ ἦταν ὁ κατασκευαστὴς τοῦ ἔργου.

Ἦταν ὅμως ὁ Φερεκύδης ὁ πρῶτος, ποὺ κατασκεύασε ἓνα τέτοιο ἔργο, ἢ προϋπῆρχε ἀνάλογη ἐπιστημονικὴ παράδοση στὴ Σύρο; Ὁ Ἀρίσταρχος ὁ Σαμόθραξ, ὁ ὁποῖος ἦταν διευθυντὴς τῆς Ἀλεξανδρινῆς Βιβλιοθήκης κατὰ τοὺς Ἑλληνιστικοὺς Χρόνους καὶ ποὺ θεωρεῖται ὡς ὁ νεώτερος ἀναλυτὴς καὶ ἐρμηνευτὴς τῶν Ὀμηρικῶν Ἑπῶν, ἀναφέρει, ὅτι τὴν Ὀμηρικὴ Ἐποχὴ ὑπῆρχε ἡλιοσπηλιὰ στὴ Σύρο, μὲ τὴν ὁποία μετροῦσαν τὶς τροπές τοῦ Ἥλιου.

Ἐπομένως δὲν πρέπει νὰ ἦταν ὁ φιλόσοφος ὁ ἀρχικὸς κατασκευαστὴς τοῦ ἔργου, ἀλλὰ ὑπῆρχε ἤδη ἓνα σταθερὸ ὑπόβαθρο μιᾶς μακραιωνῆς ἐπιστημονικῆς παράδοσης τοῦ Κυκλαδικοῦ Πολιτισμοῦ, τὴν ὁποία συνέχισε καὶ τελειοποίησε ὁ Φερεκύδης. Ἐνα μέρος τῆς κατασκευῆς –τὸ κατώτερο διασφῶμένο– ἴσως δὲν ἔγινε τὴν Κλασικὴ Ἐποχὴ, ἀλλὰ προϋπῆρχε ἀπὸ τοὺς Προϊστορικοὺς ἀκόμα Χρόνους. Ἐνδεχομένως, ἐὰν καθαρισθῇ τὸ φρέαρ, καθὼς καὶ ἡ γύρω περιοχὴ,

Στήν εικονιζόμενη κατασκευή με τὰ τέσσερα εἰδώλια ὑπολογίζονται εὐκόλα τὰ ἡλιοστάσια καὶ οἱ ἰσημερίες. Ἡ κατασκευή ἔχει γίνει μὲ μουσειακὰ ἀντίγραφα κυκλαδικῶν εἰδωλίων ἀπὸ τὸν ἐρευνητὴ Λούη Ροῦσσο στὴν αὐλὴ τοῦ σπιτιοῦ του στὴ Σύρο.

νὰ προκύψουν κι ἄλλα στοιχεῖα, ποὺ θὰ βοηθήσουν ἢ θὰ ἐπιβεβαιώσουν τὴν χρονολόγηση.

Κυκλαδικὰ εἰδώλια: περιμένοντας τὸν ἥλιο...

Ἄ κυκλαδικὰ εἰδώλια κάνουν ἀκριβῶς τὴν ἴδια δουλειά, ποὺ κάνει τὸ Ἡλιοτρόπιο, εἶναι ὅμως φορητὰ καὶ εὐκόλα στὴ χρήση τους. Τὰ χρησιμοποιοῦσαν, γιὰ νὰ μετροῦν τὸ χρόνο, νὰ γνωρίζουν πότε ἀρχίζει καὶ πότε τελειώνει κάθε ἐποχὴ γιὰ σπορά, θερισμὸ κ.τ.λ. στὴν περιοχὴ τῶν Κυκλάδων. Τὰ εἰδώλια περιμένουν μὲ σταυρωμένα χέρια, ποιά στιγμή θὰ ἔρθῃ ὁ ἥλιος στὰ μάτια τους. Οἱ ἐποχὲς ὀριοθετοῦνται ἀνάλογα μὲ τὸ ὕψος καὶ τὴν κλίση τοῦ κεφαλιοῦ τους:

- Ἡ κλίση τοῦ κεφαλιοῦ τοῦ ἀριστεροῦ στὴν φωτογραφία εἰδωλίου εἶναι 28°. Σὲ αὐτὸ τὸ ὕψος εἶναι ὁ ἥλιος τὸ μεσημέρι στὶς 21 Δεκεμβρίου (χειμερινὸ ἡλιοστάσιο).
- Τὸ δεύτερο ἀπὸ ἀριστερὰ εἰδώλιο ἔχει κλίση κεφαλιοῦ 52°. Ἐκεῖ βρίσκεται ὁ ἥλιος στὶς ἰσημερίες.

Τὰ ἐγκυμονοῦντα κυκλαδικὰ εἰδώλια ἀντιστοιχοῦν στὴν ἐποχὴ μεταξὺ 3ης Αὐγούστου καὶ 21ης Σεπτεμβρίου, ὅταν ἡ Γῆ «ἐγκυμονῇ». Τὸ εἰκονιζόμενο ἐγκυμονοῦν εἰδώλιο σηματοδοτεῖ αὐτὴ τὴν ἐποχὴ καὶ μὲ κλίση κεφαλίου 52° ἀναμένει τὶς ἀκτίνες τοῦ ἥλιου τῆς φθινοπωρινῆς ἰσημερίας, πὺν θὰ σημάνουν τὸ τέλος τῆς ἐποχῆς καὶ τὴν ἀρχὴ τοῦ φθινοπώρου.

- Τὸ κεφάλι τοῦ τρίτου ἀπὸ ἀριστερὰ εἰδωλίου ἔχει κλίση 70° καὶ σημαδεύει, ὅπως κι ἓνα σκαλοπάτι τοῦ Ἡλιοτροπίου, τὴν ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τοῦ καλοκαιριοῦ (13 Μαΐου καὶ 3 Αὐγούστου).
- Τὸ κεφάλι τοῦ καθιστοῦ εἰδωλίου ἔχει κλίση 76° καὶ σημαδεύει τὸ θερινὸ ἡλιοστάσιο, τὴ μέση τοῦ καλοκαιριοῦ.

* * *

ελετώντας τὶς βραχογραφίες, τὸ Ἡλιοτρόπιο τοῦ Φερεκῦδη καὶ τὰ κυκλαδικὰ εἰδώλια προκύπτει, ὅτι στὸν Κυκλαδικὸ Πολιτισμὸ μὲ ἐπιστημονικὸ κέντρο τὴ Σύρο μετροῦσαν τὶς ἐποχές, μὲ βάση τὴν φαινομένη κίνηση τοῦ ἥλιου, ὡς ἐξῆς:

- 13 Μαΐου: Ἀρχὴ καλοκαιριοῦ.
- 21 Ἰουνίου: Θερινὸ ἡλιοστάσιο, ἀρχὴ χρόνου.
- 3 Αὐγούστου: Τέλος καλοκαιριοῦ.
- 21 Σεπτεμβρίου: Φθινοπωρινὴ ἰσημερία. Ἀρχὴ φθινοπώρου.
- 21 Δεκεμβρίου: Χειμερινὸ ἡλιοστάσιο. Ἀρχὴ χειμῶνα.
- 21 Μαρτίου: Ἑαρινὴ ἰσημερία. Ἀρχὴ ἔνοιξης.

Δηλαδή:

- 21 Σεπτεμβρίου – 21 Δεκεμβρίου: Φθινόπωρο.
- 21 Δεκεμβρίου – 21 Μαρτίου: Χειμῶνας.
- 21 Μαρτίου – 13 Μαΐου: Ἄνοιξη.
- 13 Μαΐου – 3 Αὐγούστου: Καλοκαίρι.
- 3 Αὐγούστου – 21 Σεπτεμβρίου: 5η ἐποχή, κατὰ τὴν ὁποία ἡ Γῆ «ἐγκυμονεῖ», γιὰ νὰ δώσῃ τοὺς νέους καρπούς σὲ αὐτὴ τὴν ἐποχὴ ἀντιστοιχοῦν τὰ ἐγκυμονοῦντα εἰδώλια τοῦ Κυκλαδικοῦ Πολιτισμοῦ.

Γιάννης Λάζαρης

Ἡλεκτρολόγος-Μηχανολόγος Ε.Μ.Π.

ΟΨΕΙΣ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ

Ο χονδρός και οί λιγνοί

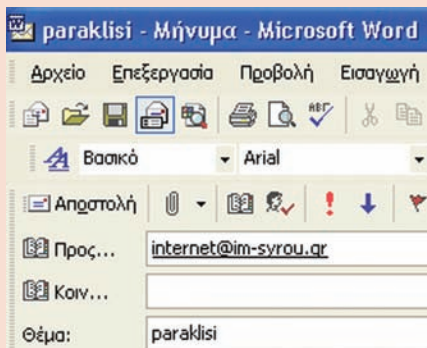
Οί ὀρθόδοξοι ἱεραπόστολοι «κτυποῦν» ἀπομονωμένες φυλές καὶ μηχανενομένοι διάφορα τεχνάσματα πιέζουν ἐξαθλιωμένους, πτωχοὺς, δυστυχεῖς καὶ ἀγράμματους ἀνθρώπους νὰ προσχωρήσουν στὴ χριστιανικὴ πίστι. (Βλ. «Ἡ χριστιανικὴ "φιланθρωπία"

γὰ τοὺς Ἰνδοὺς. Οἱ ἱεραποστολές, ἡ κατάχρηση δις δολλ. καὶ ἡ "βοήθεια" στὰ θύματα τοῦ τσουνάμι», «Δ», τ. 279.)

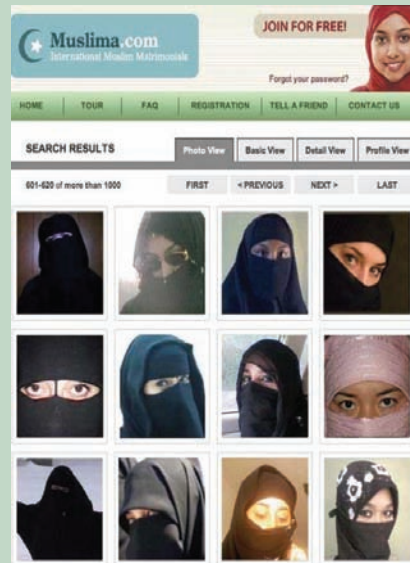
Ἀνωτέρω εἰκονίζεται ὁ εὐτραφὴς ἐπίσκοπος Γκάνας κατὰ τὴ διάρκεια ἱεραποστολικῆς περιοδεΐας του, ἐνῶ φωτογραφίζεται περιχαρὴς ἀνάμεσα σὲ ἀδύνατα πεινασμένα παιδιὰ χωριοῦ τῆς Γκάνας. («Ἱεραποστολικὸς Ταχυδρόμος», τ. 102.)

e-προσκυνητὲς καὶ e-τάματα

Τάματα μέσῳ ἠλεκτρονικοῦ ταχυδρομείου δέχεται ὁ μητροπολίτης Σύρου, ὁ ὁποῖος στὴν ἐπίσημη ἱστοσελίδα τῆς Μητροπόλεως ἀναφέρει, ὅτι «θὰ εἶναι ξεχωριστὴ ἡ χαρὰ νὰ ἔχουμε τὰ αἰτήματα τῆς καρδιακῆς σας προσευχῆς πρὸς τὴν Παναγία, μέσῳ τοῦ ἠλεκτρονικοῦ ταχυδρομείου μας (e-mail), ὥστε... νὰ παρακαλοῦμε τὴν Παναγία γὰ τὴν ἱκανοποίηση τῶν αἰτημάτων σας». Ἡλεκτρονικοὶ προσκυνητὲς, μὴν κολλήση ὁ ὑπολογιστὴς σας μόνον...

Μπούργκα-dating.com

Δύσκολη ἡ ἐπιλογή...

(Ἀπὸ μουσουλμανικὴ ἱστοσελίδα γνωριμιῶν.)

Έξαγωγή χριστιανοδωδεκαθεϊσμοῦ

Οἱ εἰκονιζόμενοι «Greek Warriors» (Ἕλληνες πολεμιστές) δραστηριοποιούνται στὴ Νέα Ὑόρκη συμμετέχοντας σὲ παρελάσεις καὶ διάφορες ἄλλες ἐκδηλώσεις καὶ πανηγύρια, ποὺ ὁργανώνουν οἱ ἐκκλησίες γιὰ τοὺς ὁμογενεῖς, ὅπως τῆς Ἀγίας Σοφίας, τοῦ Ἀγίου Νικολάου, τῆς Ἀγίας Εἰρήνης Χρυσοβαλάντου κ.τ.λ..

Σὲ διάφορες παρόμοιες ἐκδηλώσεις συμμετέχουν ἔνοπλοι χλαμυδοφόροι καὶ στὴν Ελλάδα, οἱ ὁποῖοι

ἐπὶ πλέον πρόσφατα παραστάθηκαν τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ κόμματος τῆς Ὁρθοδοξίας στὴν ἐξέδρα κατὰ τὴ διάρκεια ὁμιλίας του σὲ συγκέντρωση τῶν ὁπαδῶν του στὴ Θεσσαλονίκη (βλ. «Οἱ δορυφόροι τῆς Ὁρθοδοξίας», «Δ», τ. 312). Ἄν καὶ οἱ ἑξαγωγές μας σὰν χώρα δὲν εἶναι πολὺ καλές, ἡ περίπτωση τῆς ἑξαγωγῆς τοῦ χριστιανοδωδεκαθεϊσμοῦ σὲ τὴν Η.Π.Α. φαίνεται νὰ ἐξελίσσεται ἀπόλυτα ἐπιτυχημένα.

Τερὴ κρυοθεραπεία πανώλης

Οἱ συμμετέχοντες στὴν σιντοϊστική τελετὴ Χαντάκα Ματσούρι (Τελετὴ τῶν Γυμνῶν, κατὰ τὴν ὁποία γυμνοὶ ἄνδρες βουτοῦν στὴν κρύα θάλασσα), ἐπιτρέπεται νὰ φοροῦν μόνο ἓνα κομμάτι ὕφασμα, ποὺ καλύπτει κυρίως τὰ γεννητικά τους ὄργανα. Τέτοιες θρησκευτικὲς τελετουργίες λαμβάνουν χώρα σὲ πολλὰ μέρη τῆς Ἰαπωνίας σὲ ἀνάμνηση μιᾶς παρόμοιας τελετῆς πρὶν 400

χρόνια, ὅταν μοναχοὶ βουτώντας στὴν κρύα θάλασσα ἐξευμένισαν τὴ θεότητα κι ἔσωσαν μιὰ πόλη ἀπὸ πανώλη.

Ἐπικοινωνία μὲ τὸ Γιαχβὲ καὶ χρῖσμα

Στὴν φωτογραφία εἰκονίζεται ὁ δημοκρατικὸς ὑποψήφιος Μπάρακ Ὁμπάμα, ἐνῶ ἀφήνει σὲ σχισμὴ τοῦ Τείχους τῶν Δακρύων στὴν Ἱερουσαλὴμ μῆνυμα πρὸς τὸ θεὸ (βλ. «Ὅψεις τῆς παγκόσμιας εὐσέβειας: Ἡ ταχυδρομικὴ θυρίδα τοῦ Γιαχβέ», «Δ», τ. 314), λίγο πρὶν πάρη τὸ χρῖσμα γιὰ τὴς προεδρικὲς ἐκλογές τῶν Η.Π.Α.

Γ.Α.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ «ΑΒΑΤΟΝ» Η ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Οί σκανδαλώδεις φοροαπαλλαγές ενός οικονομικοῦ γίγαντα

οὐλὸς λόγος γίνεται τὰ τελευταῖα χρόνια ἀλλὰ ἰδιαίτερα φέτος γιὰ τὴν φορολογικὴ πολιτικὴ τῶν κυβερνήσεων στὰ ἀκίνητα. Ἡ ἀνάγκη τοῦ κράτους γιὰ μόνιμα ἔσοδα κατευθύνει, ἀπ' ὅτι φαίνεται, τοὺς κυβερνῶντες στὴν μόνιμη καθιέρωση φορολογικοῦ τέλους γιὰ ὅλα τὰ ἀκίνητα. Γιὰ ὅλα ὅμως; Τὸ Ἐνιαῖο Τέλος Ἀκινήτων (Ε.Τ.ΑΚ.) ἀναλύεται διεξοδικά, μὲ τὴν μορφὴ ὁδηγιῶν, στὰ τεύχη 708, 709 τοῦ 2008 τοῦ ἐπίσημου φορολογικοῦ περιοδικοῦ «ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ», ὅπου παρουσιάζονται ἀναλυτικὰ τὰ εἶδη τῶν ἀκινήτων, ποὺ ὑποβάλλονται στὸν φόρο. Ἐὰν ἐξετάσῃ κανεὶς, πέρα ἀπὸ πολιτικὲς πεποιθήσεις, τὸν ρόλο τοῦ μέτρου, πιθανώτατα θὰ καταλήξῃ στὸ συμπέρασμα, ὅτι ἡ ἴδια ἡ ὑπαρξὴ ἀλλὰ καὶ ἡ χρῆση τοῦ ἀκινήτου ἀποδίδει καὶ στὴν ὑπόλοιπὴ κοινωνία, δηλ. καὶ σὲ αὐτοὺς ποὺ δὲν ἔχουν τίποτε, κάποια ὀφελή, ποὺ ἀπορρέουν ἀπὸ τὴν ὀρθολογιστικὴ χρησιμοποίησιν τοῦ φόρου ἀπὸ τὸ κράτος. Πρόκειται δηλ. γιὰ μίαν συνεισφορὰ τῶν πολιτῶν, ποὺ ἔχουν ἀκίνητα, σὲ ὁλόκληρὴ τὴν κοινωνία. Ἐπομένως εἶναι ἀπόλυτα λογικὸ, ὅτι ἀπὸ τὴν συνεισφορὰ ἐξαιροῦνται τὰ ἀκίνητα, ποὺ ἀνήκουν στὸ κράτος, τὰ δεσμευμένα ἀπὸ τὴν ἀρχαιολογικὴ ὑπηρεσία τοῦ ΥΠΠΟ, τὰ ἀκίνητα ποὺ ἀφοροῦν δασικὲς ἐκτάσεις καὶ τὰ ἀκίνητα ξένων πρεσβειῶν μὲ τὸν ὅρο τῆς ἀμοιβαιότητος.

Ὡς ἐδῶ ὅλα εἶναι κατανοητὰ καὶ ὀρθά. Στὸ ἄρθρο 8 ὅμως τοῦ Ε.Τ.ΑΚ., δηλ. στὶς ἀπαλλαγὲς ἀκινήτων, φαίνεται πεντακάθαρα ὁ δάκτυλος τῆς Ὁρθοδόξου Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἔχει ἐπιτύχει, μὲ τὴν ἀνοχή ἢ ἀκόμη καὶ τὴν συνδρομὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, τὰ ἐξῆς ἄδικα καὶ ἀνομολόγητα. Παραβιάζοντας κατάφωρα τὸ σχετικὸ ἄρθρο τοῦ Συντάγματος, ποὺ σαφῶς ἀναφέρει, ὅτι οἱ Ἕλληνες συνεισφέρουν ἀνάλογα μὲ τὰ εἰσοδήματά τους, ὁ φορολογικὸς αὐτὸς νόμος ἐξαιρεῖ τὸν γιγάντιο αὐτὸν ὀργανισμό, ποὺ καὶ ὁ

ἴδιος δὲν ξέρει τί ἔχει (βλ. «Δ», τ. 279, 299, 308). Ἄς δοῦμε λοιπὸν λίγο ἀναλυτικὰ τὶς διευκρινίσεις τοῦ ὑπουργείου (οἱ ἐπισημάνσεις μὲ ἔντονα στοιχεῖα εἶναι τοῦ γράφοντος):

«ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ»

Τεύχος 708/ Ἰούνιος 2008/σελ. 988, 989.

❶ «Παρ. 8 : Οἱ κατὰ τὴν παρ. 2 τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ Συντάγματος γνωστὲς **θρησκείες καὶ δόγματα**, τὸ Ἱερὸ Κοινὸ τοῦ Παναγίου Τάφου, ἡ Ἱερὰ Μονὴ τοῦ Ὁρους Σινᾶ, τὸ Ἅγιο Ὅρος, τὸ Πατριαρχεῖο Κων/λεως, τὸ Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας, τὸ Πατριαρχεῖο Ἱεροσολύμων καὶ ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Ἀλβανίας **ἀπαλλάσσονται ἀπὸ φόρους γιὰ τὰ ἰδιοχρησιμοποιούμενα ἀκίνητά τους, καθὼς καὶ γι' αὐτὰ ποὺ χρησιμοποιοῦν γιὰ τὸ λατρευτικὸ τους ἔργο**» καὶ παρακάτω,

“...ἀπαλλάσσονται
ἀπὸ φόρους γιὰ τὰ
ἰδιοχρησιμοποιούμενα
ἀκίνητά τους,
καθὼς καὶ γι' αὐτὰ
ποὺ χρησιμοποιοῦν
γιὰ τὸ λατρευτικὸ τους
ἔργο.”

«στὴν ἔννοια τῶν ἰδιοχρησιμοποιούμενων ἀκινήτων συμπεριλαμβάνονται: α) οἱ κάθε εἴδους ναοὶ (ἐνοριακοί, ἱδρυμάτων, νεκροταφείων, παρεκκλήσια, ἐξωκκλήσια) ἀκόμη καὶ οἱ ιδιόκτητοι ναοὶ (μὲ ἐξαίρεση τοὺς ἰδιωτικοὺς κτητορικοὺς ναοὺς, ποὺ δὲν ἔχουν τεθῇ σὲ κοινὴ λατρεία), β) οἱ ἱερὲς μονές, γ) οἱ τόποι γενικὰ κοινῆς λατρείας.»

Καὶ παρακάτω, «Σωματεῖα μὴ κερδοσκοπικοῦ χαρακτῆρα, ποὺ ἐπιδιώκουν μόνον θρησκευτικοὺς σκοποὺς καὶ δικαιопρακτοῦν γιὰ λογαριασμὸ τῶν ἀντιστοιχῶν ἐκκλησιῶν-εὐκτήριων οἴκων γνωστῆς θρησκείας καὶ δόγματος, μὲ τοὺς ὁποίους συνδέονται ἄμεσα, ἐπειδὴ αὐτοὶ στεροῦνται νομικῆς προσωπικότητος, δικαιοῦνται αὐτὰ τὴν ἀνωτέρω ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὸν φόρο. Δὲν τάσσεται οὐδεμία προϋπόθεση **στὴν ὀργανωτικὴ μορφή τῆς θρησκευτικῆς κοινότητος**, ποὺ ἀποτελεῖ τὸν ναό-εὐκτήριο οἶκο ἢ μονή, πλὴν τοῦ ὅτι πρέπει νὰ πρεσβεύη γνωστὴ θρησκεία ἢ δόγμα... **Ἡ ὑπόλοιπη ἀκίνητη περιουσία τῶν ἀνωτέρω νομικῶν προσώπων ἔχει τὴν ἴδια φορολογικὴ ἀντιμετώπιση μὲ τὸ Ἑλληνικὸ Δημόσιο...**»

Καὶ γιὰ τὴν ἐπέκταση καὶ ὁλοκλήρωση τῆς «νομίμου» αὐτῆς ἀντιλαϊκῆς διακρίσεως ἔρχεται καὶ τὸ κερασάκι στὴν τούρτα:

Τεύχος 709/σελ. 1144, 1145:

❷ παρ. 1: «...Ὡστόσο τὰ σχολεῖα ποὺ ἀνήκουν σὲ γνωστὲς θρησκείες καὶ δόγματα, σύμφωνα μὲ τὴν παρ. 2 τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ Συντάγματος, δὲν ἀπαλλάσσονται τοῦ ἐνιαίου τέλους ἀκινήτων, **παρὰ μόνον ἂν ἔχουν ὡς σκοπὸ τὴν ἐκπαίδευση τῶν μελλοντικῶν λειτουργῶν τοῦ ἀντιστοίχου θρησκευμένου ἢ δόγματος**».

Καὶ ἀμέσως παρακάτω,

❸ παρ.2: «Ἐπίσης, καθὼς μὲ τὴν παρ. 2 τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ Συντάγματος, κάθε γνωστὴ θρησκεία εἶναι ἐλεύθερη καὶ τὰ σχετικὰ μὲ τὴν λατρεία τῆς τελοῦνται ἀνεμπόδιστα, τὰ ἀκίνητα ποὺ παραχωροῦνται χωρὶς ἀντάλλαγμα ἀπὸ νομικὸ πρόσωπο γνωστῆς θρησκείας καὶ δόγματος σὲ νομικὸ πρόσωπο ἰδίας κατηγορίας (γνωστὴ

θρησκεία ἢ δόγμα), γιὰ τὴν ἐπιτέλεση τῶν θρησκευτικῶν σκοπῶν τους, ἀπαλλάσσονται τοῦ Ε.Τ.ΑΚ. (π.χ. *ἱερὸς ναὸς ποὺ ἔχει στὴν κυριότητά του ἀκίνητο, τὸ ὁποῖο παραχωρεῖ χωρὶς ἀντάλλαγμα σὲ ἄλλον ἱερὸ ναό, προκειμένου νὰ τὸ χρησιμοποιήσει, γιὰ νὰ στεγάσῃ τὰ γραφεῖα τῆς ἐνορίας του, ἀπαλλάσσεται γιὰ τὸ συγκεκριμένο ἀκίνητο ἀπὸ τὸ Ε.Τ.ΑΚ*). Ἐπιπλέον τὰ ἡμιτελῆ κτίσματα, ποὺ προορίζονται ἀποκλειστικὰ γιὰ τὴν ἐξυπηρέτηση τῶν λατρευτικῶν σκοπῶν κάθε γνωστῆς θρησκείας ἢ δόγματος, ἀπαλλάσσονται τοῦ Ε.Τ.ΑΚ...»,

Καὶ ἡ χαριστικὴ βολή:

4 παρ. 5: «*Για τὰ ἀπαλλασσόμενα ἀκίνητα τῶν νομικῶν προσώπων δὲν ἀπαιτεῖται ἡ ἀναγραφὴ ἀξίας*. Εἰδικὰ τὰ νομικὰ πρόσωπα ποὺ δὲν ὑποχρεοῦνται στὴν ἀναγραφὴ τῶν ἀπαλλασσόμενων ἀκινήτων τους –δηλ. Ἑλληνικὸ Δημόσιο, ΟΤΑ, γνωστὲς θρησκείες– καὶ ἔχουν στὴν κατοχὴ τους μόνο τέτοιου τύπου ἀκίνητα, ὑποχρεοῦνται στὴν ὑποβολὴ δήλωσης μὲ τὴν ἀναγραφὴ τῆς σχετικῆς παρατήρησης στὶς σημειώσεις ὑπόχρεου...»

Ἱερὲς φοροαπαλλήλαγες μέ... κρατικὲς εὐθιγιές

Σ δοῦμε λοιπὸν ἀναλυτικά, ποῦ βρίσκεται ἡ ληστεία εἰς βάρος τοῦ ποιμνίου καὶ ἡμῶν τῶν ὑπολοίπων. Κατ' ἀρχὴν ὑπάρχει ἡ, ὑποτίθεται, δημοκρατικὴ ἐπὶ κλήση «κάθε γνωστῆς θρησκείας καὶ δόγματος» τοῦ Συντάγματος. Ἐδῶ ὅμως δὲν καθορίζεται τί σημαίνει τὸ «γνωστὴ θρησκεία». Πολὺ λογικὸ εἶναι, ὅτι μία θρησκεία, ποὺ δημοσιεύει ἀρχές καὶ δόγματα μὲ ἓνα ἄρθρο στὴν ἐφημερίδα, δηλώνει τὴν ἔδρα τῆς (π.χ. τὸ γραφεῖο μου) καὶ ἔχει ἓνα καταστατικὸ (πολὺ εὐκόλο πρᾶγμα – ἀπαιτοῦνται λίγα μέλη), γίνεται ἀμέσως γνωστὴ θρησκεία καὶ δικαιούται τὰ νόμιμα. Βέβαια ὑπάρχει ἓνας σοβαρὸς σκόπελος. Πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἔγκριση ἀπὸ τὸν τοπικὸ μητροπολίτη τῆς «ἐπικρατοῦσας θρησκείας», δηλ. τῆς Ὁρθοδόξου Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας. Ἄν καὶ τὸ τελευταῖο σαμποτάρει ὅλη τὴν ἐπίφαση δημοκρατικότητος τῆς ἀναφορᾶς σὲ «κάθε γνωστὴ θρησκεία ἢ δόγμα», ὅλη ἡ ἱστορία γίνεται, γιὰ νὰ ὠφεληθῇ ὁ τεράστιος οἰκονομικὸς ὀργανισμὸς, ποὺ λέγεται Ὁρθόδοξη Χριστιανικὴ Ἐκκλησία καὶ ἡ ὁποία κατέχει τὴν μερίδα τοῦ λέοντος.

Καὶ νὰ πῶς μπορεῖ νὰ ὠφεληθῇ:

- Α)** Ἀπὸ τὸ τεράστιο μέγεθος τῆς περιουσίας, ἡ ὁποία ἔχει διασπαρῇ (ἀπὸ ἱστορικοὺς λόγους ἀλλὰ καὶ ἐπιτηδες) σὲ χιλιάδες ἰδρύματα κ.λπ. νομικὰ πρόσωπα, ὥστε χρειάζεται νὰ ἀσχοληθοῦν ὅλα τὰ τοπογραφικὰ γραφεῖα καὶ ὑποθηκοφυλακεία γιὰ τὴν διαπίστωση καὶ ἀποτίμησή της. Καὶ μόνον ἡ γνώση καὶ δημοσίευση τοῦ μεγέθους τῆς περιουσίας αὐτῆς θὰ προξενοῦσε τέτοια κατακραυγὴ, ὥστε θὰ ἐπέβαλε στὸ ἐπίσημο κράτος, ποὺ τσιγκουνεύεται τὴν παροχὴ βοήθηματος πετρελαίου στοὺς φτωχοὺς συνταξιούχους, τοῦλάχιστον τὴν φορολόγησή της.
- Β)** Τὸ Ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ, μὲ λεφτὰ τῶν φορολογουμένων, ἀναπαλαιώνει ἐκκλησίες, μοναστήρια καὶ τὰ παραδίνει στοὺς χρήστες ρασοφόρους δωρεάν. Ἐπίσης ἀντίστοιχες δαπάνες δίνονται καὶ γίνονται ἀμέσως δεκτὲς (ἀλλοίμονο!) ἀπὸ τὴν «φράγκικη» Εὐρωπαϊκῇ Ἐνωση (δηλαδή καὶ πάλι ἀπὸ δικὰ μας λεφτὰ). Γιατί νὰ

- μὴν ἀπαλλάσσεται καὶ κάποιοι ιδιώτης, ποὺ προβαίνει μὲ δικά του οἰκονομικὰ μέσα στὴν ἀναπαλαίωση τῆς οἰκίας του;
- Γ) Ὑπάρχουν πάρα πολλὰ ἀκίνητα ἐν ὑπνώσει, δηλ. διαμερίσματα κτήρια καὶ οἰκόπεδα, ποὺ ἀφήνουν διάφοροι, κυρίως θρησκόληπτοι, στὴν Ἐκκλησία. Τί ἐμποδίζει τὴν Ἐκκλησία νὰ τὰ δηλώνη ὡς γραφεῖα ἢ ὠφέλιμους γι' αὐτὴν χώρους, ὥστε νὰ ἐντάσσωνται στὸ εὐεργέτημα; Ποιὸς πραγματοποιεῖ ἔλεγχο, ὥστε νὰ διαπιστώνεται ἡ ἀλήθεια αὐτῶν, ποὺ ἔχουν δηλωθῇ, καθὼς καὶ ἡ πραγματικὴ χρῆσι;
- Δ) «Ἰδιοχρησιμοποιούμενο ἀκίνητο» θεωρεῖται ἓνα μοναστήρι μαζί μὲ τὴν περιμέτρο του, ἡ ὁποία μπορεῖ νὰ εἶναι ἑκατοντάδες ἢ καὶ χιλιάδες στρέμματα. Τὰ στρέμματα αὐτὰ συνήθως νοικιάζονται γιὰ ἐκμετάλλευσή σὲ ἀγρότες, μὲ τὸ ἀζημίωτο φυσικά, ἐπομένως ἀποφέρουν εἰσόδημα, ποὺ φυσικά εἶναι ἄγνωστο καὶ ἀφορολόγητο.
- Καὶ μόνον ἡ γνώση καὶ δημοσίευσή τοῦ μεγέθους τῆς περιουσίας τῆς Ἐκκλησίας θὰ προξενούσε τέτοια κατακραυγή, ὥστε θὰ ἐπέβαλε στὸ ἐπίσημο κράτος, ποὺ τσιγκουνεύεται τὴν παροχὴ βοήθειας πετρελαίου στοὺς φτωχοὺς συνταξιούχους, τοῦλάχιστον τὴν φορολόγησή της.*
- Ε) Γιατί τὸ κράτος νὰ μὴν φορολογῇ τὰ ἐκκλησιαστικὰ σχολεῖα, ἐφ' ὅσον παράγουν μόνον ἱερωμένους, οἱ ὁποῖοι ἀμέσως προσλαμβάνονται σὰν δημόσιοι ὑπάλληλοι, μὲ ὅλα τὰ δικαιώματα τῶν ὑπολοίπων καὶ οἱ ὁποῖοι πληρώνονται μὲ ξεχωριστὸ κοινὸν τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ (γιὰ τὸ 2008 ἔχει ἐγγραφῇ τὸ μικροποσὸν τῶν 200.000.000 εὐρὼ στὸν προϋπολογισμὸ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας γιὰ μισθοδοσίαν ἱερωμένων). Τί διαφέρουν αὐτὰ ἀπὸ τὰ ΙΕΚ, λοιπὰ ἐκπαιδευτήρια ὠφέλιμα στὴν κοινωνία κ.λπ.;
- ΣΤ) Πῶς γίνεται ἡ φορολόγησις τῶν ἀντικειμένων λατρείας, ποὺ ὑπάρχουν στὸ «ἰδιοχρησιμοποιούμενο ἀκίνητο» ἐνὸς ἱεροῦ ναοῦ; Γιὰ νὰ δώσω ἓνα ἀριθμητικὸ παράδειγμα, κατὰ πληροφориᾶ ἐνὸς φίλου μου, σχετικοῦ μὲ αὐτά, ἓνα κερὶ κοστίζει στὴν Ἐκκλησίαν 0,02 € (μὲ τὴν ἐπιστροφὴ γιὰ ξαναλειώσιμο καὶ ἐπαναχρησιμοποίησι). Ἄν λάβουμε ὑπ' ὄψιν, ὅτι καὶ μὲ τοὺς πιὸ ἀύστηροὺς ὑπολογισμοὺς, ὁ κάθε πιστὸς ἔχει δώσει στὸ παγκάρι τὸ ποσὸν τῶν 0,30 € κατὰ μέσο ὄρο, ἔχουμε μίαν ἐπιχείρησι, ποὺ ἀσταμάτητα κερδίζει, γιὰ τὸ πιὸ εὐτελὲς προϊόν ποὺ διαθέτει, 1.500% ποσοστιαῖο κέρδος. Ἄς μοῦ πῇ τὸ Ὑπουργεῖο Οἰκονομικῶν μίαν ἀνάλογον ἐπιχείρησι στὴν Ἑλλάδα. Αὐτὰ μὴ λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ὑπολοίπων ἐκδηλώσεων, ὅπως γάμοι, βαφτίσις, μνημόσυνα κ.λπ.
- Ζ) Εἶναι πολὺ εὐκόλο γιὰ ἓνα μοναστήρι, ποὺ βρίσκεται π.χ. στὴν Στερεὰ Ἑλλάδα, νὰ δηλώσῃ ἓνα διαμέρισμα, ποὺ τοῦ παραχωρεῖ ἓνας πιστὸς, καὶ αὐτὸ βρίσκεται στὴν Μακεδονίαν, ὅτι τὸ ἔχει παραχωρήσει γιὰ γραφεῖα ἐνὸς τοπικοῦ ναοῦ ἢ μοναστηριοῦ, ὥστε νὰ ἐνταχθῇ, σύμφωνα μὲ τὸν νόμον, καὶ αὐτὸ στὸ εὐεργέτημα τοῦ νόμου.
- Η) Μόνον κεντρικὰ ἀκίνητα, ποὺ ἡ Ἐκκλησία ἔχει παραχωρήσει σὲ διαφορὰς ὑπηρε-

Με τηλεσίγραφο στο υπουργείο Εθνικής Αμυνας

Ο Δεσπότης κάνει έξωση στο Στρατιωτικό Μουσείο

Ο μητροπολίτης Μεσσηνίας Χρυσόστομος κάνει... έξωση στο Στρατιωτικό Μουσείο από το κτήριο που στεγάζεται. Απίστευτο και όμως αληθινό, καθώς οι πληροφορίες που κυκλοφορούσαν επιβεβαιώνονται και επισήμως. Η περίεργη αυτή ιστορία ξεκίνησε το φθινόπωρο όταν ο μητροπολίτης έστειλε επιστολή προς το υπουργείο Εθνικής Αμυνας με την οποία ζήτησε να... του αδειάσει το χώρο μέσα σε ένα τετράμηνο. Η αιτιολογία ήταν πως η παραχώρηση χωρίς αντάλλαγμα είναι παράνομη και η Μητρόπολη... φορολογείται βάσει τεκμαρτού μισθώματος. Ακοιούθησε δεύτερη επιστολή μετά από 4 μήνες καθώς το υπουργείο δεν είχε απαντήσει. Και στις αρχές Ιουλίου ο μητροπολίτης Χρυσόστομος πήρε το δρόμο των δικαστηρίων καθώς κοινοποίησε εξώδικη πρόσκληση "ενώπιον παντός αρμοδίου δικαστηρίου και πάσης αρμοδίας αρχής" με την οποία ζητά απάντηση μέσα σε ένα μήνα. ΣΕΛΙΔΑ 20

Έξωδικο στο Έργονογείο Έθνικής Άμυνας έστειλε ό μητροπολίτης Μεσσηνίας γιά τώ κλείσιμο του Στρατιωτικού Μουσείου Καλαμάτας, πώ στεγάζεται σέ κτήριο τής Μητρόπολης, τώ όποίο είχε δωρηθή από ιδιώτη.

σίες, δέν μπορούν νά γλυτώσουν από την άδηφαγία τών μελανοχιτώνων, ώστε νά απαλλαγούν τελείως από τόν φόρο. Η Έκκλησία όμως ζητάει μίσθωμα ακόμα καί γι' αὐτά, πού έξυπηρετοῦν έθνική ὑπόθεση.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα ή έξωση, πού κάνει ό μητροπολίτης Μεσσηνίας Χρυσόστομος Σαββάτος (τελευταίος τυχερός καί εὐεργετηθείς από τόν Χριστό-δουλο) στο Στρατιωτικό Μουσείο Καλαμάτας από τώ κτήριο, όπου στεγάζεται καί πού είχε παραχωρηθή, χωρίς μίσθωμα, από τόν προηγούμενο έκλιπόντα μητροπολίτη. Η αίτιολογία είναι, ότι ή παραχώρηση χωρίς αντάλλαγμα είναι παράνομη καί ή Μητρόπολη ...φορολογείται (sic) βάσει τεκμαρτού μισθώματος (έφημ. «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ» Μεσσηνίας τής 25/7/2008). Σχετικά μέ αὐτό ὑπέβαλε γραπτή δήλωση, έκφράζοντας τήν λύπη του καί ό πρώην ὑφυπουργός Άμυνας καί βασιικός συντελεστής τής κατασκευής καί έξοπλισμοῦ του Μουσείου κ. Λαμπρόπουλος.

Άλήθεια, οί Τοῦρκοι τί αντάλλαγμα ἔπαιρναν, γιά νά ἐπιτρέπουν στήν Όρθόδοξη Έκκλησία νά καρπούται τώ σύνολο σχεδόν τής Έλληνικής Έπικρατείας κατά τήν διάρκεια τής μακρόχρονης σκλαβιάς; Η τί αντάλλαγμα παίρνουν οί χιλιάδες ἀφελείς, πού πείστηκαν καί δυστυχώς έξακολουθοῦν νά πείθονται από τούς ρασοφόρους, ώστε νά ἀφήσουν τήν περιουσία τους στήν Έκκλησία, ως μεταθανάτια κατάθεση; Γι' αὐτό λοιπόν πρέπει νά πεταχτοῦν στο δρόμο τὰ ὅπλα τών Μεσσηνίων ἀγωνιστῶν του 1821, του Μακεδονικοῦ Άγώνα, τών Βαλκανικῶν Πολέμων κ.λπ.

Θ) Γιατί δεν απαιτείται ή αναγραφή της αντικειμενικής αξίας των απαλλασσόμενων από τον φόρο ακινήτων, που ανήκουν στην Έκκλησία; Έδώ στίς έφορίες κάθε μέρα γίνεται μάχη για τον προσδιορισμό της αξίας των ακινήτων, που πωλούνται ή κληρονομούνται, συντάσσεται κτηματολόγιο με σοβαρό κόστος για τον ελληνικό λαό για τον άκριβη προσδιορισμό της θέσεως, της ιδιοκτησίας και της αξίας του κάθε ακινήτου, και ό μεγαλύτερος οίκοπεδοϋχος (και οίκοπεδοφάγος) της χώρας δεν υποχρεούται να δηλώση την αντικειμενική αξία των ακινήτων, που καρπύται και έκμεταλλεύεται. Χώρια ή αξία αυτών, που περιέχονται σε αυτά. Αυτό γίνεται, γιατί εκτός των άλλων ή Έκκλησία έχει σε κάθε πόλη πολλά κεντρικά κτήρια, των όποιών ή αξία είναι τεράστια.

- Ι) Γιατί τὰ σωματεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (της παρ. 1 του παρόντος) να έχουν την ίδια φορολογική αντιμετώπιση με τὰ ακίνητα του Δημοσίου; Όλα αυτά τὰ ακίνητα είναι προϊόντα εργασίας των ανθρώπων, που τὰ κληροδότησαν για την σωτηρία της ψυχής τους και όφείλουν να συνεισφέρουν στίς επερχόμενες γενιές έσοδα για τίς Υπηρεσίες του Κράτους, για τίς όποιες συνεισφέρουν άγογύστως οι ύπόλοιποι.
- Κ) Γιατί, ένφ στα δημόσια κτήρια, που νομίμως απαλλάσσονται από τον φόρο, ή απαλλαγή δεν ισχύει για τὰ μέρη των ακινήτων, που χρησιμοποιούνται για λοιπές χρήσεις - κυλικεία, άναψυκτήρια, κ.λπ.;

*«Τὰ χρήματα έδω»
για ίερά άφορολόγητα έσοδα.*

Είμαι σίγουρος, ότι οι Υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών, με την έμπειρία που έχουν αποκομίσει από τὸ κυνήγι των έπαγγελματιών και των μισθωτών, μπορούν με μία άπλη έντολή να έξασφαλίσουν τὸ δίκαιο φόρο που όφείλεται, χρόνια τώρα, από τούς άεργους και άδίστακτους ρασοφόρους, που έχουν κάτσει στο σβέρκο μας. Επίσης είναι άλλο τόσο σίγουρο, ότι τὸ ποσό, που μπορεί να συγκεντρωθῇ, φθάνει και περισσεύει για την όριστική και πλουσιοπάροχη λύση του Άσφαλιστικού, της Δημόσιας Παιδείας και της Υγείας. Για να γίνη αυτό όμως, πρέπει να ξυπνήση έπιτέλους ό Έλληνικός λαός και να ύπάρξη ή πολιτική βούληση των κυβερνώντων.

Αίρετικός

ΚΟΣΜΟΙ, ΗΛΙΟΚΕΝΤΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΦΡΟΔΙΤΗ

Ἑβραιοχριστιανισμός, λόγω τῆς ἀντιδιαμετρικῆς νοοτροπίας του μὲ τὸν Πολιτισμὸ τοῦ Ἑλλήνα (ἦθος, Τέχνη, Ἐπιστήμη, Φιλοσοφία), δὲν ἔχει νὰ ἀντιτάξῃ παρὰ μόνον τὴν ἀφύσικη ἠθική, δηλαδή τὴν σχέση Θεοῦ/Κυρίου καὶ ἀτόμου, ἐξ οὗ καὶ ἡ μεταξὺ ἀτόμων σχέση, σὲ ἀντίθεση πρὸς τὸ ἦθος Ἑλλήνων («Δ», τ. 242), ποὺ εἶναι σχέση Πόλεως καὶ πολίτου-προσώπου.

Ἀλλὰ τὸ σοβαρό, ποὺ ξεφεύγει, εἶναι τὸ ἀξίωμα (=πρόταση ἀναπόδεικτη) τοῦ Ἑλληνοχριστιανισμοῦ κατὰ τῶν Ἑλλήνων φιλοσόφων καὶ ιδίως τῶν ἐπιστημόνων: «Δι-ατύπωναν ιδέες διαφόρων ἀλλήλων, δὲν ἔπειθαν κανένα, καὶ εὐτυχῶς ἦλθε τὸ Ἱερὸν Βιβλίον, ποὺ μὲ τὸ δόγμα του ἔβαλε τέλος στὶς διαφωνίες, ἐπέβαλε τὴν τάξιν.»

Οἱ Ἑλληνες εἶχαν ἐνιαῖο Πολιτισμό, ἴδιο ἦθος καὶ ἔκφραση Τέχνης, παρόμοιες ἐπιστημονικὲς ιδέες καὶ ἐπιτεύγματα, Φιλοσοφία καὶ τρόπο ζωῆς. Ὅλα ὁμῶς μὲ συνε-χεῖς προτάσεις, ἀνανεώσεις, ἐπεξηγήσεις. Δυναμικά, ὄχι στατικά/δογματικά. Καὶ οἱ «Πατέρες»; Μ. Ἀθανάσιος, «Περὶ ἐνανθρ.» 50.2: «ἀλλ' ὃ ἔδοξον (=παραδέχονταν οἱ) ζῶντες ἰσχύειν (φιλόσοφοι), ἐν ἀλλήλοις ἔσχον τὴν ἄμιλλαν (=μόνον γιὰ ἀνταγωνι-σμό) καὶ μετ' ἀλλήλων ἐφιλονίκουν» (γιὰ τὶς θεωρίες τους). Καὶ ὁ λαός; «Πές μου τί κοσμοθεωρία ἔχεις νὰ σοῦ πῶ ποιὸς εἶσαι.» Ὅντως ἡ κοσμοθέαση εἶναι ἡ βάση καὶ τῶν 4 στοιχείων τοῦ Πολιτισμοῦ. Καὶ τῶν ἄλλων πολιτισμῶν λαῶν/ἐποχῶν. Γι' αὐ-τὸ οἱ Ἑλληνες ἐπιστήμονες-φιλόσοφοι στὰ «Περὶ Φύσεως» συγγράμματά τους (ὅλοι ἔγραψαν) διέθεταν μέρος γιὰ Κοσμολογία (Ἴων, Δημόκριτος), Ἀστρονομία (Θαλῆς). Καὶ ἐκεῖ προτείνουν μοντέλλα (=παραδείγματα) γιὰ τὴ μορφή καὶ λειτουργία τοῦ Παντός/Σύμπαντος. Ὅπως ὁ καλλιτέχνης ἐκφράζει τὸ περιεχόμενο μιᾶς ιδέας του σὲ μορφή, καί, ὅταν ταντίζονται, εἶναι καλλιτεχνήματα, ἔτσι ὁ φιλόσοφος, ὅταν ταντί-ζῃ τὴν νοοτροπία (=τρόπος) μὲ τὸν τρόπο ζωῆς του (=δίαιτα), γίνεται σοφός, χάρις σὲ ὅσα κατάρχε. Ὡς παραδείγματα ὁμοφωνίας θὰ ἐρευνήσουμε δύο δύσκολα θέμα-τα: Ἀπὸ τὴν Κοσμολογία, τὴν θεωρία τῶν κόσμων, καὶ ἀπὸ τὴν Ἀστρονομία, τὴν ἡλιοκεντρικὴ τῶν Ἑλλήνων.

ΠΑΜΠΟΛΟΙ ΚΟΣΜΟΙ ΚΑΙ ΣΥΜΠΑΝ. Οἱ Ἑλληνες ξεκαθάρισαν τὶς ἔννοιες ΛΟΓΟΣ, ΣΥΜΠΑΝ, ΚΟΣΜΟΣ.

❶ Ὁ «Λόγος» (=ἀναλογία, ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἐννοιῶν, λ.χ. ὁμιλία) στὴν Κοσμολο-γία εἶναι τὸ αἶτιον («αἰτιατὸν οἱ κόσμοι», Ἀριστ. «Ἀναλυτικὰ Ὑστερα» 98), δηλ. οἱ Σύμπαντικοι Νόμοι, ἡ Λειτουργία. Ἐμψυχώνει μὲ ἀέναη ἀνάδραση τὸ Σύμπαν μὲ τὸν «πόλεμον» τοῦ Ἡρακλείτου «πάντων πατήρ» (53) καὶ «τὸν πόλεμον ἐόντα ξυ-νόν... καὶ γενόμενα πάντα» (80).

Σημ.: Σὰν βάση γιὰ τὴν «περὶ κόσμων» θεωρία θὰ πάρω τὴν ἀξεπέραστη πρόταση τοῦ Ἡρακλείτου: (30) «Κόσμον τόνδε τὸν αὐτὸν ἀπάντων, οὔτε τις θεῶν οὔτε ἀνθρώπων ἐποίησεν, ἀλλ’ ἦν αἰεὶ καὶ ἔστιν καὶ ἔσται πῦρ αἰεῖζων, ἀπτόμενον μέτρα καὶ ἀποσβεννύμενον μέτρα.»

Ὁ Λόγος λειτουργεῖ ἀναδομητικὰ καὶ ἀποδομητικὰ μὲ νόμους καὶ κάνει τὸ «πῦρ» (ὕληνέργεια στὸ χωροχρόνο) νὰ ἀναβοσβήνῃ, ὅσο χρειάζεται (=μέτρα). Ἡράκλ. 31, «... Τὸ πῦρ ὑπὸ τοῦ διοικοῦντος λόγου (31)... «Τὰ ψυχρὰ θέρεται, θερμὸν ψύχεται» (126).

Ὁ Λόγος, «γενομένων πάντων κατὰ τὸν λόγον»⁽¹⁾ ταυτίζεται στὸν Ἡράκλειτο καὶ ἄλλους μὲ τὴν Φύση, «φύσις κρύπτεσθαι φιλεῖ» (123) (ἀπὸ τοὺς ἐπιθετικούς βλᾶκες), ὡς καὶ μὲ τὴν Ἀρμονία [ἀρμονίῃ ἀφανῆς (54), καλλίστῃ (8), παλίντροπος (51)]. Ἦ εἶναι ζεύγη Νεῖκος/Φιλία, «δύο δὲ ἀθανάτους, ἀγεννήτους πολεμίους ἑαυτοῖς διὰ παντός», Ἐμπεδοκλῆς, ἢ «Φῶς/Σκότος», Παρμενίδης, «Νοῦς/Ἀπειρία», Ἀναξαγόρας.

**Ὁ Ἡράκλειτος
προτείνει τὸ μοντέλλο
τοῦ κόσμου «ὥσπερ
σάρμα κάλλιστος
Κόσμος», ποὺ
ταυτίζεται μὲ τὸ
μοντέλλο τοῦ κόσμου
τῶν ὑπερχορδῶν, μιὰ
ἀέναο σπειροειδῆ
σπεῖρα, φρακταλικῆς
μορφῆς χάους.**

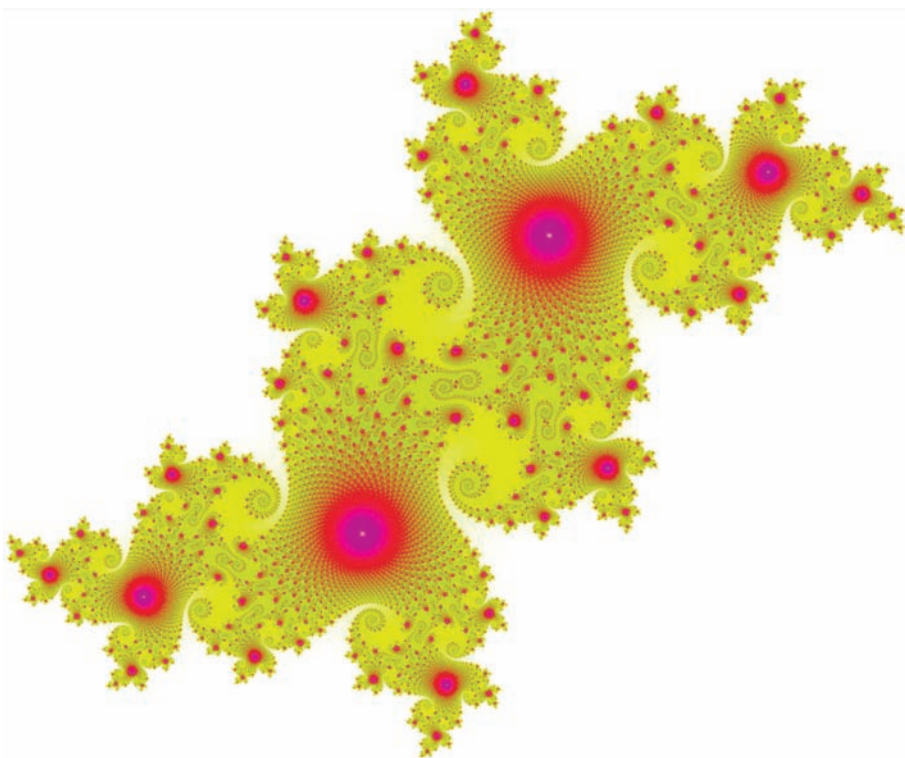
Ὁ Πλάτων τὸν ὀνομάζει (ὅπως καὶ ἄλλοι) Ψυχῇ, ἰδιαίτερα δὲ Ἰδέα καὶ Ἀρχή: «ψυχῇ.. σῶμα γήινον λαβοῦσα, αὐτὸ αὐτὸ δοκοῦν κινεῖν... ζῶον τὸ σύμπαν.. θνητὸν τ’ ἀθάνατον» («Φαῖδρος» 24.6.6). Καὶ «ιδέας νοεῖσθαι μέν, ὁρᾶσθαι δ’ οὐ» («Πολιτεία» 507). Καὶ «αὐτοκίνητον ἀρχήν... νοῦ δὲ καὶ λογισμοῦ καὶ ἀρμονίης ἔμφορος μετέχει, ἵνα κόσμος ψυχῇ γένηται», Πλούταρχος, «Εἰς Φαῖδρον».

Τέλος οἱ Πυθαγόρειοι, Τετρακτύν. Ὁρκος: «μὰ τὸν ἀμετέρα κεφαλᾷ παραδόντα τετρακτὺν παγὰν ἀεναίου φύσεως [ριζώματ’ ἔχουσα = 4 νόμοι]».

❷ Τὸ Σύμπαν ὡς περιέχον τὰ πάντα ἐθεωρεῖτο Ἐν καὶ Μόνον, «πάντες δὴ... ὅτι ἐν τὸ πᾶν», Ἀριστ. κ.ά. Ἦτοι τὸ «ὄντως ὄν», ἢ Ἐκφραση, ἢ Μορφή, τὸ Hardware τοῦ H/Y. Ἔτσι δὲν ὑπάρχουν Σύμπαντα. Τὸ Σύμπαν περιέχει κόσμους.

❸ Ἡ ἔννοια «Κόσμος»: Ὁ Ἡράκλειτος ἐξηγεῖ λακωνικὰ τὸ κοσμολογικὸ μοντέλλο: «Κόσμον τόνδε (=αὐτὸν ἐδῶ, τὸν δικό μας ἡλενεργειακὸ) τὸν αὐτὸν ἀπάντων (ἐνν. κόσμων) (=παρόμοιον μὲ τοὺς ἄλλους κόσμους). Συνεχίζει «οὔτε τις θεῶν... ἐποίησεν» (ὄχι Κύριος-Γιαχβέ-Ποιητής) οὔτε τις ἀνθρώπων (ὁ Ἄνθρωπος ἴσως μπορέσῃ!), ἀλλὰ ὡς ἀέναον πῦρ/ἐνέργεια σὲ κάποια μέρη τοῦ χωροχρόνου «ἀνάβει» (=ἀναδομεῖται σὲ ἄστρα, γαλαξίες ἀπὸ λευκῆς ὁπές) καὶ ἀλλοῦ, ὅσο πρέπει, «σβήνει» στὶς μαῦρες ὁπές, «ἀποσβεννύμενον μέτρα». Μία πλήρης σύγχρονη ἔντιμη περιγραφή τοῦ κόσμου μας. Καὶ μία καταρράκωση τῆς μπουρδολογίας, «ἐπιστημονικῆς» (Big Bang) καὶ θεολογικῆς (Γιαχβέ, δημιουργός/τιμωρός).

Ἀλλὰ ὁ Ἡράκλειτος προτείνει καὶ τὸ μοντέλλο τοῦ κόσμου «ὥσπερ σάρμα κάλλιστος Κόσμος»⁴ (=τολύπη ἀπὸ ἱνες μαλλινοῦ!). Ταυτίζεται μὲ τὸ μοντέλλο τοῦ κόσμου τῶν ὑπερχορδῶν, μιὰ ἀέναο σπειροειδῆ σπεῖρα, φρακταλικῆς μορφῆς χάους (=συνεχῆς ἐπανάληψη σὲ ἄλλη κλίμακα)⁵.

Ὁ Ρῶσσος φυσικὸς Ἀντρέι Λίντε -ένας ἀπὸ τοὺς πολλοὺς ἐπιστήμονες, ποὺ ἀμφισβητοῦν τὸ ἰδεολόγημα τῆς Μεγάλης Ἐκρηξης- διατύπωσε τὴ θεωρία, ὅτι θὰ μπορούσαμε νὰ ἔχουμε διαστολὴ τοῦ Σύμπαντος χωρὶς ἡ προϋπόθεση τῆς κοινῆς ἀρχῆς ἀπὸ σημεῖο μεγάλης πυκνότητος καὶ θερμοκρασίας νὰ εἶναι ἀναγκαῖα. Ἐξέφρασε τὴν ἰδέα ἐνὸς αὐτοαναπαραγόμενου καὶ διαστελλόμενου Σύμπαντος, τὸ ὁποῖο ἀναπτύσσεται σὰν φράκταλ. Σχηματικὰ παρουσιάζει τὸ Σύμπαν σὰν φυσαλλίδα, ποὺ ἡ ὁποιαδήποτε διαταραχὴ δημιουργεῖ νέα συμπαντικὴ φυσαλλίδα. Οἱ φυσαλλίδες περιορίζονται ἀρχικὰ καὶ ὕστερα ἐπεκτείνονται μὲ ταχύτητες κοντὰ στὴν ταχύτητα τοῦ φωτός. Ἄρα στὸ μοντέλλο αὐτὸ τὸ Σύμπαν μας δὲν εἶναι παρὰ μία φυσαλλίδα σὲ ἓνα Ὑπερσύμπαν φυσαλλίδων. Αὕτῃ ἡ θεωρία εἶναι γνωστὴ ὡς Θεωρία Λίντε.

Εἶναι σωστὴ ἡ ἐξηγήση, ποὺ δίνουμε, στὸ ἀπόσπασμα 30 τοῦ Ἡρακλείτου; [Σημ.: Τοῦτο τὸ ἀναφέρει μόνον ὁ Πλούταρχος, «κόσμον τόνδε, οὔτε.. ἐποίησεν», τὸ συμπληρώνει ὁ Κλήμης σώζοντάς το, «κόσμον τὸν αὐτὸν ἀπάντων... μέτρα». Οἱ Diels-Kranz τὸ ἐνοποιοῦν.]

Ὁ Κλήμης -ἴσως γνωρίζοντας τμῆμα τοῦ βιβλίου τοῦ Ἡρακλείτου, ἀφοῦ διασώζει τὸ 20% τῶν 125 ἀποσπασμάτων- ἐπεξηγεῖ: «Σαφέστατα ὁ Ἡράκλειτος ταύτης ἐστὶ τῆς δόξης (=γνώμης) τὸν μὲν τινα κόσμον (= κάποιον) αἶδιον εἶναι δοκιμάσας (= ἀπεδέχθη), τὸν δέ τινα φθειρόμενον (=κάποιον ἄλλον!). Τὸν κατὰ τὴν διακόσμησιν (=μὲ ἀρμονικὴ διάταξη)... τὸν ἐξ ἀπάσης τῆς οὐσίας, ἰδίως ποιὸν κόσμον ἦδει (=ἰδιαιτέρα τοῦτον ἐδῶ κατανόησε).»

Καὶ ὁ Πλούταρχος: «Περὶ χρηστῆρ.» 092.423c, «Τὰ κωλύοντα ποιεῖν (=φύσις) κόσμους ἀπείρους οὐκ ἀπείργει (=δὲν ἀποκλείουν) πλείονας ἐνὸς ποιεῖν.»

Οἱ Diels-Kranz προσπαθοῦν νὰ ἐξηγήσουν: «*dieselbige für alle wesen*» (=παρόμοι-

ος) με ὅλη τὴν οὐσία (;).

Καὶ βέβαια ὁ τέτοιος «κόσμος» μας [=σύνθετη κατασκευή: «Ὀδύς.» Θ.492] δὲν εἶναι:

❶ «ἴδιος γιὰ ὅλους (τοὺς ἀνθρώπους)» Ἐκδ. «Κάκτος», ἀφοῦ ἔπρεπε: «τὸν αὐτὸν ἅπανι τοῖς ἄλλοις», Γαλιν.

❷ «Κόσμημα», ἁρμονία, τάξις, τρόπος λειτουργίας, ἀφοῦ ὅλα αὐτὰ εἶναι ὁ Λόγος, ὁ δὲ κόσμος τοῦ Ἡρακλείτου εἶναι ὑλικός, ἀφοῦ «οὔτε τις... ἐποίησεν».

Εἶναι λοιπὸν οἱ κόσμοι πολλοὶ στὸ Σύμπαν, τὸ γινώριζαν καὶ συμφωνοῦσαν οἱ Ἕλληνες.

ΟΙ ΚΟΣΜΟΙ. Πράγματι οἱ σύγχρονοι κοσμολόγοι/ἀστροφυσικοὶ ἀπὸ τὸ 1940 θεωροῦσαν πιθανὴν τὴν ὑπαρξὴ κόσμων (παράλληλων, ἐπάλληλων) κάπως διαφόρων, ὅπως λ.χ. κόσμων ἄλλων διαστάσεων, ἀντιύλης κ.ἄ., σὲ ἀντίθεση πρὸς τὸ Big Bang.

*Οἱ κοσμολόγοι μας,
ποὺ στηρίχθηκαν στὴν
προκατακλυσμαία
γνώση, μίλησαν
ὅλοι γιὰ ἄπειρους
κόσμους. Ὁ μύθος
τῆς Ἀνδρομέδας,
ἀποδεικνύει τὴν γνώση
τῶν ἀστερισμῶν ὥς
καὶ τοῦ πλησιέστερου
γαλαξία (2.200.000
ἔτη φωτός!).*

❶ Ὁ Hoyle⁷, λόγῳ τῆς πιστοποιημένης σταθερῆς πυκνότητος τοῦ Σύμπαντος, πρότεινε τὴν Θεωρίαν τῆς Συνεχοῦς Δημιουργίας (=πῦρ ἀεῖζων).

❷ Ὁ Dirac διαπίστωσε, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν σωματιδίων αὐξάνεται, ἄρα τὸ Σύμπαν δημιουργεῖ συνεχῶς καινούργια ὕλη.

❸ Μετὰ ἡ Κβαντικὴ Κοσμολογία (P. Jordan) προσπάθησε νὰ ἐξημεύσῃ τὰ ἀναπάντητα τοῦ Big Bang: Τί ὑπῆρχε πρῖν; Γιατί τὸ Σύμπαν εἶναι μεγαλύτερο ἀπὸ ὅ,τι «πρέπει»; Μήπως ὑπάρχουν καὶ ἄλλες δυνατότητες, λ.χ. μὴ ὁμογενεῖς ισότροποι κόσμοι, ἀποτέλεσμα διαφορετικῶν συνδυασμῶν τοῦ Λόγου; [Προσθέτω: γιατί συγκρούονται σμήνη γαλαξίων, ἀφοῦ ὅλα πρέπει (;) νὰ ἀπομακρύνονται ἀλλήλων;]

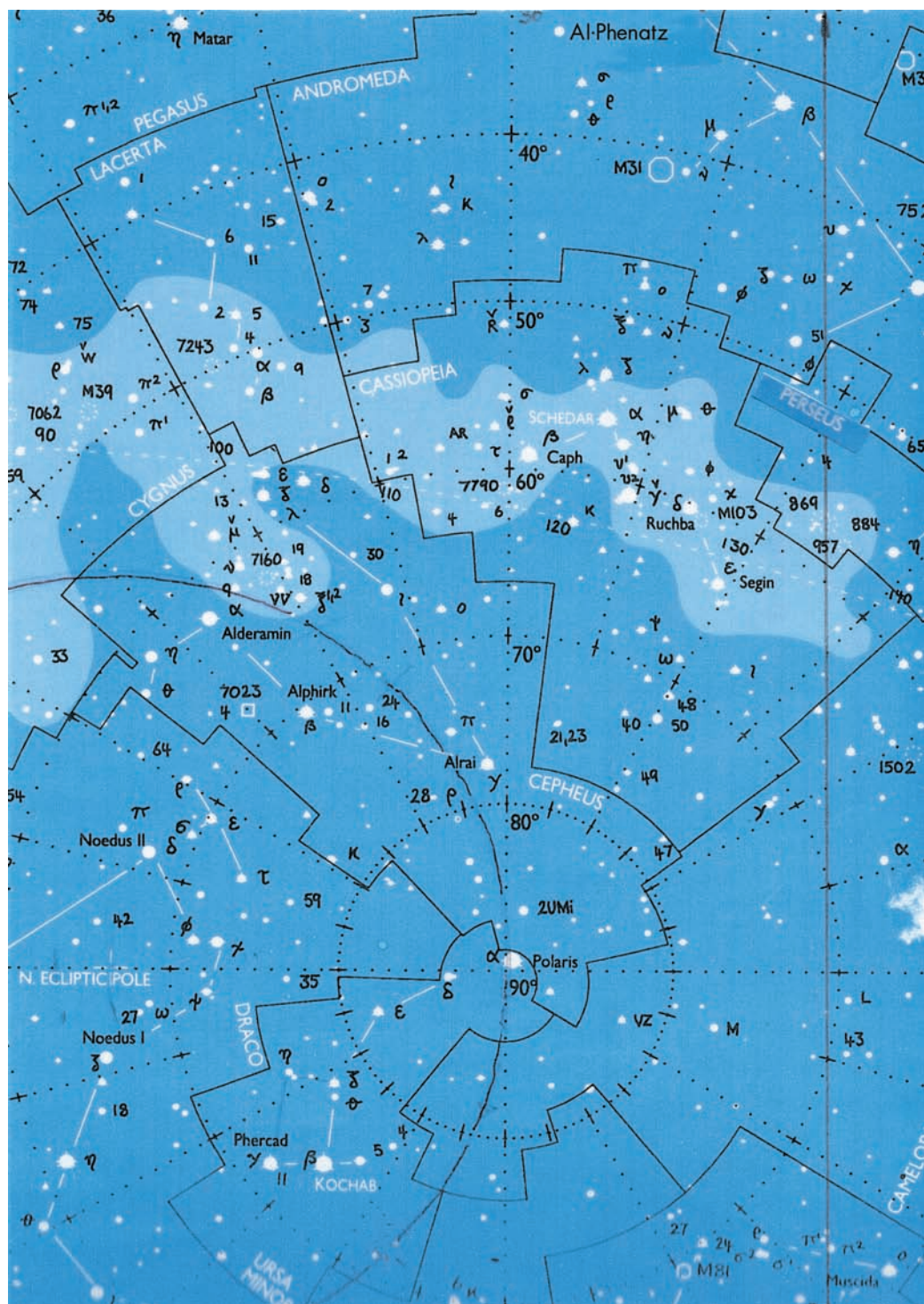
❹ Ἔτσι ὁ H. Gurth τὸ '80 πρότεινε τὴν πληθωριστικὴν θεωρίαν μὲ Σύμπαν πολλῶν φουσαλλίδων (κόσμων) μὲ διαφορετικὰς ἐκφράσεις⁷ τοῦ Λόγου.

❺ Ὁ A. Linde συμπληρώνει, ὅτι οἱ φουσαλλίδες εἶναι φρακταλικές.

Στὸ πρωτοποριακὸ ἄρθρο του ὁ καθ. Γ. Χατζηθεοδώρου⁸ ἐκθέτει τὶς ιδιότητες τοῦ δικοῦ μας διαστελλόμενου «Σύμπαντος» (τὸ σωστὸ «κόσμος»): «1. Ἡ ὕλη ἀποτελεῖται ἀπὸ ἄτομα... 3. Ἀντιμάχονται 4 βασικὲς δυνάμεις... 6. Περιέχει πλανῆτες, ἄστρα, γαλαξίες...» [Ὑποθέτω, ὅτι ἔτσι ἄλλοι κόσμοι θὰ ἔχουν μερικὰς ἢ ἄλλες ιδιότητες.]

ΟΙ ΚΟΣΜΟΙ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ. Οἱ κοσμολόγοι μας, ποὺ στηρίχθηκαν στὴν προκατακλυσμαία γνώση [βιβλία (;) καὶ μύθους], μίλησαν ὅλοι γιὰ ἄπειρους κόσμους. Ἕνας ἀπὸ τοὺς μύθους, ὁ μύθος τῆς Ἀνδρομέδας, ἀποδεικνύει τὴν γνώση τῶν ἀστερισμῶν ὥς καὶ τοῦ πλησιέστερου γαλαξία (2.200.000 ἔτη φωτός!) καὶ μοναδικοῦ ὄρα-τοῦ διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ. Ὅντως ὅλα τὰ ὀνόματα τοῦ μύθου ταυτίζονται μὲ τοὺς περίξ ἀστερισμοὺς.

Ὁ Μύθος: Ὁ Περσεὺς ἀποκεφαλίζει τὴ Μέδουσα –ποὺ γεννᾷ τὸν Πήγασο– καὶ σώζει τὴν Ἀνδρομέδα ἀπὸ τὸν Δράκοντα (Lacerta).

Η διάταξη των αστερισμών δημιουργεί το μύθο «Άνδρομέδα».

Γονεῖς της εἶναι ὁ Κηφεὺς καὶ ἡ Κασσιόπεια. Μνηστήρ ὁ Φινεὺς [Al-Phenatz, Ἀραβ.].

Τεκμηρίωση. ❶ Δαμάσκιος IV 86.21: «ἀνάλογος ἐστὼς τῇ μιᾷ τῶν ὅλων ἀρχῇ (=Λόγος) ὁ ἐκείνη πρὸς τὰς πολλὰς μονάδας, οὕτως πρὸς τοὺς πολλοὺς κόσμους. Οὐδὲν γὰρ εἷς κόσμος, ἀλλὰ... οἱ πάντες καθ' ὅλον ἑαυτὸν (=Σύμπαν)».

❷ Σμπλίκιος, «Οὐράν.» 7.256 «Κατὰ φύσιν (=Λόγον)... τὸ κινεῖσθαι πάντα τὰ ἐν πᾶσι τοῖς κόσμοις ἀπλᾶ σώματα καὶ τὰ ἐν τούτῳ τῷ κόσμῳ ὁρατὰ κινούμενα, ὅμοιοι δὲ ὑπόκεινται ἀλλήλοις οἱ κόσμοι.»

❸ Διογένης Λαέρτιος 9.43: «Δημόκριτος ἀπείρους τε εἶναι κόσμους καὶ γεννητοὺς καὶ φθαρτοὺς (=ἀνα/ἀπο-δόμηση ἢ ἀέννας) μηδὲ τε ἐκ τοῦ μὴ ὄντος (=Γιαχβέ) γίνεσθαι, μηδὲ εἰς τὸ μὴ ὄν φθεῖρεσθαι (=συντέλεια).»

❹ Πλούταρχος 145/179.127: «Διογένης Ἀπολλ.» κινεῖσθαι δὲ τὰ πάντα, ἀπείρους εἶναι τοὺς κόσμους... συστροφάς» καὶ 092/426 «ὥς οἶεται (=ὑποθέτει) Χρύσιππος ἐν τῷ (σύμ)παντί, δέκα κόσμους ἢ 50 ὄντας ἤ..»

❺ Ἀριστοτέλης, «Οὐρ.», 276a28: «Μία γὰρ, ἡ κατὰ φύσιν (=Λόγος). Ἔτι (κατ') ἀνάγκη πάντας τοὺς κόσμους ἐκ τῶν αὐτῶν σωματίων (=ὑποσωμάτια) ὁμοίους γε ὄντας τὴν φύσιν.»

❻ Ψευδο Πλούταρχος 3.875.f (+ Θεόφραστος + Σμπλίκιος): «Ἀναξίμανδρος... φησὶ τῶν ὄντων τὴν ἀρχὴν (=Λόγος) εἶναι τὸ ἄπειρον: ἐκ τούτου πάντα γίνεσθαι καὶ φθεῖρεσθαι, διὸ καὶ γεννᾶσθαι ἀπείρους κόσμους καὶ πάλιν φθεῖρεσθαι...»

❼ Ἰουλιανὸς 11.4: «Κατὰ πάντας ποιεῖται τοὺς κόσμους.»

❽ Ἰωάννης Φιλόπ. Φαιδ. 16.294: «ἐκείνοι (Ἰωνες), ἐκ τ' αὐτομάτου πάντας τοὺς κόσμους, ἄλλον ἐν ἄλλῳ μέρει τοῦ κενοῦ γενέσθαι ἔλεγον.»

❾ Συριανὸς 147.30: «οὕτω καὶ ἡ νοερὰ δημιουργία προεῖληφεν ἐν ἑαυτῇ (=ἡ διὰ τοῦ Λόγου λειτουργία τοῦ Σύμπαντος περιέλαβε) τὰ τῶν κόσμων εἶδη... ταύτην τὴν δόξαν (=θεωρία) τοῦ Ὀρφέως καὶ Μουσαίου ἀνέδειξεν ὁ Ἀριστοτέλης.

❿ Δαμάσκιος III 1.274: «ἀληθῶς ὑπερκόσμου βυθοῦ (=Σύμπαν) συνηρηκότα (=περιλαμβάνει) ἐν αὐτῷ πάντας τοὺς κόσμους, οἷον κόσμον (ὁποιοιδήποτε) ὄντα τῶν κόσμων ἀπάντων (=ἀπ' ὅλους)».

⓫ Πλατ. «Φιληβ.» 59: «Κόσμον τόνδε (=αὐτὸν ἐδῶ)».

⓬ Ἀριστοτ. «Φυσικά» 196a: «εἰσὶ δέ τινες (Δημόκριτος καὶ φυσιολόγοι) οἳ καὶ τ' οὐρανοῦ τοῦδε (=κόσμον τόνδε) καὶ τῶν κόσμων πάντων αἰτιῶνται τὸ αὐτόματον ἀπὸ τούτου γὰρ γενέσθαι τὴν δίνην (=σάρμα, Ἡρακλ.) καὶ τὴν κίνησιν... (ἐγ)καταστήσασα εἰς τόπον (=χωρο-χρόνος) ταύτην τὴν τάξιν».

⓭ Θεμίστιος 39/5, 2.82: «Καὶ λέγουσι (πολλοί) οὕτως ἀπείρους εἶναι τοὺς κόσμους καὶ πανταχοῦ εἶναι τοῦ κενοῦ» (!). Καὶ πολλοὶ ἄλλοι.

Πλήρης ἡ ταύτιση μὲ τοὺς ββαντικὸς κοσμολόγους, ἀγνώστων στοὺς «πολλοὺς». Αὐτοὶ καὶ οἱ Ἑλληνες διέλυσαν τὸ γνωστότατο Big Bang τοῦ ἄββᾶ-Λεμαίτρε καὶ τὸν

*Οἱ Πατέρες θεωροῦν
μοναδικὸν τὸν κόσμον,
δηλ. τὸ ταψί-Γῆ, καὶ
γύρω τὸν θόλο-
οὐρανὸ γιὰ στόλισμα
(=κόσμος), βασιζόμενοι
στὴν Παλαιὰ Διαθήκη.
Ἡ τύφλωσις μέχρι τὸν
16ο αἰῶνα!*

«Δημιουργό» τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.

Μόνο τὸ λεξικὸ Σουΐδα (11ο μ.Χ.): *Σύμπαν*: ὁ λέγομεν κόσμον. Καὶ οἱ Πατέρες; Θεωροῦν μοναδικὸ τὸν κόσμον, δηλ. τὸ ταψί-Γῆ, καὶ γύρω τὸν θόλο-οὐρανὸ γιὰ στόλισμα (=κόσμος) βασισιμένοι στὴν Π.Δ., «Γέν.» 1.17, «καὶ ἔθετο φωστῆρας ὁ θεὸς ἐν τῷ στερεώματι (=θόλος) τοῦ οὐρανοῦ ὥστε φαίνειν (!) ἐπὶ τῆς γῆς», 2.1 «ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ καὶ πᾶς ὁ κόσμος (=στολισμός) αὐτῶν.» Ἡ τύφλωση μέχρι τὸν 16ο αἰῶνα!

Ο ΗΛΙΟΚΕΝΤΡΙΣΜΟΣ. Ὁ ὑποτιθέμενος Γεωκεντρισμὸς ὡς θεωρία τῶν Ἑλλήνων εἶναι πλατιὰ διαδεδομένη ιδέα. Ἔτσι βολεύει καὶ τοὺς «ἐπιστήμονες», ἀφοῦ τὸ Κατεστημένο θέλει νὰ ταυτίσῃ τοὺς Ἕλληνες σοφοὺς μὲ τοὺς Ἑβραίους προφῆτες, ὅτι ἔχουν δηλ. βαθεῖα ἄγνοια καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δέ! Ἔτσι «φύτρωσαν» τὸν 16ο αἰ. οἱ Κοπέρνικος, Γαλιλαῖος, Κέπλερ, ἀντιγράφοντας ὅλους τοὺς Ἕλληνες ἀστρονόμους.

Κάθε ἔμφρων παρατηρητὴς μποροῦσε ἀπὸ πανάρχαια νὰ ἀντιληφθῇ μία κίνηση μὲ δύο μόνο τρόπους: Ὡς *φαινομενική* καὶ ὡς *πραγματική*. Κλασικὸ τὸ παράδειγμα τοῦ Ἀϊνστάιν στὴ Θεωρία τῆς Σχετικότητας μὲ τὸ τραῖνο καὶ τὸν παρατηρητὴ, ποὺ τρέχει, ἢ τὸ φαινόμενο τρέξιμο τῶν δένδρων.

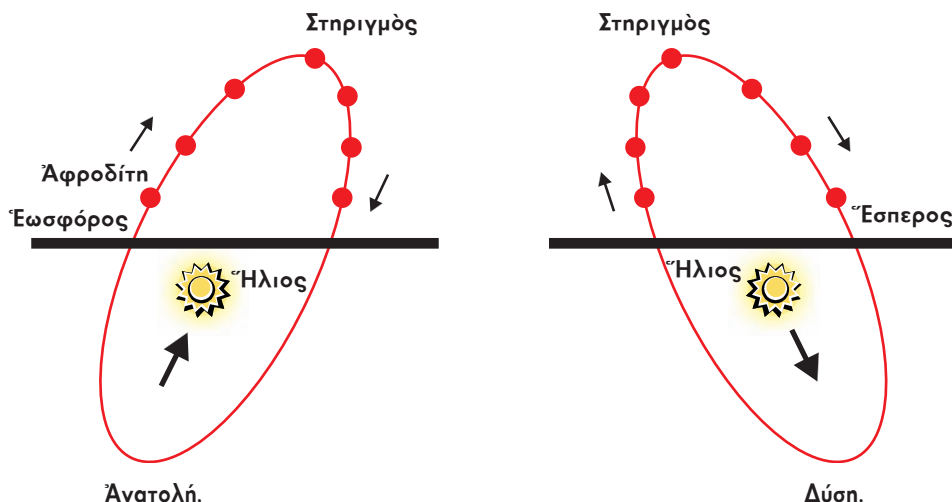
Οἱ Ἕλληνες «φυσιολόγοι» φυσικὰ τὶς ἤξεραν καὶ τὶς δύο κινήσεις: Σμπλ. «Οὐρ.» 7.444: «*Περὶ τῶν τε ἀπλανῶν καὶ πλανωμένων πρόβλημα ζητοῦν, ἡ φαινόμενη κίνησις αὐτῶν καὶ ἡ μεταβολὴ πότερον (=ποιοὶ ἀπὸ τὰ δύο) καθ' αὐτὰ κινουμένων ἐστὶ ἢ ἄλλον τρόπον τινὰ συμβαίνει (= ἢ ἡ Γῆ)... ἢ τῶν μὲν ἡρεμούντων (ἄστρα, ἥλιος) τῶν δὲ κινουμένων (Γῆ, πλανῆτες).*»

Ὅμως λόγῳ τῆς καταστροφῆς τῆς Ἑλληνικῆς Γραμματείας, ιδίως στὴν Ἀστρονομία, τὰ ἐλάχιστα ἀπομείναντα σπαράγματα (fragments) μένουν ἀδιευκρίνιστα ἢ ἀλλοιωμένα.

Αὐτὸ διαφαίνεται στὸ ἐκτενὲς βιβλίον τοῦ Γ. Δανάμου «Ἡ κατάρρευση τοῦ Γεωκεντρισμοῦ» (βιβλιοκρισία μου στὸ «Δαυλό», τ. 256), ὅπου συνέλεξε –ἴσως– ὅλα τὰ σχετικὰ χωρία, ὅπου ὁμιλοῦν γιὰ Ἡλιοκεντρισμὸ οἱ Πυθαγόρειοι, οἱ Φιλόλαος, Πλάτων, Λεύκιππος, Ἐκφαντος. Ἡρακλείδης, Ἀρίσταρχος καὶ τέλος Ἰουλιανὸς (!). Ναί, ὁ τελευταῖος ἐλληνότροπος αὐτοκράτωρ ἔγραψε τὸ ἐξαίρετο «οἱ μὲν γὰρ πλανῆτες, ὅτι περὶ αὐτὸν (ἥλιον) ὥσπερ βασιλέα χορεύοντες ἐν τισι (καθ-)ωρισμένοις πρὸς αὐτὸν διαστήμασι (=ἐπακριβεῖς τροχιές) ἁρμοδιώτατα φέρονται κύκλῳ (=ἀρμονικὰ περιφέρονται)». Καὶ συνεχίζει περιγράφοντας τὶς *φαινόμενες* κινήσεις τῶν πλανητῶν «στηριγμούς τινὰ ποιούμενοι καὶ πρόσω καὶ ὀπίσω πορεῖαν, ὡς οἱ τῆς σφαιρικῆς ἐπιστήμονες (ἀστρονόμοι) θεωρίας ὀνομάζουσι τὰ περὶ αὐτοὺς φαινόμενα» («Εἰς Βασιλέα ἥλιον» 135b).

Ἄς λάβουμε ὑπ' ὄψιν, ὅτι δὲν ἀπέμεινε –ἐκτὸς τοῦ ἀνωτέρω χωρίου– οὔτε ἓνα γραμμένο ἀπὸ τοὺς ἴδιους «σφαιρικούς», πολλῶ μᾶλλον ὀλόκληρο σύγγραμμα, παρὰ μόνο ἀπὸ μεταγενέστερους (συνήθως μ.Χ.) συγγραφεῖς. Καὶ ὅμως οἱ ἀστροφυσικοὶ Ἕλληνες ἦσαν χιλιάδες, ἀφοῦ ἀπὸ τὰ λίγα διασθθέντα ὀνόματά τους γνωρίζουμε 340 (60 φιλόσοφοι + 220 ἀστρονόμοι + 60 μαθηματικοί), Ε. Σταμάτης.

Παράδειγμα **α** (6ος μ.Χ.) Σμπλίκιος 7.445, «*Ἡρακλείδης Ποντικός ἦν καὶ Ἀρίσταρχος νομίζοντας σώζεσθαι τὰ φαινόμενα (=θεωροῦν ὅτι ἐξηγοῦν τὴν φαινομενικήν)*

Οί φαινόμενες κινήσεις της Αφροδίτης.

κή κίνηση με τό...) τοῦ μὲν οὐρανοῦ ἡρεμοῦντος τῆς δὲ γῆς περὶ τοὺς... πόλους ἀπὸ δυσμῶν κινουμένης (!) ἐκάστης ἡμέρας μίαν ἔγγιστα περιστροφὴν. Τὸ δὲ ἔγγιστα (=περίπου) πρόσκειται (=περιφέρεται) διὰ τὴν τὸν ἥλιον τῆς μιᾶς μοίρας ἐπικίνησιν».

Σήμερα γνωρίζουμε ὅτι: α) Ἡ ἡμερησία κίνηση τῆς Γῆς δὲν εἶναι ἴδιας διάρκειας, ἀφοῦ μειοῦται στὸ περιήλιον λόγω ταχύτερας περιστροφῆς: 24 ὥρες – 2 λεπτά (ἀντιθέτως στὸ ἀφῆλιον). Ἔτσι ἔχουμε τὸν «μέσον χρόνον» (M.G.T.). Ἀναθύμησις μετὰ 2,5 αἰῶνες σκότους. β) Ἡ ἡμερήσια μετακίνηση τῆς Γῆς εἶναι $360^\circ/365,25 \text{ ἡμ.} = 0,986 \text{ μοῖρες ἀνὰ ἡμέρα!}$

Β Ποσειδώνιος (1ος π.Χ.) «*Ἡρακλείδης... ἔλεγε ὅτι κινουμένης πως τῆς γῆς, τοῦ δὲ ἡλίου μένοντος πως δύναται ἢ περὶ τὸν ἥλιον φαινομένης ἀνωμαλίας σώζεσθαι.*» Αὐτὰ μόνο ξέρουμε γιὰ τὸν Ἡρ. (ποιὸς τὸν ξέρει;). Ὅσο γιὰ τὸν περίφημο Ἀρίσταρχο ἀπέμεινε ἓνα μόνο ἔργο του («Περὶ Σελήνης»), ἡ δὲ πασίγνωστη θεωρία του θὰ ἦταν παντελῶς ἄγνωστη, ἂν ὁ Ἀρχιμήδης («Ψαμμίτης») δὲν ἀνέφερε ἄσχετα «τὰν Γᾶν περιφέρεισθαι περὶ τὸν Ἄλεον κατὰ περιφέρειαν» καὶ ὁ Πλούταρχος κουτσομπολικά (923) «*Κλεάνθης τις... ἀσεβείας γραφὴν (=θάνατον).* Κατὰ Ἀριστ., (δι)ὅτι τὰ φαινόμενα σώζειν... μένειν (=ἀκίνητος) τὸν οὐρανὸν ὑποτιθέμενος... ἐξελίσσεται δὲ κατὰ λοξοῦ κύκλου (=ἐλλειπτικά) τὴν Γῆν, ἅμα καὶ περὶ τὸν αὐτῆς ἄξονα δινουμένη (=περιστροφῇ)» («Περὶ Σελήνης»).

ΑΦΡΟΔΙΤΗ. Εἶχαν ἀποδείξεις οἱ Ἕλληνες, ὅτι ἡ ἡλιοκεντρικὴ τους θεωρία ἦταν σωστή; Νομίζω ναί, ἀφοῦ μία σοβαρώτατη ἐνδειξη (ἐρευνᾶται γιὰ πρώτη φορὰ) ὑπάρχει:

Ἐγνώριζαν ὅτι τὸ οὐράνιο σῶμα Ἐωσφόρος καὶ Ἐσπερος ἦταν ὁ αὐτὸς πλανήτης ὀνόματι Αφροδίτη < ΑΦΡΟ-ΔΥΤΗ (σύμφωνα με ὅλα τὰ ἀρχαῖα λεξικά, καὶ Γεώργιον Χοιροβοσκὸν καὶ Αἴλιον. Ἡρωδιανοῦ), ἥτοι ὁ (πλανήτης), ποῦ «δύνει ἐκ τοῦ ἀφροῦ» (=ἀνέρχεται καὶ καταδύεται ἐκ καὶ ἐπὶ τῆς ἐπιφάνειας τῆς θαλάσσης). Καὶ τὰ κύρια ἐπίθετα τῆς «θεᾶς» εἶναι: περικαλλής, λαμπρά, οὐρανία, πασι-

φάεσσα (=φαίνεται ἀπὸ παντοῦ), πυρόεσσα. Ἐπομένως ἡ ἔννοια «πλανήτης Ἀφροδίτη» προηγείται τῆς «θεᾶς»!

Δεκάδες οἱ ἀναφορὲς γιὰ τὴν ταύτιση Ἑσπέρου-Ἑωσφόρου-Ἀφροδίτης π.Χ.

❶ Ὁ Ὅμηρος καὶ ὁ Ἡσίοδος ἀναφέρονται στὸν Ἑωσφόρο καὶ Ἑσπερο ὡς «Ἀφροδίτης χάριτος ἀπολάμπων» (Σχολ. Ὅμ.) «χρυσῇ, ἐλικοβλέφαρος < ἔλιξ (=τροχιά)».

❷ Πλάτ. «Ἐπιν.» 987 «ὁ μὲν ἑωσφόρος, ἑσπερός τε ὦν αὐτὸς Ἀφροδίτης εἶναι σχεδὸν (=πλησίον), ἔχει λόγον (=τροχιά), ὁμόδρομος (=περιφερόμενη) Ἥλιw [τε ἅμια καὶ τούτw σχεδὸν (=ἐγγύτερα) Ἑρμοῦ]». Σημ: Ὁ Πλ. ἔκανε λογοκλοπία ἀπὸ Πυθαγόρειους (Διογ. Λ. 8.54).

❸ Εὐδοξος 003: «Ἑωσφόρος ὁ τῆς Ἀφροδίτης... ἀστὴρ, τὴν ἔλικα διεξέρχετ' ἐν ἐνιαυτῷ (=τὴν τροχιά του ὁλοκληρώνει σὲ χρόνον) μηνσίν» [τρισίν] = λάθος ἀντιγραφῆς «ἐπτὰ καὶ ἡμέραις δ' [=214 ἡμ., πραγματικὲς 224!] ὁ αὐτὸς καὶ ἑσπερος τὴν ὀνομασίαν διαλλάσσων. Στίλβων ὁ Ἑρμοῦ (πλανήτης) τὸν ἔλικα δυσὶν καὶ εἴκοσι ἕξ ἡμέραις» (86 >= 87!!).

Ὅλοι λοιπὸν οἱ Ἕλληνες ἀστρονόμοι ταύτιζαν τὸν ἀνατέλλοντα Ἑωσφόρο πρὸ τοῦ Ἥλιου μὲ τὸν δύνοντα Ἑσπερο μετὰ τὸν ἥλιο μὲ τὸ ὄνομα πλανήτης Ἀφροδίτη, γνωρίζοντας ὅχι μόνον τὴν γωνία ἀποχῆς (Ἀφρ. = 48°) ἀλλὰ καὶ τὸν χρόνον περιστροφῆς τῶν πλανητῶν (λ.χ. Ἀφροδίτης 214 < 224 ἡμ. καὶ Ἑρμῆ 86 < 87).

Καὶ οἱ Ἰουδαῖοι «προφήτες» τῆς Π.Δ.; Ἡσαΐας 14.12, «πῶς ἐξέπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὁ (διάβολος) ἑωσφόρος, ὁ πρῶτὸς ἀνατέλλων;» Καὶ οἱ Πατέρες βεβαιώνουν: Ἐπιφάνιος «Αἰρετ.» 2.447, «ἦν δὲ καὶ ὁ διάβολος ἀστὴρ ἑωσφόρος... καὶ εἰς τὴν γῆν συνετρίβη».

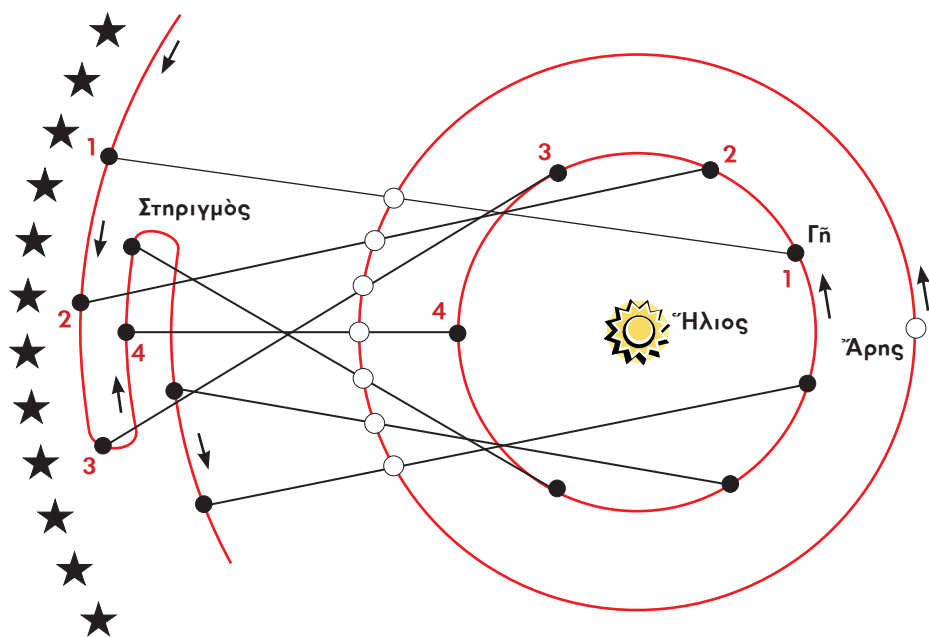
ΟΙ ΤΡΟΧΙΕΣ ΤΩΝ ΠΛΑΝΗΤΩΝ. Οἱ πέραξ τοῦ Ἥλιου ὠνομάζονταν ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες «ἔλιξ» καὶ «λόγος». Ξεχωρίζαν δὲ δύο εἶδη φαινομένων τροχιῶν: **α** τῶν κοντινῶν τοῦ Ἥλιου πλανητῶν (Ἑρμοῦ καὶ Ἀφροδίτης) καὶ **β** τῶν μακρυνῶν Ἄρη, Δία, Κρόνου.

α Αὐτοὶ ἀπομακρύνονται (=προποδισμός) ἀπὸ τὸν ἥλιο μέχρι τὴν μεγίστην ἀπόσταση (=στηριγμός), ὅπου «σταματᾷ», καὶ ἐπιστρέφουν (=ἀναποδισμός). Θέων 147.19, «τῶν μαθηματικῶν (=ἀστρονόμοι) τινὲς ὡς Πλάτων, φασίν... μέσου πάντων τὸν ἥλιον. Ταυτὸν πεπονθέναι (=συμβαίνει) Ἀφροδίτη, Ἑρμῆ, ἰσοδρομεῖν δὲ αὐτοὺς τῷ ἡλίw καὶ συμπεριφέρεσθαι αὐτῷ».

Καὶ ὁ Ἰουλιανός, «... στηριγμούς τινες ποιοῦμενοι καὶ πρόσω καὶ ὀπίσω πορεύαν». Ἡ ἐξηγήση ἦλθε τὸν 19ο αἰ. μὲ τὴν ἀνάλυση τῶν συνόδων καὶ ἀποχῶν τῆς Ἀφροδίτης καὶ τοῦ Ἑρμοῦ.

β Οἱ λοιποὶ πλανῆτες Ἄρης, Δίας, Κρόνος, ἐπειδὴ ἀπέχουν περισσότερο ἀπ' τὴν Γῆ, δὲν «φαίνονται» ὡς σύστημα μὲ τὸν ἥλιο, ὅπως οἱ Ἀφροδίτη καὶ Ἑρμῆς. [Ἡ φαινόμενη κίνησή τους εἶναι ἀνεξάρτητη τοῦ Ἥλιου καὶ ἐπομένως εἶναι «ἀνώμαλη»: Βαδίζουν ἀριστερὰ, σταματοῦν μετὰ δεξιὰ, σταματοῦν καὶ τέλος ἀριστερὰ καὶ χά-

*Οἱ Ἕλληνες
ἀστρονόμοι ταύτιζαν
τὸν ἀνατέλλοντα
Ἑωσφόρο πρὸ τοῦ
Ἥλιου μὲ τὸν δύνοντα
Ἑσπερο μετὰ τὸν ἥλιο
μὲ τὸ ὄνομα πλανήτης
Ἀφροδίτη, γνωρίζοντας
ὅχι μόνον τὴν γωνία
ἀποχῆς ἀλλὰ καὶ τὸν
χρόνον περιστροφῆς
τῶν πλανητῶν.*

Ἡ φαινόμενη ανάδρομη κίνηση τοῦ πλανήτη Ἄρη.

νονται γιὰ μῆνες.]

Οἱ Ἕλληνες ἐγνώριζαν τὸ πῆγαινελα: Πρόκλος, «Εἰς Τίμ.» 3.67.22: «ἄλλη τριὰς ἐστὶν Κρόνου, Ἄρεως... Διός... προποδισμούς, στηριγμούς, ὑποποδισμούς».

Συμπέρασμα: Ἡ γνώση τῶν Ἑλλήνων περὶ τῆς περιφορᾶς τῆς Ἀφροδίτης (Ἑωσφόρος-Ἑσπερος) καὶ τοῦ Ἑρμοῦ (Στίλβων-Ἀπόλλων) [Ἀριστ. «Κοσμ.» 392] ὡς καὶ τῶν «παραδόξων» κινήσεων Ἄρεως, Διός, Κρόνου ἀποτελεῖ καὶ τὴν μαθηματικὴ ἐπιβεβαίωση τῆς ὀρθότητος τῆς θεωρίας τοῦ Ἡλιοκεντρισμοῦ.

Βιβλιογραφία

1. Κ. Καρμιράντζος, «Ἑλλήν, ἑλληνότροπον καὶ Ἰουδαιοχριστιανισμός», «Δ», τ. 309.
2. Γ. Λάζαρης, «Χρονικὸ διωγμοῦ φιλοσόφων», «Δ», τ. 306.
3. «Τὰ ὑβριστικὰ κατὰ τῶν Ἑλλήνων ἐπίσημα κείμενα τῆς Ὁρθοδοξίας», ἔκδ. «Δαυλός».
4. Κ. Καρμιράντζος, «Σάρμα καὶ Ἡράκλειτος», «Δ», τ. 231.
5. Κ. Καρμιράντζος, «Big-Bang, Χάος καὶ Φράκταλς», «Δ», τ. 230.
6. Κ. Καρμιράντζος, «Γιαχβέ-Ἀλλὰχ καὶ Σύμπαν», «Δ», τ. 298.
7. Μ. Δανέζη καὶ Θεοδοσίου, «Τὸ Σύμπαν ποὺ ἀγάπησα», ἔκδ. «Δίαυλος».
8. Γ. Χατζηθεοδώρου, «Πεδίον μάχης τὸ Σύμπαν», «Δ», τ. 307.

Κωστῆς Καρμιράντζος
Ἀρχιτέκτων Ε.Μ.Π.

ΣΤΑ ΙΧΝΗ ΜΙΑΣ ΠΑΝΑΡΧΑΙΑΣ «ΟΛΥΜΠΙΑΣ» ΣΤΗΝ ΑΡΚΑΔΙΑ

Συνέντευξη του Ἀμερικανοῦ ἀρχαιολόγου κ. Ντίβις

Ὡς ὁρίσμενους μῆνες πληροφορηθήκαμε τὰ πρῶτα ἀποτελέσματα μιᾶς σπουδαίας συνεργασίας Ἑλλήνων καὶ Ἀμερικανῶν ἀρχαιολόγων στὶς ἀνασκαφές, ποὺ πραγματοποιοῦνται στὸ Λύκαιον ὄρος τῆς Ἀρκαδίας ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Ὑπουργείου Πολιτισμοῦ καὶ τὴν συμμετοχὴ τῆς Ἀμερικανικῆς Σχολῆς Κλασικῶν Σπουδῶν (American School of Classical Studies). Ὁδηγοῦμενοι στὴν κορυφὴ τοῦ ὄρους, ἀκολουθώντας τὴν περιγραφὴ τοῦ Πανσανία βῆμα-βῆμα οἱ ἀρχαιολόγοι ἔσκαψαν καὶ ἀνακάλυψαν εὐρήματα, ποὺ ἐπιβεβαιώνουν τὴν ὕπαρξη ἐνὸς σπουδαίου ἱεροῦ τοῦ Διός. Αὐτὸ ποὺ δὲν περιμέναμεν οἱ ἐρευνητὲς ἦταν ἡ ἀνακάλυψη στοιχείων, ποὺ θὰ γύριζαν τὸ «ἀρχαιολογικὸ ρολοῖ» ἑκατοντάδες χρόνια πρὶν πρὸς τὸ ἀπ' αὐτὸ ποὺ ἀνέμεναν ἀρχικῶς.

Τὰ νέα εὐρήματα ἀνήκουν στὴν ἐποχὴ τοῦ 3000 π.Χ. Πρόκειται βασικὰ γιὰ θραύσματα ἀγγείων καὶ κομμάτια ὀστέων, ποὺ ἐπαληθεύουν τὴν λειτουργία ἐνὸς βωμοῦ ἀφιερωμένου σὲ θεότιτες ἄγνωστες, ποὺ λατρεύουν ἐκεῖ σὲ μιὰ «πρὸ Διός» ἐποχὴ, ὅπως χαρακτηριστικὰ ὑποστήριξε καὶ ὁ ἰθὺνων νοῦς τῆς ἀνασκαφῆς Ἀμερικανὸς καθηγητὴς Δρ Ντίβιντ Γκίλμαν Ρομάνο τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Πεννσυλβανίας.

Ὁ διευθυντὴς τοῦ Ἰνστιτούτου Ἀρχαιολογίας τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Μπέρμινγχαμ Κέν Ντάουντεν, ποὺ συμμετέχει στὶς ἐρευνες, δήλωσε, ὅτι στὸ συγκεκριμένο σημεῖο τελοῦνταν πανάρχαια θρησκευτικὰ μυστήρια ἀγνώστων θεῶν. Τὰ νεώτερα ἑλληνικὰ φύλα φαίνεται ὅτι συνέχισαν τὴν θρησκευτικὴ παράδοση τοῦ βωμοῦ στὸ Λύκαιον ὄρος λατρεύοντας τὸ Πάνθεον τῶν μεταγενέστερων Ὀλυμπίων θεῶν.

Προσπαθήσαμε νὰ προσεγγίσουμε τοὺς ὑπευθύνους τῆς Ἐφορίας Ἀρχαιοτήτων Τριπόλεως, προκειμένου νὰ μᾶς πληροφορήσουν οἱ Ἕλληνες ἀρχαιολόγοι γιὰ τὰ τεκταινόμενα στὸ Λύκαιον ὄρος. Οἱ ὑπεύθυνοί μᾶς παρέπεμψαν στὸ ΥΠ. ΠΟ., προκειμένου νὰ μᾶς χορηγηθῇ ἄδεια, ἡ ὁποία ὅμως δὲν μᾶς ἐδόθη, παρὰ τὴν καλὴ διάθεση τοῦ διευθυντῆ τῆς ἐν λόγω Ἐφορίας, καθηγητῆ κ. Μ. Πετρόπουλου, ὁ ὁποῖος γιὰ τὸ

Ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Πεννσυλβανίας Δρ Ντέιβιντ Ρομάνο (ἀριστερά) καὶ ὁ διευθυντὴς τῆς Ἀμερικανικῆς Σχολῆς Κλασικῶν Σπουδῶν κ. Τζὰκ Ντέιβις στὸ Λύκαιον ὄρος.

πέρας τῆς ἀνασκαφῆς συνεργάζεται καὶ μὲ μία ἄλλη Ἑλληνίδα, τὴν Μ. Βογιατζή τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ἀριζόνας.

Παρακάμπτοντας τὸ ἐλληνικὸ γραφειοκρατικὸ τέρας ἀπευθυνθήκαμε στοὺς Ἀμερικανοὺς καὶ συγκεκριμένα στὸν διευθυντὴ τῆς Ἀμερικανικῆς Σχολῆς Κλασικῶν Σπουδῶν κ. Τζὰκ Ντέιβις, ποὺ συμμετέχει στὶς ἀνασκαφές. Ἀκολουθεῖ τὸ κείμενο τῆς συνομιλίας, ποὺ εἴχαμε μαζί του.

Η ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

«Δ»: *Ἀπὸ πότε εἶναι γνωστὴ ἡ ὕπαρξη τοῦ βωμοῦ στὸ συγκεκριμένο σημεῖο;*

Καθηγ. Ντέιβις: Οἱ ἀρχαιολόγοι γνωρίζουν τὴν ὕπαρξη τοῦ βωμοῦ στὸ Λύκαιον ὄρος τὰ τελευταῖα 100 χρόνια. Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς πρωθυπουργίας τοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου ὁ διάσημος Ἑλληνας ἀρχαιολόγος Κουρουνιώτης ἔκανε ἐρευνες σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο, ἀνασκάπτοντας τὴν περιοχὴ γιὰ περίπου δύο καλοκαίρια. Ὁ Κουρουνιώτης ἔφερε στὸ φῶς ἀρκετὰ εὐρήματα τῆς Γεωμετρικῆς, τῆς Ἀρχαϊκῆς, τῆς Ἑλληνιστικῆς καθὼς καὶ πρὶν πρόσφατων ἐποχῶν, τὰ ὁποῖα ἔχουν ἀρχειοθετηθῇ. Οἱ ἀνασκαφές ὁμως

σταματήσανε λόγω των πολέμων, οί όποίοι τοῦ στέρησαν τοὺς πόρους γιά συνέχιση των ἐρευνῶν του.

Ἐκπλήξεις καὶ ἀναμενόμενες νέες ἐκπλήξεις

«Δ»: *Ἦταν ἀναμενόμενα γιά τοὺς ἀρχαιολόγους τὰ ἀποτελέσματα των τελευταίων ἐρευνῶν;*

- Δὲν φανταζόμασταν τὸ εἶδος καὶ τὴν ἀξία των νέων εὐρημάτων, ποὺ ἀνακαλύφθηκαν στὴν θέση τοῦ βωμοῦ τοῦ Λυκαίου ὄρους, ἀφοῦ πρὶν ἀπὸ τὶς τελευταῖες ἀνασκαφές δὲν εἶχε γίνει καμμία σοβαρὴ ἐρευνα πλὴν μιᾶς σωστικῆς ἀνασκαφῆς, τὴν ὁποία πραγματοποίησε ὁ ἀρχαιολόγος καὶ τότε προϊστάμενος τῆς Ἐφορίας Ἀρχαιοτήτων Σπάρτης κ. Θ. Σπυρόπουλος.

Πέρυσι τὸ καλοκαίρι ἡ ὁμάδα τοῦ καθηγητῆ Ρομάνο βρῆκε γιά πρώτη φορὰ στὸ σημεῖο κεραμικὰ τῆς Προϊστορικῆς Ἐποχῆς καθὼς καὶ ἄλλα εὐρήματα τῆς Πρώιμης Χάλκινης Ἐποχῆς, δηλαδὴ εὐρήματα τοῦ 2500 π.Χ., τῆς Μεσοελλαδικῆς Ἐποχῆς (2000 π.Χ.) ἀλλὰ καὶ τῆς Μυκηναϊκῆς Ἐποχῆς.

«Δ»: *Ποιό εὖρημα προκάλεσε τὴν μεγαλύτερη ἐκπλήξη;*

- Ἐνα ἀπὸ τὰ πλέον ἀξιόλογα εὐρήματα, ποὺ ἔφερε στὸ φῶς ἡ ἀρχαιολογικὴ σκαπάνη, εἶναι μία μινωικὴ σφραγίδα ἀπὸ ἀκατέργαστο βράχο κρυστάλλου, ἡ ὁποία φέρει παράσταση «καθήμενου ταύρου». Αὐτὸ τὸ εὖρημα ἀνήκει στὴν ἐποχὴ των λεγομένων «Νεωτέρων Ἀνακτόρων» τῆς Μινωικῆς Ἐποχῆς, δηλαδὴ γύρω στὸ 1600 π.Χ., καὶ δυστυχῶς δὲν ἔχει ἐξακριβωθῇ ἀκόμα ὁ τρόπος, ποὺ ἔφτασε τὸ ἀντικείμενο αὐτὸ ἀπὸ τὴν Κρήτη ὡς τὴν κορυφὴ τοῦ Λυκαίου ὄρους. Τὸ σίγουρο εἶναι, ὅτι οἱ ἀνασκαφές δὲν ἔχουν προχωρήσει ἀρκετά, γι' αὐτὸ διαισθάνομαι, ὅτι στὸ ἐγγὺς μέλλον, καὶ ἐφ' ὅσον συνεχιστοῦν οἱ ἐρευνες, θὰ προκύψουν πολλὲς ἐκπλήξεις, ποὺ θὰ ἀναθεωρήσουν τὰ μέχρι σήμερα ἱστορικὰ δεδομένα.

«Δ»: *Προ-ιστορικὰ εὐρήματα ἔχουν ἀνακαλυφθῇ;*

- Ὑπάρχουν σοβαρές καὶ βάσιμες ὑποψίες, ὅτι κάτω ἀπὸ τὸν βωμὸ μπορεῖ νὰ ὑπάρχουν εὐρήματα, ποὺ θὰ ἀποδείξουν τὴν ὑπαρξὴ κάποιου προϊστορικοῦ οἰκισμοῦ.

Κατὰ τὴν Ἱστορικὴ Ἐποχὴ εἶναι γνωστό, ὅτι ὁ βωμὸς αὐτὸς ἦταν ἀφιερωμένος στὸν Δία, ἐνῶ παράλληλα καταλαβαίνουμε, ὅτι προϊστορικὰ λατρεύονταν καὶ κάποιες ἄλλες θεότητες, ἡ ἀκριβὴς «ταυτότητα» των ὁποίων παραμένει ἄγνωστη. Ὑποθέτουμε, ὅτι στὸ σημεῖο ὑπῆρχε ἕνας προϊστορικὸς οἰκισμός. Τὰ ἀνευρεθέντα κεραμικὰ ἀπὸ τὴν Προϊστορικὴ μέχρι καὶ τὴν Μυκηναϊκὴ Περίοδο ὅμως δὲν σχετίζονται μὲ τὴν λειτουργία θρησκείας. Ἐπιπλέον δὲν ἔχει ἐντοπιστῇ ὑπαρξὴ ὀχύρωσης τῆς προϊστορικῆς πόλης. Τὰ εὐρήματα μέχρι στιγμῆς εἶναι πολὺ ἐνθαρρυντικά, ἀν φανταστῇ κάποιος, ὅτι οἱ ἀρχαιολόγοι ἔχουν σκάψει σὲ βάθος 1,5 μ. Βέβαια δὲν πρόκειται γιά ἐπιφανειακὴ ἐρευνα ἀλλὰ γιά ἀνασκαφή, ἡ ὁποία σύντομα θὰ ἐπεκταθῇ.

Ἐνα ἀπὸ τὰ εὐρήματα: μινωικὴ σφραγίδα μὲ παράσταση καθήμενου ταύρου.

Δὲν ὑπάρχουν ἀνθρώπινα ὀστᾶ στὸν βωμὸ

«Δ»: *Στὸν βωμὸ ἔχουν ἀνακαλυφθῇ ὀστᾶ ἀνθρώπων; Μὲ ἄλλα λόγια τελοῦνταν ἀνθρωποθυσίαι, ὅπως ἰσχυρίζονται μερικοὶ νεώτεροι, ἀποδίδοντας αὐτὴ τὴν δῆθεν πληροφορία στὸν Πανσανίαν;*

– Γιὰ τὸν ἐντοπισμὸ ἀνθρωπίνων ὀστῶν στὸ θυσιαστήριον τοῦ Λυκαίου ὄρους ἔχουν ἐπιστρατευθῇ εἰδικευμένοι ἐπιστήμονες, ποὺ ἐρευνοῦν στρωματογραφικὰ τὰ ὑλικά τοῦ βωμοῦ. Μέχρις ὥρας δὲν ἔχουν ἀνακαλυφθῇ ἀνθρώπινα ὀστᾶ παρὰ μόνο ὀστὰ ζώων, ὅπως αἰγῶν καὶ προβάτων.

«Δ»: *Πῶς γνωρίζουμε, ὅτι στὸ συγκεκριμένο σημεῖο ὑπῆρχε βωμός;*

– Εἶναι σίγουρο, ὅτι σ’ αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ σημεῖο τελοῦνταν οἱ θυσίαι. Πρόκειται γιὰ τὴν ἄκρην ἑνὸς λόφου, ὁ ὁποῖος οὐσιαστικὰ ἔχει δημιουργηθῇ ἀπὸ τὴν διαδοχικὴ ἐναπόθεση στάχτης πάνω στὴν κορυφὴ ἑνὸς βράχου. Ὁ ἀποθέτης τῆς στάχτης ἔχει πάχος περίπου δύο μέτρων, στὸ βάθος τοῦ ὁποῖου ἡ ἀξίνα τοῦ ἀρχαιολόγου χτυπᾷ τὸν φυσικὸ βράχο. Οἱ ἐρευνες προχωροῦν ἀργὰ καὶ προσεκτικὰ, ἐξετάζοντας τὴν ἀπόθεση τῆς στάχτης στρώμα –στρώμα, ὥστε νὰ δοῦμε, ἀπὸ τί ὑλικὸ προήλθε τὴν κάθε περίοδο. Αὐτὴ τὴ στιγμή ποὺ μιλάμε, μέλη τῆς ἐπιστημονικῆς μας ομάδας ἀναλύουν τὴν στάχτη τοῦ βωμοῦ στὰ ἐργαστήρια μας στὴν Ἀμερική. Παράλληλα ἀνασκάπτουμε καὶ σημεῖα πέριξ τοῦ βωμοῦ, πού, ἀπ’ ὅ,τι φαίνεται, ἀποτελοῦσαν ἕναν πολὺ σημαντικὸ ἱερὸ τόπο, πιθανὸν ἐφάμιλλο μὲ ἐκεῖνον τῆς ἀρχαίας Ὀλυμπίας!

Βρέθηκε ἀκόμη καὶ ἵππόδρομος!

«Δ»: *Πῶς ἦταν διαμορφωμένος ὁ χώρος γύρω ἀπὸ τὸν βωμὸ στὴν ἀρχαιότητα;*

– Πάνω στὸ βωμὸ δὲν ἔχουν ἀνακαλυφθῇ εὐρήματα, ποὺ νὰ ἀποδεικνύουν τὴν ὑπαρξὴ κάποιου κτίσματος. Παρὰ ταῦτα ὅμως βρέθηκαν μικρὰ μπρούτζινα ἀγαλμάτια καὶ μαχαίρια, ποὺ χρησιμοποιοῦσαν οἱ ἀρχαῖοι Ἀρχάδες γιὰ τὶς θυσίαι. Λίγα μέτρα κάτω ἀπὸ τὸν βωμὸ ὑπῆρχαν προπύλαια, καὶ πιδὲ πέρα βρίσκουμε τὰ ἀπομεινάρια μιᾶς μεγάλης στοᾶς, ἑνὸς ναοῦ, λουτροῦ, ἐνῶ ὑπῆρχε μέχρι καὶ ἵππόδρομος.

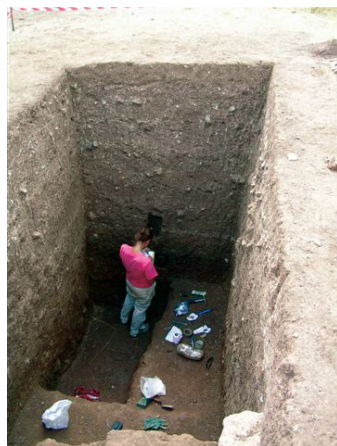
Ἐπὶ τοῦ βωμοῦ βρίσκονται ἀρκετὲς πέτρες, οἱ ὁποῖες φαίνεται νὰ ἔχουν μεταφερθῇ στὸ σημεῖο ἀπὸ ἄλλου, γιὰ ἄγνωστη μέχρι στιγμῆς αἰτία.

«Δ»: *Ὁ Πανσανίας ἀναφέρει, ὅτι στὸ Λύκαιον ὄρος, ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ πανέμορφα ἱερὰ καὶ τὰ μεγάλα δέντρα, κυλοῦσαν γάργαρα νερά. Κυλᾶνε μέχρι σήμερα αὐτὰ τὰ...γάργαρα νερά;*

– Ἀνεβαίνοντας πρὸς αὐτὴ τὴν τοποθεσίαν, στοὺς πρόποδες τοῦ ὄρους, συναντοῦμε σημεῖα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα κυλᾶνε γάργαρα νερά, κυρίως 100-200 μέτρα πρὶν φτάσουμε στὸν βωμὸ. Μάλιστα μέχρι καὶ τὰ πιδὲ πρόσφατα χρόνια ὑπῆρχε στὸ σημεῖο βρύση, ποὺ χρησιμοποιοῦσαν οἱ ντόπιοι κάτοικοι. Διαπιστώνουμε τὴν ὑπαρξὴ πολλῶν ρεμάτων, ὅμως ἡ περιοχὴ σήμερα εἶναι ξερὴ καὶ ὄχι γεμάτη ἄλση, ὅπως τὴν περιγράφει ὁ Πανσανίας.

Πρέπει ὅμως νὰ σημειωθῇ, ὅτι εἶναι ἐξαιρετικὰ σπάνιο νὰ βρεθῇ ἕνας βωμὸς ἀνάλογος μ’ αὐτὸν τοῦ Λυκαίου ὄρους. Ὅπως προεῖπα, κάτι παρόμοιο συναντᾶμε σὲ πολὺ λίγα σημεῖα τῆς ἐλληνικῆς ἐπικράτειας ὅπως στὴν Ὀλυμπία. Ἐνδεχομένως κάτι ἀνάλογο νὰ βρίσκεται καὶ ἐπὶ τοῦ ὄρους Φουκάς, ποὺ ὀρθώνεται πάνω ἀπὸ τὴν κοιλάδα τῆς Νεμέας.

«Δ»: *Βρέθηκαν ἐπιγραφὲς στὸ Λύκαιον ὄρος;*

Αρχαιολογικές εργασίες στὸν βωμὸ τοῦ Λυκαίου ὄρους.

– Ἔχουν βρεθῇ ἐπιγραφές στὸ Λύκαιον ὄρος ἀλλὰ ὄχι ἐπὶ τοῦ βωμοῦ. Πρόκειται γιὰ ἐπιγραφές τῆς Κλασικῆς Περιόδου, ποὺ ἐντοπίστηκαν στὸν ναό, στὰ προπύλαια ἀλλὰ καὶ σὲ ἓνα ἄλλο κτήριο, ποὺ πιθανολογοῦμε, ὅτι πρόκειται γιὰ ξενῶνα. Φαίνεται ὅτι ὁ ἱερὸς αὐτὸς τόπος λειτούργησε ὡς θρησκευτικὸ ἱερὸ μέχρι καὶ τὰ Ρωμαϊκὰ χρόνια. Ὁ βωμὸς σκάβεται στρωματογραφικὰ, ὥστε νὰ ξεχωριστοῦν τὰ εὐρήματα, ἀνάλογα μὲ τὴν περίοδο, στὴν ὁποία ἀνήκουν.

Η ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΑΥΣΑΝΙΑ

Παυσανίας στὰ «Ἀρκαδικὰ» του μᾶς δίνει ἀρκετὲς πληροφορίες γιὰ τὸν ἱερὸ τόπο κυρίως στὸ 38ο κεφάλαιο. Λέγεται, ὅτι στὴν ἀρχαιότητα πίστευαν, ὅτι σὲ αὐτὸ τὸ ἱερὸ ὄρος εἶχε γεννηθῇ ὁ θεὸς Δίας, καὶ ὅτι μάλιστα αὐτὸ τὸ μέρος ὠνομαζόταν Κρήτη καὶ δὲν ὠνομαζόταν ἔτσι τὸ σημερινὸ νησί, ποὺ καὶ αὐτὸ διεκδικεῖ τὴν τοποθεσία γεννήσεως τοῦ Διός. Ἐνδεχομένως μία μινωικὴ σφραγίδα, ποὺ βρέθηκε στὴν κορυφὴ τοῦ Λυκαίου ὄρους, νὰ ρίξει λίγο φῶς στὰ ἄλυτα μυστήρια. Ὁ ἀρχαῖος Μικρασιάτης περιηγητὴς γράφει σχετικὰ τὰ ἑξῆς:

- “Κεφ. 38 (1) Λίγο ψηλότερα ἀπὸ ἰδῶ βρίσκεται ὁ περίβολος τοῦ τείχους τῆς Λυκόσουρας μὲ μερικὸν κατοίκους. Ἡ Λυκόσουρα εἶναι ἡ παλιότερη ἀπ’ ὅλες τὶς πόλεις, ποὺ ὑπάρχουν στὴν ἡπειρωτικὴ χώρα καὶ στὰ νησιά. Ἦταν ἡ πρώτη πόλη, ποὺ εἶδε τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, καὶ ἀπ’ αὐτὴν ἔμαθαν οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι νὰ κτίζουν πόλεις.
- (2) Ἀριστερὰ ἀπὸ τὸ ἱερὸ τῆς Δέσποινας ὑψώνεται τὸ βουνὸ Λύκαιο, ποὺ κάποιοι Ἀρκαῶδες ὀνομάζουν Ὀλυμπο, ἐνῶ ἄλλοι τὸ λένε Ἰερὴ κορυφή. Λένε, ὅτι ὁ Δίας μεγάλωσε σ’ αὐτὸ τὸ βουνό. Ὑπάρχει περιοχὴ τοῦ Λυκαίου, ἀριστερὰ ἀπὸ τὸ ἄλσος τοῦ Παρρασίου Ἀπόλλωνα, ποὺ ὀνομάζεται Κρητέα. Οἱ Ἀρκαῶδες ὑποστηρίζουν, ὅτι ἡ Κρήτη, ὅπου σύμφωνα μὲ τὸν μῦθο μεγάλωσε ὁ Δίας, ἦταν ἡ περιοχὴ καὶ ὄχι τὸ νησί.
- (3) Οἱ Νύμφες, ποὺ λένε ὅτι ἀνέθρεψαν τὸν Δία, ὀνομάζονται Θεισόα, Νέδη καὶ

Ἀγνώ. Στὴν Παρρασία ἰδρύθηκε πόλη, ποὺ πῆρε τὸ ὄνομα τῆς Θεισόας, σήμερα ἡ κομόπολη Θεισόα ἀνήκει στὴ Μεγαλόπολη. Ὁ ποταμὸς πῆρε τὸ ὄνομα τῆς Νέδας, καὶ ἀπὸ τὴν Ἀγνώ ὠνομάστηκε ἡ πηγὴ στὸ ὄρος Λύκαιο, ποὺ ἔχει τὴν ἴδια ιδιότητα μὲ τὸν Ἰστρο, δηλαδὴ νὰ δίνει χειμῶνα καλοκαίρι τὴν ἴδια ποσότητα νεροῦ[...]

- (5) Στὸ Λύκαιο ὑπάρχει ἱερὸ τοῦ Πάνα καὶ γύρω ἀπ' αὐτὸ ἄλλος μὲ δένδρα καὶ ἱππόδρομος, μπροστὰ ἀπ' τὸν ὁποῖο ὑπάρχει στάδιο. Στὴν ἀρχαιότητα διωργάνωναν ἐδῶ τοὺς ἀγῶνες τῶν Λυκαίων. Σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο ὑπάρχουν βάθρα ἀνδριάντων, ἀν καὶ οἱ ἀνδριάντες λείπουν. Τὸ ἐλεγεῖο ἐνὸς βάθρου λέει, πὼς ἐκεῖ βρισκόταν ἀνδριάντας τοῦ Ἀστυάνακτα, ὁ ὁποῖος ἦταν ἀπόγονος τοῦ Ἀρκάδα.
- (6) Στὸ Λύκαιο ὑπάρχουν ἀξιοθέατα, ἀλλὰ τὸ σπουδαιότερο ἀπ' ὅλα εἶναι τὸ ἐξῆς: Πάνω στὸ βουνὸ ὑπάρχει τέμενος τοῦ Λυκαίου Δία, ὅπου ἡ εἴσοδος εἶναι ἀπαγορευμένη στοὺς ἀνθρώπους. Ὅποιος ἀγνοήσῃ αὐτὸ τὸν νόμο καὶ μπῇ μέσα, εἶναι σίγουρο, ὅτι μέσα σ' ἓνα χρόνον θὰ πεθάνῃ. Λένε ἀκόμη, ὅτι οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ ζῶα, ποὺ ὑπάρχουν μέσα στὸν περίβολο, δὲν κάνουν σκιά. Γι' αὐτὸ καὶ ὅταν ἓνα κυνηγημένο ζῶο καταφύγῃ ἐκεῖ, ὁ κυνηγὸς ἀρνεῖται νὰ πηδήξῃ μέσα μαζί του, ἀλλὰ σταματᾷ καὶ παρακολουθεῖ τὸ ζῶο, τοῦ ὁποῖου δὲν βλέπει καμμία σκιά. Γιὰ ὅσο καιρὸ ὁ ἥλιος εἶναι στὸν Καρκίνιο, κανένα δένδρον ἢ ζῶο τῆς Συήνης, πρὶν ἀπὸ τὴν Αἰθιοπία, δὲν ἔχει σκιά. Στὸ τέμενος ὅμως τοῦ Λυκαίου σὲ καμμία ἐποχὴ τοῦ χρόνου δὲν ὑπάρχουν σκιές.
- (7) Στὴν ψηλότερη κορυφῇ τοῦ βουνοῦ ὑπάρχει βωμὸς τοῦ Λυκαίου Δία, σχηματισμένος ἀπὸ συσσωρευμένο χῶμα, ἀπὸ τὸ ὁποῖο φαίνεται ὅλη ἡ Πελοπόννησος. Μπροστὰ ἀπὸ τὸν βωμὸ, στ' ἀνατολικά, εἶναι στημένοι δύο κίονες· πάνω σ' αὐτοὺς βρίσκονταν παλιότερα ἐπίχρσοι ἀετοί. Σ' αὐτὸν τὸν βωμὸ προσφέρουν μυστικὴ θυσία στὸν Λύκαιο Δία. Δὲν εἶχα ὅμως καμμία διάθεση νὰ ἐρευνήσω σχετικὰ μ' αὐτὴ τὴν θυσία. Ἄς μείνῃ ὅπως εἶναι καὶ ὅπως ἦταν ἀπὸ τὴν ἀρχή.
- (8) Στὸ ἀνατολικὸ τμήμα τοῦ βουνοῦ ὑπάρχει ἱερὸ τοῦ ἐπονομαζόμενου Παρρασίου Ἀπόλλωνα, ποὺ τὸν λένε καὶ Πύθιο. Στὴν ἐτήσια γιορτὴ πρὸς τιμὴν τοῦ θεοῦ θυσιάζουν στὴν ἀγορὰ ἓναν ἀγριόχοιρο στὸν Ἐπικούρειο Ἀπόλλωνα, τὸν ὁποῖο, ἀφοῦ θυσιάσουν, τὸν πηγαίνουν στὸ ἱερὸ τοῦ Παρρασίου Ἀπόλλωνα μὲ πομπὴ καὶ μὲ αὐλοὺς ἐκεῖ κόβουν καὶ καΐνε τοὺς μηροὺς καὶ τρῶνε τὸ ζῶο. Αὕτῃ εἶναι ἡ παραδοσιακὴ τους τελετή.
- (9) Στὸ βόρειο τμήμα τοῦ Λυκαίου βρίσκεται ἡ χώρα Θεισοαία, ὅπου οἱ κάτοικοι τιμοῦν ἰδιαίτερα τὴ νύμφη Θεισόα. Οἱ ποταμοὶ Μυλάων, Νοῦς, Ἀχελῷος, Κέλαδος καὶ Νάλιφος κυλοῦν μέσα στὴ Θεισοαία καὶ ἐνώνονται μὲ τὸν Ἀλφειό. Τὸ ἴδιο ὄνομα μὲ τὸν Ἀρκαδικὸ Ἀχελῷο ἔχουν καὶ δύο ἄλλοι πολὺ πιὸ γνωστοὶ ποταμοί... ”

Ἀρκαδικὸ νόμισμα μὲ παράσταση τοῦ Διός, ποὺ βρέθηκε κατὰ τὴς ἀνασκαφῆς στὸ Λύκαιον ὄρος.

Κωνσταντῖνος Δ. Μίχος
(Λεύκαρος)

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΜΙΑΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Τò παρακάτω ἄρθρο παρουσιάσθηκε σὲ ἐκδήλωση τοῦ Ἀμερικανικοῦ Ἰδρύματος γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ Γλῶσσα καὶ τὸν Ἑλληνικὸ Πολιτισμὸ στὶς 7 Μαρτίου τοῦ 2008 στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Ν. Φλόριντα. Ἐπίσης ἀποσπάσματά του παρουσιάσθηκαν τὴν 1η Φεβρουαρίου 2008 στὴν Νέα Ὑόρκη (Prometheus Educators). Ἀποτελεῖ διατριβὴ τοῦ δρ Γιάννου, ἡ ὁποία ἔχει σκοπὸ τὴν:

- α ἀναφορὰ ὠρισμένων ἐκ τῶν σπουδαιότερων προσφορῶν τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων στὸν κόσμον καὶ τὴν
- β κατάδειξη γιὰτὶ τὸ μέλλον τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας μπορεῖ νὰ εἶναι λαμπρὸ καὶ γιὰτὶ μπορεῖ νὰ ἀποτελέσῃ τὸν πραγματικὸ καταλύτη γιὰ τὴν τόσο ἀναγκαία ἀναγέννηση.

Ὁ δρ Πέτρος Γιάννος εἶναι Πρόεδρος τοῦ Ἀμερικανικοῦ Ἰδρύματος γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ Γλῶσσα καὶ τὸν Ἑλληνικὸ Πολιτισμὸ. Ἀπὸ τότε ποὺ ἀποσύρθηκε ἀπὸ τὴν θέση του ὡς στέλεχος τοῦ Ὄργανισμοῦ Scott Paper Company, τὸ 1994, ὁ δρ Γιάννος ἀφιερώνει τὸν χρόνο του στὴν πρόοδο τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας μέσῳ διαφόρων προγραμμάτων καὶ ὀργανισμῶν (ΑΧΕΠΑ), διότι τὴν θεωρεῖ ἀπολύτως ἀπαραίτητη γιὰ τὴν ἐπιβίωση τοῦ Δυτικοῦ Πολιτισμοῦ. Γιὰ τὴν ἐπίτευξη αὐτοῦ τοῦ εὐγενοῦς στόχου ἔχει τὴν στήριξη τῆς συζύγου του Σταυρούλας-Στέλλας, ἡ ὁποία εἶναι καὶ ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἰδρύματος.

* * *

πάσχει τρομερὴ ἀνάγκη γιὰ ἐπανάσταση στὸν χῶρο τῆς Παιδείας καὶ τῆς Πολιτιστικῆς Ἀγωγῆς. Πολλοὶ μιλοῦν γιὰ ἀνάγκη περισσότερων πόρων, ἐξοπλισμοῦ κ.λ.π. Λίγοι ὅμως μιλοῦν γιὰ τὴν ἀνάγκη ἐπανανακάλυψης τῆς Παιδείας, ὅπως ἔκαναν οἱ σχετικὰ κοντινοὶ πρόγονοί μας τοῦ Ἑλληνιστικοῦ Κόσμου κληροδοτῶντας στὴν Εὐρώπῃ τὴν Ἀναγέννηση. Ἀνάλογη εἶναι ἡ ἀνάγκη ἀναγέννησης στὴν ἐποχὴ μας, ποὺ θὰ ἀνασύρῃ τὸν ὑλιστὴ,

«πολιτισμένο» ἄνθρωπο ἀπὸ τὸ σκοτός, στὸ ὁποῖο ἔχει βυθιστῇ. Δὲν θὰ σταθῶ σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο, καθὼς πολλὰ ἔχουν γραφῇ καὶ εἰπωθῇ σχετικά· οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι πάντως ἀντιλαμβάνονται, ὅτι μόνον μέσῳ τῆς Παιδείας διαμορφώνονται πολιτισμένοι ἄνθρωποι, σὲ ἀντιδιαστολὴ μὲ ἐκείνους ποὺ ἀποκαλοῦμε «βαρβάρους». Θὰ πρέπει ἐπίσης νὰ γίνῃ κατανοητό, ὅτι ἡ ἐκπαιδευτικὴ προσπάθεια θὰ πρέπει νὰ πραγματοποιηθῇ σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδα καὶ ὄχι μόνο στὸ ὑψηλότερο. Τὰ θέματα ποὺ συνιστοῦν πνευματικὴ τροφὴ εἶναι τὰ ἴδια σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδα ἐκπαίδευσης, ἐκεῖνο ποὺ διαφέρει εἶναι τὸ βάθος, στὸ ὁποῖο προχωροῦμε σὲ κάθε ἐπίπεδο.

Ἡ Ἑλληνικὴ Παιδεία θὰ γονιμοποιήσῃ καὶ πάῃ τὴν ἀνθρωπότητα

Ἀναγέννηση, ἡ ὁποία ἔβγαλε τὴν Εὐρώπῃ ἀπὸ τὸ μεσαιωνικὸ σκοτάδι τῆς, ὀφείλεται κατὰ κύριο λόγο στὴν Ἑλληνικὴ Παιδεία. Αὐτὴ ἡ διαχρονικὴ (δοκιμασμένη στὸ χρόνο) μέθοδος τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, ὅσον ἀφορᾷ στὴν Παιδεία καὶ τὴν ἀνάπτυξη τῆς κοινωνίας καὶ εἰδικώτερα μιᾶς δημοκρατικῆς κοινωνίας, εἶναι ἡ πλέον κατάλληλη γιὰ τὴν ὥθηση τῆς ἀνθρωπότητας πρὸς τὰ ἐμπρὸς γιὰ μίαν ἀκόμη φορὰ.

Ἐμεῖς, τόσο οἱ Ἕλληνες ὅσο καὶ οἱ φιλέλληνες, ἔχουμε μίαν ἀποστολή, νὰ δεῖξουμε τὴν κατεύθυνση, ποὺ πρέπει νὰ πάρῃ ἡ Παιδεία. Δὲν μπορούμε νὰ ἐλπίζουμε, ὅτι τὰ μέλη μιᾶς πολυεθνικῆς κοινωνίας θὰ συνυπάρχουν ἀρμονικὰ χωρὶς τὴν κατάλληλη κοινὴ Παιδεία. Ἡ Ἑλληνικὴ Παιδεία εἶναι τὸ συνεκτικὸ ὕλικό, ποὺ θὰ κρατήσῃ τὴν κοινωνία ἐνωμένη. Εἴμαστε στὸ ὕψος τῶν περιστάσεων, γιὰ νὰ ἀντιμετωπίσουμε μίαν τέτοια ἱστορικὴ πρόκληση; Οἱ ἐπισημάνσεις, ποὺ θὰ κάνω, εἶναι ἀπλὲς ἀλλὰ ὄχι ἀπλοϊκές.

Ἀρχίζουμε μὲ μίαν σύντομη παρουσίαση τῶν χαρακτηριστικῶν, τῆς συνεισφορᾶς τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ στὸν κόσμον καὶ πῶς ἡ Ἑλληνικὴ Παιδεία, ὑπὸ εὐρύτερῃ ἔννοια, θὰ γονιμοποιήσῃ καὶ πάλι τὴν ἀνθρωπότητα, ὅπως τὴν ἐποχὴ τῆς Ἀναγέννησης. Δὲν μπορούμε νὰ ποῦμε, ποῦ τελειώνει ἓνα πολιτιστικὸ χαρακτηριστικὸ καὶ ποῦ ἀρχίζει ἡ συνεισφορά, ὅπως ἐπίσης δὲν μπορούμε νὰ ποῦμε ποιά θὰ εἶναι τελικὰ ἡ μορφή, ποὺ θὰ πάρῃ ἡ Παιδεία· ὅμως δὲν ἔχει σημασία. Θὰ εὐεργετηθοῦν πολλοὶ ἐκεῖνοι, ποὺ θὰ ἀντιληφθοῦν, ὅτι τὸ τραῖνο ἔρχεται, καὶ θὰ σπεύσουν νὰ τὸ πάρουν νωρίτερα παρὰ ἀργότερα.

Ἀναλογίζεται κανεὶς, γιατί οἱ δικοὶ μας, οἱ Ἑλληνοαμερικανοί, ποὺ ὑποτίθεται ὅτι εἶναι οἱ ἄμεσοι κληρονόμοι αὐτοῦ τοῦ πολιτισμοῦ, δὲν ἀντιλαμβάνονται, ὅτι αὐτὸ τὸ τραῖνο κατευθύνεται πρὸς τὸ μέλλον, καὶ βραδυποροῦν. Ἴσως ὅλοι μας χρειάζομαστε τὴν Ἑλληνικὴ Παιδεία, τὴν ὁποία εἴτε δὲν λάβαμε ποτὲ κατὰ

τὰ χρόνια τῆς νεότητάς μας εἶτε ἀπομακρυνθήκαμε ἀπὸ αὐτήν. Ἴσως οἱ γονεῖς μας ἦταν πολυάσχολοι καὶ δὲν μπόρεσαν νὰ μᾶς δώσουν, ὅταν ἤμασταν παιδιά, ἐκεῖνο ποὺ δὲν εἶχαν ἢ ἴσως παρέλειψαν νὰ μᾶς δώσουν ἐκεῖνο ποὺ εἶχαν –τὴν πραγματικὴ ἀφοσίωση στὸν Ἑλληνικὸ Πολιτισμὸ, ποὺ καλλιεργεῖται μέσῳ τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας.

Ὁ Ὅμηρος, ὁ ἐκπολιτιστὴς τῆς ἀνθρωπότητας, δὲν παύει νὰ μᾶς ὑπενθυμίζει ἐπὶ 3.000 χρόνια, ὅτι ὁ Ἑλληνισμὸς εἶναι σὰν τὰ φύλλα τοῦ δένδρου, τὰ ὁποῖα –κανεῖς δὲν ἀμφιβάλλει– θὰ ξαναφουντώσουν τὴν ἄνοιξη. Ἡ ἀναβίωση τοῦ Ἑλληνισμοῦ εἶναι ἀπλᾶ καὶ μόνο θέμα χρόνου, ἀλλὰ οἱ δικές μας προσπάθειες μποροῦν νὰ μειώσουν τὴν διάρκειά τοῦ Μεσαίωνα, στὸν ὁποῖο βρίσκονται πολλὰ σχολεῖα καὶ ἡ κοινωνία μας ἐν γένει, παρὰ τὴν φαινομενικὴ μας πρόοδο στὴν Τεχνολογία.

«Οἷη περ φύλλων γενεή, τοίη δὲ καὶ ἀνδρῶν.
Φύλλα τὰ μὲν τ' ἄνεμος χαμάδις χέει, ἄλλα
δὲ θ' ὕλη
Τηλεθώσα φύει, ἔαρος δ' ἐπνίγεται ὥρη,
Ὡς ἀνδρῶν γενεὴ ἢ μὲν φύει ἢ δ' ἀπολήγει.»

«Ὅπως εἶναι ἡ γενιὰ τῶν φύλλων ἔτσι εἶναι
καὶ τῶν ἀνθρώπων.
Ὁ ἄνεμος σκορπίζει τὰ φύλλα στὴν γῆ,
ἀλλὰ ὁ ζωντανὸς κορμὸς βλασταίνει
καὶ γεμίζει καὶ πάλι φύλλα, σὰν ἔλθῃ ἡ ἄνοι-
ξη.
Ἔτσι γίνεται καὶ μὲ τοὺς ἀνθρώπους,
ἡ μιὰ γενιὰ ἀνδρώνεται
καὶ ἡ ἄλλη πεθαίνει.» («Ἰλιάς» 5.146-150.)

Ἡ διαχρονικὴ μέθοδος
τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων,
ὅσον ἀφορᾷ στὴν Παιδεία
καὶ τὴν ἀνάπτυξη τῆς
κοινωνίας καὶ εἰδικότερα
μᾶς δημοκρατικῆς
κοινωνίας, εἶναι ἡ πλέον
κατάλληλη γιὰ τὴν ὥθηση
τῆς ἀνθρωπότητας
πρὸς τὰ ἐμπρὸς γιὰ
μία ἀκόμη φορά.

Τὸ Κέρας τῆς Ἀμαθθείας εἶναι ξεχειλισμένο

Ἄ ἀνθρώπινα πρότυπα ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ Ἱστορία καὶ Μυθολογία, οἱ ἐλληνικὲς ρίζες τῶν ΗΠΑ, ἡ πραγματικὴ οὐσία τῶν λαϊκῶν χορῶν καὶ τραγουδιῶν, ἡ συνέχεια τῆς Ἑλληνικῆς Σκέψης καὶ τῆς Γλώσσας μέσῳ τῶν αἰώνων, οἱ ἄρρηκτοι οἰκογενειακοὶ δεσμοί, τὰ ἐλληνικὰ ἦθη καὶ ὁ χαρακτήρας τῶν Ἑλλήνων, ὁ Ἑλληνικὸς Πολιτισμὸς ὡς βάση τῶν Καλῶν Τεχνῶν καὶ τῆς Φιλοσοφίας... συντίθενται, ἀλληλεπιδροῦν καὶ μᾶς ἐπηρεάζουν ἀκόμη καὶ σήμερα. Τὸ Κέρας τῆς Ἀμαθθείας ἔχει πραγματικὰ ξεχειλίσει.

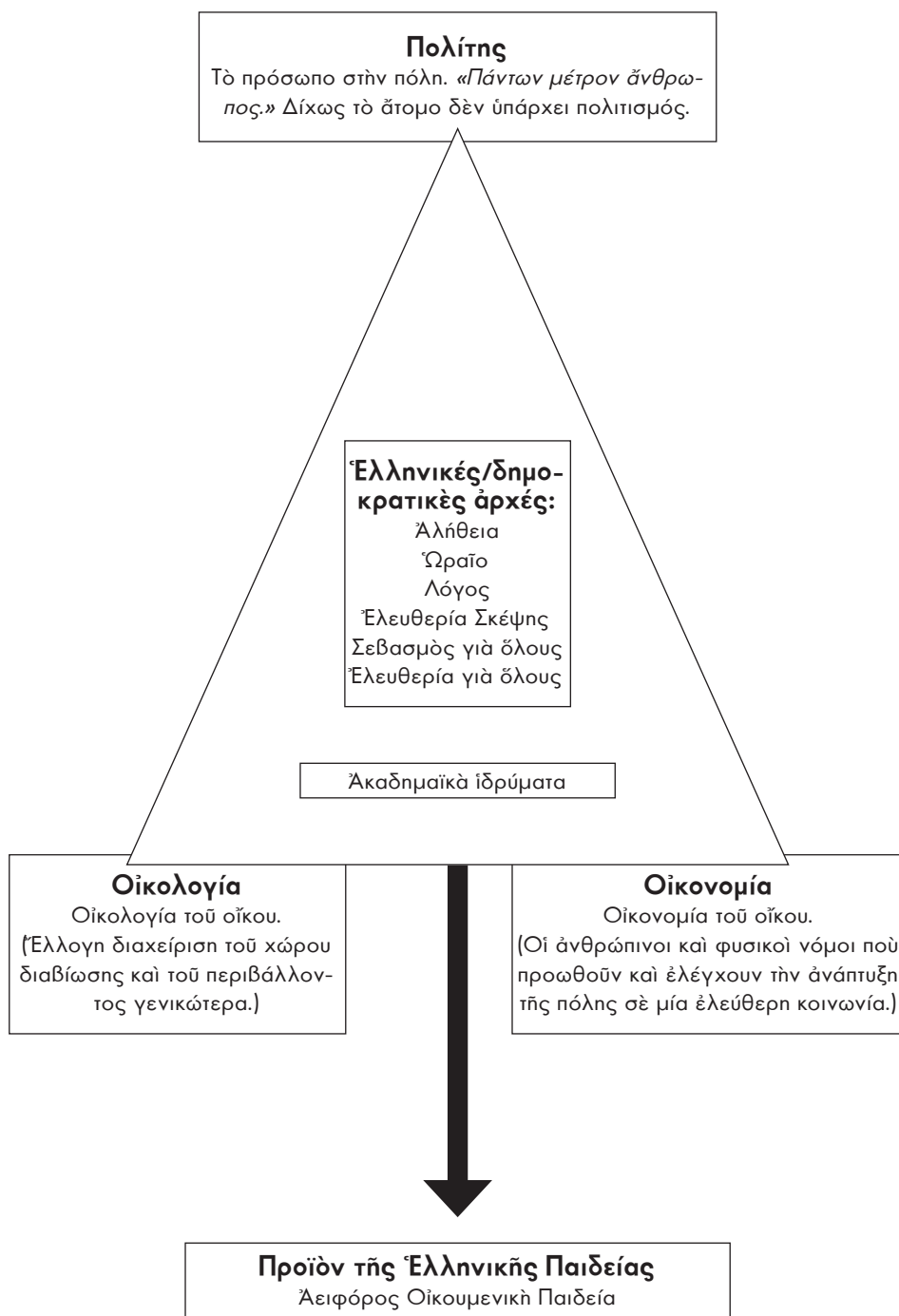
Τὸ βάρος τῆς πολιτιστικῆς μας κληρονομιάς εἶναι τεράστιο –τὸ ἔχουμε συνειδητοποιήσει. «Δὲν ὑπάρχει τίποτε, στὸ ὁποῖο νὰ μὴν ἔχωσαν τὴν μύτη τους οἱ ἄρχαιοι Ἑλλήνες. Δὲν ὑπάρχει ἐμπειρία, ποὺ νὰ μὴν βίωσαν, πρόβλημα ποὺ νὰ μὴν προσπάθησαν νὰ λύσουν. Ὅταν ὅλος ὁ ὑπόλοιπος κόσμος ἦταν ἀκόμη στὴν ἀπαρχή του, ἐκεῖνοι ξεκινοῦσαν μὲ τὸ πρῶτο φῶς τῆς ἡμέρας γιὰ τὴν ἀγορά. Ὅταν γύριζαν, τὰ χέρια τους ἦταν γεμᾶτα μὲ κάθε εἶδους προϊόν, ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα ἢ ἀπὸ τὸ ἐξωτερικό, φυσικὸ ἢ τεχνητό. Ὅ,τι κι ἂν βιώνουμε στὶς μέρες μας, ὅ,τι κι ἂν ἐλπίζουμε νὰ μάθουμε, ὅ,τι ἐπιθυμοῦμε πὺλ πολύ, ὅ,τι κι ἂν ξεκινᾶμε νὰ βροῦμε, βλέπουμε, ὅτι οἱ Ἑλλήνες προηγήθηκαν, καὶ τοὺς συναντοῦμε, καθὼς ἐπιστρέφουν.», Τόμας Καχὶλ στὸ βιβλίο του «Γιατί οἱ Ἑλλήνες εἶναι σημαντικοί».

*Ἡ Ἑλληνικὴ Παιδεία
ἦταν οἰκουμενική,
ἔγινε ἡ κινητήριος
δύναμη γιὰ τὴν
Ἀναγέννηση καὶ
ἀποτελεῖ τὸν θεμέλιο
λίθο τοῦ Δυτικοῦ
Πολιτισμοῦ.*

Θαλῆς, ὁ πατέρας τῆς Φιλοσοφίας, Ἱπποκράτης, ὁ πατέρας τῆς Ἱατρικῆς, Ἡρόδοτος, ὁ πατέρας τῆς Ἱστορίας, Ἀριστοτέλης, ὁ πατέρας τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν, Δημόκριτος, ὁ δημιουργὸς τῆς Ἀτομικῆς Θεωρίας, Εὐκλείδης, Ἀπολλώνιος, Πυθαγόρας, Ἀρχιμήδης, Πάππος, Καραθεοδωρῆ καὶ τόσοι ἄλλοι, τῶν ὁποίων τὸ ὄνομα ἔγινε συνώνυμο μὲ τὰ Μαθηματικά, Περικλῆς, τοῦ ὁποῦ τοῦ ὄνομα ταυτοποιήθηκε μὲ τὴν ἀληθινὴ Δημοκρατία, ἡ εὐγενὴς πανελλήνια ιδέα τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων, ποὺ φέρνει εἰρήνη καὶ κατανόηση ἀνάμεσα στὰ ἔθνη καὶ ἐμπνέει τοὺς νέους, ἡ ἑλληνικὴ κληρονομία τῶν Καλῶν Τεχνῶν, τῆς Φιλοσοφίας, τῆς Θεολογίας, τῶν Ἐπιστημῶν, ἡ Ἑλληνικὴ Παιδεία, ποὺ περιλαμβάνει τὴν ἐπικὴ καὶ τὴν λυρικὴ Ποίηση, τὴν Τραγωδίαν, τὴν Κωμωδίαν, τοὺς Μύθους, τὴν Ρητορικὴν, τὴν Αἰσθητικὴν, τὴν Ἀρχιτεκτονικὴν, τὴν Γλυπτικὴν, τὴν Ζωγραφικὴν, τὴν Μουσικὴν, τὸν Χορό, τὴν Ἀστρονομίαν, τὴν Φυσικὴν, τὴν Βιολογίαν, τὴν Ἱατρικὴν, τὴν Ἱστορίαν, τὴν Λογικὴν, τὴν Ἐπιστημολογίαν, τὴν Ἠθικὴν, τὴν Πολιτικὴν Θεωρίαν, κ.λπ.

Ἡ Ἑλληνικὴ Παιδεία ἦταν οἰκουμενικὴ, ἔγινε ἡ κινητήριος δύναμη γιὰ τὴν Ἀναγέννηση καὶ ἀποτελεῖ τὸν θεμέλιο λίθο τοῦ Δυτικοῦ Πολιτισμοῦ. Τὸ ὄνομα τοῦ Μανώλη Ἀνδρόνικου ἔγινε συνώνυμο τῆς σύγχρονης Ἀρχαιολογίας. Λαμβάνοντας ὑπ' ὄψιν τὰ ἀνωτέρω, δὲν μᾶς ἐκπλήσσει τὸ ὅτι οἱ ἑλληνικὲς λέξεις ἀποτελοῦν τὸ ἓνα τρίτο τοῦ Ἀγγλικοῦ λεξιλογίου ἀλλὰ καὶ τοῦ λεξιλογίου ἄλλων εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν καὶ συνιστοῦν τὰ τρία τέταρτα τοῦ ἐπιστημονικοῦ καὶ τεχνικοῦ λεξιλογίου. Ἄν συνυπολογίσουμε τὶς δυσκολώτερες ἀναγνωρίσιμες ἑλληνικὲς λέξεις, ποὺ υἱοθέτησε ἡ Ἀγγλικὴ μέσῳ τῶν Λατινικῶν, τὸ ποσοστὸ φθάνει τὸ 55-60% ἐν ὅλῳ.

Μία ἀπὸ τὶς σημαντικώτερες ἑλληνικὲς ἐπινοήσεις εἶναι τὰ φωνήεντα. Πρό-

*Τὸ μέλλον τῆς Οἰκουμενικῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας.
Τὸ ἐκπαιδευτικὸ πρότυπο σὲ ἓνα δημοκρατικὸ κόσμον.*

Ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα

Βασικὰ στοιχεῖα τῆς Ἀειφόρου Ἑλληνικῆς Παιδείας

12 θεμελιώδεις ἔννοιες ὅπως ἐκφράζονται
ἀπὸ 12 ἑλληνικὲς λέξεις:

Ἄνθρωπος

Νοῦς

Ἐπιστήμη

Παιδεία

Ἀρετὴ

Λόγος

Συνείδηση

Διάλογος

Φιλολογία

Ἐλευθερία

Ἰσονομία/Δημοκρατία

Πνευματικότητα

Ἡ ἐφαρμογὴ τῆς αἰφόρου παιδείας.

κειται γιὰ ἓνα τεράστιο ἄλμα, ποὺ χάρισε στὶς μᾶζες τὴν πρόσβαση στὴν γνώση, ἡ ὁποία μέχρι τότε ἦταν προσιτὴ μόνο στοὺς λίγους εἰδικούς. Ἔτσι καὶ οἱ ἀπλοῖ ἄνθρωποι μπορούσαν νὰ ἔχουν πληροφόρηση καὶ νὰ λαμβάνουν μέρος σὲ συζητήσεις γιὰ ὅποιοδήποτε θέμα, πράγμα ποὺ ὠδήγησε στὴν Δημοκρατία. Ἡ Ἑλληνικὴ Γλῶσσα εἶναι τὸ μεγαλύτερο δῶρο τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων στὴν ἀνθρωπότητα.

Τὸ ποιητισμικὸ DNA

Ἦν ἐρώτηση ἔθεσε ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος. Παραφράζοντας τὸν λόγο, ποὺ ἔβγαλε 2.300 χρόνια πρὶν στὴν Μεσοποταμία, δὲν δικαιοῦνται ὅλοι οἱ Ἕλληνες τὴν καταγωγὴ νὰ ἀποκαλοῦνται Ἕλληνες ἀντίθετα πολλοὶ μὴ Ἕλληνες δικαιοῦνται αὐτὸ τὸ ὄνομα, διότι διαθέτουν Ἑλληνικὴ Παιδεία καὶ ἔχουν υἱοθετήσει τὴν ἑλληνικὴ στάση ζωῆς. Γιὰ νὰ δικαιούμεθα ὅλοι μας αὐτὸ τὸν εὐγενῆ τίτλο, πρέπει τὰ προαναφερθέντα ἰδανικὰ νὰ ἀποτελοῦν γιὰ μᾶς στόχο ζωῆς, πρέπει τόσο ἐμεῖς ὅσο καὶ ἡ ἡγεσία μας νὰ ἐπιζητοῦμε τὸ ἄριστο. Ὁ χαρακτήρας τοῦ ἀληθινοῦ Ἑλλήνα / φιλέλλη-

να διακρίνεται από: φιλομάθεια, αγάπη της μάθησης, φιλοτιμία, σεβασμό στην έννοια της τιμής, της αξιοπρέπειας, της υπερηφάνειας, φιλοξενία, διάθεση περιποίησης των ξένων και των έχοντων ανάγκη, φρόνηση, δηλαδή σύνεση, έλλογη λειτουργία του ανθρώπου, φιλανθρωπία, αγάπη στον συνάνθρωπο, αγάπη της ζωής, όρεξη για ζωή, εὖ ζην, αγάπη, «δὲν γεννήθηκα γιὰ νὰ μισῶ, ἀλλὰ γιὰ νὰ ἀγαπῶ», εἶπε ὁ Σοφοκλῆς. Όλα αὐτὰ κάνουν τὴν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου νὰ «χτυπᾷ ἐλληνικά», δὲν μετρεᾷ τὸ βιολογικὸ ἀλλὰ τὸ πολιτισμικὸ DNA.

Τὸ ἐκπαιδευτικὸ πρότυπο σ' ἓνα δημοκρατικὸ κόσμο

Ὁ πρότυπο αὐτὸ βασίζεται στὶς Ἀξίες, τὸ Πρόσωπο, τὴν Οἰκονομία καὶ τὴν Οἰκολογία καὶ ἀποτελεῖ τὴν βάση τῶν Ἀκαδημαϊκῶν Ἰδρυμάτων, στόχος τῶν ὁποίων εἶναι νὰ γονιμοποιῦν, μέσφ τῶν ἀρχῶν ποὺ παρέχουν, τόσο τὸ ἄτομο ὅσο καὶ τὸ σύνολο. Τὸ ὅλο (ποὺ σχηματίζει τρίγωνο καὶ οἱ βάσεις του κορυφές τριγώνου) γονιμοποιεῖ τὴν ἐκπαιδευτικὴ διαδικασία καὶ παράγει ἓνα ἀειφόρο οἰκουμενικὸ προϊόν, τὴν Παιδεία ποὺ ἀρμολογεῖ στὶς ἀνάγκες τοῦ 21ου αἰῶνα. Ἄλλως εἰπεῖν ἡ Ἑλληνικὴ Παιδεία δὲν ἀποτελεῖ μόνον τὸ παρελθὸν ἀλλὰ καὶ τὸ μέλλον τῆς ἀνθρωπότητας. Κι ἔτσι πρέπει νὰ εἶναι, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν οἰκονομικὰ σύνορα γιὰ τὰ ἔθνη τῆς οἰκουμένης.

*Δὲν δικαιοῦνται
ὄλοι οἱ Ἕλληνες
τὴν καταγωγὴ νὰ
ἀποκαλοῦνται Ἕλληνες·
ἀντίθετα πολλοὶ μὴ
Ἕλληνες δικαιοῦνται
αὐτὸ τὸ ὄνομα, διότι
διαθέτουν Ἑλληνικὴ
Παιδεία καὶ ἔχουν
υἱοθετήσῃ τὴν
ἐλληνικὴ στάση ζωῆς.*

ΔΑΥΛΟΣ

ΝΕΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ☐

ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ☐

Ἐτήσια Ἑλλάδος **Κανονική:** 53 € ☐

Ἐτήσια Ἑλλάδος **Φοιτητική:** 43 € ☐

Ἐτήσια **Ἐξωτερικῆ:** 80 € ☐

(ΟΝΟΜΑ)		(ΕΠΩΝΥΜΟ)		Πληρωμὴ μὲ Τραπεζ. Κατάθεση ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΑΔΟΣ 146/40417714 Ταχυδρομικὴ Ἐπιταγὴ ΕΛΤΑ ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΑΜΠΡΟΥ POST RESTANTE 175 01 Π. ΦΑΛΗΡΟ
(ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ)		(Τ.Κ.)	(ΠΟΛΗ)	
(ΧΩΡΑ)	(Τηλ.)	(E-mail)		
Πληρωμὴ μὲ Πιστωτικὴ Κάρτα		VISA ☐	MasterCard ☐	
ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΡΤΑΣ: _ _ _ _ _				
ΤΡΙΨΗΦΙΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ (ἀναγράφεται στὸ πίσω μέρος τῆς κάρτας): _ _ _				
ΗΜΕΡ. ΛΗΞΗΣ: _ _ / _ _		Υπογραφή: _____		

ΑΠΟΣΤΕΙΛΑΤΕ ΜΕ **ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ:** Περιοδικὸ «ΔΑΥΛΟΣ», Κυδαθηναίων 29, 105 58, Ἀθήνα **FAX:** (+30) 210 3314997

Μελετήστε τὸ πρότυπο. Ἄν εἴσθε δημοκράτης, θὰ διακρίνετε τὶς ἐλληνικὲς ἀξίες γιὰ μίᾳ δημοκρατικῇ κοινωνίᾳ. Ἄν εἴσθε φιλόσοφος, κοινωνικὸς ἐπιστήμων, κοινωνιολόγος ἢ ἀνθρωπολόγος, θὰ διακρίνετε τὸν ἄνθρωπο στὸ κέντρο τοῦ προτεινόμενου μοντέλλου, διότι χωρὶς αὐτὸν δὲν ὑπάρχει πολιτισμός. Ἄν εἴσθε οἰκονομολόγος ἢ ἐπαγγελματίας ἄλλου εἴδους, θὰ διαπιστώσετε τὸν σημαντικὸ ρόλο τῆς οἰκονομίας, ἐνῶ ἂν εἴσθε περιβαλλοντολόγος, γνωρίζετε, ὅτι οὐδεὶς μπορεῖ νὰ ἀγνοήσῃ ζητήματα, ποὺ ἄπτονται τοῦ περιβάλλοντος.

Ἡ ἀειφόρος Ἑλληνικὴ Παιδεία

Ἡ ἔννοιες ποὺ παρουσιάσθηκαν στὸν πίνακα τῆς σελίδας 22524 συνιστοῦν τὰ «ἐργαλεῖα» γιὰ τὴν διαμόρφωση καλλιεργημένων πολιτῶν, ἐπαγγελματιῶν μιᾶς ἐλεύθερης, δημοκρατικῆς κοινωνίας. Πρόκειται γιὰ δώδεκα ἐλληνικὲς λέξεις-κλειδιά, ποὺ καθώρισαν τόσο τὴν ἀρχαία ἐλληνικὴ ἐκπαίδευση ὅσο καὶ τὴν σύγχρονη Δυτικὴ Σκέψη, ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ τὴν Ἀναγέννηση. Εὐχαριστοῦμε τὸν αἰδ. Δρ Δημήτρη Κωνσταντέλλο, ποὺ ἀνέλυσε τὶς 12 λέξεις στὸ βιβλίο του «Οἱ Ἑλληνες· ἡ Κληρονομιά τους καὶ ἡ ἀξία τῆς σήμερα» (1996 Hellenic College Press). Αὐτοῦ τοῦ εἴδους ἡ ἐκπαίδευση μπορεῖ νὰ παραγῇ ὠλοκληρωμένα/ισορροπημένα ἄτομα, διαθέτοντα χαρακτῆρα σὲ ἀρμονία μὲ τὸ ἐλληνικὸ μέτρο, ποὺ ἀποφεύγουν δηλαδὴ τὶς ἀκρότητες, τὸν φανατισμὸ καὶ διαθέτουν τὴν παιδεία, ποὺ θὰ τοὺς ἐπιτρέψῃ νὰ κατακτήσουν τὸ εὖ ζῆν καὶ νὰ προσφέρουν ὅ,τι καλύτερο στὸ κοινωνικὸ σύνολο, σὲ οἰκουμενικὸ πλέον ἐπίπεδο.

Μετάφραση: Α.Γ.

Δρ Πέτρος Γιάννος

ΠΑΡΑΓΕΛΙΑ ΕΤΗΣΙΩΝ ΤΟΜΩΝ & ΤΕΥΧΩΝ

ΔΑΥΛΟΣ

ΤΟΜΟΙ ΔΑΥΛΟΥ 58 €

(ΟΝΟΜΑ)

(ΕΠΩΝΥΜΟ)

(ΑΝΑΓΡΑΨΤΕ ΕΤΟΣ)

(ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ)

ΤΕΥΧΗ ΔΑΥΛΟΥ 6 €

(Τ.Κ.)

(ΠΟΛΗ)

(ΑΝΑΓΡΑΨΤΕ ΑΡ. ΤΕΥΧΟΥΣ)

(ΧΩΡΑ)

(Τηλ.)

Οἱ τιμὲς ἐπιβαρύνονται μὲ κόστος ταχυδρόμησης μέσῳ ΕΛΤΑ, ποὺ γιὰ ἀποστολὲς ἐντὸς Ἑλλάδος εἶναι 2,80 €.

Πιστωτικὴ Κάρτα

ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΡΤΑΣ: _____

VISA ☐

ΤΡΙΨΗΦΙΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ (ἀναγράφεται στὸ πίσω μέρος τῆς κάρτας): _____

MasterCard ☐

ΗΜΕΡ. ΛΗΞΗΣ: ____/____/____ ΥΠΟΓΡΑΦΗ: _____

ΑΠΟΣΤΕΙΛΑΤΕ ΜΕ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ: Περιοδικὸ «ΔΑΥΛΟΣ», Κυδαθηναίων 29, 105 58, Ἀθήνα FAX: (+30) 210 3314997

ΑΙΣΙΜΑ ΚΑΙ ΑΔΗΡΙΤΑ

«Κινέζικα» για τὸ Ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ

Διαμαρτύρεται ὁ Παγκόσμιος Ὅμιλος γιὰ τὴν Προβολὴ τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν Μαθηματικῶν, διότι τὸ Ἐθνικὸ Κέντρο Βιβλίου, τὸ ὁποῖο ἦταν ἀρμόδιο γιὰ τὴν διοργάνωση στὸ Περίνιο τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκθεσῆς Βιβλίου, ἐξαίρεσε ἀπὸ τὶς δώδεκα ἐνόητες παρουσιάσεις βιβλίων, ποὺ ἐκτέθηκαν στὴν ἐν λόγω ἔκθεση στὸ πλαίσιο τῆς τέλεσης τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων καὶ τῆς ἀνάδειξης τῆς πνευματικῆς μας κληρονομιάς, τὴν ἔκθεση βιβλίων γιὰ τὶς Θετικὲς Ἐπιστῆμες στὴν ἀρχαία Ἑλλάδα καὶ ἰδιαίτερα γιὰ τὰ Μαθηματικὰ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, παρὰ τὸ γεγονὸς, ὅτι ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τοῦ 20οῦ αἰῶνα ἔχουν ἐκδοθῇ στὴν Κινεζικὴ Γλῶσσα 30 ἔργα Ἑλλήνων μαθηματικῶν καὶ ἀστρονόμων, ἐνῶ τὰ δεκατρία βιβλία τῶν «Στοιχείων» τοῦ Εὐκλείδους ἔχουν μεταφρασθῇ στὰ Κινέζικα ἀπὸ τὸ 1859. Σχετικὴ ἐπερώτηση στὸν Ὑπουργὸ Πολιτισμοῦ κατέθεσε στὴν Βουλὴ ὁ βουλευτὴς τοῦ ΣΥ.ΡΙ.ΖΑ. κ. Φώτης Κουβέλης.

Στὶς ἀγιογραφίες καὶ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς ὕμνους τῶν μοναστηριῶν καὶ τῶν ἐκκλησιῶν εἶχε ὀριοθετηθεῖ τὸν «πολιτισμό» μας στὸν ἐπιβατήριο λόγο του ὁ νέος ἀρχιεπίσκοπος (βλ. «Τέλος στὴν «ἰερή» πολιτικὴ - Ἀρχὴ στὸν «ἱερό» Πολιτισμό», τ. 312 ἢ www.davlos.gr/pdf/21942.pdf). Ποιὲς Θετικὲς Ἐπιστῆμες καὶ ἀρχαία Ἑλλάδα λοιπὸν περιμέναμε νὰ προβάλῃ στὴν Κίνα τὸ εὐσεβεῖς Ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ τῆς βυζαντινοκρατούμενης Ἑλλάδας; Αὐτὰ τοῦ ἀκούγονται ...«κινέζικα».

Γ.Α.

Ὁ Ριχάρδος ὁ Λεοντόκαρδος καὶ οἱ «μούφες» τῆς ἡγουμένης

«Μαῖμουδες» πτυχία καὶ βραβεῖα ἀνύπαρκτων φορέων καὶ ἰδρυμάτων, μὲ τὰ ὁποῖα τιμᾶται ἡ ἡγουμένη τῆς Μονῆς Ἁγίου Ραφαὴλ κ. Εὐγενία Κλειδαρᾶ (βλ. «Δ», τ. 283) ἀπασχολοῦν κατὰ καιροὺς τὸν τοπικὸ Τύπο τῆς Λέσβου. Πρὸ ἐτῶν εἶχε ἀνακηρυχθῇ ἐπίτιμος διδάκτορας τῆς Ἀκαδημίας Φελγυνείρας τῆς Πορτογαλίας μόνον ποὺ –σύμφωνα μὲ δημοσιογραφικὴ ἔρευνα– ὄχι μόνον Ἀκαδημία δὲν ὑπάρχει, ἀλλὰ τὸ Φελγυνείρας εἶναι ἓνα μικρὸ παραοχώρι βόρεια τῆς Λισαβώνας.

Πρόσφατα μιὰ ἐφημερίδα τῆς Μυτιλήνης ἔγραψε περὶ τῆς «ἀφάτου χαρᾶς», μετὰ τῆς ὁποίας ἡ ἡγουμένη παρέλαβε ἀφιερωματικὸ τόμο καὶ πλακέττα μὲ τὸ θυρεὸ τοῦ Τμήματος Φιλοσοφικῶν Σπουδῶν, καθὼς καὶ τὸ Ἀσημένιο Κλεῖδι τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Τέξας, καθ' ὅτι ἀνακηρύχθηκε «ἰσότιμο μέλος τῆς Συγκλητικῆς Στρογγυλῆς Τράπεζας». Τὸ ὑπ' ὄψῃ πανεπιστήμιο δὲν διαθέτει ὅμως Τμήμα Φιλοσοφικῶν Σπουδῶν, ἐνῶ στὶς τιμητικὰς διακρίσεις του «δὲν περιλαμβάνονται οὔτε κλειδιὰ ἀσημένια, μηδὲ μπρούντζινα, γιὰ νὰ μὴν ἀναφερθοῦμε βέβαια στὴν... συγκλητικὴ στρογγυλὴ τράπεζα, ποὺ σὲ ὅλες τῆς τὶς ἐκδοχὰς στὴν Ἀγγλικὴ Γλῶσσα καὶ στὴν Ἀμερικανικὴ καθομιλουμένη στὸ παραμῦθι τῆς στρογγυλῆς τράπεζας τοῦ Ριχάρδου τοῦ Λεοντόκαρδου καὶ τῶν ἱπποτῶν του παραπέμπει.

«...Ἄς κρατήσῃ λοιπὸν τὸν ἀφιερωματικὸ τόμο ἡ ἡγουμένη –γράφει μιὰ ἄλλη ἐφημερίδα– Ἀγία Μανούλα, ὅπως ἀποκαλεῖται καὶ στὴν ἱστοσελίδα τῆς μονῆς, καθὼς καὶ τὴν ἀφιερωματικὴν πλακέττα μὲ τὴ μπλὲ θήκη, ποὺ θύμισε σὲ ὅσους τὴν εἶδαν...τὴν ἔννοια τῆς “μούφας”, ὅπως ἀποκαλοῦν οἱ σύγχρονοι νέοι τέτοιες ἱστορίες.» (Εφημ. «Ἐμπρός», 18.06.08.)

Ι.Α.

Βίβλος καὶ Δαρβίνειος Ἐξέλιξη

Ὁ Γουίλλιαμ Τζένιγκς Μπράϊαν, ἓνας ἀφωσιωμένος χριστιανὸς φονταμενταλιστής, ὁ ὁποῖος ἔθεσε ὑποψηφιότητα γιὰ τὴν Προεδρεία τῶν ΗΠΑ τρεῖς φορές καὶ ἠττήθη καὶ τὶς τρεῖς, ἐπιμελήθηκε τὴν θεομορφωτικὴν νόμον, σύμφωνα μὲ τὸν ὁποῖο ἀπαγορευόταν ἡ διδασκαλία τῆς Ἐξέλιξης στὰ δημόσια σχολεῖα τῆς Ἀμερικῆς. Ὁ Τζ. Τ. Σκόουπς, δάσκαλος στὸ

Ντείτον του Τεννεσσή, ό όποίος δίδασκε στούς μαθητές του την Θεωρία της Έξελιξης του Δαρβίνου, άμφισβήτησε την έγκυρότητα του νόμου με άποτέλεσμα νά τον σύρουν στα δικαστήρια.

Ό Μπράιαν προσεφέρθη νά εκπροσωπήσει την κατηγορούσα άρχή, αντίπαλός του όμως ήταν ό Κλάρενς Ντάρρου, ό περίφημος ποινικολόγος από τó Σικάγο, ό όποίος ήταν ό έκπρόσωπος της υπεράσπισης.

Ό Ντάρρου έφερε την Βίβλο στην αίθουσα του Δικαστηρίου, όπον με άνεση κατέρριψε τίς φονταμενταλιστικές θέσεις του Μπράϊαν, κάνοντας άπλούστατα μία κριτική άνάλυση τών πρώτων κεφαλαίων της «Γενέσεως». Ό Μπράϊαν κέρδισε μέν την δίκη, όμως ή πίεση τον κατέβαλε σέ τέτοιο βαθμό, ώστε πέντε μέρες μετά τó πέρας της δίκης πέθανε. Η υπόθεση αύτή δραματοποιήθηκε («Κληρονομώντας τόν Άνεμο») από τούς Τζέρομ Λώρενς και Ρόμπερτ Λή ως παρακαταθήκη γιά τούς έπόμενους τó 1955.

A.Γ.

Τό DNA τών Έλληνορθόδοξων

Το σημαντικώτερο γιά την Ελλάδα γεγονός τών Όλυμπιακών Αγώνων του Πεκίνου δέν ήταν τó παγκόσμιο ρεκόρ ντοπαρισμένων άθλητών, πού κατακτήσαμε, αλλά τó ότι μάθαμε ώρισμένα άγνωστα μέχρι τώρα βασικά συστατικά του DNA τών Έλληνορθόδοξων, ότι λ.χ. περιέχει μεθυλτριενολόνη και άλλες τέτοιες ούσίες. Κι αύτό χάρη στην εύσεβή χριστιανή κ. Φανή Χαλκιιά, εκείνη πού μιá μέρα μετά την κατάκτηση του χρυσού μεταλλίου στα 400 μ. με έμπόδια στούς Όλυμπιακούς Αγώνες της Άθήνας κι έν άναμονή της έπίσκεψης του τότε άρχιεπισκόπου Χριστόδουλου στο Όλυμπιακό Χωριό, όπον τον υποδέχτηκε ό έγκλειστος σήμερα στίς Φυλακές Κορυδαλλού μητροπολίτης Άττικής Παντελεήμων, είξε δηλώσει: «Οί Έλληνες είμαστε γεννημένοι πρώτοι. Τά υπόλοιπα είναι γιά τούς δεύτερους. Τό έχουμε στα κύτταρά μας και είναι τó μεγαλύτερο δώρο. Όταν υπάρχει έλληνική ψυχή και πίστη στον Θεό, μπορείς νά κατακτήσεις την κορυφή του κόσμου.»

«Μέ συγκίνησε ή εύσέβεια και ή πίστη της στο Θεό» είξε τονίσει ό έκλιπων άρχιεπίσκοπος, εύλογώντας έτσι τόν έθνοχουλιγκανισμό και έθνικιστικό ρατσισμό. Ποϋ είσαι τώρα, Χριστόδουλε, νά καταγγείλεις τη «συνωμοσία» σκοτεινών δυνάμεων, πού φθοноϋν την άνωτερότητα του DNA και τά κατορθώματα τών -βαναλιζόμενων με έθνικές νίκες έπιπέδου Παπαρίζου-Καλομοίρας Έλληνορθόδοξων;

(Διαβάστε: «Ό έκβαρβαρισμός του Όλυμπισμού», τ. 313.)

Γ.Α.

Η προεδρεύων χώρα και οί πρόσφυγοι

Όπως μάς πληροφόρησε σχετικά με τó θέμα ή έκφωνήτρια τών ειδήσεων της ET3 την Κυριακή, 10 Αυγούστου 2008, τ.ω. 22.00', «χιλιάδες είναι οί πρόσφυγα», ένϋ ό άνταποκριτής από την Ν. Όσσετία λίγα λεπτά άργότερα είπε, ότι «ή Γαλλία ως προεδρε — χώρα όφείλει νά...».

A. Γ.

Θεός-Χρῆμα, Πόλεμος

Μην έχοντας προφανώς τίποτε καλύτερο νά κάνη, τó Κογκρέσσο ψήφισε νόμο, με τόν όποίο άπαιτείται από τó Έθνικό Νομισματοκοπέιο νά προσθέσει στα κέρματα του ένός δολλαρίου, στην έμπρός ή πίσω όψη, την φράση «In God We Trust» καθώς και την φράση «E Pluribus Unum» στην άκμή του νομίσματος. (Στην τελευταία αντιτίθενται οί ήγέτες της

Ορησκευτικής Δεξιᾶς.)

Χμ, ἂν τὸ Κογκρέσσο εἶναι τόσο ἀπασχολημένο νομοθετώντας γιὰ τὸ σχέδιο τοῦ νομίσματος, ἴσως ἐκείνοι ποὺ ἐπιμελοῦνται τῶν σχεδίων τῶν νομισμάτων νὰ μπορέσουν νὰ φέρουν πίσω στὴς ΗΠΑ τὰ στρατεύματα ἀπὸ τὸ Ἰράκ. («Free Inquiry», 4-5/2008.)

Α.Γ.

Ἐνα ἄλλοθι γιὰ τὸν Ἑλγιν...

Μὲ τὴν ἱδρυση τοῦ νέου Μουσείου Ἀκρόπολης τὸ ἐλληνικὸ Ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ θεωρεῖ πὼς ἔβαλε στὴ φαρέτρα του ἓνα ἰσχυρὸ ἐπιχείρημα γιὰ τὴν ἐπιστροφὴ τῶν γλυπτῶν, ποὺ ἀφαίρεσε ἀπὸ τὸν Παρθενῶνα ὁ Λόρδος Ἑλγιν.

Στὰ «κατηγορώ» τῶν Ἑλλήνων, ὅτι τὰ γλυπτὰ τοῦ Παρθενῶνα ἀφαιρέθηκαν παράνομα ἀπὸ τὸ μνημεῖο, οἱ Ἀγγλοὶ ἀντιτάσσουν τὸ ἐπιχείρημα, ὅτι γιὰ ὅλες τὶς ἐνέργειες τοῦ Ἑλγιν ἦταν ἐνήμεροὶ οἱ τοπικοὶ ἡγεμόνες τῆς περιοχῆς (σημ. Pasa= πασᾶς, Vali= νομάρχης κ.λπ.) καὶ μάλιστα εἶχαν ἐγκρίνει τὴν ἀφαίρεση καὶ τὴν μεταφορὰ τῶν τμημάτων τῆς ζωοφόρου μὲ ἔκδοση σχετικῶν διαταγμάτων -φιομανιῶν.

Οἱ Ἑλληνες ἀντιλέγουμε, «Τὰ φιομάνια εἶναι παράνομα!» «δὲν ἔχουν καμμία νομικὴ ἰσχὺ οἱ πράξεις τῶν Ὀθωμανῶν κατακτητῶν!»

Ὅμως ἂν εἶναι παράνομα τὰ φιομάνια, ποὺ ἐπικαλοῦνται οἱ Ἑγγλέζοι, γιὰ νὰ ἔχουν στὴν κατοχὴ τους τὰ μάρμαρα, γιατί δὲν συμβαίνει τὸ ἴδιο καὶ μὲ τὴν ἐν Ἑλλάδι ἐκκλησιαστικὴ περιουσία, ἡ ὁποία βρίσκεται στὰ χέρια τῶν φορέων τῆς βάσει αὐτῶν τῶν φιομανιῶν, ποὺ ἐξέδιδαν οἱ Ὀθωμανοὶ ἡγεμόνες καθ' ὅλη τὴν διάρκεια τῆς μακραίωνος διοικήσεώς τους;

Εὐκόλα κατανοοῦμε λοιπὸν τοὺς λόγους, ποὺ ἡ ἐλληνικὴ Ἐκκλησία τηρεῖ «σιγὴ ἰχθύος ἐπὶ τοῦ θέματος...»

Κ.Α.Μ.

Βυζαντινὲς πινακίδες κυκλοφορίας

Οἱ εἰκονιζόμενες πινακίδες κυκλοφορίας μὲ τοὺς δύο βυζαντινοὺς δικέφαλους ἀνήκουν σὲ λεωφορεῖο, ποὺ ἐκτελεῖ τὸ δρομολόγιο Ἀθήνα-Δράμα. Σὲ ποιά χώρα ζῇ ὁ ἰδιοκτήτης του; Στὴν Ελλάδα ἢ στὴν Ρωμανία;

Ο.Ε.

Ἡ ἱερότητα τῆς Βίβλου

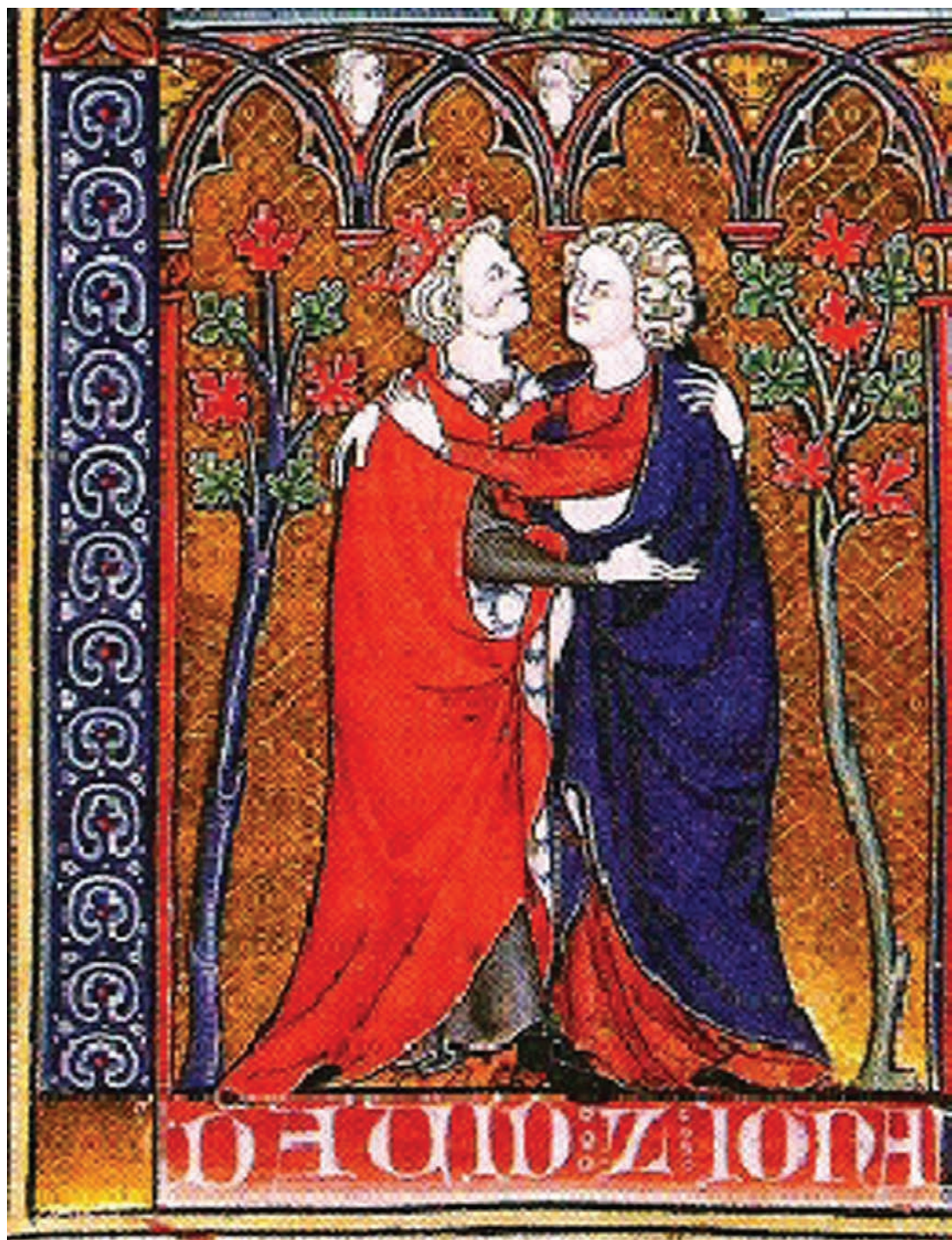
Ὁ Μὰρκ Τωναῖν ἔπιασε κάποτε δουλειὰ σὲ μία βιβλιοθήκη. Ἡ ἐπιστάτις τοῦ τμήματος παιδικῶν βιβλίων τῆς δημόσιας βιβλιοθήκης τοῦ Μπρούκλιν, μιὰ νεαρὴ κοπέλλα, τὸν κατηγόρησε, ὅτι μὲ τὰ βιβλία του Τὸμ Σῶγερ καὶ Χὼκ Φὶνν διέφθειρε τὰ παιδιά. Ἡ ἀπάντησή τοῦ Τωναῖν (τόμος II, σελίδα 335 τῆς αὐτοβιογραφίας του) ἦταν ἡ ἐξῆς :

«Προβληματίζομαι ἰδιαιτέρως μὲ αὐτά, ποὺ μοῦ λέτε. Εἶναι ἀλήθεια, ὅτι ἂν διαφθαρεὶ κάποιος στὴν νεανική του ἡλικία, δὲν μπορεῖ νὰ ἀποκαθαρθῇ ποτέ· καὶ τὸ γνωρίζω καλὰ ἀπὸ προσωπική μου ἐμπειρία, ἀκόμη καὶ σήμερα νοιώθω μεγάλη πικρία ἔναντι ἐκείνων, ποὺ δὲν στάθηκαν ἱκανοὶ νὰ μὲ προστατεύσουν κατὰ τὴν νεότητά μου, πού, ὅχι μόνο ἐπέτρεψαν, ἀλλὰ μὲ ἐξανάγκασαν νὰ διαβάσω μιὰ μὴ λογοκριμένη ἔκδοση τῆς Βίβλου, ἂν καὶ ἤμουν μόνο δέκα πέντε ἐτῶν. Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ τὸ κάνῃ αὐτὸ καὶ νὰ ἀναπνεύσῃ ξανά.

Θὰ ἔλεγα κάτι πρὸς ὑπεράσπιση τοῦ χαρακτηῖρα τοῦ Χὼκ, μιὰ καὶ μοῦ τὸ ζητᾶτε, ὅμως εἰλικρινά, κατὰ τὴν γνώμη μου δὲν εἶναι χειρότερος τοῦ Σολομῶντος, τοῦ Δανὶδ, τοῦ Σατανᾶ καὶ τῶν ὑπολοίπων τῆς ἱερῆς ἀδελφότητος.

Σὲ περίπτωσιν ποὺ ὑπάρχει μιὰ μὴ λογοκριμένη Βίβλος στὸ Παιδικὸ Τμήμα τῆς βιβλιοθήκης, σᾶς παρακαλῶ, βοηθήστε αὐτὴ τὴν νεαρὴ κυρία νὰ ἀπομακρύνῃ τὸν Χὼκ καὶ τὸν Τὸμ ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἀμφιβόλου ἡθους συντροφιᾶ.»

Α.Γ.

Δαυίδ καὶ Ἰωνάθαν σὲ τρυφερὸ στιγμιότυπο.
(«La Somme le Roy», γ' αἰ., Βρεταννικὸ Μουσεῖο.)

ΑΓΙΑ ΖΕΥΓΑΡΙΑ ΟΜΟΦΥΛΩΝ

Ἀπὸ τὴν Βίβλο ἕως καὶ σήμερα...

Παρουσιάζονται δειγματοληπτικὰ ὁρισμένες χαρακτηριστικὲς περιπτώσεις ἱερῶν ζευγαριῶν ἀτόμων ἰδίου φύλου ἀπὸ τὴν πλούσια σχετικὴ χριστιανικὴ παράδοση.

Δαυὶδ – Ἰωνάθαν: Μιὰ τρυφερὴ σχέση

πὸ τὴν πρώτη στιγμή, ποὺ συνάντησε ὁ μεγαλύτερος γιὺς τοῦ βασιλιᾶ Σαούλ, Ἰωνάθαν, τὸν Δαυὶδ, ἡ καρδιά του ἄρχισε νὰ κτυπᾷ δυνατὰ γι' αὐτὸν τὸν ὡραῖο καὶ δυνατὸ –σύμφωνα μὲ τὶς βιβλικὲς περιγραφές– νέο, ὁ ὁποῖος μόλις εἶχε νικήσει τὸν Γολιάθ. Ἡ ἀμοιβαία ἔλξη τῶν δύο ἀνδρῶν περιγράφεται στὸ βιβλίον «Βασιλειῶν Α'»: «*Ἡ ψυχὴ τοῦ Ἰωνάθαν συνεδέθη μετὰ τῆς ψυχῆς τοῦ Δαυὶδ, καὶ ἠγάπησεν αὐτὸν ὁ Ἰωνάθαν ὡς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ψυχὴν*» (18:1). Ὁ Δαυὶδ –ἀνύπανδρος ἀκόμα– ἔζησε μαζὶ μὲ τὸν Ἰωνάθαν στὸ σπῖτι τοῦ Σαούλ, καὶ «*διέθετο Ἰωνάθαν καὶ Δαυὶδ ἐν τῷ ἀγαπᾶν αὐτὸν κατὰ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ*» (18:2-3).

Στὸ συγκεκριμένο βιβλίον τῆς Βίβλου περιγράφονται ἀρκετὲς τρυφερὲς στιγμὲς μεταξὺ τῶν δύο ἀνδρῶν, ὅπως: «*Ἀπεκρίθη Δαυὶδ τῷ Ἰωνάθαν καὶ εἶπε· γινώσκων οἶδεν ὁ πατήρ σου ὅτι εἴρηκα χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου.*» (20:3). Ὁ Σαούλ σχεδίαζε νὰ σκοτώσῃ τὸν Δαυὶδ, ὁ Ἰωνάθαν ὅμως, ὁ ὁποῖος «*ἤρειτο τὸν Δαυὶδ σφόδρα*» (19:2) μεσολάβησε, γεγονός, ποὺ ξεσήκωσε τὴν ὀργὴ τοῦ βασιλιᾶ.

Ὁ Ἰωνάθαν τελικὰ σκοτώθηκε μαζὶ μὲ τὸν πατέρα του καὶ τὰ ἀδέρφια του σὲ μιὰ μάχη. Ὁ Δαυὶδ πόνεσε πολὺ γιὰ τὸ θάνατο τοῦ ἀγαπημένου του Ἰωνάθαν. Ἐγραψε μάλιστα κι ἓνα θρήνο («Βασιλειῶν Β'», 1:17-27), στὸν ὁποῖο ἐπισημαίνει σπαραξικάρδια, ὅτι ἀγάπησε τὸν Ἰωνάθαν περισσότερο ἀπὸ τὶς γυναῖκες: «*Ἀλγῶ ἐπὶ σοί, ἀδελφέ μου Ἰωνάθαν· ὡραιώθης μοι σφόδρα, ἐθαυμαστώθῃ ἡ ἀγάπησίς σου ἐμοὶ ὑπὲρ ἀγάπῃσιν γυναικῶν*» (1:26).

Ὁ Ἰησοῦς καὶ ὁ Ἰωάννης, «ὄν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς»

τὸ Μυστικὸ Δεῖπνο περιγράφεται μιὰ ἀρκετὰ τρυφερὴ σκηνή, κατὰ τὴν ὁποία, ἐνῶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθητὲς εἶναι ξαπλωμένοι γύρω ἀπὸ τὸ τραπέζι, ὁ Ἰωάννης βρίσκεται φωλιασμένος στὸν κόλπο τοῦ Ἰησοῦ, ἐνῶ μετὰ γέρνει στὸ στήθος του, διευκρινίζεται δέ, ὅτι ὁ Ἰησοῦς τὸν ἀγαποῦσε: «*Ἦν δὲ ἀνακείμενος εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Ἰησοῦ, ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς... ἐπιπεσὼν δὲ ἐκείνος ἐπὶ τὸ στήθος τοῦ Ἰη-*

σοῦ...» («Κατὰ Ἰωάννην», 13:23-25). Ἡ φράση «ὄν ἡγάπα» ἐπαναλαμβάνεται καὶ σὲ ἄλλα σημεία στὸ ἴδιο Εὐαγγέλιο (19:26, 21:7), ἐνῶ στὸ ἐδάφιο 20:2 ἐμφανίζεται ἐλαφρῶς παραλλαγμένη σέ: «ὄν ἐφίλει ὁ Ἰησοῦς».

Οἱ περιγραφὲς αὐτὲς μᾶς κάνουν νὰ ἀναρωτηθοῦμε, ἂν ὁ Ἰησοῦς ἀγαποῦσε μόνο τὸν Ἰωάννη κι ὄχι τοὺς ἄλλους Ἀποστόλους. Ἡ ἰδιαίτερη ἀγάπη του πρὸς τὸν Ἰωάννη ἐνισχύεται κι ἀπὸ τὸ γεγονὸς, ὅτι, ἐνῶ πέθαινε στὸ σταυρὸ, ἀνέθεσε στὸν Ἰωάννη τὴν προστασία τῆς μητέρας του, κάτι, ποὺ γίνεται καὶ σὲ ἓνα νυμφευμένο ζεῦγος, ὅταν ὁ ἓνας πεθαίνει.

Τὸ ζεῦγος τῶν ἁγίων Περπέτουας - Φηλικιτάτης

Ὁ πρῶτο μεταβιβλικὸ ζεῦγος ὁμόφυλων ἁγίων ἦταν ἓνα ζεῦγος γυναικῶν: ἡ ἁγία Περπέτουα καὶ ἡ ἁγία Φηλικιτάτη (1 Φεβρουαρίου), μιὰ 22χρονη Ρωμαία ἀριστοκράτισσα καὶ ἡ θεραπαινίδα της, οἱ ὁποῖες ἦταν μαζί στὴ ζωὴ (ἀρχὲς γ' αἰ.) ἀλλὰ καὶ στὸ θάνατο, ποὺ –σύμφωνα μὲ τὸ Συναξάρι- ἦταν μαρτυρικός, λόγω τῆς χριστιανικῆς τους πίστεως.

Ἄν καὶ μαζί τους μαρτύρησαν κι ἄλλοι τέσσερις προσήλυτοι, οἱ δύο αὐτὲς γυναῖκες ἦταν, ποὺ ἐνέπνευσαν τὴν φαντασία τῶν χριστιανῶν, ἐνῶ οἱ ὑπόλοιποι πολὺ σπάνια ἀναφέρονται τοὺς ἐπόμενους αἰῶνες.

Δὲν ἦταν σαφὲς ἡ πραγματικὴ φύση τῆς σχέσης τους καὶ οἱ δύο εἶχαν ἀπὸ ἓνα μωρό. Ὁ γάμος βέβαια μιᾶς νεαρῆς γυναίκας στὴ Ρώμη ἐκείνης τῆς ἐποχῆς δὲν ἦταν ἐνδεικτικὸς τῶν ἐρωτικῶν της προτιμήσεων.

Ἡ ἀμφιβολία ἐντείνεται ἀπὸ τὸ γεγονὸς, ὅτι, ἐνῶ ἀναφέρονται διάφοροι ἄλλοι συγγενεῖς ἐμπλεκόμενοι στὶς περιγραφὲς τῶν τελευταίων ἡμερῶν τῆς ζωῆς τους καὶ τοῦ μαρτυρίου τους (κυρίως ὁ πατέρας τῆς Περπέτουας καὶ ὁ ἀδελφὸς τῆς Φηλικιτάτης) εἶναι καταφανέστατη ἡ ἀπουσία κάποιου συζύγου.

Ὁ Ἰωάννης ἀκουμπισμένος στὸ στήθος τοῦ Ἰησοῦ –ὅπως περιγράφεται στὸ Εὐαγγέλιο– σὲ στάση, ποὺ δηλώνει, πῶς ὁ καλλιτέχνης θεωροῦσε τὴ σχέση τους τρυφερὴ καὶ οἰκεία («Κατὰ Ἰωάννην», 13:25). (Συλόγλυπτο τοῦ ἰδ' αἰ.)

Τὸ ζεῦγος τῶν ἁγίων Σέργιου καὶ Βάκχου, ἐνῷ ἐνώνονται φέροντας χρυσᾶ περιλαίμια. Ἀνάμεσά τους διακρίνεται ὁ Ἰησοῦς στὸν παραδοσιακὸ ρόλο τοῦ κομπάρου. (Μονὴ Ἀγ. Αἰκατερίνης Σινᾶ, ζ' αἰ.)

Ἡ Περπέτονα πρὸ τοῦ μαρτυρίου της εἶδε σὲ ὄραμα, ὅτι ξεντύθηκε «καὶ ἔγινε ἄντρας», ἐνῷ στὸ τέλος καὶ οἱ δύο γυναῖκες δοξάστηκαν ὡς «ἀνδριώτατοι... στρατιῶται ἐκλεκτοί».

Τὸ ζεῦγος τῶν ἁγίων Πολλυεύκτου - Νεάρχου

Ὁν ἐπόμενο αἰῶνα στὴν Ἀρμενία οἱ ἅγιοι Πολύευκτος καὶ Νεάρχος (9 Ἰανουαρίου) περιγράφονται ἀπὸ τὸ Συναξαριστὴ ὡς «ἀδελφοί, ὅχι ἐκ γενετῆς, ἀλλὰ λόγῳ ἀγάπης». Τὸ Ἀρμενικὸ Συναξάρι ἐπὶ πλέον ἀναφέρει, ὅτι «ἦταν ὁ ἕνας σύντροφος τοῦ ἄλλου». Εἶχαν μεταξύ τους «τὴ στενωτέρη δυνατὴ φιλία, γιατί ἦταν σύντροφοι καὶ ὑπηρετοῦσαν μαζί» (ἦταν Ρωμαῖοι στρατιῶτες.) Ὁ Συμεὼν ὁ Μεταφραστὴς προσθέτει: «Ἦταν δεμένοι μεταξύ τους μὲ μιὰ φιλία πιδ δυνατὴ ἀπὸ τὸ αἷμα τῆς συγγένειας. Αὐτὴ ἡ παθιασμένη ἔνωση τοὺς ἔδενε καὶ τοὺς ἔκανε νὰ πιστεύουν, ὅτι ὁ ἕνας ζοῦσε καὶ ἀνέπνεε στὸ σῶμα τοῦ ἄλλου.» [«Οὕτω δὲ φιλία πρὸς ἀλλήλους συνδεδεμένοι, ὡς πολλῷ πλέον αἵματος τε καὶ συγγενείας, ἐκ τῆς κατὰ πόθον ἀκριβοῦς ὁμονοίας συνηρμόσθαι αὐτῶν τὰς ψυχάς, ἐκάτερον τε ἐν ἐκατέρῳ σώματι ζῆν ὅλως ἢ καὶ ἀναπνεῖν οἶεσθαι» (417).]

Ὁ Νεάρχος ἦταν χριστιανός, ἐνῷ ὁ Πολύευκτος ὄχι, ὅταν ὅμως εἶδε σὲ ὄραμα τὸ Χριστό, πῆρε κι αὐτὸς τὸ μέρος τους. Ὁ Νεάρχος ἔμαθε, πὼς οἱ στρατιῶτες, ποὺ θὰ θυσίαζαν στὰ εἰδῶλα, θὰ προάγονταν, ἐνῷ οἱ χριστιανοί, ποὺ θὰ ἀρνοῦνταν, θὰ ἀποκεφαλίζονταν. Λυπήθηκε τότε πολὺ, γιατί θὰ ἀποχωρίζονταν μὲ τὸν (εἰδωλόλα-

τρη, σύμφωνα με αυτά, πού μέχρι τότε γνώριζε) Πολύευκτο, ἐφ' ὅσον μόνο αὐτός, ὡς χριστιανός, θὰ πῆγαινε στὸν Παράδεισο. Ἀνέφερε λοιπὸν στὸν Πολύευκτο, πὼς αἰσθανόταν ἀπαρηγόρητος γιὰ τὸν ἐπικείμενο χωρισμὸ τους.

Ὁ Πολύευκτος, ἀναπῆδησε καὶ ἀγκάλιασε («περιπλακεῖς») τὸν Νέαρχο, ἐκλιπαρῶντας τὸν νὰ μάθῃ τὴν αἰτία τοῦ ἐπικείμενου χωρισμοῦ τους. Δεμένος («συννημμένος») μὲ τὸν Νέαρχο μὲ «ἀγάπη χωρὶς ὅρια», ἦταν ἑτοίμος νὰ κάνῃ τὰ πάντα γι' αὐτόν, νὰ βασανιστῇ, νὰ πεθάνῃ ἢ νὰ πάθῃ ὅτιδήποτε ἄλλο, μὴν ἐνδιαφερόμενος ἀκόμα οὔτε γιὰ τὰ παιδιά του, γιατί θεωροῦσε τὴν ἀγάπη του γιὰ τὸν Νέαρχο πῶς σημαντική. Τότε ὁ Πολύευκτος τὸν ρώτησε: «*Αὐτὸ εἶναι πὺν φοβόσουν, Νέαρχε, καὶ ὑποπετυόσουν γιὰ μᾶς ἀπὸ τὴν ἀρχή; Συνειδητοποίησες λοιπὸν ὅλα ὅσα ἀφοροῦν τὸ σαρκικὸ μέρος τῆς σχέσης μας;*» («*ἔοικας οὖν τὰ μὲν σωματικὰ τῆς φιλίας ἡμῶν ἐγνωκέναι*», Ὁμπέ, σελ. 89. Βλ. ἐπίσης: Τζὼν Μπόσγουελ, «Γάμοι μεταξὺ ἀνδρῶν», ἐκδ. «Σ.Ι. Ζαχαρόπουλος», Ἀθήνα 2004).

Λόγω τῆς συγκυρίας ὁ Πολύευκτος ἀποκάλυψε, πὼς κι ἐκεῖνος πίστευε στὸ Χριστό, τὸν ὁποῖο εἶχε δεῖ σὲ ὄραμα ὡς νεανίσκο καί, παρ' ὅλο πὺν δὲν εἶχε βαπτισθῇ, κινδύνευε νὰ μαρτυρήσῃ στὰ χέρια τῶν Ρωμαϊκῶν Ἀρχῶν.

Ὁ πεθερὸς του προσπαθοῦσε νὰ τὸν ἀποτρέψῃ ὑπενθυμίζοντάς του τὴν σχέση του μὲ τὴ γυναῖκα του. Ὁ Πολύευκτος τοῦ ἀπάντησε: «*Γιὰ ποια γυναῖκα καὶ παιδιά θὰ περηφανευτῶ τώρα;*» καὶ δὲν ὑπέκλυσε. Ποτέ του ὅμως, δὲν ξέχασε τὴν ἀγάπη του γιὰ τὸν Νέαρχο, γιατί ἦταν μία ψυχὴ καὶ («διάθεσις») σὲ δύο σώματα. Οἱ τελευταῖες του λέξεις κατὰ τὸ μαρτύριό του ἦταν: «*Νέαρχε, ἀδελφέ μου, νὰ θυμᾶσαι τὸν μυστικὸ μας ὄρκο*» (σημ. ὁ Πολύευκτος ἀνακηρύχτηκε ὁ προστάτης ἅγιος τῶν ὄρκων).

Ἡ ἀγάπη ἀνάμεσα στὸν Πολύευκτο καὶ τὸν Νέαρχο εἶναι ἡ κινητήριος δύναμη αὐτῆς τῆς ἱστορίας, ἀλλὰ καὶ τὸ πῶς συγκινητικὸ στοιχεῖο, κι ἂς ἀφωροῦσε ἀρχικὰ σ' ἓναν ἐθνικὸ κι ἓνα χριστιανό. Αὐτὸ τὸ σημεῖο τῆς ἱστορίας ὑπερβαίνει τὴν ὀρθόδοξη ἀποψη τῆς θρησκείας. Ὁ Πολύευκτος πεθαίνει πεπεισμένος ὅτι θὰ πάῃ στὸν Παράδεισο καὶ ἔτσι θὰ εἶναι γιὰ πάντα μαζί μὲ τὸν Νέαρχο (κι ὅχι μὲ τὴ γυναῖκα του ἢ τὰ παιδιά του). Τὸ κύριο θέμα τόσο αὐτῆς τῆς ἱστορίας ὅσο καὶ τῆς προηγούμενης τῶν Περπέτουας – Φηλικιτάτης εἶναι

Οἱ ἅγιοι Σέργιος καὶ Βάχχος σὲ σύγχρονη ἀγογραφία ἀπὸ τὸ Διαδίκτυο.

παρόμοιο. Οἱ σύζυγοι καὶ τὰ παιδιὰ εἶναι ἀσήμαντοι γιὰ τοὺς ἁγίους. Αὐτὸ ποὺ κυριαρχεῖ στὶς διηγήσεις καὶ τίθεται ὑπεράνω ὅλων εἶναι οἱ στενές τους σχέσεις.

Τὸ ζεῦγος τῶν ἁγίων Σέργιου καὶ Βάκχου

Ὁ ζεῦγος ἁγίων, ποὺ ἄσκησε τὴ μεγαλύτερη ἐπιρροή στο χριστιανικὸ κόσμο ἦταν οἱ ἅγιοι Σέργιος καὶ Βάκχος (7 Ὀκτωβρίου.) Ζοῦσαν σὰν ἕνας ἄνθρωπος τὴν ἀγάπη τους γιὰ τὸν Χριστὸ καὶ ἀχώριστοι στὸ στρατὸ αὐτοῦ τοῦ κόσμου (ἦταν Ρωμαῖοι στρατιῶτες), ἐνωμένοι ὅχι ἀπὸ τὴν φύση ἀλλὰ κι ἀπὸ τὴν πίστη. Πάντα τραγουδοῦσαν καὶ ἔλεγαν: «*Τί καλὸν καὶ τί τερπνόν ἐστι συγκατοικῶσιν οἱ ἀδελφοὶ ἐπὶ τῷ αὐτῷ*».

Σύμφωνα μὲ τὸ Συναξάρι τους μαρτύρησαν, ἐπειδὴ ἔγιναν χριστιανοί. Γιὰ ἀρχὴ τοὺς ἔβγαλαν τίς στολές, τοὺς φόρεσαν γυναικεῖα ροῦχα καὶ τοὺς ἔβαλαν νὰ παρελάσουν μπροστὰ ἀπ' ὅλη τὴν πόλη πρὸς τὸ παλάτι, μὲ βαρεῖες ἀλυσίδες στὸ λαιμό. Αὐτὸς ἦταν ὁ κλασικὸς τρόπος γιὰ τὴν κοινωνικὴ ταπείνωση ἑνὸς σχετικὰ ἀνδροπρεπτοῦ πολεμιστοῦ καὶ θυμίζει τὴν ποινὴ γιὰ ὁμοφυλοφιλικὲς πράξεις, ὅπως περιγράφεται ἀπὸ τὸν Προκόπιο («Μυστικὴ Ἱστορία», 11), τὸν Μαλάλα καὶ τὸ Θεοφάνη.

Στὸ μαρτύριο, ποὺ ἀκολούθησε, πρῶτος πέθανε ὁ Βάκχος. Ἐνῷ ὁ Σέργιος θλιμμένος γιὰ τὴν ἀπώλεια τοῦ φίλου του ἔκλαιγε, ὁ Βάκχος ἐφανίστηκε ἐμπρὸς του σὰν λαμπρὸς ἄγγελος καὶ τοῦ εἶπε: «*Βιάσου, ἀδελφέ μου, καὶ μέσω μιᾶς ὁμορφῆς καὶ τέλειας ὁμολογίας ἀκολούθησέ με καὶ ἀπόκτησέ με στὸ τέλος τῆς πορείας. Τὸ δικό σου βραβεῖο θὰ εἶναι νὰ εἶμαι μαζί σου*». Ἡ ὑπόσχεση αὐτὴ τοῦ Βάκχου εἶναι ἀξιοσημείωτη κι ἐνδεικτικὴ τοῦ εἶδους τῶν σχέσεών τους. Ἀνταμοιβὴ τοῦ Σέργιου δὲν θὰ ἦταν ἡ ἁγιοποίηση, οὔτε ὁ στέφανος τοῦ μάρτυρα οὔτε ὁ Παράδεισος, ἀλλὰ ὁ ἴδιος ὁ Βάκχος.

Στὴν πιὸ γνωστὴ βιογραφία τους, ἐκείνῃ τοῦ Συμεὼν τοῦ Μεταφραστοῦ, ὁ Σέργιος ἀποκαλεῖται «*τρυφερὸς σύντροφος*» (ὁ γλυκὺς ἐταῖρος καὶ ἐραστής) τοῦ Βάκχου. Οἱ Σέργιος καὶ Βάκχος ἔγιναν τὸ προεξέχον ζεῦγος, ποὺ ἐπικαλεῖται στὶς τελετὲς ἑνώσεως ὁμοφύλων (βλ. Τζὼν Μπόσγουελ, «Γάμοι μεταξὺ ἀνδρῶν», ἔκδ. «Σ.Ι. Ζαχαρόπουλος», Ἀθήνα 2004).

* * *

Πρόσφατα δύο ὁμοφυλόφιλοι ἱερεῖς τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας παντρεύτηκαν κατὰ τὴ διάρκεια κανονικῆς θρησκευτικῆς τελετῆς στὸ Ναὸ τοῦ Ἁγίου Βαρθολομαίου στὸ Λονδίνο, ὅποτε διαβάστηκε τὸ Εὐαγγέλιο, ἀκούστηκαν ὕμνοι κι ἀντηλλάγησαν βέρες. «*Ενώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων*» οἱ κληρικοὶ Πήτερ Κόουελ καὶ Ντέιβιντ Λόρετ ἀντάλλαξαν ὄρκους αἰώνιας ἀγάπης καὶ ἀφοσίωσης συνεχίζοντας τὴν μακρόχρονη χριστιανικὴ παράδοση τῶν γάμων μεταξὺ ἀνδρῶν.

Ἰων Δημόφιλος

ΜΙΝΩΙΤΕΣ ΚΡΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΒΟΡΕΙΟ ΘΑΛΑΣΣΑ ΤΗΝ Β΄ ΧΙΛΙΕΤΙΑ π.Χ.

καθηγητής Ιστορίας κ. Hans Peter Duerr ανακάλυψε στην Βόρειο Θάλασσα, στην περιοχή Watt^(*), μινωικά εύρηματα από την Έποχή του Χαλκού (περ. «Focus», απ' όπου και οι φωτογραφίες). Ο κ. Duerr δήλωσε, ότι οι Μινωίτες έστελναν την β' χιλιετία π.Χ. εμπορικά σκάφη μέχρι την Βόρειο Θάλασσα με πιθανό σκοπό την προμήθεια μολύβδου για την κατασκευή όπλων από ένα όρυχείο στην Κορνουάλλη της Αγγλίας· παράλληλα προμηθεύονταν κεχριμπάρι (αγγλιστί άμπερ). Σε ανασκαφές βόρεια της Hallig Sudfall βρέθηκε μινωική σφραγίδα του 1600 π.Χ. γραμμένη σε Γραμμική Α και κεραμικά κοινής χρήσης, τα οποία –σύμφωνα με τη μέθοδο της ανάλυσης ισοτόπων– αποδείχθηκε, ότι ήταν κατασκευασμένα στον Κομμό της Νότιας Κρήτης.

Ένας άλλος καθηγητής, ο κ. Hartmut Matthaus, υποστηρίζει, ότι υπήρχαν σχέσεις Αιγαίων και Βορρά. Το ίδιο είχε αναγραφεί παλαιότερα και στην εφημερίδα TZ στο Μόναχο (24.11.1998), όταν έρασιτέχνης αρχαιολόγος βρήκε χρυσά κοσμήματα στην κοιλάδα του ποταμού Άμπερ (βλ. «Μυκηναίοι στη Γερμανία το 1.600 π.Χ.», «Δ», τ. 211).

Σωκράτης Παλαιστής
Μόναχο

EINZIGARTIGE MINOISCHE ARTEFAKTE

Eine Lanzen Spitze, ein persönliches Siegel und zahlreiche Reste von Kannen und Gefäßen entdeckten die Ausgräber.

LANZENSPITZE
aus Bronze

DAS AMULETT ist das erste außerhalb der Ägäis freigelegte minoische Siegel. Auf der Vorderseite (l.) ist ein Stier eingeritzt, auf der Rückseite Schriftzeichen

KERAMIK
Die einst wenig wertvolle Haushaltsware aus der Wattenmeer wurde um 1300 v. Chr. in Zentralkreta geformt und gebrannt

**Μινωικά εύρηματα
στην Γερμανία, μοναδικά
εργα τέχνης.**

(*) Watt ονομάζεται στα Γερμανικά ή γή, πού φαίνεται, όταν αποτραβιούνται τα νερά. Waten = πληοπατώ - ύδροβατώ στην λάσπη.

Η διαδρομή των Μινωιτών από την Κρήτη έως την Βόρειο Θάλασσα. Στο ένθετο εικονίζονται ανασκαφές από το λιμάνι του Κόμμου, απ' όπου ξεκινούσαν τα κρητικά πλοία.

Η ΠΑΡΑΚΜΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ΩΣ ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

[Απόσπασμα από το βιβλίο του ναυάρχου Άντ. Αντωνιάδη:
«Κρεμώντας την στολή», έκδ. «Κάκτος», Αθήνα 2008.]

“

τά θέματα της θρησκείας τὸ ἐλληνικὸ Σύνταγμα, συγκρινόμε-
νο μὲ τὰ περισσότερα εὐρωπαϊκὰ ἀλλὰ καὶ τὸ ἀμερικανικόν,
μοιάζει μεσαιωνικὸ κείμενο. Εἶναι τὸ μοναδικὸ Σύνταγμα,
τὸ προοίμιο τοῦ ὁποῖου ἀναφέρεται σὲ θρησκευτικὰ σύμ-
βολα. Συνακόλουθα εἴμαστε ἡ μόνη χώρα τοῦ Δυτικοῦ
Κόσμου, ποὺ ἔχουμε συνυφάνει δημόσιες τελετές, ἐθνικὲς ἐπετείου-
ς καὶ πάσης φύσεως πολιτισμικὲς, πολιτικὲς καὶ κοινωνικὲς ἐκδηλώσεις μὲ θρη-
σκευτικὲς ἐπετείου-ς καὶ λειτουργίες.

Εἴμαστε ἀπὸ τὶς τελευταῖες εὐρωπαϊκὲς χώρες, ποὺ καθιερώσαμε τὸν πο-
λιτικὸ γάμο, ἀπαλείψαμε τὸ θρήσκευμα ἀπὸ τὶς ταυτότητες, διδάσκουμε
Θρησκευτικὰ στὰ σχολεῖα, θὰ καθιερώσουμε ἐπὶ τέλους τὴν ἀποτέφρωση
τῶν νεκρῶν καὶ πολλὰ ἄλλα, τὰ ὁποῖα, συνδυαζόμενα μὲ τὴν τελευταία
θέση ποὺ κατέχουμε στὴν Παιδεία, τὴν Βιομηχανία, τὴν Ἑρευνα, τὴν
Τεχνολογία καὶ τὸ κατὰ κεφαλὴν εἰσόδημα, μποροῦν νὰ σὲ βυθίσουν σὲ
βαθεῖα μελαγχολία γιὰ τὴν κατάντια μας. Ὑπάρχει ὅμως φῶς, ἔστω κι ἂν
αὐτὸ δὲν εἶναι ἀκόμη πλήρως ὁρατὸ στὴν Ἑλλάδα.

Ἡ εὐημερία τῶν μὴ θρησκευόμενων κοινωνιῶν

ύμφωνα μὲ τὴν United Nations Human Development Report τοῦ 2005 οἱ
Νορβηγία, Αὐστραλία, Καναδᾶς, Σουηδία, Ἑλβετία, Βέλγιο, Ἰαπωνία,
Ὁλλανδία, Δανία καὶ Ἡνωμένο Βασίλειο συγκαταλέγονται ἀνάμεσα
στὶς λιγότερο θρησκευόμενες κοινωνίες παγκοσμίως. Συγχρόνως εἶναι
καὶ οἱ υγιέστερες ἀπὸ πλευρᾶς μορφώσεως, κατὰ κεφαλὴν εἰσοδήμα-
τος, βρεφικῆς θνησιμότητας, κοινωνικῆς ἀνάπτυξης καὶ προσδόκιμου ζωῆς. Ἀντίθε-

Ὁ Βυζαντινὸς Μεσαίωνας ἐπιβιώνει ἀκραιώτατος στὴ σύγχρονη Ἑλλάδα: Βυζαντινὴ τελετὴ μέσα στὸ Ἑλληνικὸ Κοινοβούλιο μὲ ἱερεῖς, κεριὰ, λιβάνια, κατάνυξη καὶ ψαλμωδίες κατὰ τὴν ὀρκωμοσίαν τῶν νέων μελῶν.
(Φωτ. «Τὸ Βῆμα», 30.09.07.)

Σὲ ὅλες τὶς θεοκρατούμενες κοινωνίες παγκοσμίως παρατηρεῖται ἀφ' ἐνὸς μεγάλη διαφθορὰ κι ἀφ' ἑτέρου ὑστέρηση παντοῦ (Οἰκονομία, Ὑγεία, Παιδεία, ἀνάπτυξη κ.λπ.). Τὰ ἴδια φαινόμενα παρατηροῦνται καὶ στὴν βυζαντινοκρατούμενη χώρα μας, ἡ ὁποία πρωτεύει στὴν Εὐρώπῃ στὴ θεοκρατία, ἀλλὰ καὶ στὴ διαφθορὰ ἐπίσης, ἐνῶ παρουσιάζει τοὺς χειρότερους δείκτες σὲ ὅλους τοὺς τομεῖς.

τα τὶς πενήντα τελευταῖες θέσεις τῆς ἴδιας ἀναφορᾶς καὶ μὲ βάση τὰ ἴδια κριτήρια καταλαμβάνουν βαθύτατα θρησκευόμενα κράτη.

Ἀποτυπώνοντας νοερὰ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς τῆς ἀναφορᾶς σὲ μία ὑδρόγειο, μὲ λίγη φαντασία μπορεῖ κάποιος νὰ ὁραματιστῇ τὴν χρονολογικὴ μετατόπιση τοῦ σκοταδιστικοῦ πέπλου διὰ μέσου τῶν αἰώνων. Μὲ χαρὰ θὰ διαπιστώσῃ, ὅτι ἡ Γνώση, ἡ Ἐπιστήμη, ἡ Διαφώτιση καὶ ὁ Ὁρθολογισμός, σὰν μετεωρολογικὸ μέτωπο καλοκαιρίας, ἀργὰ μὲν ἀλλὰ σταθερά, κινοῦνται καὶ ἐκτοπίζουσι τὴν ἄγνοια, τὸν ἀναλφαριθμητισμὸ, τὶς προκαταλήψεις καὶ τὸν σκοταδισμό ἀπὸ τὶς διάφορες ἡπείρους.

Ἄν ὅμως εἶναι Ἑλληνας, θὰ λυπηθῇ. Θὰ λυπηθῇ πολὺ, γιατί θὰ διαπιστώσῃ, ὅτι στὴν χώρα του, στὴν ὁποία κάποτε ὑπῆρχε μόνον λαμπρὸ φῶς, τώρα ὑπάρχει ἓνα ἀχνὸ γκρι πέπλο. Θὰ δῇ ἀκόμα τὴν κάποτε πνευματικὰ πρωτοπόρο πατρίδα του, ὅχι μόνον νὰ ἔχῃ χάσει αὐτὴν τὴν πρωτοπορία, ἀλλὰ καὶ νὰ βρίσκεται κάτω ἀπὸ τὸ μέσον τῆς ἀναπτυξιακῆς λίστας, ἀφήνοντας ἓνα, κατὰ τὰ φαινόμενα, δύσκολα ἀναπληρούμενο κενό.

Τὸ ἀπύθμενο χάος μεταξύ Ἑλληνισμοῦ-Χριστιανισμοῦ.

ὁ κεφάλαιο αὐτὸ θὰ ἦταν ἀτελές, ἂν δὲν ἀναφερόταν καὶ στὸν ὑπεύθυνο τῆς ἔκπτωσης, ποὺ περιγράψαμε, τοῦ Ἑλληνικοῦ Πνεύματος. Γιὰ μένα εἶναι ὑπεράνω πάσης ἀμφιβολίας, ὅτι ἡ εὐθύνη ἀνήκει ἐξ ὁλοκλήρου στὸ σχετικὰ σύγχρονο μόρφωμα τῆς ἀποκαλούμενης ἐλληνοχριστιανικῆς ιδεολογίας. Ἑλληνισμὸς καὶ Χριστιανισμὸς εἶναι τόσο ἀντίθετες καὶ ἀντιφατικὲς ιδεολογίες, ποὺ ἀπορεῖ κανεὶς μὲ τὸ θράσος τῆς ἔστω καὶ λεκτικῆς προσπάθειας, γιὰ νὰ συνυφανθοῦν αὐτὲς οἱ τόσο ἀντικρουόμενες -ιδεολογικά, πνευματικὰ καὶ ἱστορικά- ἔννοιες.

Πῶς εἶναι δυνατὸν σήμερα ὁ μέσος Ἕλληνας νὰ ἔχῃ ἀποδεχτῇ μὲ τέτοια εὐπιστία καὶ ἀδιαφορία τὴν διαστρέβλωση τῆς Ἱστορίας, ὥστε νὰ φτάνῃ στὸ σημεῖο νὰ ἀπαρνητῇ τὴν ἴδια του τὴν πνευματικὴ καταγωγή καὶ προέλευση;

*Ἡ Γνώση,
ἡ Ἐπιστήμη,
ἡ Διαφώτιση καὶ
ὁ Ὁρθολογισμὸς
ἐκτοπίζουν τὴν
ἄγνοια, τὸν
ἀναλφαβητισμό,
τὶς προκαταλήψεις
καὶ τὸν
σκοταδισμό.*

Νομίζω, ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται ἰδιαίτερη ἱστοριοδιφικὴ ἱκανότητα, γιὰ νὰ διακρίνῃ κάποιος, ὅτι ὁ Ἑλληνισμὸς καὶ ὁ Χριστιανισμὸς διαφέρουν ριζικὰ καὶ ὡς τρόπος σκέψης καὶ ὡς τρόπος ζωῆς. Ὅλοι μας διδαχτήκαμε, ἔστω καὶ ἀποστεωμένα, ἀρχαία Ἑλληνικὴ Ἱστορία καὶ ἔπρεπε νὰ γνωρίζουμε, ὅτι οἱ πρόγονοί μας εἶχαν μίαν ἔμφυτη πνευματικὴ ροπὴ στὴν Φιλοσοφία, τὸν Ὁρθολογισμὸ καὶ τὸν Φιλελευθερισμό. Δὲν δεχόντουσαν τίποτα «ἐξ ἀποκαλύψεως» καὶ γιὰ τὰ πάντα ἀναζητοῦσαν τὴν λογικὴ ἐξήγηση. Στὸ διαμετρικὰ ἀντίθετο πνευματικὸ ἄκρο καὶ ξεκινῶντας ἀπὸ τὴν ἀρχή, ὅτι ὁ ἀνθρώπινος νοῦς δὲν εἶναι σὲ θέση νὰ συλλάβῃ ὅλη τὴν ἀλήθεια, ὁ Χριστιανισμὸς ἐδράζεται στὸν ἄκαμπτο δογματισμὸ, δέχεται τὰ πάντα μοιρολατρικὰ, ὡς θεϊκὴ βούληση (θέλημα Κυρίου), ἀπεχθάνεται τὴν πνευματικὴ διερεύνηση καὶ κυριολεκτικὰ μισεῖ τὴν Φιλοσοφία.

Δὲν θὰ μπορούσε νὰ υπάρξῃ πιδ ἐπίκαιρη ἀντιπροσωπευτικὴ ἀπόδειξη τῆς νοοτροπίας αὐτῆς ἀπὸ τὴν ἀκόλουθη δήλωση τοῦ ἴδιου τοῦ πρῶην ἀρχιεπισκόπου στὴν ἐφημερίδα «Ἐλευθεροτυπία» (25.9.2000), ὅπου κατέκρινε ἀκόμα καὶ τὸ «σκέπτομαι, ἄρα ὑπάρχω» τοῦ Καρτέσιου. Θαυμάστε προοδευτικὴ σκέψη καὶ ἱστορικὸ βάθος στὴν αἰτιολόγηση τῶν πολέμων:

«...Αὐτὸ τὸ ρῆμα [ἐννοεῖ τὸ σκέπτομαι, ἄρα ὑπάρχω] ἐφαρμόστηκε στὴν Εὐρώπη καὶ ἔκαμε τὴν Εὐρώπη νὰ ὑποταχθῇ στὴ λεγόμενη νοησιαρχία, νὰ εἶναι δηλαδὴ τὸ ἀνθρώπινο λογικὸ πάρα πάνω ἀπὸ ὅ,τι ὑπάρχει στὸν κόσμος. Ἀπὸ αὐτὸ γεννήθηκε ὁ Ὁρθολογισμὸς καὶ ἀπὸ τὸν Ὁρθολογισμὸ γεννήθηκε ἡ ἀπιστία στὸν Θεό, καὶ αὐτὴ ἡ ἀπιστία εἶναι ἐκεῖνη ποὺ γέννησε τοὺς πολέμους...»

Δημόσια ἀποκήρυξη τοῦ Ὁρθολογισμοῦ τὸν 21ο αἰῶνα! Ἡ πεμπτοσύνη τοῦ ἀρχαιοελληνικοῦ διαλογισμοῦ ἐπικρίνεται δημόσια 2.500 χρόνια μετὰ. Ἐὰν αὐτὰ λέγωνται μὲ τόση ἄνεση σήμερα, σκεφθῆτε τί λεγόταν καὶ κυρίως τί γινόταν παλαιότερα. Σὲ τί σκοτάδι ζήσανε τόσες γενεὲς Ἑλλήνων, καὶ ὄχι μόνο. Μετὰ ἀπὸ

Οί κοσμικὲς χώρες –αὐτὲς μὲ ὑψηλότερα ποσοστὰ ἄθρων καὶ ἀγνωστικιστῶν– συγκαταλέγονται μεταξὺ τῶν πλέον σταθερῶν, ἐλευθέρων, εἰρηνικῶν, πλούσιων καὶ ὑγιῶν κοινοτήτων.

αὐτὴ τὴν τοποθέτηση τοῦ προκαθημένου τῆς Ἐκκλησίας, ἐλπίζω νὰ μὴν ὑπάρχει ἡ παραμικρὴ ἀκόμα ἀμφιβολία γιὰ τὴν πλήρη ἀντιδιαστολὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ Πνεύματος πρὸς τὴν χριστιανικὴ ἰδεολογία.

Ὅσον ἀφορᾷ ἐξ ἄλλου στὸν τρόπο ζωῆς, ἐκεῖ, νομίζω, ὅτι ὑπάρχει τὸ ἀπύθμενο χάος. Καὶ μόνο ὁ ἀποτροπιασμός καὶ ἡ ἀπέχθεια τοῦ Χριστιανισμοῦ πρὸς τὴν σεξουαλικὴ πράξη σηματοδοτεῖ τὴν ἀβυσσαλέα ἀπόκλιση αὐτῆς τῆς θρησκείας ἀπὸ τὸν ἀρχαιοελληνικὸ τρόπο ζωῆς. Ἐναν τρόπο ζωῆς μὲ τὸν ὁποῖο οἱ πρόγονοί μας συνδύαζαν ἀρμονικὰ τὴν πνευματικότητα μὲ τὴν λατρεία ὄλων τῶν ἀνθρώπων αἰσθήσεων. Οἱ κληρικοὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ, σύμφωνα μὲ τὰ προστάγματα τῆς θρησκείας τους, ἀπέχουν ἀπὸ τὴν σεξουαλικὴ ζωὴ, θεωρῶντας τὴν μόνον ὡς τὸ «μέσον» γιὰ τὴν τεκνοποίηση καὶ αὐτὸ «εὐαγγελίζονται» στοὺς πιστοὺς τους.

Στὸ τελείως ἀντίθετο ἄκρο οἱ πρόγονοί μας ἤθελαν –ὄχι μόνο οἱ ἴδιοι, ἀλλὰ καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ ἀκόμα καὶ οἱ «θεοί» τους– νὰ διακατέχωνται ἀπὸ ὅλα τὰ ἀνθρώπινα πάθη. Τέλος δὲν πρέπει ποτὲ νὰ ξεχνᾶμε τὴν ἔμπρακτη ἐκδήλωση τοῦ χριστιανικοῦ μίσους γιὰ τὸν Κλασικὸ Ἑλληνισμό, ἐνὸς μίσους ποὺ ἐκφράστηκε ἀπροκάλυπτα μὲ τὴν καταστροφὴ τῶν ἀρχαιοελληνικῶν μνημείων καὶ μὲ τὸ χτίσιμο τῶν κακόγουστων ἐκκλησιῶν πάνω ἀπὸ τὰ ἀρχιτεκτονικὰ ἀριστουργήματα τῶν ἀρχαίων ναῶν.

Ὅχι λοιπὸν μόνο ἀσύμβατος καὶ ἀντικρουόμενος, ἀλλὰ καὶ ὁ πιδὺ λυσσαλέος πολέμιος τοῦ Ἑλληνισμοῦ τὰ τελευταῖα 2.000 χρόνια ὑπῆρξε ὁ Χριστιανισμός.

Ἀνιστόρητες ἀνοησίες τὰ περὶ Ἑλληνοχριστιανισμοῦ

αὐτὰ σήμερὰ ἐξακολουθεῖ νὰ διδάσκεται τὸ σχετικὰ πρόσφατο ἱστορικὸ μὶσθῶμα τοῦ ἀποκαλούμενου Ἑλληνοχριστιανισμοῦ. Ἐνα ἰδεολόγημα, τὸ ὁποῖο ξεκίνησε λίγο μετὰ τὸ 1800, γιὰ νὰ ἀποτελέσει τὴν «ἐπιστημονικὴ» στήριξη τῆς «Μεγάλης Ἰδέας» τοῦ Νεώτερου Ἑλληνισμοῦ. Πρόκειται γιὰ ἕνα ἰδεολόγημα, μὲ κυριώτερο σύγχρονο ἐκφραστή του τὸν ἱστορικὸ Κων. Παπαρηγόπουλο, καὶ τὸ ὁποῖο ἀποσκοπεῖ στὴν

οίκειοποίηση του βυζαντινισμού και την θεώρησή του ως δήθεν κοιτίδας της νεώτερης Ελλάδος. Ήταν άλλη μία έντεχνη προσπάθεια, η οποία εν πολλοίς δυστυχώς καρποφόρησε, να αποκοπῇ ἡ Νεώτερη Ἑλλάδα ἀπὸ τὶς ρίζες της.

Χίλιες φορές καλύτερα νὰ ἀποδεχτῆς ἓνα ἱστορικὸ κενό, παρὰ νὰ προσπαθῆς νὰ τὸ καλύψης μὲ ἀνιστόρητες ἀνοησίες. Σὲ τελευταία ἀνάλυση, γιατί πρέπει νὰ χρεωθῇ ἡ Ἑλλάδα μία κληρονομημένη Ρωμαϊκὴ καὶ διαρκῶς φθίνουσα Αὐτοκρατορία, τῆς ὁποίας τὸ μεγαλύτερο ἐπίτευγμα, μετὰ τὶς ἵντριγκες, τὶς δολοπλοκίες καὶ τὶς δολοφονίες, ἦταν ὁ εὐνουχισμὸς τοῦ ἀνθρώπινου πνεύματος;

Τὰ περὶ Ἑλλήνων αὐτοκρατόρων εἶναι σαφῶς μυθεύματα, ἂν ἀναγνωρίσουμε ὅτι ἀπὸ τοὺς 89 αὐτοκράτορες, ποὺ συνολικὰ βασίλεψαν, μόνο δύο ἕως τρεῖς μποροῦν νὰ θεωρηθοῦν ἐλληνικῆς καταγωγῆς. Τὸν μοναδικὸ δὲ φιλέλληνα αὐτοκράτορα ἡ Ἐκκλησία τὸν ὠνόμασε Παραβάτη.

Ἐχοντας ὅμως ἡ Ἐκκλησία ἐξασφαλίσει μὲ αὐτὲς τὶς θεωρίες τὰ ψευδοερείσματά της, πέρασε στὸν ἐπόμενο καὶ ἀκόμη πιὸ ἐξωφρενικὸ μῦθο, αὐτὸν τῆς... διατήρησης τοῦ Ἑλληνισμοῦ κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ὀθωμανικῆς κυριαρχίας. Αὐτοί, ποὺ ὑπῆρξαν οἱ ἄμεσοι συνεργάτες καὶ τοποτηρητὲς τῶν Ὀθωμανῶν, αὐτοὶ ποὺ ἐπὶ 400 χρόνια πλούτιζαν εἰς βάρος τῶν Ἑλλήνων καὶ αὐτοὶ ποὺ λυσσαλέα ἐναντιώθηκαν στὴν Ἐπανάσταση τοῦ 1821, ἔπεισαν τὸν ἀναλφάβητο νεοαπελευθερωμένο λαὸ ὅτι... διαφύλαξαν τὸν Ἑλληνισμό. Ἀβυσσαλέο θράσος!

*Ὅχι λοιπὸν μόνο
ἀσύμβατος καὶ
ἀντικρουόμενος,
ἀλλὰ καὶ ὁ πιὸ
λυσσαλέος πολέμιος
τοῦ Ἑλληνισμοῦ τὰ
τελευταῖα 2.000
χρόνια ὑπῆρξε
ὁ Χριστιανισμός.*

* * *

νεξάρτητα ὅμως ἀπ' ὅλα αὐτά, ἔχει τελείως διαφορετικὴ βαρύτητα καὶ σημασία ἡ ἀντίθεση καὶ ἀπόκλιση τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀπὸ τὸν Χριστιανισμό ἢ τὸ Βυζάντιο καὶ εἶναι τελείως διαφορετικῆς σκοπιμότητος ἡ ἀνοχὴ τῆς σύγχρονης Ἑλληνικῆς Πολιτείας στὸ θράσος καὶ στὴν ἀναισχυντία τοῦ Κλήρου νὰ διαβάξῃ, σήμερα, ἀπὸ τὸ βῆμα τῆς ἐκκλησίας, ἀναθεματισμοὺς κατὰ τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ μάλιστα παρουσίᾳ τῶν σταυροκοπούμενων πολιτειακῶν Ἀρχῶν, κάθε ἀποκαλούμενη «Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας».

Ἄλλο θέμα οἱ φιλοσοφικὲς καὶ ἱστορικὲς διαφωνίες καὶ τελείως ἄλλο ἢ ἔλλειψη στοιχειώδους ἀγωγῆς καὶ σεβασμοῦ τῶν ἐκπροσώπων μιᾶς ἰουδαϊκῆς θρησκείας, ἡ ὁποία στὸ κάτω κάτω καλὰ θὰ κἀνῃ νὰ συνειδητοποιήσῃ ὅτι σὲ αὐτὴ τὴν χώρα λάθρα φιλοξενεῖται. Καὶ ἀπὸ μὲν τὸν Χριστιανισμό, ὁ ὁποῖος ἐπιβλήθηκε μὲ βία καὶ μοχθηρότητα, δὲν ἔχω ἀπαιτήσεις. Αὐτὴ ὅμως ἡ μικρόψυχη καὶ ψηφοκινούμενη Ἑλληνικὴ Πολιτεία κάπου θὰ πρέπει νὰ ὀρθώσῃ τό, ἔστω καὶ ἀσήμερις, ἀνάστημά της χάριν καὶ μόνο τῆς ἐθνικῆς ἀξιοπρέπειας. ”

Ναύαρχος Ἀντώνιος Ἀντωνιάδης
Ἐπίτιμος Ἀρχηγὸς Γ.Ε.Ν.

«ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ Η ΑΠΟΔΕΙΞΗ;»

Ἡ ἀνατροπὴ τοῦ Φροϋδικοῦ δόγματος ἀπὸ τὴν «Ψυχολογία τοῦ Λόγου»

ὁ 1953 ὁ Νεοϋορκέζος ψυχολόγος Δρ Ἀλμπερτ Ἑλλις, ἐξετάζοντας τὶς κρατοῦσες ψυχοαναλυτικὲς θεωρίες, ἔθεσε τὸ ἐρώτημα, «Ποῦ εἶναι ἡ ἀπόδειξη;». Αὐτὴ ἡ ἀπλὴ ἐρώτηση σὲ συνδυασμὸ μὲ τὴν ἀποφασιστικὴ καὶ τὴν σκληρὴ δουλειὰ τοῦ Ἑλλις ἀπέναντι στὴν χλεύη καὶ τὴν περιφρόνηση τῶν ψυχαναλυτῶν σηματοδότησε μία καταλυτικὴ στροφὴ στὴν Ψυχολογία –ἡ παραδοσιακὴ θεραπεία μετετράπη ἀπὸ μυστηριακὴ, σχεδὸν μυστικιστικὴ, ἐμπειρία σὲ γνωστικὴ διαδικασία, διαδικασία ἡ ὁποία μπορεῖ νὰ μελετηθῇ μὲ ἐπιστημονικὴ μέθοδο. Αὐτὴ ἡ προσπάθεια πυροδότησε τὴν γνωστικὴ ἐπανάσταση στὴν Ψυχοθεραπεία.

Ἡ γνωστικὴ θεραπεία τῆς συμπεριφορᾶς εἶναι εὐρέως ἀποδεκτὴ σήμερα, ὥστόσο τὸ ἔργο ποὺ ἄρχισε ὁ Ἀλμπερτ Ἑλλις τὸ 1953 συνεχίζεται. Πρὶν ἀπὸ τὸν θάνατό του, στὶς 24 Ἰουλίου τοῦ 2007, ζήτησε ἀπὸ μία ομάδα ἐμπιστων συνεργατῶν του νὰ συνεχίσουν τὶς προσπάθειές του. Στόχος του ἦταν νὰ ἐξασφαλίση, ὅτι ὁ Λόγος καὶ ἡ Ἐπιστήμη θὰ ἐξακολουθοῦσαν νὰ ἔχουν τὸν πρῶτο λόγο κατὰ τὴν ἐξέλιξη τῶν ψυχοθεραπευτικῶν μεθόδων. Ἀνάμεσα στοὺς ἐμπιστους συνεργάτες του ἦταν καὶ ὁ Δρ Πῶλ Κέρτζ, πρόεδρος τοῦ Κέντρου Ἑρευνας.

Ὁ Λόγος ἀντικαθιστᾷ τὸ σκότος τοῦ ἀλόγου

Ὅπως οἱ περισσότεροι ψυχοθεραπευτὲς τῶν μέσων τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνα ὁ Ἑλλις εἶχε ἐφαρμόσει τὶς παραδοσιακὲς ψυχοαναλυτικὲς μεθόδους. Καθὼς οἱ ἀμφιβολίες του γιὰ τὶς ἀόριστες καὶ μὴ ἐλεγμένες ἐπιστημονικὰ ἀρχὲς τῶν διαφόρων μορφῶν Φροϋδικῆς Ψυχανάλυσης αὐξάνονταν, ἀποφάσισε νὰ ἀλλάξῃ τὸν τρόπο, μὲ τὸν ὁποῖο ἐκεῖνος, ὡς θεραπευτής, θὰ λειτουργοῦσε μὲ τοὺς πελάτες του.

Ὁ Ἑλλις δίδαξε τοὺς πελάτες του, πῶς νὰ γίνουν σκεπτικιστές –νὰ ἀμφισβητοῦν τὴν ἱερότητα τῶν σημαντικώτερων πεποιθήσεών τους, νὰ ἀναλύουν καὶ νὰ ἐλέγχουν τὶς σκέψεις καὶ τὰ συναισθήματά τους, νὰ δρῶν ἐνεργῶς γιὰ τὴν ἀλλαγὴ τους καὶ

νὰ λάβουν σοβαρὰ ὑπ' ὄψιν τὴν βασικὴν ἰδέα, ποὺ κάποτε ἐξέφρασε ὁ Γουίλλιαμ Τζέιμς, ὁ ἰδρυτὴς τῆς Ἀμερικανικῆς Ψυχολογίας: ἀλλάζοντας τρόπο σκέψεως μποροῦμε ν' ἀλλάξουμε τὴν ζωὴ μας.

Αὐτὲς οἱ ἰδέες δὲν ἦταν καινούργιες. Τὸ 1905 ὁ Ἑλβετὸς ψυχίατρος Πῶλ Ντυμπουὰ ἔγραψε ἓνα βιβλίο μὲ τίτλο «Ἡ Ψυχικὴ Θεραπεία τῶν Νευρικῶν Διαταραχῶν», στὸ ὁποῖο περιέγραψε μίαν μέθοδο περιορισμοῦ τῆς περιττῆς πνευματικῆς ὁδύνης μέσῳ μιᾶς διαδικασίας, ποὺ ὠνόμασε «ἡ ἐκπαίδευση στὸν Λόγο».

Ἡ ἰδέα τῆς μύησης στὸν Λόγο ἦλθε ἀπὸ τὴν Ἀρχαιότητα. Ὁ Σωκράτης, ὁ Πλάτων καὶ ὁ Ἀριστοτέλης τόνισαν τὴν σημασίαν τοῦ Λόγου ὡς τὴν ἄριστη ὁδὸ γιὰ τὴν ἐξέλιξη τῆς ἀνθρωπότητας. Ὅπως οἱ φιλόσοφοι πρὶν ἀπ' αὐτὸν ὁ Ντυμπουὰ ἐκπαίδευσε τοὺς ἀνθρώπους νὰ ἐφαρμόζουν τὸν Λόγο, προκειμένου νὰ ἐξουδετερώσουν τὶς ἄλογες σκέψεις, ποὺ ἐνυπῆρχαν στὶς ἐπίμονες ἀλλὰ καὶ περιττὲς καταστάσεις συναισθηματικῆς φόρτισης. Δυστυχῶς τὸ ἔργο του ἐπισκιαστικε ἀπὸ τὸ ψυχοαναλυτικὸ κίνημα τοῦ Φρόυντ, τὸ ὁποῖο ἔρριξε βάρος στὴν ἀνάλυση τῆς μυστηριώδους περιοχῆς τοῦ ἀσυνειδήτου καὶ τὴν ἀναζήτησι ἀπωθημένων ἀναμνήσεων τραυμάτων τῆς παιδικῆς ἡλικίας.

*Ἡ ἰδέα τῆς μύησης
στὸν Λόγο ἦλθε ἀπὸ
τὴν Ἀρχαιότητα. Ὁ
Σωκράτης, ὁ Πλάτων
καὶ ὁ Ἀριστοτέλης
τόνισαν τὴν σημασίαν
τοῦ Λόγου ὡς τὴν
ἄριστη ὁδὸ γιὰ
τὴν ἐξέλιξη τῆς
ἀνθρωπότητας.*

Τὸ γεγονὸς, ὅτι ἡ θεωρία τοῦ Φρόυντ δὲν βασιζόταν στὴν ἀπόδειξη, δὲν τὴν ἐμπόδισε ἀπὸ τὸ νὰ γίνῃ ἀποδεκτὴ ἀπὸ τοὺς ψυχοθεραπευτές. Γιὰ δεκαετίες ἡ Ψυχανάλυση εἶχε τὴν εὐνοία τῶν θεραπευτῶν, τῶν καλλιτεχνῶν, τῶν διανοουμένων καὶ τῶν συγγραφέων –παράγοντας ποὺ βοήθησε στὴν παγίωσι στὸ μυαλὸ τῶν ἀνθρώπων τοῦ ντιβανιοῦ τοῦ ἀναλυτῆ ὡς εἰκόνας καὶ ὡς στερεοτύπου. Αὐτὸ τὸ εἰκονικὸ στάτους ἐπέτρεψε στὶς μυστηριώδεις διαδικασίες τοῦ Φροϋδισμοῦ νὰ ἐπικρατήσουν πάνω σὲ ἄλλες, ἐπιστημονικὰ θεμελιωμένες, θεωρίες σχετικὰ μὲ τὶς ψυχοπνευματικὲς διαταραχὲς τοῦ ἀνθρώπου. Παρ' ὅλα αὐτὰ τὸ σύστημα αὐτὸ ἄρχισε νὰ παρουσιάξῃ ρωγμὲς στὰ τέλη τῆς δεκαετίας τοῦ 1940. Μία μελέτη κατέδειξε, ὅτι ἀσθενεῖς, ποὺ εἰσήχθησαν σὲ ἴδρυμα καὶ οἱ ὁποῖοι ὑπεβλήθησαν σὲ ψυχανάλυση, ἀνάρθρωναν ἀργότερα ἀπὸ ἀσθενεῖς, ποὺ δὲν ὑπεβλήθησαν σὲ θεραπεία. Εἶχε ἔρθῃ ἡ στιγμὴ ἀποκατάστασις τῆς ἐπαφῆς μὲ τὸν Λόγο.

Ἑλληογεν συγκινησιακὴ θεραπεία τῆς συμπεριφορᾶς

Ὁ 1955 ὁ Ἑλλῆς ἄρχισε νὰ αὐτοαποκαλεῖται «θεραπευτὴς τοῦ Λόγου». Θεμελίωσε τὴν σαφῶς ἀνθρωπιστικὴ προσέγγισή του σὲ ἐπιστημονικὲς μεθόδους ἔρευνας. Ἀνέπτυξε ἓνα ἐκπαιδευτικὸ μοντέλλο, ποὺ ἔδινε ἔμφαση στὴν ἀνάπτυξη τοῦ Λόγου, τὸν ὁποῖο καὶ ἔλεγε. Βασιζόμενος ἀρχικὰ στὶς ἀρχὲς τοῦ ἀρχαίου Στωϊκοῦ φιλοσόφου Ἐπίκτου, ὁ ὁποῖος εἶπε, ὅτι «δὲν εἶναι τὰ γεγονότα ποὺ διαταράσσουν τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ

τὸ πῶς ἐκεῖνοι τὰ ἐρμηνεύουν», στὴν συνέχεια υἱοθέτησε τὶς ἀντιλήψεις τοῦ Σωκράτη, τοῦ Ἐπίκουρου, τοῦ Πλάτωνα, τοῦ Αὐρηλίου, τοῦ Κάντ, τοῦ Σόπενουερ καὶ τοῦ Ράσσελ. Ἐπηρεάστηκε ἐπίσης ἀπὸ φιλοσόφους τῆς Ἀνατολῆς ὅπως ὁ Κομφούκιος, ὁ Λάο Τσέ καὶ ὁ Βουδδας. Πράγματι, σύμφωνα καὶ μὲ τὸν ἴδιο τὸν Ἑλλīs, οἱ φιλόσοφοι καὶ ὄχι οἱ ψυχολόγοι εἶχαν τὴν μερίδα τοῦ λέοντος ὡς πρὸς τὴν ἐπίδραση ποὺ ἄσκησαν στὴν ἀνάπτυξη τῆς ψυχοθεραπείας του.

Ὁ Ἑλλīs ἐπίσης διδάχθηκε ἀπὸ τὸ ἔργο τοῦ Ἀλφρεντ Κορζύμπσκι, ποὺ συνηγοροῦσε ὑπὲρ τῆς ἐμπειρικῆς ἐξέτασης τῶν ἰδιαίτερων ἀτομικῶν καταστάσεων, πρὶν προχωρήσει κανεὶς σὲ γενικεύσεις.

Γιὰ περισσότερο ἀπὸ πενήντα χρόνια ὁ Ἑλλīs ἀφιέρωνε δεκαοκτῶ ὥρες καθημερινῶς στὴν ἀνάπτυξη, τὸν ἔλεγχο τῆς ἀποτελεσματικότητος τῆς Θεραπείας τοῦ

Λόγου καθὼς καὶ τὴν καταγραφή τῶν συμπερασμάτων του. Καθὼς προχωροῦσε στοὺς πειραματισμοὺς καὶ τὴν τελειοποίηση τῆς θεωρίας του, ἄλλαξε τὸ ὄνομά της δύο φορές. Σήμερα ἡ θεραπεία, ποὺ δημιουργήσε ὁ Ἑλλīs, εἶναι γνωστὴ ὡς «**Ἑλλογη Συγκινησιακὴ Θεραπεία τῆς Συμπεριφορᾶς**» («**Rational Emotive Behavior Therapy**») ἢ ἄλλως ὡς **REBT** ἀπὸ τὰ ἀρχικά της. Αὐτὸ τὸ ἔλλογο σύστημα, ποὺ ἐξέθρεψε ὁ Ἑλλīs, εἶναι ὁ θεμέλιος λίθος ἄλλων, εὐρὲως ἀποδεκτῶν σήμερα, θεωριῶν ὅπως ἡ «Γνωστικὴ Θεραπεία» καὶ ἡ «Γνωστικὴ Θεραπεία τῆς Συμπεριφορᾶς».

*Ὁ ψυχολόγος Δρ Ἀλμπερτ Ἑλλīs
(1913-2007).*

Οἱ θεραπευτὲς τοῦ Λόγου

τεχνικὴ τῆς REBT βασίζεται στὴν ἐφαρμογὴ τῆς κριτικῆς σκέψης καὶ τῶν μεθόδων ἐπιστημονικῆς ἔρευνας στὰ προβλήματα τῆς καθημερινῆς ζωῆς. Δυστυχῶς ἡ διδασκαλία καὶ καλλιέργεια τῆς κριτικῆς ικανότητος σπανίως ἀποτελεῖ προτεραιότητα στὴν Πρωτοβάθμια καὶ Δευτεροβάθμια Ἑκπαίδευση. Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι, ὅτι οἱ μὴ ὀξυδερκεῖς μαθητὲς εἶναι εὐάλωτοι σὲ λάθος τρόπο σκέψης καὶ δὲν διαθέτουν ικανότητες ἑλλογῆς ἀνάλυσης ἔτσι, ὥστε νὰ ἀποφεύγουν τὶς δεισιδαιμονίες, τὶς προλήψεις, τὸν ἀντιεπιστημονικὸ τρόπο σκέψης καὶ νὰ ἐπεξεργάζωνται ἑλλογα ἰδέες ὅπως εἶναι οἱ ἀπαγωγές ἀπὸ ἐξωγήινους, ἡ ἀστρολογία, οἱ ὑπεραισθητικὲς ἀντιλήψεις, οἱ ψευδοαναμνήσεις, οἱ φύλακες ἄγγελοι, τὰ φαντάσματα καὶ ὁ πνευματισμός. Παρ' ὅλα αὐτὰ ἡ ικανότητα ἑλλογῆς διεργασίας καὶ ἀνάλυσης καλλιεργεῖται καὶ εἶναι ἰδιαίτερος ἐπωφελής.

Είναι γεγονός, ότι βομβαρδιζόμαστε από φίλους, συγγενείς, δασκάλους και τὰ Μέσα Μαζικής Ἐνημέρωσης μὲ ἓνα σωρὸ παράλογες ιδέες –τὶς ὁποῖες καὶ πολλοὶ δέχονται ἀσυλλόγιστα– ποὺ μποροῦν νὰ ὀδηγήσουν σὲ περιττὴ συναισθηματικὴ φόρτιση. Γιὰ παράδειγμα ὁ Ἕλλης ἐντόπισε τρεῖς παράγοντες, ποὺ βρίσκονται στὴν ρίζα διαφόρων διαταραχῶν τοῦ ἀνθρώπου: οἱ ἀπαιτήσεις ποὺ ἔχουμε ἀπὸ τὸν ἑαυτό μας, οἱ ἄλλοι καὶ ὅλος ὁ κόσμος. Ἀποκάλεσε αὐτὲς τὶς τρεῖς αἰτίες παραλογισμοῦ Τὰ Τρία Βασικὰ Πρέπει («The Three Basic Musts»).

- ❶ Πρέπει νὰ τὰ καταφέρνω καλὰ καὶ νὰ κερδίσω τὴν ἀποδοχὴ τῶν ἄλλων, εἰδάλως δὲν εἶμαι καλός.
- ❷ Οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι πρέπει νὰ μοῦ φέρονται ἀκριβῶς ὅπως ἐγὼ θέλω. Ἄν δὲν τὸ κάνουν, δὲν εἶναι καλοὶ καὶ τοὺς ἀξίζει καταδίκη καὶ τιμωρία.
- ❸ Πρέπει νὰ παίρνω ὅ,τι θέλω καὶ ὅποτε τὸ θέλω. Δὲν πρέπει νὰ ὑφίσταμαι ὅ,τι δὲν θέλω ἢ δὲν μπορῶ νὰ ἀντέξω.

*Ὁ Ἕλλης
χρησιμοποίησε τὴν
«γλαφυρὴ» λέξη
MUSTurbation,
γιὰ νὰ καταδείξῃ
τὴν τάση τοῦ
ἀνθρώπου νὰ
μετατρέπῃ ἰσχυρὲς
παρορμήσεις σὲ
παράλογα πρέπει.*

Σύμφωνα μὲ τὸν Ἕλλη ὅλα τὰ ἀνωτέρω συνιστοῦν μίαν ἐπικίνδυνη παγίδα γιὰ τὸν ψυχισμὸ τοῦ ἀνθρώπου. Προκειμένου νὰ βοηθήσῃ τοὺς ἀνθρώπους νὰ ἀποδεσμευτοῦν ἀπὸ τέτοιους μὴ θεμελιωμένους συλλογισμοὺς, ὁ Ἕλλης δίδαξε τοὺς πελάτες του ἁλλὰ καὶ τοὺς θεραπευτὲς νὰ ρωτοῦν τὸν ἑαυτό τους: «Ἀπὸ ποῦ προκύπτει ὅτι οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι, ἢ ὑφήλιος θὰ πρέπει νὰ συμμορφώνωνται πρὸς τὶς ἀπαιτήσεις μου;»

Ὁ Ἕλλης χρησιμοποίησε τὴν «γλαφυρὴ» λέξη MUSTurbation (must = πρέπει, masturbation = αὐνανισμός), γιὰ νὰ καταδείξῃ τὴν τάση τοῦ ἀνθρώπου νὰ μετατρέπῃ ἰσχυρὲς παρορμήσεις σὲ παράλογα πρέπει. Ἀνεκάλυψε, ὅτι, ὅταν ἐξαλείφονται οἱ ἀπαιτήσεις, ἐνῶ παραμένουν οἱ ἐπιθυμίες, τὰ ἄτομα ὀδηγοῦνται σὲ λιγώτερο διαταραγμένο τρόπο σκέψης καὶ συμπεριφορᾶς.

Οἱ ἄνθρωποι καταθλίβουν τὸν ἑαυτό τους υἱοθετώντας διάφορες μορφὲς ἀλογίας σκέψης. Γιὰ παράδειγμα ὁ καταθλιπτικὸς τρόπος σκέψης μπορεῖ νὰ περιλαμβάνῃ ιδέες ἀνημπορίας, ἀπελπισίας καὶ αὐτοοικτιριοῦ. Στὴν πραγματικότητα ἡ μεταβίβαση ἀρνητικῶν σκέψεων ἀντιστοιχεῖ σὲ ἀνακούφιση ἀπὸ τὴν κατάθλιψη καὶ σημαντικὲς ἀλλαγὲς στὸν τρόπο σκέψης καὶ τὴν δομὴ τοῦ ἐγκεφάλου. Ὅταν ἐξετάζουμε τέτοιες διαστρεβλώσεις στὸν τρόπο σκέψης, κάπου μπορεῖ νὰ διακρίνουμε ἓνα παράλογο πρέπει, ὅπως «Πρέπει νὰ σταματήσω αὐτὴ τὴν σκέψη, πρέπει νὰ πάψω νὰ αἰσθάνωμαι καταθλιπτικός».

Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ ὅτι διδάσκουν στοὺς πελάτες τους τὸν κριτικὸ τρόπο σκέψης, οἱ θεραπευτὲς τοῦ Λόγου (REBT) τοὺς ὠθοῦν στὴν υἱοθέτηση ἀνθρωπιστικῶν ἀξιών, ποὺ βοηθοῦν τοὺς ἀνθρώπους νὰ ζήσουν μίαν ὑγιὴ καὶ εὐτυχισμένη ζωή.

Ἡ ἐφαρμογὴ τῆς σκεπτικιστικῆς ἔρευνας καὶ ἡ ἐπιστημονικὴ μέθοδος, τὴν ὁποία

ὁ Κάρολ Σαγκὰν ἀποκάλεσε «ὕψηλὴ τέχνη ἐντοπισμοῦ τῆς ἀερολογίας», ἀποτελεῖ ἀντίδοτο στὶς παράλογες ἀπαιτήσεις τοῦ ἀνθρώπινου μυαλοῦ. Βοηθᾷ στὸ νὰ διακρίνουμε τοὺς παραλογισμούς μας, ποὺ ὁδηγοῦν σὲ γνωστικὲς καὶ συναισθηματικὲς διαταραχές, ὅπως καὶ στὴν ἀποστασιοποίησή μας ἀπὸ τὴν μεταφυσικὴ.

Ὁ ἐντοπισμὸς τῆς ἀερολογίας περιορίζει τὶς συνέπειες, ποὺ μπορεῖ νὰ ἔχῃ μία παράλογη πεποίθηση στὴν ζωὴ ἐνὸς ἀτόμου. Μερικοὶ παραλογισμοὶ δὲν ἔχουν σοβαρὲς συνέπειες στὴν ποιότητα τῆς ζωῆς μας, κάποιοι ἄλλοι ὅμως μπορεῖ νὰ εἶναι ἰδιαίτερα ἐπιζήμιοι. Ὁ Ἑλλῆς θεωροῦσε, ὅτι μία πεποίθηση εἶναι ἄλογη καὶ ἐπιζήμια ἔάν:

- μπλοκάρῃ τὴν ἐπίτευξη τῶν στόχων τοῦ ἀνθρώπου,
- προκαλῇ ἔντονα συναισθήματα κατὰθλιψης, ποὺ ἐπιμένουν ἢ παραλύουν τὸ ἄτομο ἢ ὁδηγοῦν σὲ συμπεριφορὰ ἐπιζήμια γιὰ τὸ ἴδιο τὸ ἄτομο, τοὺς ἄλλους, τὴν ζωὴ κάποιου γενικώτερα,
- παρερμηνεύῃ τὴν πραγματικότητα,
- ἐμπεριέχῃ ἐσφαλμένους τρόπους ἐκτίμησης τοῦ ἑαυτοῦ μας, τῶν ἄλλων καὶ τοῦ κόσμου.

Ὅπως στὴν μεταφυσικὴ δὲν παρέχονται ἀποδείξεις, τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ μὲ τὶς παράλογες πεποιθήσεις μας. Ὅταν οἱ ἀσθενεῖς ἀντιλαμβάνονται, ὅτι οἱ πεποιθήσεις τους εἶναι παράλογες, τότε οἱ θεραπευτὲς τοῦ Λόγου τοὺς ἐνθαρρύνουν νὰ υἱοθετήσουν μία πιδὸ ἀδογμάτιστη καὶ μὴ ἀρτηριοσκληρωτικὴ θέαση τῶν πραγμάτων. Γιὰ παράδειγμα ἀντὶ κάποιος νὰ εἶναι προσκολλημένος στὴν προκαλοῦσα ἀπερίγραπτο ἄγχος ἰδέα, ὅτι δὲν πρέπει νὰ τὸν ἀπορρίπτῃ κανεὶς, οἱ ἀσθενεῖς ἐνθαρρύνονται νὰ ἀναλογισθοῦν κατὰ πόσον μία ἀπόρριψη εἶναι κάτι τὸ καταστροφικόν.

*Ἀντὶ νὰ βασίζονται
στὴν κυβέρνηση, σὲ
κάποια θεότητα ἢ
στοὺς ἄλλους, γιὰ νὰ
χαράξουν τὴν πορεία
τους, οἱ ἔλλογοι
καὶ ὑγιεῖς ψυχικὰ
ἄνθρωποι θέτουν καὶ
ἀκολουθοῦν οἱ ἴδιοι
τοὺς στόχους τους.*

Στὴν ἀναζήτησι τῆς εὐτυχίας τῆς ἀνθρώπινης ὑπαρξὸς περιλαμβάνονται:

- **Ἡ στόχευση τῆς εὐτυχίας.** Τὰ ἔλλογα ἄτομα ἀναζητοῦν τὴν εὐτυχίαν εἴτε εἶναι μόνα τους εἴτε μὲ ἄλλους, σὲ ομάδες ἢ προσωπικὲς σχέσεις. Ἐπιδιώκουν τὴν σωστὴ πληροφόρηση, ἓνα ἱκανοποιητικὸ ἐπάγγελμα καὶ ἀπολαμβάνουν ὅσο μποροῦν καλύτερα τὸν ἐλεύθερο χρόνον τους.
- **Ἡδονὴ σὲ βάθος χρόνου.** Οἱ ὑγιεῖς ψυχικὰ ἄνθρωποι ἰσορροποῦν ἀνάμεσα στὴν εὐχαρίστησι τοῦ παρόντος καὶ τὴν προσμονὴ τῶν μελλοντικῶν ἀπολαύσεων. Ἀποφεύγουν τὶς στιγμιαῖες καὶ ἐνδεχομένως ἐπιβλαβεῖς ἀπολαύσεις (π.χ. κατάχρησι ποτοῦ), ποὺ μπορεῖ μακροπρόθεσμα νὰ προκαλέσουν προβλήματα (π.χ. κίρρωση).
- **Ἀποδοχὴ τῆς θνητῆς μας φύσης.** Δεδομένου ὅτι αὐτὴ εἶναι ἡ μόνη ζωὴ ποὺ (εἴμαστε σίγουροι ὅτι) ἔχουμε, λογικὸν εἶναι νὰ τὴν ἀπολαμβάνουμε ὅσο τὸ δυνατὸν περισσότερο.

- **Προσωπική επιλογή της κατεύθυνσής μας.** Αντί να βασίζονται στην κυβέρνηση, σε κάποια θεότητα ή στους άλλους, για να χαράξουν την πορεία τους, οι έλλογοι και υγιείς ψυχικά άνθρωποι θέτουν και ακολουθούν οι ίδιοι τους στόχους τους.
- **Αποδοχή της αβεβαιότητας.** Η ζωή παρέχει λίγες εγγυήσεις. Οι ώριμοι άνθρωποι γνωρίζουν, ότι η πρόβλεψη του μέλλοντος είναι στην καλύτερη περίπτωση ανέφικτη και στην χειρότερη απατηλή. Αποδέχονται ότι ζουν σ' έναν κόσμο πιθανοτήτων και σπανίως διαταράσσονται από τις αβεβαιότητες της ζωής.
- **Αφοσίωση σε δημιουργικούς σκοπούς.** Οι έλλογοι άνθρωποι ασχολούνται με δημιουργικά πράγματα, όπου και βρίσκουν νόημα και σκοπό.
- **Καλώς έννοούμενο προσωπικό συμφέρον.** Οι έλλογοι άνθρωποι αναζητούν την προσωπική τους ευτυχία και μερικές φορές, αν και όχι πάντα, θέτουν τις δικές τους επιθυμίες πάνω από τις επιθυμίες των άλλων.
- **Κοινωνικά ενδιαφέροντα.** Οι έλλογοι άνθρωποι δημιουργούν κοινότητες και σχέσεις με τους ανθρώπους που επιθυμούν, όπου λειτουργούν με ήθος και προστατεύουν τα δικαιώματα των άλλων.

*Οι έλλογοι
άνθρωποι ποτέ δεν
αποδίδουν στους
άλλους τις δικές
τους διαταραχές.
Αναλαμβάνουν
την ευθύνη των
σκέψεων, των
πράξεων και των
λόγων τους.*

● **Ευελιξία.** Ο Έλλης ισχυριζόταν, ότι τὰ πρέπει είναι ανθρώπινη επινόηση. Οι ψυχικά υγιείς και ευτυχείς άνθρωποι είναι πλουραλιστές και δεν είναι δογματικοί.

● **Αποδοχή της πραγματικότητας.** Οι τρείς διαστάσεις της αποδοχής του Άλμπερτ Έλλης περιλαμβάνουν την αυτοαποδοχή, την αποδοχή των άλλων και την αποδοχή της ζωής. Τα ανθρώπινα όντα υποπίπτουν σε σφάλματα. Το έλλογο άτομο αποδέχεται την επιδεκτικότητα πλάνης των ανθρώπων και τις αντιξοότητες της ζωής. Η αποδοχή βεβαίως δεν σημαίνει συγκατάβαση ούτε αποκλείει τις δυναμικές πρωτοβουλίες· σημαίνει ότι παίρνουμε την πραγματικότητα όπως έρχεται. Η αυτοαποδοχή, ή αποδοχή των άλλων και ή αποδοχή της ζωής διακρίνει την REBT από άλλες γνωστικές θεραπείες της συμπεριφοράς.

- **Το ριψοκίνδυνον.** Οι άνθρωποι, οι όποιοι είναι απαλλαγμένοι από άκαμπτες θέσεις και θεωρήσεις της ζωής, κινούνται πιο εύκολα έξω από τις συμβατικές ζώνες και δοκιμάζουν νέες εμπειρίες. Ενώ προτιμούν να αποφύγουν την άποτυχία, την δέχονται σαν μέρος της ζωής.

● **Ίδιαίτερη άντοχη στις αντιξοότητες-απουσία ούτοπιων.** Η ζωή είναι γεμάτη δυσκολίες. Αντί να κλαυθμηρίζη γι' αυτές, το έλλογο άτομο ακολουθεί το αξίωμα του Ρέινολντ Νίμπορ, να αγωνισθῇ δηλαδή να αλλάξει ό,τι μπορεί να αλλάξει, να ἔχη την ώριμότητα να δεχθῇ ό,τι δεν μπορεί να αλλάξει και την σοφία να μπορεί να διακρίνη την διαφορά.

- **Υπευθυνότητα.** Οι έλλογοι άνθρωποι ποτέ δεν αποδίδουν στους άλλους τις δικές τους διαταραχές. Αντί να λένε «αὐτὸς/ῆ με ἐκνευρίζει, με ἐξοργίζει» αναλαμβάνουν την ευθύνη των σκέψεων, των πράξεων και των λόγων τους.

Τεκμηρίωση τῶν ψυχοθεραπευτικῶν μεθόδων

ὁ 1949 κατὰ τὸ Συνέδριο τῆς Κλινικῆς τοῦ Μπάουλντερ ἐπροτάθη ἡ ἐκπαίδευση τῶν ψυχολόγων ὡς ἐρευνητῶν καὶ θεραπευτῶν. Ὁ Ἑλλῆς ἀκολούθησε αὐτὸ τὸ μοντέλλο. Κατέδειξε τὶς μορφές καὶ τὰ συμπτώματα τῶν διαφόρων ψυχικῶν παθήσεων καὶ καθώρισε τὶς ψυχιατρικὲς ἀρχές, τῶν ὁποίων ἡ ἐγκυρότητα θὰ ἔπρεπε νὰ ἐλεγχθῇ πειραματικά, ἀντὶ νὰ περιοριζώμαστε σὲ εἰκασίες.

Σήμερα ἡ REBT (Ἑλλογη Συγκινησιακὴ Θεραπεία τῆς Συμπεριφορᾶς) λειτουργεῖ βάσει τῆς θέασης τοῦ ἐπιστήμονα φιλοσόφου Κὰρλ Πόππερ: «Θεωρία, ἡ ὁποία δὲν μπορεῖ νὰ ἐλεγχθῇ/ἀποδειχθῇ πειραματικά, εἶναι ἄχρηστη.» Ὅταν μία θεωρία δὲν μπορεῖ νὰ τεκμηριωθῇ, ἀναζητεῖται ἄλλη, πὺδ ἀκριβής, καὶ γίνεται ἐκ νέου ἔλεγχος. Ἡ διαδικασία ἐπαναλαμβάνεται, ἕως ὅτου ὑπάρξουν ἀποδείξεις. Τότε υἱοθετεῖται. Μέθοδοι ὅπως ἡ REBT κυριαρχοῦν σήμερα στὴν Ψυχοθεραπεία, ἀντικαθιστῶντας τὶς ψυχοδυναμικὲς θεωρίες, ποὺ βασίζονταν στὶς θεωρίες τοῦ Φρόυντ, κι αὐτὸ διότι ἡ ἐρευνα κατέδειξε τὴν ἀποτελεσματικότητά τους. Ἡ ἀντικατάσταση τῶν ψευδοεπιστημονικῶν μεθόδων ἀπὸ ἐκεῖνες, ποὺ βασίζονται στὴν ἀποδείξη, ἀποτελεῖ ἐπιλογὴ τῶν διοικούντων τὴν Ὑπηρεσία Περίθαλψης καθὼς καὶ τῶν ἀσφαλιστικῶν ἐταιρειῶν. Αὐτὸ ὅμως δὲν σημαίνει, ὅτι ἡ μάχη μεταξὺ ἐπιστημονικῶν ἀποδεδειγμένων ψυχοθεραπευτικῶν μεθόδων καὶ τῆς ψευδοεπιστήμης ἔχει τελειώσει. Τεχνικὲς καὶ θεωρίες ὅπως οἱ «θεραπείες τῆς ἐνέργειας» καὶ ἡ «ἀναγέννηση» ἔχουν ἀκόμη τὴν προτίμηση τῶν ἀπλῶν ἀνθρώπων ἀλλὰ μερικὲς φορὲς καὶ τοῦ Τύπου.

Ἑλλογη προσέγγιση στὰ καθημερινὰ προβλήματα

αὶ μόνον ὁ ὅρος αὐτοβοήθεια ἐξοργίζει τοὺς σκεπτικιστές. Ἐνέχει τόσο παραλογισμό, ὥστε ὁ ὁποιοσδήποτε σκεπτόμενος ἄνθρωπος, ποὺ σέβεται τὸν ἑαυτό του, ἀπαξιοῖ ν' ἀσχοληθῇ μὲ ὁποιαδήποτε θεωρία αὐτοῦ τοῦ εἶδους. Γιὰ παράδειγμα στὸ βιβλίο τῆς «Practically Perfect in Every Way» («Σχεδὸν τέλειος/α ἀπὸ κάθε ἄποψη») ἡ Τζένιφερ Νισλὲν ἀφηγεῖται τὰ δύο χρόνια, ποὺ συμβουλευόταν γκουρὺ αὐτοβοήθειας, καὶ οἱ ὅποιοι τὴν παρότρυναν νὰ περπατᾷ στὸ σπίτι της καὶ νὰ κτυπᾷ μὲ τὰ χέρια της τὶς γωνίες, γιὰ νὰ διασκορπισθῇ ἡ λιμνάζουσα ἐνέργεια, καὶ νὰ ἀναζητᾷ τὸ πνεῦμα, ποὺ προστατεύει τὸ σπίτι, καθὼς καὶ τὰ πνεύματα τῆς γῆς, τοῦ ἀέρα, τῆς φωτιᾶς καὶ τοῦ νεροῦ (!).

Οἱ σκεπτικιστές θὰ ἐκπλαγοῦν, ἂν πληροφορηθοῦν, ὅτι μερικοὶ θεραπευτὲς θεωροῦν τὴν REBT θεραπεία αὐτοβοήθειας. Οἱ ἀναγνώστες τοῦ Ἑλλῆς θεωροῦν τὰ βιβλία του ὡς ἓναν ἀποτελεσματικὸ καὶ οἰκονομικὸ τρόπο, γιὰ νὰ νοιώσουν καλύτερα ἀκολουθώντας τὸν δικὸν τους ρυθμὸ.

Ὁ Ἑλλῆς ἔδωσε ἔμφαση στὴν υἱοθέτηση τοῦ ἑλλογου τρόπου σκέψης στὴν καθημερινὴ ζωὴ. Τὸ νὰ γνωρίζῃ κανεῖς ἐπιφανειακὰ γιὰ τὴν REBT ἢ ὁποιοδήποτε ἄλλο σύστημα κριτικῆς σκέψης εἶναι εὐκόλο. Τὸ νὰ τὸ ἐμπεδώσῃ ὅμως καὶ νὰ τὸ ἐφαρμόσῃ στὴν ζωὴ του εἶναι κάτι, ποὺ ἀπαιτεῖ προσωπικὴ προσπάθεια. Ἡ μόνη

συμπεριφορὰ/στάση ζωῆς, πὺν μποροῦμε νὰ ἐλέγξουμε καὶ νὰ ἀλλάξουμε, εἶναι ἡ δική μας. Ὡς βοηθᾷ ἡ ὑπαρξὴ ἀνθρώπων προτύπων ἡθους, ἀνθρώπων, πὺν ὄχι μόνον βοηθοῦν στὴν κατανόηση ἐννοιῶν/ιδεῶν, ἀλλὰ τὶς κάνουν πράξη στὴν δική τους καθημερινὴ ζωὴ. Ὁ Ἑλλὶς λειτούργησε ὡς τέτοιου εἴδους πρότυπο γιὰ τοὺς θεραπευτές, πὺν ἐκπαίδευσε, ἀλλὰ καὶ γιὰ τοὺς ἀσθενεῖς του. Παρ' ὅλα αὐτὰ δὲν ἔπαψε νὰ τονίξῃ, πόσο σημαντικὴ εἶναι ἡ προσωπικὴ προσπάθεια γιὰ τὴν ἀλλαγὴ μας, τὸ νὰ μὴν βασιζώμαστε στοὺς γκουρὺν ἢ τοὺς ψυχοθεραπευτές.

Ἐρευνητές ἔχουν δεῖξει, ὅτι μελετῶντας τὰ κατάλληλα βοηθήματα (βιβλιοθεραπεία) οἱ ἄνθρωποι μποροῦν νὰ ξεπεράσουν πολλὰς μορφὰς κατάθλιψης, ἀν ἡ προσέγγισή τους εἶναι γνωστικὴ. Κάποια ἄτομα, πὺν ὑποφέρουν ἀπὸ κατάθλιψη, ἄγχος, τελειομανία καὶ κάποιας μορφῆς κακοποίηση, σημειῶνουν σημαντικὴ πρόοδο μελετῶντας καὶ ἐφαρμόζοντας γνωστικὰ καὶ συμπεριφοριστικὰς τεχνικὰς, οἱ ὁποῖες βασίζονται στὴν ἀπόδειξη.

*Ἄτομα, πὺν
ὑποφέρουν ἀπὸ
κατάθλιψη, ἄγχος,
τελειομανία καὶ
κάποιας μορφῆς
κακοποίηση,
σημειῶνουν σημαντικὴ
πρόοδο μελετῶντας
καὶ ἐφαρμόζοντας
γνωστικὰ καὶ
συμπεριφοριστικὰς
τεχνικὰς, οἱ ὁποῖες
βασίζονται στὴν
ἀπόδειξη.*

Τὸ 1957 μὲ τὸ ἔλλογος συγκινησιακῆς θεραπείας βιβλίου του «Πῶς νὰ ζήσετε μὲ ἓναν νευρωτικὸ» ὁ Ἑλλὶς ἡγήθηκε τῆς βιβλιοθεραπείας. Στὰ γραπτά του ἐξέφρασε τὴν ἄποψη, ὅτι τὸ νὰ ἀπαλλαγῇ κανεὶς ἀπὸ τὰ συμπτώματα τῶν προβλημάτων του, δὲν ἦταν ἀρκετό. Ἀντίθετα πρόβαλε ἐκεῖνο, πὺν αὐτὸς εἶδε ὡς πιὸ ἔλλογος προσέγγιση, δηλαδὴ τὶς ριζικὰς ἀλλαγὰς στὴν στάση καὶ τὴν φιλοσοφία ζωῆς.

Ἡ REBT μαθαίνει στοὺς ἀνθρώπους, πῶς νὰ καταπολεμοῦν τὸ παράλογο, πῶς νὰ ἀλλάξουν στάση ζωῆς καὶ νὰ γίνουν πιὸ σκεπτικιστὰς, πιὸ δημιουργικοί, πῶς νὰ ἔλθουν πιὸ κοντὰ στὴν Ἐπιστήμη. Ἀπὸ τὴν στιγμή πὺν ὁ Ἑλλὶς ἐργάσθηκε κατὰ κύριο λόγο μὲ ἓναν ἀριθμὸ συναισθηματικὰ διαταραγμένων ἀτόμων, τὸ πρῶτο του μέλημα ἦταν νὰ τοὺς βοηθήσῃ νὰ ξεπεράσουν ἅμεσα τὴν ἐντονὴ κρίση καὶ κατάθλιψή τους.

Ἀνέπτυξε τὴν τεχνικὴ **ABC**, προκειμένου νὰ βοηθήσῃ τοὺς ἀσθενεῖς του νὰ ὁργανώσουν τὴν σκέψη τους καὶ νὰ ἀπαλλαγοῦν ἀπὸ παράλογες καὶ ἐπιζήμιες σκέψεις καὶ πράξεις.

A: ἀντιπροσωπεύει τὴν λέξη *Adversity* (=ἀντιξοότητα) ἢ *Activating event* (=γεγονὸς πὺν προκαλεῖ ἐνεργοποίηση),

B: ἀντιπροσωπεύει τὴν λέξη *Beliefs* (= πεποιθήσεις, ἔλλογες καὶ ἄλογες),

C: ἀντιπροσωπεύει τὴν λέξη *Consequences* (= συνέπειες, συναισθηματικὰς ἢ συμπεριφορὰς).

Adversity: ὅτιδήποτε προκαλεῖ διαταραχὴ στὸ ἄτομο, ὅπως π.χ. ἓνας ἐφιάλτης, κακὴ διάθεση, ἔμμονη ἰδέα, ἀπώλεια ἐργασίας. Ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖο βλέπουμε

τις αντιξοότητες (*belief*) και πού παράγει τις ανάλογες συνέπειες, συναισθηματικές και συμπεριφορᾶς (*consequences*).

Για παράδειγμα καθυστέρηση ή και ματαίωση κάποιας σημαντικής συνάντησης, πού οφείλεται σε αυξημένη κυκλοφοριακή κίνηση, μπορεί να προκαλέσει ένταση και άγχος. Ωστόσο οι άνθρωποι ενδεχομένως να φορτώσουν τον έναν τους με επιπλέον άγχος, σε περίπτωση που πουν, «Δεν αντέχω να παγιδευώμαι από το κυκλοφοριακό χάος. Αυτό δεν θα έπρεπε να συμβαίνει σ' εμένα, δεν μπορώ να αντέξω τέτοια πίεση». Μία ABC ανάλυση μπορεί να οδηγήσει σε αξιοσημείωτο περιορισμό της ψυχικής έντασης, που προκαλεί τέτοιου είδους τρόπος σκέψης.

Το σύστημα ABC του Έλλις περιλαμβάνει επίσης και δύο άλλες συνιστώσες, τις **D** και **E**. Η **D** αντιπροσωπεύει την λέξη **Disputing**, δηλαδή το να θέτει κάποιος υπό αμφισβήτηση και να καταπολεμά τις παράλογες σκέψεις του και την ήττοπάθειά του. Η **E** αντιπροσωπεύει την λέξη **Effects**, δηλαδή τις γνωστικές, συμπεριφοριστικές και συγκινησιακές συνέπειες της ABC ανάλυσης, την νέα έλλογη θέαση των πραγμάτων.

Η REBT μαθαίνει στους ανθρώπους πώς να ελέγχουν τα συναισθήματά τους και να αποφεύγουν την άδικαιολόγητη φόβηση. Ο Έλλις συνήθιζε να φέρνει τους ασθενείς του αντιμετώπους με τους φόβους τους. Η έρευνα έδειξε, ότι κάτι τέτοιο βοηθούσε στον περιορισμό ή και την εξάλειψή τους. Παράγων κλειδί στην επιτυχία της REBT είναι η εξάσκηση. Έτσι αποκτά το άτομο την ικανότητα να αντιμετωπίσει το παράλογο και οδηγείται στην υγεία και την καθαρή σκέψη.

*Αναρίθμητοι
άνθρωποι βελτιώνουν
την υγεία τους
και γίνονται
πιο ευτυχισμένοι
μαθαίνοντας πώς
να ενεργοποιήσουν
έντός τους
την λειτουργία
του Λόγου.*

* * *

ὁ ἔργο τοῦ Δρ Ἄλμπερτ Ἑλλις δὲν ἔχει χρεια ἐγκωμίων. Μπορεῖ νὰ ἐκτιμηθῇ ἀπὸ τὸ δίκτυο ἐκπαιδευμένων θεραπευτῶν τῆς REBT, πού ἀφήνει πίσω του, τοὺς ὑποστηρικτὲς του, τὴν δυνατότητα τῆς REBT νὰ ἐξελιχθῇ στὸ μέλλον καὶ τοὺς ἀναρίθμητους ἀνθρώπους πού βελτίωσαν τὴν υἱγεία τους καὶ ἔγιναν πὶο εὐτυχισμένοι μαθαίνοντας πῶς νὰ ἐνεργοποιήσουν ἐντὸς τους τὴν λειτουργία τοῦ Λόγου. Αὐτὰ εἶναι τὰ ἐπιτεύγματα αὐτοῦ τοῦ ἐπαναστάτη στοχαστῇ. Τὸ «κληροδότημά» του θὰ συνεχίσῃ νὰ εὐεργετῇ τοὺς ἀνθρώπους καὶ κατὰ τὸν 21ο αἰῶνα.

Μπὶλ Κνάους, Γκέιλ Ροσσελίνι, Γουὶλ Ρός, Ἑντ Γκαρσία, Τζὼν Μίνος, Βίνς Πάο, Νάνσυ Χέιμπερστρο, Ρὰς Γκρέιγκερ καὶ Σὰμ Κλάρεϊχ,
(«Free Inquiry», Ἰανουάριος 2008).
Μετάφραση: Α.Γ.

Η ΕΚΦΥΛΙΣΗ ΤΟΥ ΧΟΡΗΓΟΥ ΣΕ «ΣΠΟΝΣΟΡΑ»

ί είναι ὁ χορηγός; Πρῶτα ἀπ' ὅλα εἶναι μία σύνθετη λέξη, ποὺ σημαίνει, ὅτι ἔχει μέσα της συμπυκνωμένη τὴν ἐλληνικὴ τῆς ἱστορίας. Δίπλα ἀπὸ τὸ χορηγὸ ἔχουμε τὸ ὁμώνυμο ρῆμα *ἐγὼ χορηγῶ*. Τὸ οὐσιαστικὸ εἶναι ἡ *χορηγία* καὶ τὸ ἐπίθετο *χορηγικὸς* μὲ ἐπίρρημα *χορηγικὰ* ἢ *χορηγικῶς*. Ἐπίσης σήμερα ἐπεκτείναμε τὴ σημασία καὶ πλάσαμε τὴ *χορήγηση*, τὸ *χορηγητὴ* καὶ τὴν *χορηγῆτρια* καὶ κάναμε τὸ νέο μας ρῆμα *ἐπιχορηγῶ*. Ὅπως βλέπετε, ὅλα τὰ γλωσσικὰ ὑλικά πλάθονται ὁμαλῶτα, καὶ οἱ ἔννοιές τους ἐπίσης ταιριάζουν παντοῦ ὁμαλά.

Ο ΣΠΟΝΣΟΡΑΣ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ

Ὅταν μᾶς σκλάβωσαν οἱ Λατῖνοι/Ρωμαῖοι (146 π.Χ.) καὶ εἶδαν τὶς πανελλήνιες γιορτές, Παναθήναια, Ἐλευσίνα κ.λπ., θαμπώθηκαν ἀπὸ αὐτές, ποὺ τὶς ἐπιχορηγοῦσαν φυσικὰ οἱ χορηγοί. Ἡ γλῶσσα τους ὅμως δὲν εἶχε λέξεις ὅπως *χορηγία*, *χορηγὸς* ἢ *χορηγεῖο*. Τὸ πρῶτο πρᾶγμα, ποὺ ἔκαναν οἱ Ἕλληνες σ' ὅλες τὶς τελετές τους, ἦταν οἱ σπονδές. Αὐτὲς ἦταν τελετουργικὲς πράξεις, κατὰ τὶς ὁποῖες ἔχυναν κρασί ἀπὸ κάποιο ἀγγεῖο ἢ κύπελλο στὴ γῆ πρὸς τιμὴ τοῦ θεοῦ, δηλ. μιὰ σπονδὴ στὸ Δία ἢ στὸ Διόνυσο κ.λπ.

Ὅταν οἱ Ρωμαῖοι τὰ εἶδαν καὶ τὰ πληροφορήθηκαν ὅλα αὐτά, ἀπὸ τὸ οὐσιαστικὸ *σπονδαί* ἔκαναν τὸ ρῆμα τους *spondere*. Ἡ παθητικὴ μετοχὴ ἔγινε *sponsus* καὶ τὸ οὐσιαστικὸ *sponsor*, ἀπὸ ὅπου –χωρὶς νὰ γνωρίζουν τίνος παιδὶ εἶναι– τὸ ἄρπαξαν καὶ οἱ Ἀγγλοὶ καὶ κάνανε τὸ δικό τους *sponsor*, καὶ ἐμεῖς, ἀνιστόρητοι, τὸν «λμπιστήκαμε» –μάλιστα τὸν βραβεύσαμε καὶ μὲ ἓνα Α– καὶ τὸν κάναμε σπόνσορΑ!

Ἕνας ἀγγλόφωνος δὲν ἔχει ιδέα ἀπὸ τὴν ἐλληνικὴ ἱστορία τοῦ θεσμοῦ τῆς χορηγίας.

Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΧΟΡΗΓΟΥ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Ὁ Περικλῆς καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τῆς ἐποχῆς του ἔχουν βάλει φαρδεῖα πλατεῖα τὴ

σφραγίδα τους σ' αυτό, πού σήμερα ονομάζουμε Οίκουμενικὸ Πολιτισμό. Ὁ χορηγὸς τοῦ 5ου αἰῶνα εἶναι αὐτός, πού πλήρωνε τὴ δαπάνη γιὰ τὴν κατάρτιση χοροῦ καὶ τὴν παράσταση δραματικῶν ἔργων. Ὁ Περικλῆς μὲ λογικὰ ἐπιχειρήματα ἔκανε ὅλους τοὺς πλούσιους Ἀθηναίους νὰ θεωροῦν ὕψιστη λειτουργία τὴ χορηγία, καὶ κατέβαλαν τὰ ἔξοδα τοῦ χοροῦ γιὰ τὸ ἀνέβασμα δραμάτων σὺν γιορτῆς τους, καὶ ἔτσι ἀνθίσε τὸ ἐλληνικὸ Θέατρο. Τὰ λουλούδια του δὲν ἔχουν μαραθῇ μέχρι σήμερα!

Ἡ λέξη χορηγὸς πλάστηκε ἀπὸ τὸ χορὸ καὶ τὸ ρῆμα ἄγω. Ἡ ἔκταση τοῦ ἀρκτικοῦ φωνήεντος τοῦ ἄγω σὲ -η- στὴ σύνθεσιν μᾶς ἔδωσε τὸν χορηγόν, τὴ χορηγία καὶ τὸ ρῆμα χορηγῶ. Στὴν Ἀθήνα κάθε μίᾳ ἀπὸ τὶς δέκα φυλὲς ἐξέλεγε τὸ δικό της χορηγὸν ἀνάμεσα στοὺς πολίτες, τῶν ὁποίων ἡ περιουσία ξεπερνοῦσε τὰ τρία-τάλαντα. Ὁ χορηγὸς αὐτὸς κατέβαλε τὴ χορηγία –ἐνὰ σεβαστὸ ποσὸ χρημάτων– γιὰ τὰ ἔξοδα τοῦ χοροῦ. Ὁ χορὸς ἀποτελοῦνταν ἀπὸ ἄνδρες καὶ ἐφήβους, καὶ ἔτσι κάθε φυλὴ ἔπαιρνε μέρος σὺν γιορτῆς τῶν Παναθηναίων, καὶ ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον δινόταν καὶ στὸ χορὸ τῶν Μεγάλων Διονυσίων.

Τὸ χορηγεῖο ἦταν ξεχωριστὴ αἴθουσα κοντὰ στὸ θέατρο, ὅπου συνέρχονταν οἱ χορευτὲς καὶ οἱ ὑποκριτὲς (δηλ. οἱ ἡθοποιοί, πού τοὺς λέμε σήμερα) καὶ διδάσκονταν ἀπὸ τὸ χοροδιδάσκαλο τὴ χορογραφία του ὁ καθένας. Ἐπίσης στὸ χορηγεῖο φυλάσσονταν ὅλα τὰ χρήσιμα ἀντικείμενα γιὰ τὴν παράσταση.

ΤΙ ΛΕΝΕ ΟΙ ΞΕΝΟΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ

Ὁ διακεκριμένος κλασικιστὴς Robert Flacelière στὸ βιβλίο του «Daily Life in Greece at the Time of Pericles», Phoenix Press, London 1965 (μετάφραση ἀπὸ τὸ πρωτότυπο γαλλικόν), σελ. 102/3, μᾶς δίνει ἐξακριβωμένες εἰδήσεις γιὰ τοὺς νικητὲς χορηγούς: «Ὁ χορηγὸς τῆς ομάδας τῶν νικητῶν ἔπαιρνε ὡς βραβεῖο ἕνα τρίποδα. Ἡ ὑπερηφάνεια (ἢ ἡ ἐπιθυμία γιὰ δημοσιότητα) συχνὰ τὸν ὠδηγοῦσε νὰ τιμήσῃ τὸ γεγονός μὲ τὸ νὰ “ἀφιερῶσῃ” τὸν τρίποδα, δηλ. νὰ τὸν τοποθετήσῃ κοντὰ σὲ κάποιον δημόσιον δρόμον, πάνω σὲ κάποιον μνημεῖον, τὸ ὁποῖον οἰκοδομοῦσε μὲ δικά του ἔξοδα. Ἡ πρακτικὴ αὐτὴ ἦταν τόσο δημοφιλὴς, ὥστε μίᾳ ὁδὸς στὴν Ἀθήνα ἦταν γεμάτη καὶ ἀπὸ τὶς δύο μεριεὲς τοῦ δρόμου ἀπὸ τέτοια ἀφιερῶματα καὶ ἐγινε γνωστὴ ὡς ἡ Ὁδὸς τῶν Τριπόδων.»

Ἔτσι ἡ λέξη χορηγὸς ἐπιχορηγεῖ πλούσια τὴ συνέχιση τῆς γλώσσας μας, ἐνῶ ἡ λέξη «σπόνσορας» ὡς ἐφιάλτης τὴν προδίδει.

Θωμᾶς Ἡλιόπουλος

ΘΕΟΚΡΑΤΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Ὁ ἀφύσικος ἐναγκαλισμὸς κάποιων δικαστῶν-Ἐκκλησίας,
ὅπως καταγγέλλεται ἀπὸ ἓναν πρῶην πρόεδρο τοῦ Ἀρείου Πάγου

“

Ἑλληνικὴ Δικαιοσύνη βρίσκεται σὲ ἀφύσικο ἐναγκαλισμὸ μὲ τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία: Λατρευτικὲς εἰκόνες καὶ εὐαγγέλια σὲ ὅλα τὰ ἀκροατήρια καὶ στὰ δικαστικὰ γραφεῖα, ἀγιασμὸς κατὰ τὴν ἑναρξὴ τοῦ δικαστικοῦ ἔτους, καθιέρωση τοῦ Ἁγίου Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτη ὡς προστάτη τοῦ Δικαστικοῦ Σώματος, δικαστικὴ ἀργία κατὰ τὴν ἡμέρα ποὺ ἐορτάζεται ὁ ἅγιος, λειτουργίες, λιτανεῖες καὶ ἀγρυπνίες στὸν φερώνυμο ναό, παρουσία ἐκπροσώπου τῆς Ἐκκλησίας σὲ ἐκδηλώσεις τῆς Δικαιοσύνης.

» ...Αὐτὰ εἶναι φαινόμενα ἀναχρονιστικά, ἀσυμβίβαστα πρὸς ἓνα σύγχρονο κράτος δικαίου, μέλος τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἑνώσεως. Φαινόμενα ποὺ σκιάζουν τὴν Ἑλληνικὴ Δικαιοσύνη, τὴν ἐμφανίζουν ὑπὸ ἐκκλησιαστικὴ κηδεμονία. Ἀπὸ τὸν Τύπο μαθαίνουμε, ὅτι σ' αὐτὰ ἔρχεται τώρα νὰ προστεθῇ ἡ οἰκοδόμησις καὶ λειτουργία ναοῦ στὸ χώρο τοῦ Ἀρείου Πάγου!

» ...Κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια ἡ Ἐκκλησία προσπαθεῖ νὰ διεισδύῃ σὲ χώρους ἄσκησης κρατικῆς ἐξουσίας. Ἡ παρουσία ἱερωμένων σὲ χώρους τοῦ Ἀρείου Πάγου μπορεῖ νὰ ἐνθαρρύνῃ κάποιους διαδίκους νὰ ἐπιζητοῦν τὴ μεσολάβηση κληρικῶν κὲ ἐκκρεμεῖς δίκες... Οἱ κίνδυνοι εἶναι προφανεῖς γιὰ ὅλα τὰ μέρη.

» ...Ἐπιπλέον, μετὰ τὴν ἴδρυση «ὀρθόδοξον» πολιτικοῦ κόμματος, ἡ ἐκάστοτε Κυβέρνησις, γιὰ νὰ συγκρατήσῃ τοὺς ψηφοφόρους τῆς, ἐνδέχεται νὰ ἐνδίδῃ σὲ παρεμβάσεις καὶ ὑποδείξεις ἐκκλησιαστικῶν παραγόντων. Αὐτὸ θὰ μπορούσε νὰ συμβῇ καὶ σὲ θέματα προαγωγῶν δικαστῶν, ιδίως στὶς ἡγετικὰς θέσεις τῆς δικαστικῆς ἱεραρχίας. Ἄν λοιπὸν ἰδρυθῇ ναὸς μέσα στὸν χώρο τοῦ ἀνώτατου δικαστηρίου, κάποιοι ὑποψήφιοι γιὰ προαγωγή ἢ ἐνδιαφερόμενοι γιὰ ἄλλῃ εὐνοϊκῇ μεταχείριστι (μετάθεσις, τοποθέτησις στὶς Βρυξέλλες, συμμετοχὴ σὲ συμβούλια κ.λπ.) μπορεῖ νὰ γίνουν τακτικοὶ «προσκυνητές» στὸ ναὸ καὶ «συνομιλητές» ἱερέων καὶ μητροπολιτῶν! Οἱ κίνδυνοι ὑπονόμευσης τῆς δικαστικῆς τάξεως καὶ τῆς ἀμεροληψίας τῶν δικαστῶν εἶναι καὶ πάλι προφανεῖς.

» Ἐξ ἄλλου, ἡ ἴδρυσις καὶ λειτουργία ὀρθόδοξου ναοῦ στὸν ἀνώτατον δικαστηρίον θὰ ἀποτελοῦσε προνομιακὴ μεταχείριστι τοῦ ὀρθόδοξου δόγματος, ἀσυμβίβαστη μὲ τὴν, κατὰ τὸ Σύνταγμα καὶ τὴν Εὐρωπαϊκὴ Σύμβασις Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου, ἰσότητά ὅλων τῶν θρησκειῶν καὶ δογμάτων. Ἡ ἰδιαίτερη αὐτῇ μεταχείριστι δὲν μπορεῖ νὰ δικαιολογηθῇ οὔτε ἀπὸ τὴν νεφελῶδη καὶ διαπιστωτικὴ ἀπλῶς ἐξαγγελία περὶ «ἐπικρατοῦσας» θρησκείας οὔτε ἀπὸ τὴν ἀριθμητικὴ

Τὴν Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας, στὸ Φανάρι, ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος ἀνακήρυξε νέους ἄρχοντες τοῦ Πατριαρχείου τοὺς ἐπικεφαλῆς τῶν ἀνωτάτων δικαστηρίων τῆς χώρας. Ἀπὸ ἀριστερὰ στὴν φωτογραφία, ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου κ. Ρ. Κεδίκογλου, ἄρχων πρωτέκδικος, ὁ πρῶτος τῇ τάξει τῶν ἀρχόντων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου μέγας λογοθέτης κ. Θ. Ἀγγελόπουλος, ὁ κ. Βαρθολομαῖος, ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, κ. Γ. Παναγιωτόπουλος, ἄρχων δικαιοφύλαξ, καὶ ὁ Εἰσαγγελεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου κ. Γ. Σανιδᾶς, ἄρχων νομοφύλαξ. (Ἐφημ. «Τὸ Βῆμα», 27.02.07.)

ὑπεροχὴ τῶν ὀρθοδόξων. Ἐπιπλέον ἡ κατασκευὴ καὶ λειτουργία στὸ χῶρο τοῦ ἀνώτατου δικαστηρίου ὀρθόδοξου ναοῦ θὰ ὑπονόμευε, στὰ μάτια ἀλλοθρήσκων ἢ ἀλλοδόξων, ποὺ συμβαίνει νὰ ἀντιδικοῦν μὲ ναοὺς, μονὲς ἢ ἄλλα ὀρθόδοξα καθιδρύματα, τὴ δικαστικὴ ἀμεροληψία τοῦ Ἀρείου Πάγου. Θὰ ἀντέβαινε ἄρα στὸ ἄρθρο 6 παρ. 1 τῆς ΕΣΔΑ καὶ στὴ νομολογία τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Δικαστηρίου Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου. ”

Τὰ παραπάνω δημοσιεύτηκαν στὸ περιοδικὸ τῆς Ἑνώσης Δικαστῶν καὶ Εἰσαγγελέων «Ἑλληνικὴ Δικαιοσύνη» σὲ ἄρθρο τοῦ Ἐπίτιμου Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου κ. Στέφανου Ματθία μὲ τίτλο «Δικαιοσύνη καὶ Ἐκκλησία».

Ἡ ἀπάντηση ἐνὸς βυζαντινιστῆ κρατικοῦ ἡειτουργοῦ

Ἡς Ὁρθοδοξίας ὑπεραμύνθηκε ὁ τέως πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου κ. Βασίλειος Κόκκινος μὲ τὸ ἄρθρο του «Ἀναχρονισμὸς ἢ ἐπιπορεία» στὴν ἐφημερίδα «Τὸ Βῆμα» τῆς 28.6.2008, στὸ ὁποῖο ξεδιπλωσε τὶς ἀναχρονιστικὲς μεσαιωνικὲς του ἀντιλήψεις, ἐπιτιθέμενος κατὰ τοῦ κ. Ματθία, ἐπειδὴ «ἐκφράζεται ἀρνητικῶς γιὰ τὸ Εὐαγγέλιο καὶ τὶς εἰκόνες καὶ ἐνοχλεῖται ἀπὸ τὴ μελετώμενη ἀνέγερση ἐνὸς ναοῦ». Τοῦ καταλόγισε ἐπὶ πλέον, ὅτι «προσβάλλει τὴν πίστη καὶ τὰ θρησκευτικὰ συναισθήματα», δεδομένου, ὅτι «κανένας δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ καταφερθῇ κατὰ τῆς θρησκείας, τῆς ἀγάπης καὶ τῆς

ἐλπίδος, πὺν ἀκολουθεῖ ἡ συντριπτικὴ πλειονότης τοῦ λαοῦ».

Ἐπεσήμανε δέ, ὅτι «στὴν Ἑλλάδα ὀρίζεται στὸ ἄρθρο 3 τοῦ Συντάγματος, ὅτι ἐπικρατοῦσα θρησκεία εἶναι αὐτὴ τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, πὺν γνωρίζει κεφαλὴ τῆς τὸν Κύριο Ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστὸ καὶ εἶναι ἀναπόσπαστα ἐνωμένη δογματικὰ μὲ τὴ μεγάλη Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Συμβαίνει ἀκόμη τὸ ἱστορικῶς ἀναμφισβήτητο γεγονός, ὅτι ἡ ἐλευθερία τῆς Ἑλλάδος ὀφείλεται στοὺς ἀγῶνες καὶ στὶς θυσίες ὅσων ἀγωνίστηκαν “γὰρ τοῦ Χριστοῦ τὴν πίστη τὴν ἀγία καὶ τῆς πατρίδος τὴν ἐλευθερία”. Χωρὶς τὴν πίστη τούτων, οἱ Ἕλληνες, φυσικὰ δὲ καὶ ὁ ἄνω ἀρθρογράφος, θὰ φοροῦσαν ἀκόμη φέσι καὶ θὰ ἦσαν τρίτης ἢ τετάρτης κατηγορίας πολῖτες τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας.

» Συνεπῶς, ὁ ἄνω ἀρθρογράφος, ὅταν ὀρκιζόταν ὡς δικαστὴς ἐνώπιον τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου, δὲν ἐθεώρη ἀναχρονισμὸ τὴν ὑπαρξὴ τούτου καὶ τὶς εἰκόνες στὶς αἰθουσες τῶν δικαστηρίων; Ἡ ἀπέκρυπτε ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ Πολιτεία τὶς ιδέες πὺν ἐμφανίζει σήμερα;»

* * *

αρόμοια ἐρωτήματα (τοῦ τύπου «γιατί ἀπέκρυπτε τὶς ἀντιχριστιανικὲς σου ιδέες;»), πὺν ἔχουν κατὰ καιροὺς τεθῇ ἀπὸ διάφορους ἀγανακτισμένους εὐσεβεῖς καὶ στὸν Ἐπίτιμο Ἀρχηγὸ Γ.Ε.Ν. ναύαρχο Α. Ἀντωνιάδη (βλ. «Οἱ μῦθοι τῆς Ἑλληνικῆς Στρατηγικῆς - ὁ ναύαρχος ἑ.ἀ. Ἀντώνης Ἀντωνιάδης ξεσκεπάζει τὶς ἐθνικὲς αὐταπάτες μας», «Δ», τ. 295 καὶ «Ἡ τελευταία θεοκρατία στὴν Εὐρώπη», «Δ», τ. 298 ἢ www.davlos.gr/pdf/20478.pdf), θὰ εἶχαν νόημα, ἐὰν οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἦταν ἱερεῖς ἢ μητροπολίτες, ὁ ἕνας ὅμως ἦταν ἀρεοπαγίτης καὶ ὁ ἄλλος ναύαρχος καὶ τὸ ἀν πίστευαν ἢ ὄχι στὸν Χριστὸ σὲ μιὰ εὐνομούμενη κοσμικὴ κοινωνία, δὲν πρέπει νὰ ἔχη καμμία σχέση μὲ τὴν ἐνάσκηση τῶν καθηκόντων τους

Τὴν ἀπάντησιν σὲ τέτοια ἐρωτήματα ἐνδεικτικὰ τῆς θεοκρατικῆς ἀντίληψης, πὺν ταλανίζει τὴν βαθιὰ μέσα στὸ βυζαντινισμὸ πνιγμένη σημερινὴ Ἑλλάδα ἔδωσε ὁ ναύαρχος Ἀντωνιάδης στὸν ἐπίλογον τοῦ προσφάτως ἐκδοθέντος βιβλίου του ὑπὸ τὸν τίτλον «Κρεμῶντας τὴ στολή» (βλ. «Δ», τ. 314):

«Κατατάχθηκα στὸ Πολεμικὸ Ναυτικὸ καὶ ὠρκίστηκα πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν στὴν πατρίδα μου καὶ στὴ σημαία τῆς μέχρι τῆς τελευταίας ρανίδας τοῦ αἵματός μου. Ἐναν ὄρκο, τὸν ὅποιο τήρησα στὸ ἔπακρον. Τὸ ὅτι ἡ κακόμοιρη καὶ ἀνασφαλῆς νεοελληνικὴ Πολιτεία μὲ ὑποχρέωσε νὰ κάνω αὐτὴ τὴν κορυφαία καὶ τελείως προσωπικὴ δέσμευσιν πρὸς τὴν πατρίδα μου μπροστὰ σὲ ἰουδαϊκῆς προελεύσεως καὶ ἐμπνεύσεως ἐκκλησιαστικὰ σύμβολα, εἶναι ἓνα δικό της βαρύτατον πρόβλημα, ὄχι δικό μου. Ὅσο δὲ ἡ Πολιτεία ἀργεῖ νὰ τὸ ἐπιλύσῃ, ἐπιτρέποντας στὴν Ἐκκλησίαν νὰ ἀναμειγνύεται στὶς κρατικὲς ἐκδηλώσεις, τόσο θὰ καθυστερῇ καὶ τὴν πολιτισμικὴ ἀνάπτυξιν τῶν Νεοελλήνων, μέχρις ὅτου, μετὰ τοὺς πρώην Ἀνατολικοευρωπαίους, μᾶς ὑποσκελίσουν στὸν τομέα αὐτὸ καὶ οἱ νεοαναπτυσσόμενες ἀφρικανικὲς χώρες.»

Γιῶργος Γαλανὸς

«ΑΘΛΗΤΕΣ» ΤΗΣ ΝΗΣΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΝΤΟΠΑΣ

πρὶν τὸ ντοπάρισμα καὶ μετὰ ἀπ' αὐτὸ ὁ ἀθλητὴς τοῦ Bodybuilding (ἄλλως χτισσοκορμάκας) ἐπιδεικνύει τὰ ἀποτελέσματα τῆς «χημείας» μὲ χάρη! Ἀσφαλῶς σὲ τέτοιου εἶδους διαφημιστικὲς φωτογραφίες οἱ θεατὲς δὲν μποροῦν νὰ ἀντιληφθοῦν, ὅτι στὴν κυριολεξία δὲν παρουσιάζεται τὸ «πρὶν» καὶ τὸ «μετὰ» τοῦ εἰκονιζόμενου «ἀθλητῆ», ἀλλὰ δύο διαδοχικὰ «μετὰ» καὶ μάλιστα μὲ σειρὰ ἀντίστροφη ἀπ' αὐτὴ τὴν εἰκόνων, δηλαδή:

α ὁ ἀθλητὴς γυμνάζεται καὶ ταυτόχρονα καταναλώνει ἀναβολικά, γι' αὐτὸ τὸ σῶμα του πρήζεται καὶ σφίγγει,

β ὁ ἀθλητὴς σταματᾷ τὴν χρῆση ἀναβολικῶν καὶ τὸ σῶμα του γίνεται πλαδαρὸ καὶ «κρεμαίει».

Ἄν ὑπῆρχε φωτογραφία μὲ τίτλο «ΠΙΝ», αὐτὴ θὰ ἔπρεπε νὰ ἀπεικονίζῃ τὸν ἄνθρωπο αὐτὸν πρὶν τὴν διαδικασίαν ἐκγύμνασης τοῦ σώματός του μὲ τὴν ταυτόχρονη κατανάλωση ἀναβολικῶν οὐσιῶν, κι' αὐτό, διότι πρὶν ἀρχίσῃ νὰ γυμνάζεται, εἶχε τελείως ἐσφαλμένη ἀντίληψη περὶ τοῦ «τί ἐστὶ γυμναστική», θεωρώντας, ὅτι κάποιος ἀθλεῖται, γιὰ νὰ φαίνεται ὠραῖος ἢ ἐπιβλητικός, ἀγνοώντας τελείως τὸν παρανομαστὴ ΥΓΕΙΑ, ἡ ὁποία καταστρέφεται μὲ τὴν χρῆση αὐτῶν τῶν ἐπικινδύνων οὐσιῶν. Πρόκειται καθαρὰ γιὰ σφάλμα λογικῆς.

Κάποιους μῆνες πρὶν ἢ ἑκταφὴ ἐνὸς πτώματος σὲ μερικὴ σήψη συντάραξε τὸ Πανελλήνιο. Τὸ πτῶμα ἀνῆκε σὲ ἕναν καλόγερο ὀνόματι Βησσαρίωνα καὶ ὡς ἐκ τούτου –τὸ ἥδη εὐπίστο ποῖμνιο– βεβαιώθηκε, ὅτι ὁ «ἀθλητὴς» τῆς νηστείας καὶ τῆς ἀπομόνωσης (ἄλλως ἱερομόναχος) διατηρεῖ τὸ σκῆνωμά του –ὡς ἐκ θαύματος. Οἱ καλόγεροι τοῦ μοναστηριοῦ ἐπιδείκνυναν μὲ καμάρι τὰ ἀποτελέσματα τῆς Θείας Χάριτος.

Μετὰ ἀπὸ λίγο καιρὸ ἡ ἴδια ἐφημερίδα παρουσιάζει τὸ πτῶμα νὰ ...λειώνῃ, λειώνοντας μαζί καὶ τὶς ἐλπίδες τῶν πιστῶν. Καὶ ἐδῶ οἱ ἀναγνώστες δὲν μποροῦν νὰ ἀντιληφθοῦν, ὅτι στὴν κυριολεξία δὲν παρουσιάζεται τὸ «πρὶν» καὶ τὸ «μετὰ», ἀλλὰ δύο διαδοχικὰ «μετὰ», ἥτοι:

α Ἡ ἐκταφὴ ἐνὸς πτώματος σὲ μερικὴ σήψη: Φαινόμενο σύνηθες, ὅταν ὑπάρχουν κατάλληλες συνθῆκες, ὅπως ἀφαίρεση ἐντοσθίων ἢ κάποιων ζωτικῶν ὀργάνων κατὰ τὴν νεκροτομή, τοποθέτηση φορμόλης ἢ ἄλλων συντηρητικῶν οὐσιῶν, κατάλληλη ἐξωτερικὴ θερμοκρασία, ἔλλειψη ὀξυγόνου, κατανάλωση φαρμάκων

πρὶν τὸν θάνατο κ.λπ.

Β Ἡ διαφοροποίηση ὠρισμένων ἀπὸ τὶς ἀνωτέρω συνθήκες ὁδηγοῦν μοιραῖα τὸ πῶμα σὲ σταδιακὴ ἀποσύνθεση, ἡ ὁποία θὰ ἦταν πολὺ ταχύτερη, ἂν δὲν ὑπῆρχαν κάποιοι, οἱ ὁποῖοι νυχθημερὸν φρόντιζαν «ἐν κρυπτῷ» γιὰ τὴν συντήρησή του, μέσῳ διαδικασιῶν μουμιοποίησης, οἱ ὁποῖες εἶναι γνωστὲς ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων.

Τὸ «PIN» στὴν ἐν λόγω περίπτωση δὲν συνίσταται στὸ πιὸ ἀπὸ τὰ δυὸ ἐξώφυλλα ἐφημερίδων προηγείται χρονικά, διότι καὶ στὶς δύο περιπτώσεις ἕνας ἄνθρωπος εἶναι ἤδη νεκρός. Ἄν ὑπῆρχε φωτογραφία μὲ τίτλο «PIN», αὐτὴ θὰ ἔπρεπε νὰ ἀπεικονίζη, πῶς ἦταν ὁ ἐν λόγω ἄνθρωπος, πρὶν καὶ περιβληθῇ τὸ ράσο, πρὶν δηλαδὴ πάρῃ τὴν ἀπόφαση νὰ παραιτηθῇ οἰκειοθελῶς ἀπὸ τὴν ἴδια του τὴν ζωή. Κι αὐτό, διότι ἀπὸ τὴ στιγμὴ ἐκείνη καὶ μετὰ φαινόταν καθαρά, ὅτι τοῦ εἶχε δημιουργηθῇ μία τελείως ἐσφαλμένη ἀντίληψη περὶ τοῦ «τί ἐστὶ ζωή», θεωρώντας ὅτι κάποιος ζῇ, ὅταν ἀποσύρεται ἀπὸ τὴν κοινωνία καὶ αὐτοπεριορίζει τὶς ἐλευθερίες του, ὄντας πλέον πνευματικὰ νεκρός. Δὲν μᾶς ἐνδιαφέρει καὶ πολὺ ὅμως ὁ τρόπος, ποῦ ἕνας ἄνθρωπος ἀντιλαμβάνεται καὶ ρυθμίζει τὴν ζωὴ του, ἔστω καὶ ἂν αὐτοκαταργῆται, οὔτε περιμένει κανεὶς ἀπὸ ἕνα σύνολο ἀνθρώπων, ποῦ αὐτοαποκαλοῦνται «ποιμνιο» νὰ ἀναπτύσσουν κρίση καὶ ὀρθολογισμό. Ἄλλωστε ἡ φύση τοῦ ποιμνίου εἶναι νὰ ἀκολουθῇ τὸν τσοπάνη ὅπουδήποτε –ἀκόμα κι ἂν πρόκηται γιὰ τὴν σφαγὴ του.

Οἱ στόχοι ἐπιτεύχθηκαν.

Γέμισαν τὰ παγκάρια μὲ

λεφτά, ἰσχυροποιήθηκε

ἡ πίστη τοῦ ποιμνίου

καὶ –τὸ χειρότερο–

στρατεύθηκε γιὰ ἀκόμη

μὴν ἡ Ἐπιστήμη.

Αὐτὸ ποῦ μᾶς ἀνησυχεῖ ἰδιαίτερώς εἶναι ἡ –μεσαιωνική– στράτευση τῆς Ἐπιστήμης στὸ θέλημα τῆς ἐξουσίας (τοῦ Θεοῦ), μέσῳ τῶν ὧσων ἰσχυρίστηκε ὁ ἱατροδικαστὴς κ. Γιαμαρέλλος.

Τότε λοιπὸν ὁ ἀνωτέρω ἱατροδικαστὴς διέγινωσε ἐμμέσως πλὴν σαφῶς «θαῦμα», ἀφήνοντας ἀνανδρὴ τὴν κοινὴ γνώμη, προσφέροντας ἐπιχειρήματα στὴν παράνοια τοῦ ποιμνίου καὶ γεμίζοντας τὰ παγκάρια τοῦ μοναστηριοῦ μὲ τὰ χρήματα τῶν ἀφελῶν στὸν βωμό.

Στὴν ἱατροδικαστικὴ του ἔκθεση δηλώνει μεταξὺ ἄλλων, ὅτι «πρόκειται περὶ παράδοξον καὶ ἀνεξήγητον

ἐπιστημονικῶς θέματος... ἐρευνήσας τὸ σκῆνωμα τοῦ μακαριστοῦ π. Βησσαρίωνος διαπίστωσα παράδοξον καὶ μοναδικὸν φαινόμενον κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ὑπερπεντηκονταετοῦς σχεδὸν ἱατροδικαστικῆς μου ὑπηρεσίας καὶ καρριέρας, δηλαδὴ διατηρήσεως ἀνθρωπίνου σώματος (σκηνώματος), ἐνδημάτων (ιερῶν ἀμφίων), ὑποδημάτων, ὡς καὶ φερέτρον ἐπὶ μίαν ὁλόκληρον δεκαπενταετίαν σχεδὸν ἀνέπαφον ἀπὸ τὴν ἀκατανίκητον φθορὰν τοῦ χρόνου...», γιὰ νὰ καταλήξῃ, ὑπεκφεύγοντας διπλωματικὰ ἀπὸ μελλοντικὲς ἀποκαλύψεις, ὅτι «πρόκειται περὶ δυσεξήγητου φαινομένου, τὸ ὁποῖον μόνον ὁ ἐπερχόμενος χρόνος θὰ διεξηγήσῃ ὅπωςδήποτε ἀλαθῆτως...».

Δεκάδες φωτογραφίες πιστών -άκόμα και μικρών παιδιών- κοσμούν την ξύλινη λάρνακα, όπου φυλάσσεται τὸ «θαυματουργό» σκῆνωμα τοῦ μοναχοῦ Βησσαρίωνα (Ἐφημ. Espresso, 12/7/08).

Τὴν ἴδια στιγμή ἡ Ἐκκλησία, μέσω τοῦ Μητροπολίτη Φθιώτιδος Νικολάου, ὑποστήριξε, ὅτι «Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι μὲ τὸ παράδοξο αὐτὸ σημεῖο, δηλαδή τῆς αὐθαρείας τοῦ λειψάνου τοῦ Ἁγίου Γέροντος, ὁ Θεὸς ἐπεκύρωσε τὴ γνώμη τοῦ λαοῦ, ὁ ὁποῖος πιστεύει καὶ μαρτυρεῖ τὴν ἀρετὴ τοῦ ταπεινοῦ, πρᾶου, ἐλεήμονος καὶ φιλανθρώπου ἱερομονάχου. Μετὰ δὲ τὴν ἄποψη τῆς ἱατρικῆς ἐπιστήμης, ἔχομε βέβαια τὴν πεποίθηση, ὅτι αὐτὸ πὸν ὁμόφωνα ἡ συνείδηση τῆς Ἐκκλησίας πιστεύει, εἶναι πραγματικότης, ὅτι δηλαδή ὁ μακαριστὸς Γέρον Βησσαρίων ὑπῆρξε ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ...Δὲν σπεύδουμε νὰ τὸν ἀνακηρύξουμε ἅγιο, οὔτε νὰ συνθέσουμε ἱερὲς ἀκολουθίες οὔτε νὰ καλέσουμε τὸν λαὸ νὰ προσκυνήσῃ οὔτε νὰ ἀγιογραφίσουμε τὴν εἰκόνα του. Ἐμεῖς, σύμφωνα μὲ τὴν πράξη πὸν ἀκολουθεῖ ἡ Ἐκκλησία μας, θὰ τοποθετήσουμε τὸ φέρετρό μὲ τὸ ἱερό του λείψανο, ὅπως εἶναι σὲ μία γωνιὰ ἐνὸς μικροῦ παρεκκλησίου τῆς μονῆς...», γιὰ νὰ καταλήξῃ κι' αὐτὸς μὲ ὅμοιο διπλωματικὸ ἐλιγμό... «...καὶ θὰ ἀφήσουμε τὸ Θεὸ νὰ μιλήσῃ μέσω τοῦ χρόνου...». Τελικὰ τὸ πλῆρωμα τοῦ χρόνου ἔφθασε, καὶ ἡ ἀπάτη ἀποκαλύφθηκε.

Παρὰ ταῦτα οἱ στόχοι ἐπιτεύχθηκαν. Γέμισαν τὰ παγκάρια μὲ λεφτά, ἰσχυροποιήθηκε ἡ πίστις τοῦ ποιμνίου καὶ -τὸ χειρότερο- στρατεύθηκε γιὰ ἀκόμη μιὰ φορὰ ἡ Ἐπιστήμη.

Κωνσταντῖνος Δ. Μίχος
(Λεύκαρος)

«ΣΦΟΥΓΓΑΡΙ ΤΗΣ ΜΕΣΟΠΟΤΑΜΙΑΣ»!

«Ἐφρηβος καθὼς κίνησε ἀπὸ τὴν Ἰωνία, τῆς ἀρπεδόνης μυστικὰ νὰ βρῇ στὴν Βαβυλῶνα... ἦταν ὁ γιὸς τοῦ Μνήσαρχου, ποὺ ἔλεγαν Πυθαγόρα... Ἀπὸ τὰ πλούτη θαύμαζε πάλι ὅμως τὴ Γνώση, Γεωμετρίας, Μουσικῆς καὶ γιὰ Ἀστρονομία, τοῦ ἥπαιρνε θάλλεγες τὸ Νοῦ, ποὺ μὲ μανία τόση ρουφοῦσε σὰ σφουγγάρι ἐκεῖ στὴ Μεσοποταμία...»

ὕτὰ ἀναφέρονται σὲ ἐκτενὲς ἔμμετρο τοῦ Π. Σοφιανοῦ ἀπὸ τὸ Πυθαγόρειο Γυμνάσιο Σάμου μὲ τίτλο «Ὁ βίος τοῦ Πυθαγόρα», ποὺ δημοσιεύτηκε στὸ περιοδικὸ τῆς Ἑλληνικῆς Μαθηματικῆς Ἑταιρείας «Εὐκλείδης Β΄» 67, τ. 3/22. Στὸ ἔμμετρο ἀναμασῶνται σὲ μορφή... ποιήματος (!) οἱ γνωστὲς ἀντιεπιστημονικὲς θεωρίες περὶ δῆθεν ἐπιστημονικῆς πρωτοπορίας τῶν Βαβυλωνίων, οἱ ὁποῖοι, ὑποτίθεται, ὅτι γνώριζαν τὸ Πυθαγόρειο Θεώρημα ἀπὸ τὸ 2.000 π.Χ. καὶ στὴ συνέχεια τὸ δίδαξαν στοὺς Ἕλληνες.

Οἱ «θεωρίες» αὐτὲς ἐντασσόμενες στὸ πλαίσιο τοῦ διεθνῶς προπαγανδισόμενου «Ἐξ ἀνατολῶν τὸ φῶς» στηρίχτηκαν σὲ κάποιες βαβυλωνιακὲς πινακίδες μαθηματικοῦ περιεχομένου, προερχόμενες ὅμως ἀπὸ ἀρχαιοκαπηλία καὶ ὡς ἐκ τούτου οὔτε ὁ τόπος προέλευσής τους ἦταν δυνατόν νὰ καθορισθῇ, οὔτε τὸ ἀρχαιολογικὸ στρώμα, στὸ ὁποῖο βρέθηκαν, καὶ κατὰ συνέπεια ἦταν ἀδύνατον νὰ καθορισθῇ ἡ χρονολογία γραφῆς τους. (Kurt Vogel, *Vorgiechische Mathematik*, Teil II, ἔκδ. Schroedel - Schöningh, 1959.) Ἀπ' ἐναντίας μιὰ σύγκριση τῶν ἀλγεβρικῶν γνώσεων, τὶς ὁποῖες ἀπαντοῦμε στὸν Ἡρώνα καὶ τὸν Διόφαντο, ὁδηγεῖ στὸ συμπέρασμα, ὅτι οἱ ἀλγεβρικὲς γνώσεις τῶν Βαβυλωνίων εἶναι γνώσεις ἐλληνικὲς, οἱ ὁποῖες μεταφέρθηκαν στὴ Μεσοποταμία πολὺ ἀργότερα, μετὰ τὴν κατάληψή της ἀπὸ τὸν Μέγα Ἀλέξανδρο.

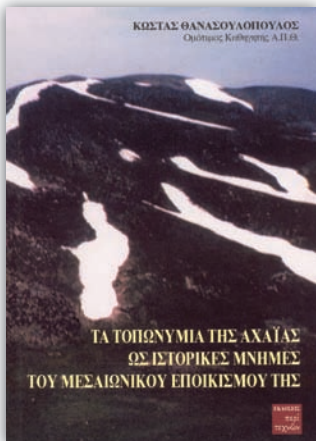
Εἰδικὰ γιὰ τὴν παραμονὴ τοῦ Πυθαγόρα στὴν Βαβυλῶνα, αὐτὴ ἔγινε ὑπὸ καθεστῶς αἰχμαλωσίας ἀπὸ τὸν βασιλέα τῶν Περσῶν, Καμβύση, παρὰ τὴ θέληση τοῦ φιλοσόφου. Ἐπὶ 12ετία τὸν κράτησαν οἱ Βαβυλώνιοι, γιὰ νὰ τοὺς διδάσκη, καὶ τὸν ἄφησαν ἐλεύθερο μόνο ὕστερα ἀπὸ μεσολάβηση τοῦ Ἑλλήνα Δημοκίδη, προσωπικοῦ γιатροῦ τοῦ βασιλιὰ τῶν Περσῶν, ὁπότε σὲ ἡλικία πιθανῶς 40 περίπου ἐτῶν ἐπέστρεψε στὴν Ἑλλάδα.

Ἴων Δημόφιλος

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ

ΚΩΣΤΑΣ ΘΑΝΑΣΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ, *Τὰ τοπωνύμια τῆς Ἀχαΐας*

«Ἡ καταληκτικὴ προσθήκη **ὀβά** εἶναι καθαρὰ ἀρχαιολακωνικὴ, ἢ **ὠβά**, καὶ ἦταν ἀντίστοιχη τῆς ἀθηναϊκῆς φράτρας ἢ τῆς σημερινῆς φρατρίας. Μὲ τὸν καιρὸ καὶ δεδομένον, ὅτι οἱ φράτρες εἶχαν καὶ δικό τους τόπο διαμονῆς, ἡ κατάληξη **ὀβά** ἄρχισε νὰ σημαίνει τὸν τόπο, π.χ. Κεράσσοβο, ὁ τόπος μὲ τὶς κερασιές. Ἡ κατάληξη αὕτη εἶναι δάνειο στὴ Σλαβικὴ Γλῶσσα ἀπὸ τὴν Ἑλληνική.»

«Τὸ παλαιὸ ὄνομα **Βλοβοκά** τῶν σημερινῶν Αἰγῶν δὲν ἔχει σχέση μὲ τὴ Σλαβική, ὅπως ἀπὸ πολλοὺς θεωρεῖται, ἀφ' ἐνὸς γιατί δὲν ἀναφέρεται πουθενά, ὅτι ἐγκαταστάθηκαν Σλάβοι σὲ αὕτη τὴν περιοχὴ, καὶ ἀφ' ἑτέρου γιατί δὲν ὑπάρχει σὲ κανένα

σχετικὸ λεξικὸ ἔστω καὶ κάτι, ποὺ νὰ μοιάζει μὲ τὸ τοπωνύμιό αὐτό. Ἀντιθέτως ὑπάρχει ἡ Ὅμηρικὴ λέξη **βλωθρός-ῆ** = ὑψηλός, ὑψίκομος, ποὺ θὰ μπορούσε θαυμάσια νὰ χαρακτηρίσῃ τὸ χωριὸ αὐτό, ποὺ βρίσκεται σὲ ὑπερνωπυμένο σημεῖο ἐπάνω ἀπὸ τὴ σημερινὴ Αἰγείρα.»

Στοὺς πληθυσμοὺς, ποὺ κατὰ καιροὺς ἐποίκησαν τὴν Πελοπόννησο καὶ ἰδιαίτε-

ΦΡ. ΝΙΤΣΕ, ᾿Ιδε ὁ ἄνθρωπος

«Αὐτό, ποὺ παρουσιάστηκε ἀπὸ τὸ Χριστιανισμὸ ὡς δῆθεν «Ἀλήθεια», ἀποδείχθηκε ὡς ἡ πιὸ ἐπιζήμια, πονηρώτερη καὶ ὑπόγεια μορφή τοῦ ψεύδους. Ἡ ἱερὴ πρόφαση τῆς δῆθεν βελτίωσης τῆς ἀνθρωπότητος εἶναι μιὰ ἀπάτη, τῆς ὁποίας μοναδικὸς σκοπὸς εἶναι νὰ ρουφήξῃ τὸ αἷμα τῆς ζωῆς κἀνοντάς την ἀναιμική. Ἡ ἠθικὴ τοῦ βαμπίρισμοῦ...

» Αὐτός, ποὺ ἀφαιρεῖ τὴ μάσκα ἀπὸ τὸ πραγματικὸ πρόσωπο τῆς χριστιανικῆς ἠθικῆς, ξεμασκαρεύει ταυτόχρονα καὶ τὴν ἀπαξία ὅλων τῶν δῆθεν ἀξιῶν, στίς ὁποῖες πιστεύουν ἕως σήμερα οἱ χριστιανοὶ ἢ τοῦλάχιστον πίστευαν μέχρι τώρα. Δὲν βλέπει πιὰ τίποτε ἄξιο γιὰ σεβασμὸ, ἀκόμα καὶ στοὺς πιὸ ἀξιοσέβαστους ἀνθρώπινους τύπους ἀνάμεσά τους, καὶ σὲ ἐκείνους ἀκόμα, ποὺ κάποιον θεώρησαν ὡς δῆθεν ἁγίους, ἀλλὰ βλέπει σ' αὐτοὺς -γιατὶ δυστυχῶς μποροῦν ἀκόμα καὶ γοητεύουν ἀρκετούς- τὸ πιὸ ἀπαίσιο εἶδος ἐκτρομάτων.

ρως τὴν Ἀχαΐα, περιλαμβάνονται Ἀρβανίτες, Ἀρβανιτόβλαχοι, Ἀρμάνοι (Βλάχοι), ὅχι Σλάβοι, ἴσως Κέλτες, ἄλλα φύλα ἢ φάρες, Φράγκοι, Ἴταλοι καὶ Βενετοί. Πολλὰ τοπωνύμια, ποὺ δὲν ἐρμηνεύονται μὲ τὴν Ἑλληνικὴ Γλῶσσα, εἶναι πανάρχαιες Πελασγικὲς ὀνομασίες, καὶ ἡ Ἀλβανικὴ Γλῶσσα, ἀνεξέλικτο παρακλάδι Πελασγικῆς διαλέκτου, χρησιμεύει σὰν ἐργαλεῖο γιὰ τὴν ἐρμηνεία τους.

Δυστυχῶς ἡ ἄγνοια πολλῶν ἀρμοδίων μετὰ τὸν Ἀγῶνα τῆς Ἀνεξαρτησίας, ἐπηρεασμένων ἀπὸ τὶς δημοσιεύσεις τοῦ Φαλμεράνερ, ὠδήγησε στὴ μανία τῆς ἀλλαγῆς τῶν ὀνομάτων γιὰ τὴν «ἀπόδειξη» τῆς ἐλληνικῆς τους καταγωγῆς. Οἱ ἀλλαγές αὐτές, μὲ πρόθεση ἀρχαιοελληνοποίησης τῶν ὀνομάτων τῶν οἰκισμῶν, ἀγνοῶντας τὴ λαϊκὴ σοφία, ποὺ ἔδωσε στὸ τοπωνύμιο ὄνομα, τὸ ὁποῖο ἔδενε μὲ τὸ τοπίο ἢ τὸν περιβάλλοντα χώρο, ἀλλοίωσαν σὲ πολλὲς περιπτώσεις τὶς ἔννοιες, κι ἔτσι δόθηκαν ὀνόματα χωρὶς καμμιά σημασία, ἀλλὰ ἀπλῶς γιὰ νὰ γίνη ἡ ἀλλαγή.

Ἡ ὑπὸ κρίση ἐργασία ἀποτελεῖ τὴν ἐκπλήρωση μιᾶς παλαιᾶς ἐπιθυμίας τοῦ κ. Κώστα Θανασουλόπουλου, Ὁμότιμου Καθηγητῆ Α.Π.Θ. καὶ συνεργάτη τοῦ «Δαυλοῦ», νὰ γνωρίσῃ τὸν τόπο, ποὺ βρίσκονται οἱ οἰκογενειακές του ρίζες καὶ στὸν ὁποῖο ἔζησε ἓνα μεγάλο μέρος τῆς ἐπαγγελματικῆς του ζωῆς. Βεβαίως θὰ πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψη, ὅτι ἡ ἐργασία αὐτὴ ἀποτελεῖ τὴν προσπάθεια ἑνὸς ἐρασιτέχνη, ποὺ ἴσως βρῆκε καὶ μία ὥραία ἀπασχόληση μετὰ τὴ συνταξιοδότησή του, γιὰ τὴν ὁποία ὅμως ἐργαζόταν σποραδικὰ γιὰ τριάντα καὶ πλέον χρόνια, ὅσο τοῦ ἐπέτρεπαν οἱ ἐπαγγελματικές του ὑποχρεώσεις.

Γιάννης Λάζαρης

Ο.Ε.Δ.Β., Ἑκκλησία, ἡ νέα κοινωνία σὲ πορεία

Σαφῶς ἐδῶ νοεῖται ὡς δοκιμασία: ἡ ταλαιπωρία, δεινοπάθησις, συμφορὰ κ.ἄ.,

» Ἡ ἔννοια «Θεός» ἐφευρέθηκε σὰν ἀντιθετικὴ στὴν ἔννοια ζωὴ συσσωρεύοντας ὅλους τοὺς θανάσιμους ἐχθροὺς τῆς ζωῆς, ὅ,τι πιὸ βλαβερό, δηλητηριῶδες καὶ συκοφαντικὸ ὑπάρχει σὲ μία ἀπαίσια ἐνότητα. Οἱ ἔννοιες «ὑπερπέραν», «ἀληθινὸς κόσμος» ἐφευρέθηκαν, γιὰ νὰ ἀπαξιώσουν τὸν μοναδικὸ κόσμο ποὺ ὑπάρχει –γιὰ νὰ μὴ μείνῃ κανένας σκοπός, καμμιά λογικὴ, κανένα καθήκον στὴ γήινη πραγματικότητά μας.

» Οἱ ἔννοιες «ψυχὴ», «πνεῦμα» καὶ στὸ τέλος μάλιστα «ἀθάνατη ψυχὴ», ἐφευρέθηκαν γιὰ τὴν ταπείνωση τοῦ σώματος, γιὰ νὰ τὸ καταστήσουν ἀρρωστημένα «ἅγιο», ὥστε ὅλα τὰ σοβαρὰ ζητήματα τῆς ζωῆς... ν' ἀντιμετωπισθοῦν μὲ ἀνατριχιαστικὴ ἐλαφρότητα.

» Ἀντικατέστησαν τὴν φυσιολογικότητα μὲ τὴν «σωτηρία τῆς ψυχῆς», ἡ ὁποία δὲν εἶναι τίποτε περισσότερο ἀπὸ μία κυκλικὴ παραφροσύνῃ, κινούμενη ἀενάως ἀπὸ τοὺς σπασμοὺς τῆς μετάνοιας στὴν ὑστερία τῆς λύτρωσης.

» Ἡ ἔννοια «ἁμαρτία», μαζὶ μὲ τὸ ἀπαραίτητο ὄργανο μαρτυρίου, τὴν «ἐλεύ-

ὥπως μᾶς πληροφοροῦν τὰ λεξικά, ἐὰν τὰ ἐπισκεφθοῦμε στὴ λέξη αὐτή. Ὡστόσο, ὥπως θὰ διαπιστώσουμε ἀπὸ τὸ βιβλίο «Ἐκκλησία, ἡ νέα κοινωνία σὲ πορεία» τοῦ Ὁργανισμοῦ Ἐκδόσεως Διδακτικῶν Βιβλίων, τὸ ὁποῖο δίνεται στὴν Γ' Γυμνασίου, στὸ 41ο κεφάλαιο, σελ. 202, μὲ τίτλο «Ἡ Ὁρθόδοξη δοκιμάζεται κατὰ τὴν Τουρκοκρατία», ὅχι μόνον δὲν πρόκειται περὶ δοκιμασίας ἀλλὰ περὶ τοῦ ἀντιθέτου.

Δηλαδή τὸ ὑπὸ θρησκευτικὴ κατοχὴ Νεοελληνικὸ κρατίδιο φαίνεται ὅτι διαθέτει ἀκόμα τὴν ἄνεση νὰ διαστρεβλῶνῃ ἀσύστολα τὴν ἱστορικὴ ἀλήθεια μπροστὰ στὰ μάτια μας. Τὸ βιβλίο εἶναι ἄραγε ἀξιόπιστο; Πῶς νὰ μὴν εἶναι! Γράφει: «ΚΡΙΤΗΣ ΔΟΚΙΜΙΩΝ Π. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΕΤΑΛΛΗΝΟΣ». Ὅποια ὀρθόδοξη πέτρα κι ἂν σηκώσῃ κανεῖς στὸν τόπο αὐτόν, ἀπὸ κάτω θὰ γράφῃ: πατὴρ Μεταλληνός!

Διαβάζουμε λοιπὸν: «... Ἐπὶ πλέον ὁ Μωάμεθ Β' (ὁ κατακτητὴς τῆς Κωνσταντινούπολης) ἔβλεπε, ὅτι τὸ σύστημα διοίκησης τῆς Ἐκκλησίας (μὲ τὶς τοπικὲς ἐκκλησίες, τὰ πατριαρχεῖα, τὶς ἐπισκοπές, τὶς ἐνορίες κ.λπ.) ἀποτελοῦσε ἓνα πελώριο δίκτυο ἐπικοινωνίας, πάρα πολὺ χρήσιμο γιὰ τὴ διακυβέρνηση μιᾶς αὐτοκρατορίας. Τὸν συνέφερε λοιπὸν νὰ τὸ ἀξιοποιήσῃ κι ὅχι νὰ τὸ διαλύσῃ.

» Ἐξ ἄλλου, σύμφωνα μὲ μιὰ παλιὰ παράδοση τοῦ Ἰσλάμ, οἱ σουλτάνοι μποροῦσαν νὰ ἀφήνουν θρησκευτικὲς ἐλευθερίες στοὺς «λαοὺς τῆς Βίβλου» (δηλαδή στοὺς χριστιανοὺς καὶ στοὺς Ἑβραίους), ποὺ ὑποτάσσονταν στὴν ἰσλαμικὴ πολιτικὴ ἐξουσία.

» Ἔτσι λοιπὸν ὁ Μωάμεθ Β' παραχώρησε στὴν Ἐκκλησία κάποια προνόμια (ἡ τελευταία λέξη μὲ παχιά γράμματα στὸ κείμενο). Ὁ Μωάμεθ ἀπάλλαξε τὸν πατριάρχη ἀπὸ κάθε φόρο (ἀρχίζουν οἱ δοκιμασίες!) καὶ τοῦ ἔδωσε τὴν ἐξουσία νὰ διοικῇ καὶ νὰ ἐποπτεῖ ὅλη τὴν Ἐκκλησία (αὐτὴ κι ἂν εἶναι δοκιμασία!), ἀλλὰ καὶ τὶς περιουσιακές, οἰκογενειακές, κληρονομικές, κ.λπ. ὑποθέσεις τῶν ὑποδο-

θερῇ βούλῃ», ἐπινοήθηκε, γιὰ νὰ μπερδέψῃ τὰ ἔνστικτα, γιὰ νὰ μετατρέψῃ τὴ δυσπιστία πρὸς τὰ ἔνστικτα σὲ δεύτερη φύση, ἔχοντας σὰν ἔμβλημα, σὰν “καθῆκον”, τὴν τάση πρὸς τὸ “ἅγιον”, πρὸς τὸ “θεῖον” μέσα στὸν ἄνθρωπο, μὲ τὶς ἔννοιες τῆς “αὐταπάρνησης”, τῆς “αὐτοδιάψευσης”, ποὺ εἶναι χαρακτηριστικὸ σημάδι τῆς παρακμῆς, καὶ μὲ τὴ σαγήνη τοῦ βλαβεροῦ, τὴν ἀδυναμία εὗρεσης τοῦ ὠφέλιμου μέσα στὸν ἄνθρωπο. Καὶ ἐν τέλει –τὸ φοβερώτερο– στὴν ἔννοια τοῦ καλοῦ ἀνθρώπου, ποὺ περιλαμβάνει ὅλους τοὺς ἀδύναμους, ἄρρωστους, ἀποτυχημένους, αὐτο-υποφέροντες, ὅλα ὅσα εἶναι καταδικασμένα νὰ βουλιάξουν –ἀγνοώντας τὸ νόμο τῆς ἐπιλογῆς, ἓνα ἰδανικὸ ἀντιμέτωπο μὲ τὸν ὑπερήφανο καὶ τὸν καλοφτειαγμένο ἄνθρωπο, αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο, ποὺ ἀποτελεῖ ἐγγύηση γιὰ τὸ μέλλον, τὸ μέλλον τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ποὺ πλέον ὀνομάζεται ὁ ἄνθρωπος τοῦ Κακοῦ... Καὶ ὅλα αὐτὰ θεωρήθηκαν ὡς ἠθικὴ! *Ecrasez l'infâme!*»

(Γιὰ τὴν ἀντιγραφὴ)
Γιώργος Γαλανός

λων (αὐτὴ τὴ δοκιμασία μόνο τὸ ἱερατεῖο θὰ μπορούσε νὰ τὴν ὑπομείνῃ). Γιὰ τέτοια ζητήματα καὶ διαφορὲς οἱ χριστιανοὶ δικάζονταν ἀπὸ ἐκκλησιαστικὰ δικαστήρια, τὰ ὁποῖα ἐφάρμοζαν βυζαντινοὺς καὶ ἐθιμικοὺς νόμους χωρὶς τὴν παρέμβαση τοῦ Τουρκικοῦ Κράτους.»

Κοντεύουμε νὰ τρελλαθοῦμε! Βλέπετε ἐσεῖς καμμὶὰ δοκιμασία, ποὺ δὲν τὴν βλέπουμε ἐμεῖς; Νὰ τοὺς παρέχουν οἱ Τοῦρκοι τόσα καὶ τόσα προνόμια, κι αὐτοὶ νὰ μᾶς μιλοῦν γιὰ δοκιμασίες;

Δῆτε τί γράφει τὸ βιβλίο αὐτὸ στὴν σελ. 208: «Οἱ Τοῦρκοι τῆς ἀναγνώρισαν αὐτὸν τὸν ρόλο (τῆς Ἐκκλησίας) καὶ τῆς ἀνέθεσαν τὴ διεύθυνση καὶ ἐποπτεία τῶν σχολείων. Συνήθως δὲν δημιουργοῦσαν προβλήματα στὴ λειτουργία τους, ὅποτε ὁμως δυνάμωνε ὁ ἰσλαμικὸς φανατισμὸς, τὰ πράγματα δυσκόλευναν.»

Στὴ σελ. 210 ἀναφέρεται, ὅτι ὁ Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλὸς ἱδρυσε πάνω ἀπὸ 300 σχολεῖα, φανερὰ ἐννοεῖται.

Ἄς πάρουμε μίαν ἀνάσα. Ρωτᾶμε, ἂς βρεθῇ ἓνας χριστιανὸς ἄνθρωπος νὰ μᾶς ἀπαντήσῃ, ἡ ἱστορία μὲ «τὸ κρυφὸ σχολεῖο» ποῦ καὶ πῶς κολλάει ἐδῶ, μετὰ ἀπ' ὅλα αὐτὰ ποῦ μαθαίνουμε;! Δηλαδὴ εἶναι ἢ δὲν εἶναι ψέμα αὐτὸ «τὸ κρυφὸ σχολεῖο», μὲ τὸ ὁποῖο γαλουχήθηκαν γενιὲς ἐπὶ γενεῶν Ἑλληνόπουλων;

Κάτι πάει νὰ πῇ ὁμως καὶ τὸ ἐν λόγῳ βιβλίο πάνω στὸ θέμα αὐτό: σελ. 208: «Μέσα στὶς ἐκκλησίες ἐφτειαχναν ἀνεπίσημα (ἄρα αὐτὸς ποὺ γράφει αὐτὸ τὸ πρᾶγμα παραδέχεται, ὅτι ὑπῆρχαν καὶ ἐπίσημα σχολεῖα, ἐννοεῖται μὲ τὴν ἄδεια τῶν Τοῦρκων), ταπεινὰ σχολεῖα καὶ δίδασκαν τοὺς νέους χρησιμοποιῶντας ὡς διδακτικὰ ἐγχειρίδια τὰ λειτουργικὰ βιβλία τῆς Ἐκκλησίας. Αὐτὲς οἱ πρωτοβουλίες, στὶς ὁποῖες ὁ λαὸς ἔδωσε τὴν ὀνομασία “κρυφὸ σχολεῖο”, κράτησαν ζωντανὴ τὴ συνείδηση τοῦ λαοῦ.»

Θέλετε νὰ μάθετε ποιά ἦταν αὐτὴ ἡ συνείδηση; Ἴδου πῶς μᾶς τὴν περιγράφει ὁ ἴδιος ὁ Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλὸς (Ι.Θ. Κακριδῆ «Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες στὴ Νεοελληνικὴ λαϊκὴ παράδοση» ἔκδ. Ἑθνικῆς Τραπέζης, σελ. 13): «Εἶναι χαρακτηριστικό, ὅτι ὡς τὸν 18ο ἀκόμη αἰῶνα τὸ χριστιανικὸ κήρυγμα ἀμφισβητεῖ τὴν ἐλληνικότητα τοῦ ἐκκλησιασματοῦ του, ποὺ τὸ ἀποτελοῦσαν ὥστόσο Ἕλληνες. Ἀδελφοί μου, (λέει ὁ Κοσμᾶς) ἔμαθα πῶς μὲ τὴν χάριν τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ δὲν εἴσθε Ἕλληνες, δὲν εἴσθε ἀσεβεῖς, αἰρετικοί, ἄθεοι, ἀλλ' εἴσθε ὀρθόδοξοι χριστιανοί...» (Κοσμᾶ Αἰτωλοῦ 1779, «Διδαχαί», ἔκδ. Ἀρχιμανδρίτου Α.Ν. Καντιώτου 1959, σελ. 59.) Κατὰ τὸν Πατροκοσμᾶ λοιπὸν ἡ Ὁρθοδοξία ἀποκλείει τὸν Ἑλληνισμὸ καὶ ἀντιθέτως. (Σ.σ. βλ. «Ἕνας “Μεγάλος Ἕλληνας” ὕβριστὴς τῶν Ἑλλήνων. Ἡ ἀνθελληνικὴ ἰδεολογία τοῦ Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ», «Δ», τ. 290 καὶ «Ὁ Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός, ἡ ἄγνοια τῆς ἱστορίας καὶ ὁ κ. Κ. Σαρδελῆς», «Δ», τ. 294.)

Μ' αὐτὲς τὶς σχιζοφρενικῆς φύσεως ἀθλιότητες δὲν θὰ ἔπρεπε λοιπὸν ν' ἀπορῇ κανεὶς γιὰ τὸ χάλι τῆς Παιδείας καὶ τοῦ Παιδαγωγικοῦ τῆς Ἰνστιτούτου τοῦ Ὑπουργείου Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων.

Σταῦρος Βασδέκης